

ผลของการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในบทเรียนภาษาอังกฤษ
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

นางสาววิไลพร พรมตา

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF BLENDED LEARNING WITH COOPERATIVE LEARNING IN ENGLISH LESSONS
ON LEARNING ACHIEVEMENT OF SEVENTH GRADE STUDENTS WITH DIFFERENT PERSONALITIES.

Miss Wilaiporn Promta

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Audio-Visual Communications

Department of Curriculum, Instruction, and Educational Technology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในบทเรียนภาษาอังกฤษที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

โดย

นางสาววิไลพร พรมตา

สาขาวิชา

โสตทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.จินตวีร์ มั่นสกุล

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.กิดานันท์ มลิทอง)

.....
(อาจารย์ ดร.จินตวีร์ มั่นสกุล)

.....
(อาจารย์ ดร.บุญเรือง เนียมหอม)

.....
(อาจารย์ ดร.จุฬารัตน์ กองแก้ว)

วิไลพร พรหมตา : ผลของการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในบทเรียนภาษาอังกฤษที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน (EFFECTS OF BLENDED LEARNING WITH COOPERATIVE LEARNING IN ENGLISH LESSONS ON LEARNING ACHIEVEMENT OF SEVENTH GRADE STUDENTS WITH DIFFERENT PERSONALITIES) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อ.ดร.จินตวีร์ มั่นสกุล, 273 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน คือบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและแบบเก็บตัว และเปรียบเทียบคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียนที่มีบุคลิกที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนนาคนาคุณประชาสรรค์ ซึ่งเป็นโรงเรียนในโครงการ 1 อำเภอ 1โรงเรียนในฝัน จำนวน 64 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ บทเรียนเว็บแบบผสมผสานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ แบบทดสอบผลวัดสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) เมื่อพิจารณาถึงคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการใช้บทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการใช้บทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันกับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว
3. กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มสูงกว่า คือกลุ่มนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว กลุ่มนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มต่ำกว่าคือ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และเมื่อพิจารณารายด้าน นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวจะมีคะแนนเฉลี่ยด้านการแสดงความคิดเห็นสูงกว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และคะแนนความร่วมมือด้านความรับผิดชอบ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็น ด้านการสื่อความหมาย และด้านการใช้กระบวนการกลุ่ม นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีคะแนนความร่วมมือสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

ภาควิชา หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
สาขาวิชา โสวัตศนศึกษา
ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

4983754127 : MAJOR AUDIO-VISUAL COMMUNICATIONS

KEY WORDS : BLENDED LEARNING / COOPERATIVE LEARNING / EXTROVER PERSONALITY/
INTROVERT PERSONALITY /ENGLISH LEARNING ACHIEVEMENT

WILAIORN PROMTA : EFFECTS OF BLENDED LEARNING WITH COOPERATIVE
LEARNING IN ENGLISH LESSONS ON LEARNING ACHIEVEMENT OF SEVENTH
GRADE STUDENTS WITH DIFFERENT PERSONALITIES. THESIS PRINCIPAL
ADVISOR :JINTAVEE MONSAKUL, Ed.D,273 pp.

The purpose of this research was to study the effects of blended learning and cooperative learning in English lessons on learning achievement of seventh grade students with extroverted and introverted personalities and to compare their cooperative scores. The subjects in this research were sixty-four seventh grade students of the Nadoonprachasan school, which is part of the One District One Lab School Project, in the first semester of Academic year 2008. The students were divided into two groups with thirty-two students each. There were 5 research instruments including The Maudsley Personality Inventory (MPI), blended learning and cooperative learning in English lesson plans, web-based lessons of blended learning of English, learning achievement tests, and a cooperative evaluation form. Data was analyzed by using the descriptive statistics and t-test at a 0.05 level of significance. As regards the learning achievement, the post-test mean scores were significantly higher than the pre-test mean scores at the significance level of 0.05.

The research findings were summarized as follows :

1. Seventh grade students who using web based lesson English model blended learning with cooperative learning had statistically significant different, between learning achievement score post-test mean scores and pre-test mean scores at .05 level.

2. Seventh grade students with different types of personality who using web based lesson English model blended learning with cooperative learning had no significant difference on learning achievement score at 0.05 level.

3. The distribute cooperative score of student had higher mean score group was introvert group while the distribute cooperative score of student had lower mean score was extrovert group. When considering each item, the extrovert group had a higher mean score than the introvert group in expressing opinion. However, the introvert group had a higher mean score in responsibility, cooperation, opinion sharing, communication, and the group process part.

Department : Curriculum, Instruction
and Educational Technology
Field of study : Audio-Visual Communications
Academic year : 2008

Student's signature:.....

Principal Advisor's signature:.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ ดร. จินตวีร์ มั่นสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของการวิจัยเป็นอย่างดียิ่งตลอดมา และกรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดในการทำงานที่มีประโยชน์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กิตานันท์ มลิทอง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.บุญเรือง เนียมหอม และ อาจารย์ ดร.จุฬารัตน์ กองแก้ว กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิจัย

ขอกราบขอพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบุญชริก คณะครู-อาจารย์ทุกท่านที่ให้กำลังใจและสนับสนุนด้านการศึกษาของผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู-อาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนนาคุณประชาสรรค์ ที่ให้ความร่วมมือ คอยดูแลเอาใจเป็นอย่างดี ขณะที่ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณ เพื่อนๆ AV 49 และพี่น้องชาว AVทุกคนที่คอยให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณเพื่อนครูอำเภอบุณชริกทุกคนที่ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือทุกอย่างตลอดจนกำลังใจในการทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และ ขอขอบคุณ กัลยาณมิตรทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือต่างๆ เป็นอย่างดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณคุณยาย คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่ได้ให้ความรัก ความห่วงใยและกำลังใจในการศึกษาเล่าเรียน และเป็นกำลังสนับสนุนการศึกษามาโดยตลอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	14
3. สมมติฐานการวิจัย.....	15
4. คำถามการวิจัย.....	15
5. คำอธิบายกรอบแนวคิดการวิจัย.....	16
6. ขอบเขตการวิจัย.....	19
7. คำจำกัดความการวิจัย.....	20
8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	23
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
1. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.....	25
1.1 ธรรมชาติในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.....	25
1.2 พัฒนาการของการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ.....	27
1.3 บริบทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.....	31
1.4 การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย.....	33
1.5 แนวคิดพื้นฐานของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.....	37
1.5.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา.....	39
1.5.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษา.....	41
1.6 การจัดการเรียนการสอนภาษาในรายทักษะ.....	47
1.6.1. แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทักษะการฟัง.....	47
1.6.2. การจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดภาษาต่างประเทศ....	50

1.6.3 แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่าน.....	56
1.6.4. แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะการเขียน.....	82
2. การเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning).....	93
2.1 ความหมายของการเรียนแบบผสมผสาน.....	93
2.2 องค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสาน.....	95
2.3 ลักษณะการเรียนการสอนแบบผสมผสาน.....	100
2.4 การออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน.....	102
2.5 ประโยชน์ของการเรียนแบบผสมผสาน.....	104
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบผสมผสาน.....	105
3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ.....	107
3.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	107
3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ.....	108
3.3 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	113
3.4 ประเภทและเทคนิคของการเรียนแบบร่วมมือ.....	114
3.5 ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ.....	117
3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ.....	118
4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	119
4.1 ความหมายของบุคลิกภาพ.....	119
4.2 การจำแนกบุคลิกภาพตามแบบของ Jung (1995).....	120
4.3 แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI (The Maudsley Personality Inventory)	123
4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	124
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	129
1. การออกแบบการวิจัย.....	129
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	130
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	133
4. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	148
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	149
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	151

บทที่	หน้า
1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ.....	151
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม.....	153
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	157
1. สรุปผลการวิจัย.....	161
2. อภิปรายผลการวิจัย.....	162
3. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	169
4. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	169
รายการอ้างอิง.....	170
ภาคผนวก.....	178
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	179
ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ แบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ.....	181
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	198
ภาคผนวก ง ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	221
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	239
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างบทเรียนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ.....	261
ภาคผนวก ช ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS.....	269
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	273

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงองค์ประกอบการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน.....	95
ตารางที่ 2	รายละเอียดของประเภทการเรียนการสอนจำแนกตามสัดส่วนของเนื้อหาที่ นำเสนอทางอินเทอร์เน็ต.....	100
ตารางที่ 3	องค์ประกอบของการออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานขั้นการ พัฒนา.....	103
ตารางที่ 4	แสดงความเหมาะสมของวิชาและลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC.....	116
ตารางที่ 5	ลักษณะเฉพาะของบุคคล ที่มีลักษณะแบบเก็บตัวและแสดงตัว.....	122
ตารางที่ 6	การออกแบบงานวิจัย.....	129
ตารางที่ 7	จำนวนนักเรียนจำแนกตามบุคลิกภาพ จากคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ และช่วง คะแนนแบบทดสอบ MPI.....	131
ตารางที่ 8	จำนวนนักเรียนที่จำแนกตามบุคลิกภาพ.....	132
ตารางที่ 9	แสดงการจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน	132
ตารางที่ 10	แสดงโครงสร้างของเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้.....	135
ตารางที่ 11	แสดงรายละเอียดข้อคำถามโดยการจำแนกตามเนื้อหา เรื่อง Celebrations ซึ่งแบ่งตามพฤติกรรมการเรียนรู้.....	139
ตารางที่ 12	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และคะแนนการทำ แบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม.....	152
ตารางที่ 13	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทำคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่ม ทดลองทั้ง 2 กลุ่ม.....	153
ตารางที่ 14	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความร่วมมือใน การปฏิบัติงานกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน.....	153

ตารางที่ 15	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพที่ แตกต่างกันจำแนกรายด้านมีทั้งหมด 6 ด้าน	154
ตารางที่ 16	ผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียน การสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ.....	240
ตารางที่ 17	ผลการประเมินแบบสอบถามการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบ ผสมผสาน.....	243
ตารางที่ 18	ผลการประเมินบทเรียนเว็บแบบผสมผสาน.....	245
ตารางที่ 19	ตารางวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพสื่อ มาตรฐานสื่อ ตามเกณฑ์ 90/90 จำนวนนักเรียน 2 คน	247
ตารางที่ 20	ตารางวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพสื่อ มาตรฐานสื่อ ตามเกณฑ์ 90/90 จำนวนนักเรียน 6 คน.....	247
ตารางที่ 21	ตารางวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพสื่อ มาตรฐานสื่อ ตามเกณฑ์ 90/90 จำนวนนักเรียน 30 คน.....	248
ตารางที่ 22	ผลการประเมินแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนภาษาอังกฤษ.....	250
ตารางที่ 23	แสดงค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนก ของข้อสอบรายข้อ แสดงผลการ วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r).....	257
ตารางที่ 24	ผลการประเมินแบบประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม.....	259

สารบัญภาพ

หน้า

แผนภูมิที่ 1   กรอบแนวคิดการวิจัย..... 16

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนี้ คอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนบนเว็บนั้นได้รับความนิยมอย่างมาก การเรียนการสอนบนเว็บ (Web-Based Instruction) เป็นการเรียนการสอนที่อาศัยโปรแกรมไฮเปอร์มีเดีย ช่วยในการสอนโดยการใส่ประโยชน์จากคุณลักษณะและทรัพยากรของอินเทอร์เน็ต มาสร้างให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายโดยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้อย่างมากและสนับสนุนการเรียนรู้ในทุกทาง (Khan, 1997)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวดที่ 9 ว่าด้วยเทคโนโลยีการศึกษา นั้นได้กำหนดไว้ว่าผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กรมวิชาการ, 2545) ซึ่งมีการกำหนดนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาประเทศฉบับแรก (IT2000) ขึ้นในปี พ.ศ. 2539 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2542 ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ และในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาผสมผสานกับการศึกษานั้น สามารถทำได้หลายรูปแบบ ตั้งแต่การนำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นอุปกรณ์ในการเรียนการสอน การนำบริการต่าง ๆ ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะเวิลด์ ไรด์ เว็บ (World Wide Web : WWW) มาพัฒนาเป็นสื่อการสอนในหลายระดับการศึกษา และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นการเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) โดยใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางในการติดต่อระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ผู้เรียนสามารถเรียนได้โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและสถานที่ (Anytime Anywhere) เป็นการสร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งข่าวสารถึงกันได้อย่างรวดเร็วก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge Based Society) การเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ผู้เรียนจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้เรียนที่รับการถ่ายทอดความรู้จากครู (Passive Learner) เป็นผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ (Active Learner) โดยผู้เรียนจะต้องเป็นผู้คิด ตัดสินใจเลือกเนื้อหาในการเรียน การจัดลำดับความรู้ การควบคุมเส้นทางการเรียน การนำเสนอผลงาน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับเนื้อหา และผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ ซึ่งก่อให้เกิดบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ในยุคปฏิรูปการเรียนรู้ที่

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Center) และยังคงคล้องกับกระบวนการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) (กรมวิชาการ, 2544)

จากจุดเด่นของการเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้สถาบันการศึกษาหลายแห่งได้มีการนำ การเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการจัดการศึกษา โดยการจัดหลักสูตรออนไลน์ ให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของแต่ละคน แต่การจัดการเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มักจะมีปัญหา คือ การออกแบบการเรียนการสอนในการเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ไม่เหมาะสมกับแบบการเรียนของผู้เรียน การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในการเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ไม่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน (Light and Light, 1999; Rimmershaw, 1999; Shrpe, 2000 อ้างถึงใน สมสิทธิ์ จิตรสถาพร, 2545) การจัดหลักสูตรและ กิจกรรมการเรียนการสอนโดยไม่คำนึงถึงสภาพการเรียนรู้ ความแตกต่างของรูปแบบปฏิสัมพันธ์ในการเรียน แบบการเรียน และลักษณะบุคลิกภาพของผู้เรียน ย่อมส่งผลให้การเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร (Kibby, 1999 อ้างถึงใน สมสิทธิ์ จิตรสถาพร, 2545) ถึงแม้ว่าการเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอน แต่ก็มีข้อจำกัดหลายประเด็นที่ต้องพิจารณา เช่น การมีปฏิสัมพันธ์ต่อเพื่อนมนุษย์ (Human connection) การกำกับตนเอง (Self-regulation) การเรียนรู้ด้วยตนเองและการกำหนดทิศทางต่อการเรียนของผู้เรียน (Bonk and Graham, 2006 ; Monsakul, 2006)

แนวทางในการแก้ปัญหาที่อาจทำได้โดยการจัดการเรียนแบบผสมผสาน (Blended learning) ซึ่ง Thome (2003) ให้ความหมายการเรียนการสอนแบบผสมผสานว่าเป็นข้อแนะนำ ในการปรับปรุง การเรียนรู้ที่ท้าทายและพัฒนาความต้องการส่วนบุคคล การเรียนการสอนแบบผสมผสานนี้เป็นการ รวมนวัตกรรมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์บนการเรียนแบบออนไลน์ และการมีส่วนร่วมในการเรียนแบบดั้งเดิม การเรียนการสอนแบบผสมผสานนี้มีส่วนสนับสนุน และช่วยให้การเรียนรู้ดีขึ้น โดยการติดต่อแบบส่วนตัวกับผู้สอน สมาคมสโลน คอนซอร์เทียม (Sloan Consortium Foundation) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนแบบผสมผสาน (Blended learning) เป็นการเรียนการสอนที่นำเนื้อหาวิชาโดยผสมผสานวิธีเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) การเรียนในห้องเรียนแบบเดิม (Traditional Classroom) ส่วนมากของเนื้อหาแนะนำเสนอผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น ห้องสนทนา และบางส่วนนำเสนอแบบผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียน ด้วยกันเอง สัดส่วนของเนื้อหาที่นำเสนอทางอินเทอร์เน็ตเท่ากับ 30-79% (Sloan Consortium Foundation : 2005) และ Allen and Ure (2003 อ้างถึงใน Bonk and Graham, 2006) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบผสมผสานคือการผสมผสานการเรียนการสอนในชั้นเรียน (Traditional Classroom) และ

การเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) ซึ่งเพิ่มช่องทางการสื่อสาร และรูปแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับเนื้อหา ผู้เรียนกับบริบทในการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างผู้เรียน เพื่อให้ได้ผลดีที่สุด

การเรียนแบบผสมผสานเป็นการผสมผสานวิธีผสมผสานวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายมาออกแบบเพื่อใช้ในการศึกษา ซึ่งมีการศึกษาได้ให้นิยามและความหมายของการเรียนแบบผสมผสานไว้หลายท่าน ได้แก่

Driscoll (2002) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบผสมผสานไว้ว่าหมายถึง สิ่งที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถแสดงศักยภาพได้อย่างกว้างขวาง โดยแบ่งออกเป็น 4 แนวคิด คือ

1. การรวมหรือการผสมเทคโนโลยีการเรียนการสอนของเว็บ (Web-Based Technology) กับการเรียนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม
2. การรวมวิธีการสอนเพื่อสร้างผลลัพธ์ทางการเรียนที่ดีที่สุด โดยใช้หรือไม่ใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนก็ได้ ซึ่งเป็นการผสมผสานวิธีสอนที่หลากหลายเข้าด้วยกัน
3. การผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนการสอนทุกรูปแบบกับการเรียนการสอนที่เผชิญหน้ากับผู้สอน ซึ่งเป็นมุมมองที่มีผู้ยอมรับกันอย่างแพร่หลายมากที่สุด (Driscoll, 2002) ซึ่งการเรียนแบบผสมผสานตามแนวคิดนี้ถือได้ว่าเป็นการผสมผสานโดยนำเอาคุณสมบัติของเทคโนโลยีทุกรูปแบบ
4. การรวมเทคโนโลยีการสอนกับการทำงานจริง ซึ่ง Driscoll ได้ให้คำนิยามตามแนวคิดนี้ว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสานเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมในองค์กร เป็นการผสมผสานการเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์และสื่ออื่น ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในองค์กร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยึดแนวคิดนี้ของ Driscoll มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปตามแนวคิดนี้ได้ว่า การเรียนแบบผสมผสาน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบนเว็บผสมผสานกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบปกติ โดยใช้คุณสมบัติของเครื่องมือต่าง ๆ บนเว็บไซต์มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ โดยเวลาที่ผู้เรียนกับผู้สอนในการพบกันในห้องเรียนคิดเป็น 50% และจัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนบนเว็บ คิดเป็น 50% ของเวลาเรียนทั้งหมด ซึ่งมีนักการศึกษาอีกหลายท่านที่ให้คำจำกัดความที่สอดคล้องกับแนวคิดนี้ของ Driscoll เช่น

Throne (2003) ให้ความหมายของการเรียนแบบผสมผสานไว้ว่า เป็นความก้าวหน้าของตรรกวิทยาและธรรมชาติของการเรียนการสอน ซึ่งเกิดจากการปรับปรุงวิธีการเรียนรู้ที่ท้าทาย และพัฒนาความต้องการส่วนบุคคล ซึ่งการเรียนแบบผสมผสานนี้ เป็นการรวมนวัตกรรมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์บนการเรียนแบบออนไลน์ และการมี

ส่วนร่วมในการเรียนแบบดั้งเดิม การเรียนแบบผสมผสานนี้มีส่วนสนับสนุน และช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น โดยการติดต่อกับผู้สอน

มูลนิธิ SLOAN (SLOAN-C, 2005) ให้คำจำกัดความไว้ว่า การเรียนแบบผสมผสาน คือ รายวิชาหรือโปรแกรมการเรียนที่มีการผสมผสานการเรียนแบบออนไลน์และการเรียนแบบต่อหน้าต่อตา ในลักษณะของการที่ลดเวลาที่ผู้เรียนจะต้องเข้ามาเรียนในชั้นเรียนปกติลง

Graham (2006) กล่าวว่า การเรียนแบบผสมผสาน เป็นการผสมผสานระหว่างการเรียนแบบต่อหน้าต่อตา กับการเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อ

มีงานวิจัยอื่นที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีผลของการศึกษา ดังนี้

Sevinc Gulsecen (2004) ศึกษาผลของการเรียนแบบผสมผสานที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษา จากมหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน โดยมีสมมติฐานในการวิจัยคือ การเรียนแบบผสมผสานสามารถทำให้นักศึกษาที่ไม่ใส่ใจในการเรียน โดยเฉพาะนักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน มีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม นักศึกษา 2 กลุ่ม จากมหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยของรัฐ จากการศึกษาพบว่า

1. การเรียนแบบผสมผสานทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น
2. แรงจูงใจ อัตราการเข้าเรียน ความสนใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น
3. ผลการเรียนจากการเรียนแบบผสมผสานของรัฐสูงกว่านักเรียนเอกชน
4. นักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีเรียนได้ดีกว่านักศึกษาที่มีความรู้

พื้นฐานต่ำ

5. ความรู้ที่พิเศษสามารถที่จะสร้างขึ้นได้ทั้ง 2 กลุ่ม โดยการเรียนแบบออนไลน์
6. ผู้เรียนมีความพึงพอใจในวิธีการสอนแบบการเรียนแบบผสมผสานมากกว่าการสอนแบบปกติ

7. นักเรียนที่เรียนโดยการเรียนแบบผสมผสานมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

Pitrik และ Mallich (2004) ศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนแบบผสมผสานโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกับการใช้เทคโนโลยีส่งผลต่อความสามารถของผู้เรียน จากการศึกษาพบว่า

1. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีเงื่อนไขทางมโนทัศน์ 3 ประการคือ ความจริง(Realness), การยอมรับ(Acceptance) และ ความสามารถในการเข้าใจ (Empathic understanding)

2. ลักษณะของการจัดการเรียนแบบผสมผสานโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ดังนี้

- ความมีส่วนร่วมในหลักของการเรียนรู้

- แนวโน้มความต้องการในการเรียนรู้ที่มากขึ้น
- การช่วยผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง
- กระตุ้นการเรียนรู้การค้นพบของผู้เรียน
- ช่วยผู้สอนให้เกิดการพัฒนาการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน
- เพิ่มความสามารถในตัวบุคคลให้ค้นพบกระบวนการของการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนการสอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญในการนำมาจัดการเรียนการสอน ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือ ถือว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันในกลุ่มย่อยๆ ประมาณ 3-5 คน โดยในการจัดกลุ่มนั้น ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคลทั้งในด้านเพศและความสามารถทางการเรียนด้วย เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ผู้เรียนและคนจะต้องร่วมมือกันในการเรียนรู้มีการช่วยเหลือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนรู้ สมาชิกในกลุ่มจะต้องมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อกลุ่ม โดยยึดแนวคิดที่ว่า ความสำเร็จของกลุ่มจะเป็นความสำเร็จของสมาชิกทุกคนด้วย การเรียนแบบร่วมมือจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่างๆได้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม แสดงความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ ผู้เรียนจะทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือกัน เพื่อให้ทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนร่วมกัน ตามที่งานวิจัยต่างๆพบว่า การเรียนแบบร่วมมือจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าแบบบรรยาย (โฆเซิต จตุรัสวัฒนากุล, 2543) สอดคล้องกับงานวิจัยของบรูซ โทมัส แอนดริว (Brush Thomas Andrew, 1995) ในการทดลองใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ผลการทดลองพบว่า กลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ซึ่ง Johnson&Johnson (1987) ได้อธิบายลักษณะการเรียนแบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนเก่งจะเข้าใจคำสอนของครูได้ดี สามารถอธิบายโดยใช้ภาษาต่างๆ ในการอธิบายให้เพื่อนฟัง จึงทำให้เพื่อนเข้าใจดียิ่งขึ้น
2. นักเรียนที่อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟังจะเข้าใจบทเรียนดียิ่งขึ้น เพราะตนเองต้องนำความรู้ที่มีอยู่สรุปรวบรวมอย่างดีเพื่ออธิบายให้เพื่อนฟังด้วยกัน
3. การเรียนแบบร่วมมือเป็นการร่วมมือกันทำงานแบบตัวต่อตัว ทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่และสร้างความสนใจมากยิ่งขึ้น
4. นักเรียนทุกคนมีโอกาสฝึกทักษะทางสังคม มีเพื่อนร่วมกลุ่ม เป็นการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นประโยชน์มากเมื่อต้องทำงานในชีวิตจริง

5. นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการกลุ่มในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

6. ในการตอบคำถามในห้องเรียนนักเรียนมักกลัวการตอบผิด แต่เมื่อทำงานกันเป็นกลุ่มนักเรียนจะช่วยเหลือกัน ถ้าหากตอบคำถามผิดก็ถือว่าผิดทั้งกลุ่ม ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนมีความผูกพันกันมากยิ่งขึ้น

ในการเรียนแบบร่วมมือนี้มีเทคนิคต่าง ๆ มากมาย ได้แก่ เทคนิคการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (Student Teams – Achievement Divisions หรือ STAD) เทคนิคการแบ่งชั้นเป็นกลุ่มด้วยเกม (Teams – Games – Tournaments หรือ TGT) เทคนิคการต่อบทเรียน หรือ Jigsaw เทคนิคการสอนเป็นกลุ่มที่ช่วยเหลือเป็นรายบุคคล (Team Assisted Individualization หรือ TAI) เทคนิคการอ่านและการเขียนเป็นกลุ่ม (Cooperative Integrated Reading and Composition หรือ CIRC) เป็นต้น ในบรรดาเทคนิคต่าง ๆ เหล่านี้ เทคนิคที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในวิชาภาษาอังกฤษคือ เทคนิคการอ่านและการเขียนเป็นกลุ่ม (Cooperative Integrated Reading and Composition หรือ CIRC) นอกจากนี้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือยังมีเป้าหมายแบบร่วมมือในการช่วยส่งเสริมแรงจูงใจให้นักเรียนแต่ละคนเรียนรู้ทางวิชาการร่วมกัน นักเรียนจะรู้สึกว่าเป็นเพื่อนต้องการให้เขาทำดีที่สุด (Johnson & Johnson, 1987) และ Stevens R., and others. (1987 อ้างถึงใน นาทยา ปิด้ธนา นนท์, 2543) ได้อธิบายถึงขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิคการอ่านและการเขียนเป็นกลุ่ม (Cooperative Integrated Reading and Composition หรือ CIRC) ไว้ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามแบบบุคลิกภาพของนักเรียนในกลุ่มทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน
2. ครูจัดทีมใหม่โดยให้แต่ละทีมมีนักเรียนมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน 2 แบบ ทีมทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมการอ่านแบบร่วมมือ และมีการจัดแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม และนักเรียนภายในกลุ่มทำงานร่วมกันเป็นทีม
3. ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจกวัสดุประสงค์ในการอ่าน แนะนำคำศัพท์ใหม่ ทบทวนคำศัพท์เก่า ครูกำหนดเรื่องที่จะอ่านแล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมตามที่ครูจัดเตรียมไว้ให้
4. หลังจากกิจกรรมการอ่าน ครูนำอภิปรายเรื่องที่จะอ่าน
5. นักเรียนได้รับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ

และเทคนิคการเรียนการสอนแบบร่วมมือ CIRC เป็นเทคนิคที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนภาษา ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อมูลข่าวสารจากนานาประเทศได้ไหลเข้าสู่ประเทศตลอดเวลาอย่างรวดเร็ว ทำให้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากขึ้น ประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่ของโลกใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร ดังนั้น จึงเป็นความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องพัฒนานักบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ จะได้เข้าใจและรู้จักเลือกรับสารสนเทศที่มีประโยชน์ และนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และประกอบอาชีพ ตลอดจนนำภาษาอังกฤษไปใช้แสวงหาความรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ(โรงเรียนสำโรงทาบวิทยาคม,2548)

หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 เป็นหลักสูตรที่ได้กำหนดให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเป็นต้นไป และให้เลือกเรียนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพิ่มเติมในทุกระดับชั้น มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ สำหรับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษามีดังนี้ คือ เพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับวัฒนธรรม มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาต่อในระดับสูงหรือการประกอบอาชีพ มีความสามารถทางภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ เพื่อใช้ในการสื่อสารและแสวงหาความรู้ มีเจตคติที่ดีเห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาอังกฤษ มีความรู้และความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ และวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ,2539)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้กำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นพื้นฐานสำคัญ ที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยได้รับการจัดลำดับความสำคัญอยู่ในกลุ่มที่สอง ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน เมื่อเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ

บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ที่จะจัดทำ รายวิชาประกอบการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 : เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อ ประเภทต่างๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ต 1.2 : มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร และแสดงความรู้สึก และความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยี และการจัดการที่เหมาะสม

มาตรฐาน ต 1.3 : เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสาร ข้อมูล ความคิดเห็น และความคิด รวบยอดได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 : เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษาที่เรียน กับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็น พื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การทำงานการ ประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือและการอยู่ร่วมกันในสังคม

ในสาระที่เกี่ยวข้องภาษาและวัฒนธรรม คือสาระที่ 2 ซึ่งประกอบไปด้วย มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ ได้อย่างเหมาะสมกับ กาลเทศะ และมาตรฐาน ต 2.2 : เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษาที่เรียน กับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ นั้นมี

ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนและมีเนื้อหาที่น่าสนใจและเหมาะสมที่จะนำไปจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น และสามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่าน ซึ่งในปัจจุบันนี้ การอ่านมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตของคนในปัจจุบัน ตามที่จิตวิไลภรณ์ บุญยะกาจน (2547) กล่าวว่า “การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตของคนในยุคปัจจุบันยิ่งกว่ายุคที่ผ่านมา เพราะโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ วิทยาการ เทคโนโลยี และความนึกคิด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เกิดมาในโลกปัจจุบันต้องสนใจการอ่าน และต้องอ่านเพื่อให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าต่างๆให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนไป ซึ่งสอดคล้องกับ แม้นมาส ซวลิต (2544) ได้กล่าวว่า “ปัจจุบันมีผู้อ่านได้รับประโยชน์นานาประการจากการอ่านอยู่รอบตัวเรา ในบ้านในโรงเรียน ในชุมชน ในประเทศเราควรแสวงหาและถือเป็นแบบอย่างเพื่อสร้างตัวเราให้เป็นคนดี มีความสุขและเก่ง พึ่งตนเองได้ และเป็นที่พึ่งของคนอื่นได้” ในฐานะที่การอ่านมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกเพศทุกวัยและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการแสวงหาความรู้และพัฒนาบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยเรียนซึ่งต้องใช้ทักษะการอ่านเป็นพื้นฐานในการเรียน และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และใช้ความรู้จากการอ่านเป็นทุนเพื่อแสวงหาความรู้ในระดับที่สูงขึ้น (สุจิตต์ เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์, 2538)

ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝนและมีวิธีการสอนที่ดีซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งรวมไปถึงความสามารถในการอ่านด้วย (Harvighurst, 1969 : อ้างถึงใน สุจิตตรา ศรีนวล, 2533) และทักษะการอ่านภาษาอังกฤษมีความสำคัญสำหรับสังคมไทยดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้บรรจุการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตรการสอนวิชาภาษาอังกฤษมาตรฐานพื้นฐาน แต่ยังคงบรรจุในกลุ่มภาษาอังกฤษแบบเข้มอีกด้วย เพื่อให้ให้นักเรียนไทยได้มีโอกาสฝึกฝนการอ่านมากขึ้น ทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญมากที่สุด และนำไปสู่การพัฒนาทักษะด้านการเขียนที่ดีได้อีกด้วย (กรมวิชาการ, 2544)

ในปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทยนั้น เมื่อพิจารณาจากการทดสอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ของสำนักทดสอบทางการศึกษาได้รายงานผลการทดสอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (NT) ประจำปีการศึกษา 2549 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) ระดับประเทศมีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้ารับการทดสอบทั้งหมด 196,436 คน จาก 11,223 โรงเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ย 12.34 คิดเป็นร้อยละ 30.86 ซึ่งร้อยละของนักเรียนที่จะมีผลการทดสอบในระดับที่ต้องปรับปรุง ร้อยละ 59.58 สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ออนไลน์ : 2550) จากรายงานดังกล่าว

ทำให้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบายพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษของโรงเรียนต้นแบบ พัฒนารูปแบบและเทคนิคการจัดการเรียนการสอน และพัฒนา ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน ด้านอื่นๆ เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในนโยบายขับเคลื่อนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปี 2550 (ออนไลน์ : 2550)

ซึ่งมีงานวิจัยของนักการศึกษาหลายท่านที่ได้นำการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานมาใช้ ในการจัดการเรียนภาษาอังกฤษ เช่น งานวิจัยของ Chiu, Chien-Yu (2004) ที่ศึกษาผลของการใช้ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้ภาษาในโปรแกรมการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ เฉพาะ งานวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างเป็นชายคนจีน 18 คน ซึ่งเข้าร่วมในโปรแกรมการฝึกอบรม ภาษาอังกฤษเพื่อการบิน ที่ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนรู้ภาษาในการเรียนการสอน ออนไลน์ ผสมผสานกับผู้สอนในสภาพแวดล้อมในห้องเรียนปกติ งานวิจัยครั้งนี้ใช้เวลา 8 สัปดาห์ของ การฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการบิน ผลการวิจัยพบว่า การใช้การเรียนแบบผสมผสานในโปรแกรม การฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการบินนั้น ผู้เข้าร่วมมีคะแนนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ .05 และกนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์ (2548) ได้ทำการวิจัย การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วย การเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ องค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน ลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการปฏิสัมพันธ์บนเว็บ บทบาทผู้เรียน บทบาทผู้สอน เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเครือข่าย ปัจจัยสนับสนุนการเรียนบนเว็บ และการประเมินผลการเรียนรู้ และขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือขั้นตอนก่อนการจัดการเรียนการสอน ขั้นตอนระหว่างการจัดการเรียนการสอน และขั้นตอนหลังการเรียนการสอน และผลการใช้ รูปแบบการ เรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ที่ได้พัฒนาขึ้น พบว่า หลังการเรียนการสอนด้วย รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงก่อนก่อนการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05

จากงานวิจัยของ Prado-Olmos, Patricia and Others (1991) ที่ศึกษา ผลการของการเรียน แบบร่วมมือของนักเรียนโรงเรียนสองภาษา โดยกรณีศึกษา สำหรับเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ CIRC งานวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย ชาวเม็กซิกัน-อเมริกัน 35 คน ซึ่งแบ่งกลุ่มโดยนักเรียน

ที่มีทักษะการอ่านสูง คู่กับนักเรียนที่มีทักษะการอ่านต่ำผลการวิจัยพบว่า นักเรียนซึ่งเรียนตามหลักการของการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนมีการควบคุมการเรียนรู้และการจัดการภายในกลุ่มได้เป็นอย่างดี การตอบคำถามในเด็กที่มีทักษะการอ่านสูง จะตอบคำถามได้ดี และการตอบคำถามในเด็กกลุ่มที่มีทักษะการอ่านต่ำจะตอบคำถามได้ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

Chang, J., Shimizu, W., (1997) ได้สนับสนุนประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้การอ่านแบบร่วมมือ หลังจากนำไปสอนนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้เรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาที่ 1 มีการพัฒนาทั้งด้านความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอภิปรายกลุ่มหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

Klingner, J, K, Vaughn, S., (1999) ได้นำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ไปใช้สอนนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยสรุปว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมีคะแนนเข้าใจในการอ่าน การเรียนรู้ด้านเนื้อหา และการเรียนรู้คำศัพท์ดีขึ้น

จากงานวิจัยที่ได้กล่าวถึงแล้วนั้นแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือได้ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพและส่งผลดีให้กับผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาได้เป็นอย่างดี

ในการจัดเรียนการสอนสิ่งหนึ่งที่คุณครูต้องมีความรู้ความเข้าใจ คือ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การที่บุคคลจะเรียนรู้ หรือเกิดความเข้าใจได้ดีหรือไม่ นั้น นักจิตวิทยา กล่าวว่า มีองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น การเรียนรู้ การรับรู้ สติปัญญา อาจกล่าวได้ว่าเป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล นักจิตวิทยาที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ ได้ศึกษาและเรียกรวมๆ ว่า บุคลิกภาพ เช่น Carl Gustave Jung, Adler, Maslow และ Skinner เป็นต้น

คำว่า บุคลิกภาพ (personality) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า persona ซึ่งมีความหมายว่า หน้ากาก Mark บุคลิกภาพของคนจึงเปรียบเสมือนหน้ากากของตัวละครเพราะในชีวิตจริง บุคคลย่อมแสดงพฤติกรรมต่างๆ ในสถานการณ์ต่างๆ ที่แตกต่างกันออกไป เช่นเดียวกันกับตัวละครที่แสดงไปตามบทบาทนั้น การให้คำนิยามคำว่า บุคลิกภาพมีความหลากหลาย เพราะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล (สมสิทธิ์ จิตรสถาพร, 2545) และ Jung (1959 อ้างถึงใน อรุณา จิรนนิตกุล, 2544) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพว่า มีอยู่สองอย่างคือบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extrovert) ซึ่งมีแนวความคิดโดยยึดเอาความจริงภายนอก หรือสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก ไม่ชอบทำงานหรือศึกษา

โดยลำพัง แนวคิดจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นบุคคลที่ชอบเข้าสังคม ชอบมีเพื่อนมากชอบกิจกรรมที่ทำให้เกิดความตื่นเต้น ไม่ชอบความจำเจ มองโลกในแง่ดี เป็นคนที่แสดงอารมณ์ และความรู้สึกอย่างเปิดเผย และอีกประเภทหนึ่ง คือบุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีแนวคิด ชอบฝันแนวคิดและการกระทำไม่ยึดถือเอาสิ่งต่างๆ และไม่ขึ้นกับสภาพแวดล้อม ชอบทำงานหรือศึกษาตามลำพัง มากกว่าที่จะทำงานกับคนอื่น ทำกิจกรรมต่างๆด้วยความระมัดระวัง และมักวางแผนล่วงหน้า เจ้าระเบียบ ซื่อสัตย์ ไม่ชอบความตื่นเต้น เป็นคนไม่ชอบแสดงอารมณ์ และความรู้สึกออกมาอย่างเปิดเผย ลักษณะบุคลิกภาพทั้งสองแบบ ที่กล่าวมา น่าจะมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ดังที่ Jung ได้ให้ความเห็นไว้ว่า “การเก็บตัวและการแสดงออกมีอิทธิพลต่อการปรับตัวเป็นอย่างมาก เพราะถ้าบุคคลใดมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียวหรือมากเกินไป ไม่เหมาะสมแล้ว บุคคลนั้นย่อมประสบปัญหาในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น” (ประมวล ดิ คินสัน, อ้างถึงใน อรรอุมา จิรณิตกุล, 2544)

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ และการเรียนการสอนนั้นมีหลายท่านได้ศึกษาลักษณะของบุคลิกภาพมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาอย่างไร Ridding (1996) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย-หญิง ของโรงเรียนแมนเชสเตอร์ จำนวน 600 คน ที่มีอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI ของ Eysenck และ HSPI ของ Cattell ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงทางอารมณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีความสัมพันธ์กับผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ลักษณะบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีความสัมพันธ์กับผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนลักษณะที่ชอบวิตกกังวลไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Starr (1972) ได้ศึกษาเรื่อง การออกเสียง โดยใช้นักเรียนจากมหาวิทยาลัยเซินหลุยมิสซูรี ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัว แล้วให้เรียนในสภาพการเรียนเป็นรายบุคคลและสภาพการเรียนเป็นกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวในการสภาพการเรียนเป็นกลุ่มจะเรียนได้ดีกว่าเมื่อเรียนเป็นรายบุคคลเล็กน้อย แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวในสภาพการเรียนเป็นรายบุคคลจะเรียนได้ดีกว่าในสภาพการเรียนเป็นกลุ่มเพียงเล็กน้อย แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

Desena (1964 อ้างถึงใน วงพัคตร์ ภูพันธ์ศรี, 2522) ศึกษาเปรียบเทียบระดับการปรับตัวของเด็กที่เรียนดี ปานกลาง และเด็กเรียนอ่อน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิต มหาวิทยาลัย

เพนซิลวาเนีย ชั้นปีที่ 1 จำนวน 1,061 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มีผลการเรียนดีจะมีความสามารถในการปรับตัวได้ดีและรวดเร็วกว่าเด็กที่เรียนในระดับปานกลาง และระดับต่ำได้อย่างชัดเจน ซึ่งการปรับตัวทางสังคมได้ดีนั้นถือว่าเป็นลักษณะหนึ่งของเด็กแสดงตัว หรือสามารถกล่าวได้ว่าเด็กที่เรียนดีจะมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

Banister (1973) ได้ศึกษา โดยใช้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 274 คน ใช้แบบทดสอบ MPI แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ตามบุคลิกภาพแบบแสดงตัว เก็บตัว และปกติกกลุ่มละ 7 คน สอนวิชาคณิตศาสตร์ 3 กลุ่มแรก สอนด้วยวิธีบรรยาย แล้วให้นักเรียนทำงานเป็นรายบุคคลสัปดาห์ละ 5 ครั้ง อีก 3 กลุ่มที่เหลือ สอนด้วยวิธีบรรยาย แล้วให้นักเรียนทำงานกลุ่มช่วยกันแก้ปัญหาและค้นคว้า ผลวิจัยพบว่า ผลการเรียนของนักเรียนแต่ละกลุ่มบุคลิกภาพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการเรียนจำแนกตามสภาพการทำงาน นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว เมื่อทำการเรียนร่วมกันเป็นกลุ่ม มีผลการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวที่ทำงานเป็นรายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่สำหรับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว ผลการเรียนแบบเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วราภรณ์ วังใน (2531) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีบุคลิกภาพต่างกันที่เรียนด้วยสถานการณ์จำลอง พบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันโดยนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

Hopmeier (1983) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของบุคลิกภาพต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนพบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะได้รับประโยชน์จากการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมากกว่าผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

เจษฎา ชนะโรค (2530) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับวิธีการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาตรี พบว่า ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

จากงานวิจัยที่กล่าวมา ได้นำไปสู่ลักษณะการเรียนรู้อาณาและการเรียนแบบเป็นกลุ่มนั้น นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extrovert) สามารถเรียนรู้ได้ดีกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ

เก็บตัว (Introvert) แต่นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) สามารถเรียนรู้และได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้ดีกว่านักเรียนที่มีลักษณะแสดงตัว (Extrovert) จากลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันนั้น สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษได้ โดยเฉพาะ การอ่านและการเขียนเป็นกลุ่ม (Cooperative Integrated Reading and Composition หรือ CIRC) และจากการที่การเรียนแบบร่วมมือนั้น ช่วยให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนการสอนบนเว็บ จากบุคลิกภาพของนักเรียนที่แตกต่างกันทั้งแบบแสดงตัว (Extrovert) และแบบเก็บตัว (Introvert) เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดผลดีต่อผู้เรียนมากที่สุด การจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน โดยเป็นการผสมผสานระหว่างการเรียนการสอนบนเว็บและการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมในชั้นเรียน มาพัฒนาให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้เกิดผลดีกับผู้เรียนมากที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาความร่วมมือในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีบุคลิกที่แตกต่างกันในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่มีการใช้บทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่มีการใช้บทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานบนเว็บ ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำถามการวิจัย

1. การเรียนรู้ของนักเรียนที่มีบุคลิกที่แตกต่างกันในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือมีลักษณะความร่วมมือเป็นอย่างไร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

คำอธิบายกรอบแนวคิดการวิจัย

1. การเรียนแบบผสมผสาน หมายถึง ได้กล่าวถึงการจัดการสอนแบบผสมผสาน (Blended learning) เป็นการเรียนการสอนที่นำเนื้อหาวิชาโดยผสมผสานวิธีเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) การเรียนในห้องเรียนแบบเดิม (Traditional Classroom) ส่วนมากของเนื้อหานำเสนอผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น ห้องสนทนา และบางส่วนนำเสนอแบบผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง สัดส่วนของเนื้อหาที่นำเสนอทางอินเทอร์เน็ตเท่ากับ 50 % ซึ่งเพิ่มช่องทางการสื่อสาร และรูปแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับเนื้อหา

ผู้เรียนกับบริบทในการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างผู้เรียน เพื่อให้ได้ผลดีที่สุด ซึ่งใช้การจัดการเรียนการสอนบนเว็บเป็นสื่อและเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ และการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนปกติเข้าด้วยกัน ซึ่งประกอบด้วย

1.1 การเรียนการสอนบนเว็บ หมายถึง การเรียนการสอนผ่านเว็บเป็นการจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายเว็ลด์ ไซด์ เว็บ เพื่อให้สนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษา ที่ใช้สื่อหลายอย่างผสมผสานกันซึ่งช่วยทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถลดปัญหาการเรียนในด้านเวลาและสถานที่(Bonk and Graham, 2006: Sloan Consortium Foundation, 2005 : Thome, 2003)

1.2 การเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ ที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน และนักเรียนกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน โดยมีสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติทั่วไป(Bonk and Graham, 2006: Sloan Consortium Foundation, 2005 : Thome, 2003)

2. การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ได้เรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกัน โดยมีเป้าหมายหรือความสำเร็จร่วมกัน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล รู้จักหน้าที่ของตนเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเรียนรู้วิธีแก้ปัญหาหรือทำงานร่วมกัน โดยผู้เรียนจะต้องคำนึงถึงว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้อุปกรณ์ ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่งนำไปสู่การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น สามารถเกิดการเรียนรู้ และมีทักษะในการทำงานกลุ่มได้เป็นอย่างดี และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพของตนเอง โดยใช้ชั้นการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) (Stevens R., and others. 1987 อ้างถึงใน นาดยา ปิรันธนานนท์, 2543)

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามแบบบุคลิกภาพของนักเรียนในกลุ่มทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน
2. ครูจัดทีมใหม่โดยให้แต่ละทีมมีนักเรียนมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน 2 แบบ โดยสมาชิกในกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมการอ่านแบบร่วมมือ และมีการจัดแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม และนักเรียนภายในกลุ่มทำงานร่วมกันเป็นทีม
3. ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจ้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน แนะนำคำศัพท์ใหม่ ทบทวนคำศัพท์เก่า ครูกำหนดเรื่องที่จะอ่านแล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมตามที่ครูจัดเตรียมไว้ให้
4. หลังจากกิจกรรมการอ่าน ครูนำอภิปรายเรื่องที่จะอ่าน

5. นักเรียนได้รับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ

3. การเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หมายถึง การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (อ 31101) การสอนทักษะการอ่าน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2544 การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนโดยใช้รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบ 2 W 3 P (สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้, 2547) ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อมหรือนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up)

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนเนื้อหาใหม่ หรือเป็นการทบทวนเนื้อหาที่ผ่านมาแล้ว

2. ขั้นนำเสนอ (Presentation)

เป็นการป้อนตัวภาษา (Language input) แก่ผู้เรียนทั้งนี้ป้อนตัวอย่างภาษาที่ใช้ในชีวิตจริง และที่ครูผู้สอนเลือกใช้ในห้องเรียน

3. ขั้นฝึกทักษะ (Practice)

เป็นการฝึกตัวภาษาในสถานการณ์ที่ครูผู้สอนนำเสนอขั้นนำเสนอ (Presentation)

4. ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Production)

เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่นำเสนอไปแล้ว เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่เรารู้มาแล้วโดยครูผู้สอนแสดงบทบาทเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ และช่วยเหลือผู้เรียนในการนำภาษาไปใช้ (Product language)

5. ขั้นสรุปบทเรียน (Wrap up)

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้สรุปสาระสำคัญของบทเรียน

4. การจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หมายถึง การเรียนแบบผสมผสาน (Blended learning) ที่เป็นการเรียนการสอนที่นำเนื้อหาวิชาโดยผสมผสานวิธีเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) กับการเรียนในห้องเรียนแบบเดิม (Traditional Classroom) ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือซึ่งมีลักษณะที่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ได้เรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกัน โดยมีเป้าหมายหรือความสำเร็จร่วมกัน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล รู้จักหน้าที่ของตนเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเรียนรู้วิธีแก้ปัญหาหรือทำงานร่วมกัน ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ในรายวิชา อ 31101 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2544

5. **บุคลิกภาพ (Personality)** หมายถึง แบบแผนของพฤติกรรมที่ค่อนข้างคงที่ของบุคคลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 2 แบบ (Jung, 1959) คือ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extrovert) และ บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert)

1.1 **บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extrovert)** หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีแนวความคิดโดยยึดเอาความจริงภายนอก หรือสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก ไม่ชอบทำงานหรือศึกษาโดยลำพัง แนวคิดจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นบุคคลที่ชอบเข้าสังคม ชอบมีเพื่อนมากชอบกิจกรรมที่ทำให้เกิดความตื่นเต้น ไม่ชอบความจำเจ มองโลกในแง่ดี เป็นคนที่แสดงอารมณ์ และความรู้สึกอย่างเปิดเผย

ในการวิจัยครั้งนี้ บุคลิกภาพแสดงตัว (Extrovert) คือ นักเรียนที่ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบ MPI ตั้งแต่ เปอร์เซ็นไทล์ที่ 75-99

1.2 **บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert)** หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีแนวความคิดชอบฝันแนวความคิดและการกระทำไม่ยึดถือเอาสิ่งต่างๆ และไม่ขึ้นกับสภาพแวดล้อม ชอบทำงานหรือศึกษาตามลำพัง มากกว่าที่จะทำงานกับคนอื่น ทำกิจกรรมต่างๆด้วยความระมัดระวัง และมักวางแผนล่วงหน้า เจ้าระเบียบ ซื่อสัตย์ ไม่ชอบความตื่นเต้น เป็นคนไม่ชอบแสดงอารมณ์ และความรู้สึกออกมาอย่างเปิดเผย

ในการวิจัยครั้งนี้ บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) คือ นักเรียนที่ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบ MPI ตั้งแต่ เปอร์เซ็นไทล์ที่ 1-15

6. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนและการนำความรู้ไปใช้ ซึ่งจะประเมินหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ มี 2 ตัว ได้แก่

1.1 การเรียนภาษาอังกฤษ ด้วยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC

(Cooperative Integrated Reading and Composition) ในการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน

1.2 บุคลิกภาพ (Personality) มี 2 แบบ คือ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extrovert) และ บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert)

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ

2. หลักสูตรที่ใช้ในการศึกษา คือหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (อ 31101) เรื่อง Celebrations ระยะเวลาในการเรียนการสอน รวมทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนในโครงการโรงเรียนในฝัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 233 คน

4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาฏนุ ประชาสรรพ์ อำเภอนาฏนุ จังหวัดมหาสารคามที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตัว จำนวน 32 คน และบุคลิกภาพแบบเก็บตัว จำนวน 32 คน รวมทั้งหมด 64 คน

คำจำกัดความในการวิจัย

1. การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) หมายถึง ได้กล่าวถึงการจัดการสอนแบบผสมผสาน เป็นการเรียนการสอนที่นำเนื้อหาวิชาโดยผสมผสานวิธีเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์กับการเรียนในห้องเรียนแบบเดิม ส่วนมากของเนื้อหานำเสนอผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น ห้องสนทนา และบางส่วนนำเสนอแบบผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนด้วยตนเอง สัดส่วนของเนื้อหาที่นำเสนอทางอินเทอร์เน็ตกับการเรียนในห้องเรียน เท่ากับ 50 : 50 ซึ่งเพิ่มช่องทางการสื่อสาร และรูปแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับเนื้อหา ผู้เรียนกับบริบทในการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างผู้เรียน เพื่อให้ได้ผลดีที่สุด ซึ่งใช้การจัดการเรียนการสอนบนเว็บเป็นสื่อและเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ และการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนปกติเข้าด้วยกัน ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1.1 การเรียนการสอนบนเว็บ หมายถึง การเรียนการสอนผ่านเว็บเป็นการจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายเว็ลด์ ไซด์ เว็บ เพื่อใช้สนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาส

ทางการศึกษา ที่ใช้สื่อหลายอย่างผสมผสานกันซึ่งช่วยทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถลดปัญหาการเรียนในด้านเวลาและสถานที่

1.2 การเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ ที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน และนักเรียนกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน โดยมีสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติทั่วไป

2. การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง เทคนิคโปรแกรมการร่วมมือในการอ่านและเขียน CIRC(Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นเทคนิควิธีเรียนที่ใช้สำหรับการอ่าน เขียน และทักษะอื่นๆทางภาษา เป็นเทคนิคที่เหมาะสมกับวิชาภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย สมาชิกในกลุ่มมี 4 คน โดยสมาชิกในกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมการอ่านแบบร่วมมือ และมีการจัดแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม และนักเรียนภายในกลุ่มทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยใช้ ขั้นตอนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC (Stevens R., and others. 1987 อ้างถึงใน นาทยา ปิณฑนานนท์, 2543)

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับแบบของบุคลิกภาพนักเรียนในกลุ่มทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน
2. ครูจัดกลุ่มใหม่โดยให้แต่ละทีมมีนักเรียนมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน 2 แบบ โดยสมาชิกในกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมการอ่านแบบร่วมมือ และมีการจัดแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม และนักเรียนภายในกลุ่มทำงานร่วมกันเป็นทีม
3. ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจกวัสดุประสงค์ในการอ่าน แนะนำคำศัพท์ใหม่ ทบทวนคำศัพท์เก่า ครูกำหนดเรื่องที่จะอ่านแล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมตามที่ครูจัดเตรียมไว้ให้
4. หลังจากกิจกรรมการอ่าน ครูนำอภิปรายเรื่องที่อ่าน
5. นักเรียนได้รับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ

3. บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง แบบแผนของพฤติกรรมที่ค่อนข้างคงที่ของบุคคล ใน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 2 แบบ (Jung, 1959) คือ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extrovert) และ บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert)

3.1 บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extrovert) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มี แนวความคิดโดยยึดเอาความจริงภายนอก หรือสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก ไม่ชอบทำงานหรือศึกษาโดยลำพัง แนวคิดจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นบุคคลที่ชอบเข้าสังคม ชอบมีเพื่อนมากชอบ

กิจกรรมที่ทำให้เกิดความตื่นเต้น ไม่ชอบความจำเจ มองโลกในแง่ดี เป็นคนที่แสดงอารมณ์ และ ความรู้สึกอย่างเปิดเผย

ในการวิจัยครั้งนี้ บุคลิกภาพแสดงตัว (Extrovert) คือ นักเรียนที่ได้คะแนนจากการทำ แบบทดสอบ MPI ตั้งแต่ เปอร์เซ็นไทล์ที่ 75-99 จำนวน 32 คน

3.2 บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีแนวคิด ชอบฝันแนวคิดและการกระทำไม่ยึดถือเอาสิ่งต่างๆ และไม่ขึ้นกับสภาพแวดล้อม ชอบทำงานหรือ ศึกษาตามลำพัง มากกว่าที่จะทำงานกับคนอื่น ทำกิจกรรมต่างๆด้วยความระมัดระวัง และมักวางแผน ล่วงหน้า เจ้าระเบียบ ซื่อสัตย์ ไม่ชอบความตื่นเต้น เป็นคนไม่ชอบแสดงอารมณ์ และความรู้สึก ออกมาอย่างเปิดเผย

ในการวิจัยครั้งนี้ บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) คือ นักเรียนที่ได้คะแนนจากการ ทำแบบทดสอบ MPI ตั้งแต่ เปอร์เซ็นไทล์ที่ 1-15 จำนวน 32 คน

4. การเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หมายถึง การสอนกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาอังกฤษ (อ 31101) ทักษะการอ่าน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการ จัดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนโดยใช้รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบ 2 W 3 P (สำนัก มาตรฐานการศึกษาและพัฒนการเรียนรู้, 2547) ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อมหรือนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up)

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนเนื้อหาใหม่ หรือเป็นการ ทบทวนเนื้อหาที่ผ่านมาแล้ว

2. ขั้นนำเสนอ (Presentation)

เป็นการป้อนตัวภาษา (Language input) แก่ผู้เรียนทั้งนี้เป็นตัวอย่างภาษาที่ใช้ ในชีวิตจริง และที่ครูผู้สอนเลือกใช้ในห้องเรียน

3. ขั้นฝึกทักษะ (Practice)

เป็นการฝึกตัวภาษาในสถานการณ์ที่ครูผู้สอนนำเสนอขั้นนำเสนอ (Presentation)

4. ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Production)

เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่นำเสนอไปแล้ว เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ ใช้ภาษาที่เรียนรู้มาแล้วโดยครูผู้สอนแสดงบทบาทเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ และช่วยเหลือ ผู้เรียนในการนำภาษาไปใช้ (Product language)

5. ขั้นสรุปบทเรียน (Wrap up)

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้สรุปสาระสำคัญของบทเรียน

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนและการนำความรู้ไปใช้ ซึ่งจะประเมินหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ การสอนทักษะการอ่าน เรื่อง Celebrations

6. การจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หมายถึง การเรียนแบบผสมผสาน (Blended learning) ที่เป็นการเรียนการสอนที่นำเนื้อหาวิชาโดยผสมผสานวิธีเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) กับการเรียนในห้องเรียนแบบเดิม (Traditional Classroom) ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ซึ่งมีลักษณะที่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ได้เรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกัน โดยมีเป้าหมายหรือความสำเร็จร่วมกัน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล รู้จักหน้าที่ของตนเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเรียนรู้วิธีแก้ปัญหาหรือทำงานร่วมกัน ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบ 2 W 3 P ในรายวิชา อ 31101 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2544

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมการเรียนแบบร่วมมือในการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ในวิชาอื่นๆต่อไป
2. เพื่อให้ทราบถึงประโยชน์ของการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน ด้วยการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิค CIRC ในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
3. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน โดยมีเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือช่วยเหลือ และเป็นการฝึกทักษะการเรียนการสอนบนเว็บของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

- 1.1 ธรรมชาติในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- 1.2 พัฒนาการของการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ
- 1.3 บริบทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
- 1.4 การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย
- 1.5 แนวคิดพื้นฐานของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
  - 1.5.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา
  - 1.5.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษา
- 1.6 การจัดการเรียนการสอนภาษาในรายทักษะ
  - 1.6.1. แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทักษะการฟัง
  - 1.6.2. การจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดภาษาต่างประเทศ
  - 1.6.3 แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่าน
  - 1.6.4. แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะการเขียน

2. การเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning)

- 2.1 ความหมายของการเรียนแบบผสมผสาน
- 2.2 องค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสาน
- 2.3 ลักษณะการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
- 2.4 การออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
- 2.5 ประโยชน์ของการเรียนแบบผสมผสาน
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบผสมผสาน

3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

- 3.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

- 3.3 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 3.4 ประเภทและเทคนิคของการเรียนแบบร่วมมือ
- 3.5 ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ
- 3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ
- 4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
  - 4.1 ความหมายของบุคลิกภาพ
  - 4.2 การจำแนกบุคลิกภาพตามแบบของ Jung (1995)
  - 4.3 แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI (The Maudsley Personality Inventory)
  - 4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1.1 ธรรมชาติในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

การเรียนรู้ภาษาแม่ในวัยเด็กเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามปกติวิสัยจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่การที่จะเรียนรู้ภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองได้นั้นนับว่าเป็นความสำเร็จชนิดหนึ่ง คนเป็นจำนวนมากที่ไม่อาจเรียนภาษาต่างประเทศได้อย่างสัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้เนื่องมาจากลักษณะตามธรรมชาติดังต่อไปนี้ (พิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2539)

1.1 ในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาของตนมาแล้วบุคคลใดก็ตามที่ใช้ภาษาเดียวหรือเรียนรู้เพียงภาษาเดียวมาตั้งแต่เด็กเล็กจะมีลักษณะแนวความคิดที่สัมพันธ์กับลักษณะภาษาแม่ นั้น ๆ อยู่ตลอดเวลา เช่น เรียนรู้ภาษาไทยมาตั้งแต่เด็กเล็ก เมื่อคิดก็มักจะคิดในแวดวงของภาษาไทย ในสิ่งแวดล้อมแบบไทย ๆ เป็นต้น การเรียนภาษาต่างประเทศจึงไม่ได้ผลเท่าที่ควร

1.2 ในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น ผู้เรียนมักจะพบปัญหาทางด้านวัฒนธรรมและสถานการณ์ที่ต่างไปจากภาษาแม่ ความแตกต่างเหล่านี้นอกเหนือไปจากความแตกต่างทางด้านภาษา ซึ่งได้แก่ความแตกต่างด้านเสียง คำ ความหมาย และลักษณะทางไวยากรณ์ ปัญหาทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นนั้นหมายถึง การจัดหมวดหมู่สิ่งของ คน ลักษณะอาการ เวลา ตลอดจนสถานที่ เช่น เมื่อพูดถึงทานอาหารของผู้เรียน ย่อมแตกต่างไปจากการทานอาหารของเจ้าของภาษาที่ผู้นั้นกำลังเรียนอยู่ เปรียบเทียบคนไทยกับคนอังกฤษซึ่งมีแนวคิดในเรื่องอาหารแตกต่างกัน สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคในการเรียนภาษาต่างประเทศให้ได้ผล

1.3 ปัญหาทางด้านอายุ ในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น ยิ่งผู้เรียนอายุมากขึ้นผู้นั้นก็ควรให้ความสนใจและความพยายามมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเกิดมีความเคยชินกับรูปแบบหรือโครงสร้างที่ใช้ในภาษาแม่ และมักจะนำไปใช้ในภาษาต่างประเทศ หรือที่เรียกว่าเกิดการแทรกซ้อนของภาษาแม่

เมื่อพูดถึงอายุเชื่อกันว่าในระดับระบบเสียง เด็กจะเรียนได้ดีกว่าผู้ใหญ่ กล่าวคือ ถ้าเรียนหลังวัยรุ่นซึ่งมีวุฒิภาวะทางสมอง และการทำงานของสมองคงตัวไม่ยืดหยุ่นอีกต่อไป การออกเสียงต่างประเทศมักกระทำไม่ได้เหมือนเจ้าของภาษา ดังเหตุผลที่ได้อธิบายไว้แล้วในเรื่องภาษากับสมอง อย่างไรก็ตามอาจมีข้อยกเว้นในเรื่องสภาพแวดล้อม เวลา การฝึกฝนแก้ไข ถ้ามีเวลาในการเรียนการฝึกงาน และได้ฝึกฝนในสิ่งแวดล้อมที่ใช้ภาษาต่างประเทศนั้น ๆ จริงจัง ประกอบกับมีผู้สอนหรือผู้ช่วยเหลือแก้ไขให้สม่ำเสมอ ผู้ใหญ่ก็อาจจะออกเสียงคล้ายเจ้าของภาษาได้

อิทธิพลด้านต่าง ๆ ที่มีต่อการเรียนภาษาต่างประเทศประกอบด้วยอิทธิพลทางภาษา สังคม และจิตวิทยาเป็นลำดับไป อิทธิพลทางด้านภาษา ผู้เรียนภาษาต่างประเทศที่มีรูปแบบทางภาษาคลายคลึงกับภาษาแม่ เช่น ภาษาสเปนกับภาษาอิตาลี ภาษาเยอรมันกับภาษาดัตช์ ย่อมมีผลแตกต่างไปจากผู้เรียนภาษาต่างประเทศที่มีรูปแบบทางภาษาแตกต่างไปจากภาษาแม่ เช่น ไทยกับอังกฤษ หรือจีนกับฝรั่งเศส เป็นต้น ในที่นี้จะได้พิจารณาเป็นระดับดังนี้

ระดับระบบเสียง ความยากลำบากในการเรียนภาษาต่างประเทศขึ้นอยู่กับเสียงและจำนวนระบบเสียงของภาษาแม่ คนไทยที่เรียนภาษาอังกฤษต้องเรียนระบบเสียงพยัญชนะของภาษาอังกฤษค่อนข้างมาก ส่วนคนพูดภาษาอังกฤษที่เรียนภาษาไทยจะต้องเรียนระบบสระมาก จึงทำให้เกิดความยากลำบากขึ้น

ระดับไวยากรณ์ การเรียนไวยากรณ์ของภาษาที่มาจากตระกูลเดียวกันย่อมง่ายกว่าการเรียนไวยากรณ์ของภาษาที่ต่างตระกูล เช่น คนไทยเรียนภาษาลาว ย่อมง่ายกว่าการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

ระดับความหมาย ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ การใช้ศัพท์คำหนึ่ง ๆ ผิดความหมาย หรือไม่ตรงความหมาย หรือการแปลความโดยไม่คำนึงถึงสถานการณ์หรือบริบทก็จะทำให้ความหมายผิดไป

ในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเป็นอันมาก ทั้งนี้เนื่องจากความก้าวหน้าทางด้าน อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ตลอดจนความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อคมนาคม ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีความใกล้ชิดกัน ต้องพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น จึงเกิดความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาต่างประเทศ เป็นสื่อกลางในการติดต่อกันในด้านต่าง ๆ ภาษาอังกฤษนับว่าเป็นภาษาต่างประเทศที่สำคัญ และแพร่หลายที่สุด อาจกล่าวได้ว่าแทบทุกประเทศในโลกเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่จำเป็นในการศึกษาขั้นสูง

ทั้งในและนอกประเทศเพราะตำราทางวิชาการชั้นสูงได้จัดพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ ผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษจึงสามารถเข้าใจความคิด ทศนคติ วัฒนธรรมของชนชาติอื่น ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ และความเคลื่อนไหวของโลกทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

ในการเรียนภาษาต่างประเทศ ไม่ว่าจะ เป็นภาษาใด จุดมุ่งหมายย่อมเหมือน ๆ กัน โดยทั่วไปแล้วมักจะมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาปัญญาของผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษานั้นในการสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และเป็นที่เข้าใจกันในหมู่นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวัฒนธรรม และการดำรงชีวิตของชนชาติเจ้าของภาษานั้นได้อย่างถ่องแท้ขึ้น สามารถใช้ภาษานั้น ๆ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อในชั้นสูง หรือในต่างประเทศได้

1.2 พัฒนาการของการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อศึกษาถึงความเป็นมาทางการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจะพบว่า มีพัฒนาการที่แตกต่างกันออกไป ตามภูมิภาคของประเทศต่าง ๆ ตามภาษา และสถาบันต่าง ๆ อย่างไรก็ตามอาจกล่าวได้ว่า การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น เริ่มมาตั้งแต่สมัยอาณาจักรโรมันโดยชาวโรมันจะเรียนภาษากรีกเป็นภาษาที่สอง และเมื่ออาณาจักรโรมันขยายอาณาเขตกว้างขวางออกไป ภาษาลาตินก็กลายเป็นภาษาสากลในโลกตะวันตก เป็นภาษาที่ใช้กันทั่วไป ทั้งในโบสถ์ และในการสอนวิชาการอื่น ๆ จนต้องมีการเรียนการสอนภาษาละตินขึ้น นับได้ว่าภาษาลาตินเป็นภาษาต่างประเทศภาษาแรกที่มีการเรียนการสอนในโรงเรียน จนถึงปลายศตวรรษที่ 18 ส่วนใหญ่จะเน้นการสอนไวยากรณ์สำหรับการสอนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในช่วงก่อนศตวรรษที่ 19 ก็ได้นำวิธีการสอนภาษาลาตินนี้มาใช้โดยการเน้นให้ท่องจำกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ และการแปลประโยคต่าง ๆ ในภาษาต่างประเทศ มาเป็นภาษาของตนเอง

ในศตวรรษที่ 19 ได้มีผู้คิดหาวิธีสอนภาษาต่างประเทศขึ้นใหม่ เฮช เฮช สเติร์น (H.H. Stern 1983) ได้สรุปการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ออกเป็น 4 ช่วงด้วยกัน คือ

ช่วงที่ 1 : ค.ศ. 1880 ถึงระยะเริ่มต้นของสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง

ในช่วงนี้ถือเป็นช่วงที่มีการนำภาษาต่างประเทศเข้ามาไว้ในหลักสูตรของโรงเรียนและมหาวิทยาลัยในประเทศต่าง ๆ มากขึ้น และมีการปฏิรูปวิธีการสอนภาษา โดยได้เน้นการใช้ภาษาเป้าหมายเป็นสื่อในการสอน และหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาแม่ในห้องเรียน รวมทั้งดัดแปลงตามแบบวิธีสอนดั้งเดิม ซึ่งวิธีสอนที่ได้รับการปฏิรูปครั้งนี้มีชื่อหลายอย่าง เช่น วิธีสอนแบบปฏิรูป (Reform

Method) วิธีสอนแบบธรรมชาติ (Natural Method) วิธีสอนแบบสัทศาสตร์ (Phonetic Method) แต่ชื่อที่นิยมใช้มากที่สุด คือ วิธีสอนแบบตรง (Direct Method) ในช่วงนี้นักสัทศาสตร์มีบทบาทที่สำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติในห้องเรียน

ช่วงที่ 2 : สงครามโลกครั้งที่ 1 ถึง ค.ศ. 1940

ผลของสงครามโลกครั้งที่ 1 ทำให้เกิดความพยายามที่จะสร้างความเข้าใจระหว่างประเทศมากขึ้น ทำให้เกิดการส่งเสริมการเรียนภาษาต่างประเทศขึ้น การเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้อย่างชัดเจนในช่วงนี้คือ ความพยายามในการหาแนวทางการแก้ไขวิธีสอนภาษาในช่วงที่ผ่านมา โดยเน้นการปฏิบัติให้มากขึ้น ดังตัวอย่าง วิธีสอนแบบเน้นการอ่าน (A Reading Approach) นำเสนอโดย ไมเคิล เวสต์ (Michael West) ชาวอังกฤษ ซึ่งเน้นการสอนอ่านเพราะเห็นว่าเป็นทักษะที่ง่ายที่สุด และมีคุณค่าที่สุดต่อผู้เรียนในการเรียนภาษาอังกฤษในระยะเริ่มแรกนอกจากนี้ สมาคมนักวิชาการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา (1929) ในประเทศอังกฤษได้เสนอวิธีสอนแบบผสมผสาน (Compromise Method) ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างวิธีสอนแบบตรง กับวิธีสอนแบบไวยากรณ์ และแปล และถือว่าเป็นแนวทางการแก้ไขวิธีการสอนภาษาแนวหนึ่ง

ในช่วงนี้ ยังได้มีความพยายามที่จะแก้ปัญหการสอนภาษาโดยใช้วิธีการทางวิจัยเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

ช่วงที่ 3 : สงครามโลกครั้งที่สอง ถึง ค.ศ. 1970

จุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง คือ การก่อตั้งโปรแกรมการสอนภาษาต่างประเทศให้แก่ทหารที่ออกไปรบในสงคราม (The Armed Forces' Foreign Language Training Programs) โปรแกรมดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดการสอนภาษาในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยได้ระดมความคิดผู้รู้ทางด้านภาษาศาสตร์ในการหาวิธีการสอนภาษาที่มีประสิทธิภาพให้แก่เหล่าทหารที่จะออกไปสู่สนามสงคราม วิธีสอนภาษาที่ถูกนำเสนอในช่วงนี้ ก็คือ วิธีสอนเหล่าทหาร (Army Method) ซึ่งเน้นการฝึกแบบเข้ม (Intensive Training) และการพูดเป็นสำคัญ วิธีสอนแบบนี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อแนวคิดทางการเรียนการสอนภาษาในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง

หลังจากสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง หลาย ๆ ประเทศเริ่มเผชิญกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาในประเทศของตน สืบเนื่องมาจากภาษาบางภาษาได้รับเลือกให้เป็นภาษาของโลก (World Languages) และเป็นภาษาทางการที่ใช้สื่อสารในองค์การระหว่างประเทศ เช่น UN และ UNESCO ดังนั้น ภาษาเหล่านี้จึงได้รับการบรรจุเข้าไว้ในหลักสูตร และมีการจัดให้เรียนเป็นภาษาที่สองในโรงเรียนต่าง ๆ ปรัชญาการของการเปลี่ยนแปลงที่ตามมาคือ การนำแนวคิดทางภาษาศาสตร์ สังคมวิทยา และจิตวิทยา มาใช้แก้ปัญหาในการสอนภาษา ได้มีการคิดหาวิธีการปรับปรุงการเรียนรู้อาษาที่สองโดยการนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยสอน ได้แก่ เครื่อง

บันทึกเสียงห้องปฏิบัติการภาษา วิทยุ โทรทัศน์ และเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้คิดค้นวิธีสอนใหม่ คือ วิธีสอนแบบฟัง พูด (The Audio Lingual Method) ขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1950-ค.ศ. 1960 วิธีสอนแบบฟัง พูดนี้ ได้รับแนวคิดมาจากทฤษฎีไวยากรณ์เชิงโครงสร้างที่เน้นโครงสร้างทางภาษา (เสียง ศัพท์ และไวยากรณ์) เป็นสำคัญและมีความคิดเห็นสอดคล้องกับนักจิตวิทยา เช่น บี.เอฟ.สกินเนอร์ (B.F. Skinner) ที่เห็นว่า ภาษาเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งซึ่งเกิดจากความสัมพันธ์ของสิ่งเร้าและปฏิกิริยาตอบสนอง วิธีสอนดังกล่าวได้รับความนิยมในการนำไปปฏิบัติอย่างแพร่หลายในประเทศต่าง ๆ

ต่อมาในช่วงปี ค.ศ. 1957 ถึง ค.ศ. 1965 ได้มีการเปลี่ยนแปลงแนวการสอนขึ้นใหม่ อันเนื่องมาจากความเคลื่อนไหวทางทฤษฎีภาษาศาสตร์ เมื่อ นอม ชอมสกี (Noam Chomsky) ได้เสนอทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตขึ้น ทฤษฎีนี้มีแนวคิดแตกต่างจากทฤษฎีไวยากรณ์เชิงโครงสร้างกล่าวคือ ภาษาเป็นระบบที่มีกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ควบคุมอยู่ ความรู้เรื่องกฎเกณฑ์เหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจภาษา และใช้ภาษาได้ ดังนั้นจึงได้มีการผสมผสานแนวคิดจากทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรต และทฤษฎีทางด้านจิตวิทยาความคิดความเข้าใจเข้าด้วยกัน และเสนอวิธีสอนแบบใหม่ คือ การสอนคัมภีร์ทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Code Learning Theory) ขึ้น

ช่วงที่ 4 : ทศวรรษที่ 70 และตอนต้นทศวรรษที่ 80

ช่วงปี ค.ศ. 1970 เป็นต้นมา ได้มีนักทฤษฎีการสอนภาษาหลายท่านเริ่มมีความเห็นไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ นอม ชอมสกี (Noam Chomsky) ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้นักการศึกษาด้านภาษาหลาย ๆ ท่านได้พยายามคิดหาแนวทางสอนภาษาใหม่ขึ้นมา ซึ่งสามารถสรุปการเปลี่ยนแปลงในช่วงนี้ได้ 5 ประการ คือ

1. วิธีสอนแบบใหม่ (New Method)

พัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของช่วงปี ค.ศ. 1970-1980 นั้น สามารถมองได้จากปฏิกิริยาต่อแนวคิดเกี่ยวกับวิธีสอนในการเรียนรู้ภาษาที่สอง ถึงแม้ว่าจะมีปฏิกิริยาต่อต้านวิธีสอนต่าง ๆ แต่ก็มีวิธีสอนบางวิธีที่เร้าความสนใจของครูผู้สอน ยกตัวอย่างเช่นวิธีสอนแบบเงียบ (The Silent Way) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย กาลิเบ กัตเตกโน (Caleb Gattegno) วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย ชาลส์ เคอร์รัน (Charles Curran) และวิธีสอนแบบชักชวน (Suggestopedia) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย จอร์จี โลซานอฟ (Georgi Lozanov) วิธีสอนทั้งสามแบบเกิดขึ้นในช่วงทศวรรษที่ 60 แต่ได้รับความนิยมในทศวรรษที่ 70

2. แนวคิดใหม่ต่อการจัดหลักสูตรทางด้านภาษา

การเปลี่ยนแปลงในช่วงนี้ จะเห็นได้จากการหันความสนใจจากระเบียบวิธีสอนมาสู่จุดประสงค์ของการสอนภาษา เนื้อหาของภาษาและการออกแบบหลักสูตร ในประเทศอังกฤษได้มีกลุ่ม

นักภาษาศาสตร์ประยุกต์ ได้แก่ เจ บี พี เอลเลน (J.B.P. Allen) ซี เอ็น แคดลิน (C.N. Cadlin) เฮ็นรี วิโดสัน (S.P. Corder) เฮส พี คอร์ดเดอร์ (Henry Widdowson) เดวิด วิลคินส์ (David Wilkins) และบุคคลอื่น ๆ ได้ศึกษาแนวคิดใหม่ ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อความในภาษาพูด ทฤษฎีการแสดงออกทางด้านคำพูด (A Speech Act Theory) และสิ่งแปลกใหม่ที่ค้นพบทางด้านภาษาศาสตร์ และภาษาศาสตร์สังคม ได้มีการรวมกลุ่มระหว่างผู้รอบรู้ในระดับชาติในแถบทวีปยุโรป เพื่อจัดสร้างหลักสูตรระดับพื้นฐาน (Threshold Level) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เน้นสิ่งที่ผู้เรียนจะสามารถทำได้มากกว่าเน้นรูปแบบของภาษา โดยถือว่าภาษาคือทักษะ และมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ ความหมายและการใช้ภาษา และหลักสูตรแบบเน้นหน้าที่และการสื่อสารความหมาย (Functional-Notional) ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญคล้ายกับหลักสูตรแบบแรกนอกจากนี้ ยังมีแนวคิดใหม่ ๆ ในการจัดโปรแกรมหลักสูตรในรูปแบบต่าง ๆ อาทิเช่น หลักสูตรภาษาเฉพาะกิจสำหรับผู้เรียนที่ประกอบอาชีพในด้านต่าง ๆ และนักศึกษาที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัย เป็นต้น

3. การเน้นความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างบุคคลในห้องเรียนภาษา

ได้มีการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน มีการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นแบบกันเอง โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครู และผู้เรียนกับผู้เรียนมากขึ้น

4. การวิจัยทางการเรียนการสอนภาษา

สืบเนื่องมาจากการโต้แย้งกันอย่างมากมายเกี่ยวกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ ดังนั้นนักทฤษฎีทางการเรียนการสอนจึงมีความต้องการที่จะศึกษา เพื่อความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สองให้มากยิ่งขึ้น จึงได้หันมาสนใจทำการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนภาษาที่สองกันอย่างกว้างขวาง

5. การสอนภาษาตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร

ตั้งแต่ช่วงกลางทศวรรษที่ 70 เป็นต้นมา การเรียนการสอนภาษาได้เน้นสมรรถภาพในการสื่อสาร เดล ไฮม์ส (Del Hymes) เป็นคนแรกที่น่าเอาคำว่า “สมรรถภาพทางด้านสื่อสาร” มาใช้เพื่อเปรียบเทียบกับ “สมรรถภาพทางด้านภาษา” ของ นอม ชอมสกี (Noam Chomsky) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาในสังคมมากยิ่งขึ้น และนำไปสู่แนวคิด การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ในช่วงต้นทศวรรษที่ 80 เป็นต้นมา

จากพัฒนาการทางการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้นมีการเปลี่ยนแปลงการสอนทั้งทางด้านทฤษฎีการวิจัยและการ

ปฏิบัติมาเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบัน ซึ่งพัฒนาการดังกล่าวจะช่วยให้เห็นภาพของแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาในปัจจุบันได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.3 บริบทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

บทบาทของภาษาอังกฤษในประเทศต่าง ๆ นั้น ย่อมแตกต่างกันออกไป ซึ่งย่อมมีผลต่อนโยบายในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศนั้น ๆ ถ้าสามารถวิเคราะห์บทบาทของภาษาอังกฤษในประเทศต่าง ๆ ได้ ย่อมจะช่วยให้เข้าใจหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ดำเนินอยู่ได้อย่างชัดเจน เอลเลียตต์ เอล จู๊ด (Elliott L. Judd 1989 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2535) ได้จัดแบ่งบริบทการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามการใช้ภาษา โดยดูจากผู้ใช้และวัตถุประสงค์ในการใช้ออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาที่สอง (Teaching of English as a Second Language = TESL)

การใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหมายถึงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาพูดในการสื่อสารของผู้พูดที่ไม่ได้เป็นเจ้าของภาษา แต่ต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาพื้นฐานในการแสดงความรู้สึกนึกคิดของพวกเขา เช่น การใช้ภาษาอังกฤษของพวกอพยพ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาประเภทนี้ จะเน้นทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ไปพร้อมกัน และมีการใช้ทำเนียบภาษาทุกรูปแบบ ตั้งแต่แบบกันเองไปจนถึงแบบที่เป็นทางการ การจัดการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาที่สอง จะพบได้ในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศจาไมก้า บาร์บาโดส ตรินิแดด เป็นต้น

2. การสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาเสริม (Teaching of English as an Additional Language = LEAL)

การใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาเสริม หมายถึง การใช้ภาษาอังกฤษระหว่างผู้พูดที่ได้เรียนภาษาใดภาษาหนึ่งเป็นภาษาแรก (Another Primary Language) มาแล้วกับคู่สนทนาที่มีภาษาแรกแตกต่างกันออกไป สถานการณ์ดังกล่าวอาจพบในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาในการสื่อสารภายในประเทศ (Intracountry Communication)

จะเห็นได้ว่าสถานการณ์แบบ EAL จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์แบบ ESL อย่างไรก็ตาม จะมีบางส่วนที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการใช้ภาษาในสังคม ภาษาอังกฤษในสถานการณ์แบบ EAL จะใช้ได้จำกัด กล่าวคือ จะใช้ในทำเนียบภาษาที่เป็นทางการ (Formal Registers) เท่านั้น อาทิเช่น ในกิจกรรมงานต่าง ๆ ของรัฐบาล การพาณิชย์ภายในประเทศ และการสื่อสารมวลชน นอกจากนี้จำนวนประชาชนที่ใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์แบบ EAL จะมี

ปริมาณน้อยกว่าแบบ ESL และบุคคลเหล่านั้นจะมีสถานภาพทางสังคมที่สูงด้วย ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาแบบ EAL จะต้องเน้นทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน เช่นเดียวกับ ESL และการจัดการเรียนการสอนในลักษณะดังกล่าวจะพบในประเทศต่าง ๆ ที่เคยเป็นเมืองขึ้นของประเทศอังกฤษ และประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น ประเทศไนจีเรีย ฟิลิปปินส์ ไลบีเรีย บอสวานา และกานา เป็นต้น

3. การสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาเพื่อการสื่อสารในวงกว้าง (Teaching of English as a Language of Wider Communication = TELWC)

การใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์แบบ ELWC หมายถึง การใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อระหว่างประเทศ แต่ไม่ใช่เพื่อติดต่อภายในประเทศ เนื่องจากภาษาอังกฤษได้กลายเป็นภาษากลางสำหรับการติดต่อต่างประเทศ (Lingua Franca) ประชาชนจึงมีความต้องการจะใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นสื่อกลางในการหาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการติดต่อในด้านการพาณิชย์ การใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์แบบ ELWC นี้จึงอยู่ในวงจำกัด เน้นการใช้ทักษะทางภาษาเฉพาะอย่างเท่านั้น

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบ ELWC จึงเน้นทักษะการอ่านมากกว่า ทักษะการฟัง พูด และเขียน และจะพบในประเทศญี่ปุ่น ไต้หวัน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เยอรมัน เป็นต้น

4. การสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศ (Teaching of English as a Foreign Language = TEFL)

สถานการณ์ที่ใช้ภาษาอังกฤษแบบ EFL นั้น ได้แก่ การที่ภาษาอังกฤษจัดเป็นภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งที่เรียนในโรงเรียน และมีการใช้ค่อนข้างน้อย หลังจากที่ผู้เรียนได้จบการศึกษาไปแล้ว โอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษจะเป็นแบบไม่ถาวร กล่าวคือ จะใช้ภาษาอังกฤษก็ต่อเมื่อได้เจอชาวต่างประเทศซึ่งได้แก่นักท่องเที่ยว ดังนั้น การเรียนการสอนมักจะเน้นวรรณคดีและวัฒนธรรมชั้นสูง ทั้งนี้เพราะผู้เรียนไม่ค่อยจะมีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร การเรียนการสอนจึงอยู่ในกลุ่มเฉพาะ เช่น พวกที่จะไปเป็นครู ภาษาอังกฤษจึงมีฐานะเป็นเพียงภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งเท่านั้นเอง เช่น การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย เป็นต้น

นอกจากการแบ่งบริบทการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามลักษณะของการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ แล้ว ยังได้มีการแบ่งบริบททางการเรียนการสอนโดยดูจากวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากแนวความคิดที่มุ่งสอนภาษาอังกฤษตามความต้องการในการใช้ภาษาและความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก

พีเตอร์ สตรีเวนส์ (Peter Strevens 1977 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2535)) ได้แบ่งบริบทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามวัตถุประสงค์ของการสอนภาษาออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ภาษาอังกฤษทั่วไป (General English) ซึ่งถือว่าภาษาเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ทางวัฒนธรรมและการพัฒนาทางอารมณ์และสมองของผู้เรียน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จึงเน้นภาษาอังกฤษพื้นฐาน คือ เน้นไวยากรณ์ของรูปประโยคต่าง ๆ รวมทั้งทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และ เขียน

2. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หรือภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ (English for Special Purposes : ESP) เป็นการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อสนองความต้องการโดยเฉพาะของผู้เรียน ซึ่งมีจุดประสงค์ที่จะใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการหนึ่งการใดโดยเฉพาะ ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะนี้ ยังแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนในสาขาวิชาต่าง ๆ (English for Academic Purposes) ซึ่งถือว่าภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการแสวงหาวิทยาการใหม่ ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยีเกษตรศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น

2.2 การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการงานและอาชีพ (English For Occupational purposes) ซึ่งถือว่าภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ เช่น เป็นมัคคุเทศก์ ช่างเทคนิค เลขานุการ เป็นต้น

ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้มีประสิทธิภาพ ครูควรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจฐานะของภาษาที่เรียนและจุดประสงค์หลักของการเรียนการสอนอย่างถ่องแท้

1.4 การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย

สำหรับประเทศไทย ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีผู้นิยมเรียนมากที่สุด (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2535) ภาษาอังกฤษเริ่มเข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2391 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 โดยพวกมิชชันนารีชาวอเมริกันได้จัดให้มีการสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กในหมู่บ้านมอญใต้ คลองบางหลวง และได้มีเจ้านายและข้าราชการจำนวนมากสมัครเรียนภาษาอังกฤษกับคณะมิชชันนารีชาวอเมริกัน จนมีความรู้ภาษาอังกฤษอย่างแตกฉานต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 พระองค์ทรงเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ของภาษาอังกฤษ ได้ทรงพระราชดำริเห็นว่า การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นทางนำไปสู่ความรู้วิชาการของประเทศตะวันตก ความเข้าใจในสภาพการเมืองในยุโรปและเพื่อให้ประเทศไทยสามารถรักษาเอกราชไว้ได้ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้จ้างครูฝรั่งมาถวายการสอนภาษาอังกฤษแก่ราชโอรส และราชธิดาในราชสำนัก

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนภาษาอังกฤษเริ่มมีบทบาท และความสำคัญในวงการศึกษานักเรียนของไทยยิ่งขึ้น ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัช

การที่ 5 ได้มีพระบรมราชโองการตั้งโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษขึ้นในพระราชวัง โดยจ้างชาวต่างประเทศมาทำการสอนพระเจ้าน้อยยาเธอและนักเรียนโรงเรียนมหาดเล็กหลวง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2424 ได้โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มีการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ นับเป็นครั้งแรกที่มีการสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นทางการในประวัติศาสตร์การศึกษาของไทย และนับตั้งแต่นั้นมาก็มีการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ไม่เพียงแต่ระบบการศึกษาของไทยเท่านั้นที่ให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ประชาชนทั่วไป นักการศึกษา ครูอาจารย์ และแม้แต่เด็กนักเรียนเองต่างก็ยอมรับความสำคัญเช่นกัน จึงมีการนำภาษาอังกฤษมาใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียนด้วย

ถ้าพิจารณาจากความมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ในระยะแรกนั้นก็เพื่อเตรียมผู้เรียนไปศึกษาต่อในต่างประเทศ ครั้นต่อมามีความจำเป็นต้องติดต่อกับชาวต่างประเทศมากขึ้น อีกทั้งวิทยาการทั้งหลายต้องอาศัยภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางการที่จะเรียนรู้ วิชาการให้ลึกซึ้งซึ่งจะต้องอาศัยตำราภาษาอังกฤษเป็นหลัก ภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับเรียนในหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการมาโดยตลอด ตั้งแต่หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2438 จนถึงหลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2503 และได้มีการเปลี่ยนแปลงให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกตั้งแต่หลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2518 จนถึงหลักสูตรปัจจุบัน

สำหรับความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรในสมัยแรก ๆ นั้น กำหนดไว้กว้าง ๆ คือ “ให้เรียนภาษาอังกฤษพอใช้เป็นประโยชน์ได้บ้างและให้เป็นหนทางสำหรับเรียนในขั้นต่อไป การพูดถือเอาเป็นสำคัญข้อใหญ่” และได้ใช้ความมุ่งหมายในลักษณะเดียวกันนี้เรื่อยมาจนถึงหลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2503 จึงได้กำหนดความมุ่งหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้นพอสรุปได้ว่า เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษว่าเป็นภาษาสำหรับการติดต่อระหว่างชาติ เป็นสื่อกลางในการเรียนรู้วิชาการทั้งหลาย เป็นพื้นฐานในการศึกษาขั้นต่อไป และเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม วรรณคดีของชนชาติที่เป็นเจ้าของภาษา ตลอดจนมีความรู้ในทักษะทั้งสี่ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ตามควรแก่ระดับชั้น โดยเน้นการเรียนไวยากรณ์ว่าเป็นวิชาที่พูดเกี่ยวข้องกับทักษะโดยใกล้ชิดมีความสัมพันธ์กับทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน เท่า ๆ กัน จะแยกจากกันไม่ได้

จากความมุ่งหมายและรายการสอนภาษาอังกฤษที่กำหนดไว้ในหลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2503 ระดับต่าง ๆ ประเทศไทยได้จัดให้มีการเรียนการสอนค่อนข้างไปในทางเน้นการพัฒนาทักษะทั้งสี่ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ควบคู่ไปกับองค์ประกอบ 3 ประการของภาษา คือ ระบบเสียง คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ ซึ่งถ้าจะพิจารณาตามสภาพความเป็นจริงแล้วเด็กไทยอยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบไทย ๆ แทบจะไม่มีโอกาสได้พูดภาษาอังกฤษเลย นอกจากเวลาเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนเท่านั้น อย่างไรก็ตามเด็กไทยอาจจะต้องใช้ความรู้ภาษาอังกฤษในการอ่านหนังสือหรือตำราเรียนที่พิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ เมื่อเรียนชั้นสูง ๆ ขึ้นไป เช่น ในมหาวิทยาลัย หรือเมื่อออกไปประกอบ

อาชีพบางประเภท แต่จากการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในประเทศไทย ยังไม่ได้ผลสมกับการลงทุนลงแรง ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุหลายประการ

ประการแรก ผู้เรียนไม่เห็นความจำเป็นหรือประโยชน์ ของภาษาอังกฤษโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในชนบท ซึ่งมีสิ่งแวดล้อมอย่างไทยมีชีวิตอยู่อย่างไทย ๆ มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาอังกฤษน้อยมาก จอห์น แครร์รอล (John B. Carroll) กล่าวไว้ในการสัมมนาเกี่ยวกับการทดสอบภาษาอังกฤษที่กรุงเทพฯ เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2513 ว่า จากการศึกษาวิจัยพบว่า การที่มีสติปัญญาสูงกับความสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษไม่เกี่ยวข้องกัน เด็กที่มีสติปัญญาสูงไม่จำเป็นต้องมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงเสมอไป แต่เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษสูงจะเป็นเด็กที่มีความถนัดทางภาษาสูงเมื่อเรื่องของการเรียนภาษาเป็นเรื่องของความถนัด ไม่ใช่เรื่องของสติปัญญา การเรียนภาษาอังกฤษจึงควรเป็นไปตามความถนัด ความสนใจ แรงจูงใจ และการเห็นประโยชน์ในการเรียนนั้นของแต่ละบุคคล การถูกบังคับให้เรียนจึงทำให้การเรียนไม่ได้ผลตามที่ควรจะเป็น

อีกประการหนึ่ง การที่จะสอนภาษาอังกฤษให้ได้ผลสมตามความมุ่งหมายนั้น ต้องอาศัยความพร้อม ทั้งทางด้านครู ตำราเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน และอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณคุณภาพของครู การไม่มีครูผู้ทรงคุณวุฒิเพียงพอกับการที่จำเป็นต้องสอนภาษาอังกฤษกับเด็กทั่วประเทศ มีแต่ทำให้เกิดผลเสีย การบังคับให้เด็กทั่วประเทศเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยขาดกำลังครู ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ นับเป็นการลงทุนที่ผิดพลาดอย่างยิ่ง เพราะการเรียนภาษา จำเป็นต้องได้รับการวางรากฐานที่ถูกต้องมาตั้งแต่เริ่มเรียน เมื่อได้รับการสอนผิด ๆ การแก้ไขและฝึกฝน ในสิ่งที่ถูกนั้นแทบจะเป็นไปไม่ได้ หรือได้ก็น้อยมากปัญหาเรื่องปริมาณและคุณภาพของครูสอนภาษาอังกฤษจึงไม่ใช่จะมีแต่ในระดับประถมศึกษาเท่านั้น มีอยู่ทุกระดับชั้นรวมทั้งระดับอุดมศึกษา เพราะฉะนั้นจึงพบว่าผลการเรียนภาษาอังกฤษของเด็ก จึงไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะแทนที่จะได้ใช้เวลาในการสอนและฝึกเพิ่มเติมต่อไป กลับจะต้องสอนซ่อมเสริมอยู่ตลอดเวลา

เมื่อพิจารณาผลการเรียนการสอน และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับการที่กำหนดวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วนโยบายการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นต่าง ๆ ดังกล่าวจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงไป ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับ พ.ศ. 2518 มิได้ระบุวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับแต่ให้เป็นวิชาเลือกซึ่งประกอบด้วยวิชาพื้นฐานที่เป็นการฝึกทักษะทั้งสี่ และวิชาที่เน้นฝึกแต่ละทักษะ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้เด็กที่เลือกเรียนภาษาอังกฤษเป็นเด็กที่มีความถนัด มีความสนใจ และเห็นคุณค่าของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเมื่อวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับก็จะหมดไปหรือลดลงไป วิชาภาษาอังกฤษจึงได้เปลี่ยนเป็นวิชาเลือกในหลักสูตรทุกระดับชั้นทั้งในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.

หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 เป็นหลักสูตรที่ได้กำหนดให้นักเรียนเรียน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเป็นต้นไป และให้เลือกเรียน ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพิ่มเติมในทุกระดับชั้น มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารด้วย ภาษาอังกฤษ สำหรับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา มีดังนี้ คือ เพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับวัฒนธรรม มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาต่อในระดับสูงหรือการประกอบอาชีพ มีความสามารถทางภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ เพื่อใช้ในการสื่อสารและแสวงหาความรู้ มีเจตคติที่ดี เห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาอังกฤษ มีความรู้และความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมของชน ชาติที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ และวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก เพื่อพัฒนา ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่าง สร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ,2539)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ,2545) เป็นหลักสูตร ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้กำหนด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นพื้นฐานสำคัญ ที่ผู้เรียนทุก คนต้องเรียนรู้ โดยได้รับการจัดลำดับความสำคัญอยู่ในกลุ่มที่สอง ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้าง พื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ ได้กำหนดสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน เมื่อเรียนจบการศึกษาขั้น พื้นฐาน ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ สำหรับสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษา สามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ที่จะจัดทำ รายวิชาประกอบการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 : เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อ

ประเภทต่างๆและนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ต 1.2 : มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร และแสดงความรู้สึก

และความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยี และการจัดการที่เหมาะสม

มาตรฐาน ต 1.3 : เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสาร ข้อมูล ความคิดเห็น และความคิด

รวบยอดได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้
ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 : เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของ
ภาษาที่เรียน กับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็น
พื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษาชุมชน
และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การทำงานการ
ประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือและการอยู่ร่วมกันในสังคม

1.5 แนวคิดพื้นฐานของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษา เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน และผู้เรียน ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนซึ่งมีพื้นฐานอยู่บนทฤษฎีและวิธีการต่าง ๆ มากมาย ทฤษฎีและวิธีการเหล่านี้ได้แก่ การศึกษาถึงความต่อเนื่องตามลำดับของเนื้อหาหน้าที่ของภาษา ความหลากหลายของภาษาวัฒนธรรมและการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อกัน จึงทำให้เกิดความหลากหลายของแนวคิดขึ้น และก่อให้เกิดวิธีสอนที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นในการกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษา ครูผู้สอนจึงควรจัดระเบียบความคิดเกี่ยวกับแนวคิดและวิธีสอนของตนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อน เอ็ดเวิร์ด แอนโทนี (Edward Anthony 1972 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล ,2535) ได้เสนอคำ 3 คำที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการสอนภาษานั้นคือแนวคิด (Approach) วิธีสอน (Method) และกลวิธีสอน(Technique) เขากล่าวว่าคำทั้ง 3 นี้มีความสัมพันธ์กันนั่นคือ กลวิธีสอนจะช่วยให้วิธีสอนบรรลุผล ในขณะที่วิธีสอนจะต้องสอดคล้องกับแนวคิดที่ผู้สอนยึดถือ แต่แจ๊ค ริชาร์ด และเท็ด รอดเจอร์ส (Jack Richards and Ted Rodgers ,1982 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล ,2535) มีความเห็นว่าในแต่ละวิธีสอน (Method) นั้น จะต้องประกอบไป

ด้วยทฤษฎี และการปฏิบัติร่วมกัน ดังนั้นในระบบการสอนจะต้องประกอบไปด้วยแนวคิด (Approach) รูปแบบการสอน (Design) และกระบวนการสอน (Procedure)

แนวคิด (Approach) หมายถึง ทฤษฎี หลักการ หรือความเชื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับธรรมชาติของ ภาษา นั่นคือ ลักษณะพื้นฐานของระบบภาษา และความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา ซึ่งก็คือกระบวนการในการเรียนรู้ภาษาและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษา แนวคิดจึงเป็น พื้นฐานที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้สอนปฏิบัติต่อผู้เรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และชี้ให้เห็นถึงสัมฤทธิ์ผล ของผู้เรียนที่คาดหวังไว้ได้ นอกจากนี้แนวคิดยังเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการตัดสินใจกำหนด เป้าหมายและเนื้อหาของการเรียนการสอน ตลอดจนเลือกรูปแบบและกิจกรรมในการสอนด้วย

วิธีสอน (Method) หมายถึง แผนรวมของกระบวนการในการนำเสนอเนื้อหาของการเรียน การสอน แผนรวมนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดที่ได้เลือกไว้แล้ว แผนรวมนี้ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย ทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะของการเรียนการสอน เกณฑ์การคัดเลือกและจัดลำดับเนื้อหา รูปแบบ ของการนำเสนอเนื้อหา บทบาทของผู้สอน บทบาทของผู้เรียน และวัสดุสารประกอบการเรียนการสอน องค์ประกอบของแผนรวมเหล่านี้จะต้องสอดคล้องกันและสอดคล้องกับแนวคิดที่เลือกไว้แล้ว

กลวิธีสอน (Technique) หมายถึง กลวิธี และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ควบคู่ไปกับวิธีสอนแต่ละ วิธี หรือควบคู่ไปกับกระบวนการ หรือขั้นตอนต่าง ๆ ของการเรียนการสอน กลวิธีที่ใช้จะต้องสอดคล้อง กลมกลืนกับวิธีสอน และแนวคิดที่เลือกไว้

ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น สื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้ถึงแม้ว่าจะสลับซับซ้อน เพียงใด ถือว่าเป็นกลวิธีหนึ่ง หลักการหรือกฎเกณฑ์ในการเรียนรู้ ถือว่าเป็นแนวคิด ส่วนแผนงานที่เอา ไปปฏิบัติจริงถือว่าเป็นวิธีสอน คำทั้ง 3 คำนี้จึงมีความสัมพันธ์กัน แนวคิดเป็นความเชื่อของผู้สอน ซึ่ง ก่อให้เกิดพื้นฐานสำหรับกำหนดเป้าหมายเนื้อหา และวิธีดำเนินงาน ซึ่งผู้สอนจะใช้กลวิธีหรือกิจกรรม ใดก็ได้ตามแนวคิดที่เป็นความเชื่อนั้นในการคิดค้นดัดแปลงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตาม จุดมุ่งหมายที่วางไว้ ถ้าสามารถเข้าใจความหมายและความสัมพันธ์ของคำทั้ง 3 นี้แล้วจะช่วยให้สอน ภาษาได้อย่างมีหลักการที่แน่นอน มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและบรรลุผลตามแนวคิดหรือทฤษฎีที่ เลือกไว้ การทำความเข้าใจคำทั้ง 3 คำนี้ จึงเป็นสิ่งจำเป็นขั้นต้นของผู้สอนภาษาทั่วไป ในบทนี้จะขอ กล่าวถึงเฉพาะแนวคิดของการเรียนการสอนภาษา

ในปัจจุบันมีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาหลายแนวคิดด้วยกัน แต่ละแนวคิดช่วย สร้างความคิดที่เป็นระบบให้แก่ครูผู้สอนช่วยให้ทราบถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือกรอบในการ พัฒนามโนมติเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษา อาจแบ่งแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาออก ได้เป็น 3 ลักษณะ อันได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการสอน และแนวคิดเกี่ยวกับ การจัดหลักสูตร แนวคิดทั้ง 3 แนวคิด ย่อมจะปรากฏในภาคปฏิบัติของครูผู้สอน ในการตัดสินใจในการ

วางแผนการเรียนการสอน การคัดเลือกกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน ตลอดจนการเลือกสื่อการสอน (เทคนิควิธี สติทส์สนูปกรณ์ ฯลฯ) ด้วยเหตุนี้ ครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดดังกล่าวเป็นอย่างดี ซึ่งจะส่งผลให้การสอนของตนเองมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.5.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา

ปัจจุบันแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สองที่ได้รับความนิยมมาก คือ แนวคิดของสตีเฟน คราเชน (Stephen Krashen, 1987 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล ,2535) ซึ่งได้กล่าวถึงสมมติฐานในการเรียนรู้ภาษาที่สองไว้ 5 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. สมมติฐานเกี่ยวกับการเรียนรู้และการรู้ภาษา (The Acquisition Learning Hypothesis)

สมมติฐานนี้สรุปได้ว่ากระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สองของคนเรามีอยู่ 2 แบบ คือ การรู้ภาษา (Language Acquisition) และการเรียนภาษา (Language Learning)

การรู้ภาษา (Language Acquisition) เป็นวิธีการเรียนรู้ภาษาที่ 2 ที่มีกระบวนการคล้ายคลึง หรือเหมือนกันกับการเรียนรู้ภาษาที่ 1 หรือภาษาแม่คือ เป็นการเรียนรู้ภาษาโดยไม่รู้ตัว (Subconscious) ผู้เรียนจะไม่ได้คิดว่ากำลังเรียนรู้อาษาอยู่ เพราะมุ่งที่ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเท่านั้น การเรียนรู้ด้วยวิธีนี้ผู้เรียนมักไม่รู้ตัวว่าได้เรียนกฎเกณฑ์ของภาษาแล้ว เพราะไม่มีการเน้นเรื่องกฎเกณฑ์ดังกล่าว แต่ผู้เรียนก็จะรู้สึกถึงความถูกต้องของภาษา แม้จะไม่ได้เรียนกฎเกณฑ์โดยตรง การเรียนรู้แบบนี้จึงมีลักษณะเป็นธรรมชาติ และไม่เป็นทางการ (Informal)

การเรียนภาษา (Language Learning) เป็นวิธีการเรียนรู้ภาษาที่ 2 ซึ่งเป็นการเรียนอย่างรู้ตัว (Conscious) เป็นการเรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาเป็นหลัก ซึ่งผู้เรียนมักสามารถอธิบายกฎเกณฑ์ของภาษาได้มีความรู้เกี่ยวกับตัวภาษาที่เรียน แต่ในกระบวนการเรียนด้วยวิธีนี้ ไม่มีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเหมือนในชีวิตประจำวัน จึงเป็นการเรียนรู้อย่างเป็นทางการ (Formal)

2. สมมติฐานเกี่ยวกับขั้นตอนในการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ (The Natural Order Hypothesis)

สมมติฐานนี้สรุปได้ว่า การรู้ภาษานั้นเป็นไปอย่างมีขั้นตอนผู้เรียนจะเรียนรู้โครงสร้างบางอย่างก่อนโครงสร้างอื่น ๆ ตัวอย่าง เช่น เด็กเรียนรู้หน่วยคำประเภทพหูพจน์ /-s/ และที่แสดงกริยา

ที่กำลังดำเนินอยู่ /- ing / ก่อนที่จะเรียนรู้นหน่วยคำ /-s/ ที่แสดงความสอดคล้องระหว่างประธานและกริยา การใช้ /'s/ ที่แสดงความเป็นเจ้าของ เป็นต้น

3. สมมติฐานเกี่ยวกับกลไกทดสอบทางภาษา (The Monitor Hypothesis)

สมมติฐานนี้มีสาระสำคัญว่าการรู้ภาษา (Acquisition) และการเรียนภาษา (Learning) นำไปใช้ประโยชน์ได้ต่างกัน การรู้ภาษา (Acquisition) ทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตจริงได้โดยมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) ส่วนการเรียนภาษา (Learning) มีประโยชน์ในการใช้ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาหรือทำหน้าที่เป็นกลไกทดสอบภาษา (Monitor) เท่านั้น ในชีวิตประจำวันการเรียนภาษา (Learning) ซึ่งเป็นการเรียนกฎเกณฑ์ของภาษา สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ไม่มากนัก เพราะในการใช้ความรู้เพื่อตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องของภาษายังต้องมีเงื่อนไขอีกอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. ต้องมีเวลาเพียงพอซึ่งในชีวิตจริง เรามักจะไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา โดยเฉพาะในการสนทนาทั่ว ๆ ไป มิฉะนั้นจะทำให้พูดช้ามาก หรือต้องหยุดพูดเป็นช่วง ๆ
2. ต้องมุ่งความสนใจไปที่รูปแบบของภาษา (Form) หรือความถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาที่เรียนมา ซึ่งในชีวิตจริงผู้พูดจะสนใจเนื้อหาที่จะพูดมากกว่า
3. ต้องมีความรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งกฎเกณฑ์ดังกล่าวมีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงไม่อาจจะแน่ใจได้ว่าเราจะมีความรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาได้ครบถ้วน

4. สมมติฐานเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลทางภาษา (The Input Hypothesis)

สมมติฐานนี้มีสาระสำคัญว่าปัจจัยหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้ภาษาที่สอง คือ ข้อมูลทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้หรือที่เรียกว่า Comprehensible Input ข้อมูลดังกล่าวนี้อาจได้มาจากการฟังหรือการอ่าน แต่จะต้องเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ มิฉะนั้นข้อมูลดังกล่าวจะเป็นเพียง “เสียง” หรือ “ตัวอักษร” ที่ไม่มีความหมายอะไรสำหรับผู้เรียน นอกจากนี้ข้อมูลจะต้องมีความหมายในเนื้อหาด้วยไม่ใช่เป็นเพียงกฎเกณฑ์หรือโครงสร้างของภาษาเท่านั้น และต้องเป็นข้อมูลที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน ตัวอย่างข้อมูลประเภทนี้ เช่น คำพูดให้ดูแลตนเอง ซึ่งพ่อแม่พูดกับลูก โดยใช้ภาษาที่เด็กสามารถเข้าใจได้ มีความหมายต่อเด็ก โดยเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กหรือสิ่งรอบตัว ไม่ใช่พูดเพื่อแสดงให้เด็กเห็นโครงสร้างกฎเกณฑ์ทางภาษาเท่านั้น

5. สมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างด้านจิตใจ (The Affective filter Hypothesis)

สมมติฐานนี้มีสาระสำคัญว่า ปัจจัยที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง คือ ปัจจัยด้านเจตคติ อาทิเช่น แรงจูงใจ ความวิตกกังวล ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมหรือขัดขวางการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนได้ แม้ผู้เรียนจะได้รับข้อมูลที่เขาสามารถเข้าใจได้ก็ตาม

จากสมมติฐาน 5 ประการนี้ อาจสรุปได้ว่าการเรียนรู้ภาษาที่สองนั้นมีได้ 2 แบบ คือ แบบรู้ภาษา (Acquisition) และแบบการเรียนรู้ภาษา (Learning) การเรียนรู้ทั้ง 2 แบบนี้ให้ผลต่างกัน การเรียนแบบรู้ภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว ส่วนการเรียนแบบเรียนภาษา จะช่วยในด้านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษา คือ ข้อมูลทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ และเจตคติของผู้เรียนซึ่งควรมีความวิตกกังวลน้อย มีแรงจูงใจสูง นอกจากนี้เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ความถนัด วัยของผู้เรียน ฯลฯ ก็เป็นส่วนประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองเช่นกัน

1.5.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษา

จากแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้ภาษาที่สองมี 2 ลักษณะคือการเรียนแบบการรู้ภาษา (Acquisition) และแบบการเรียนรู้ภาษา (Learning) ทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาที่ต่างกันออกไปดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาตามแบบการรู้ภาษา

หลังจากที่ สตีเฟน คราเชน (Stephen Krashen) ได้เสนอสมมติฐาน 5 ประการดังกล่าวไปแล้ว เขาและเทรซี เทอร์เรล (Tracy Terrel) (อ้างถึงใน Patricia A. Richard – Amato 1986 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒน์กุล ,2535) ได้เสนอแนวคิดทางการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Natural Approach) ขึ้น ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. แนวการสอนแบบธรรมชาติ เป็นวิธีการสอนที่เลียนแบบการเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็ก กล่าวคือ ต้องจัดประสบการณ์ที่จะสอนให้เด็กได้พบและคุ้นเคยกับภาษาที่ตนเรียนมากที่สุด โดยให้ผู้เรียนได้พบปะคลุกคลีกับเจ้าของภาษาโดยตรง ผู้สอนจะเน้นเรื่องคำศัพท์มากโดยถือว่าการเรียนภาษานั้นคือการเรียนคำศัพท์ ส่วนไวยากรณ์ที่เรียนนั้นก็เป็นแบบคำจำกัดความและกฎเกณฑ์

2. แนวการสอนแบบธรรมชาตินี้ถือหลักไม่พูดภาษาของผู้เรียนในห้องเรียนแต่จะใช้วิธีการออกท่าทาง กิริยา และวิธีพูดซ้ำ ๆ และวิธีแลกเปลี่ยนคำถามคำตอบเพื่อให้ถ้อยคำของครูเป็นที่เข้าใจและใช้เลียนแบบได้ ครูจึงเป็นฝ่ายทำการพูดเสียเป็นส่วนใหญ่ วิธีการดังกล่าวอาจใช้กับเด็กเล็ก ๆ

แต่อาจไม่เหมาะกับผู้ใหญ่ซึ่งชอบเรียนภาษาด้วยการอ่าน หรือศึกษากฎเกณฑ์แทน ที่จะเรียนการพูด
อย่างเดียว

3. แนวการสอนแบบธรรมชาติ เน้นภาษาพูดเป็นหลักสำคัญโดยเน้นให้ผู้เรียนเคยชิน
กับแบบของภาษาพูดมากกว่าทักษะอื่น ๆ แนวการสอนภาษาดังกล่าวไม่ได้ยึดความคิดที่ว่าทุกภาษามี
แบบโครงสร้างของตนเอง และในขณะเดียวกันไม่ใส่ใจในการเปรียบเทียบภาษาที่สอนกับภาษาของ
ผู้เรียน

โดยสรุป จะเห็นได้ว่าแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติมีจุดเน้นอยู่ตรงที่การสื่อสารในสถานที่
แท้จริง (Real Communication) ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องให้ข้อมูลทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจ และ
อยู่ในความสนใจของพวกเขาด้วย นอกจากนี้ครูผู้สอนจะต้องจัดหากิจกรรมต่าง ๆ ที่จะอำนวยความสะดวก
ประโยชน์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาและสามารถใช้ภาษาได้อย่างอัตโนมัติ สำหรับการแก้ไขข้อผิดพลาด
ของผู้เรียนนั้น จะไม่กระทำอย่างทันทีทันใดถ้าข้อผิดพลาดไม่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร

2. แนวคิดทางการสอนตามแบบการเรียนรู้ภาษา

เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ภาษาตามแบบการเรียนรู้ภาษาเป็นแบบทางการโดยผ่านการ
เรียนการสอนในห้องเรียน จึงใคร่จะขอกล่าวถึงแนวคิดของศาสตร์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานของ
แนวคิดทางการสอนตามแบบการเรียนรู้ภาษาเสียก่อน อันได้แก่ แนวคิดทางด้านจิตวิทยา แนวคิด
ทางด้านภาษาศาสตร์ และแนวคิดทางด้านมานุษยวิทยา

1. แนวคิดทางด้านจิตวิทยา

ได้มีผู้แบ่งทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยา ออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. ทฤษฎีสั่งเร้าและการตอบสนอง ทฤษฎีนี้เน้นว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยง
ระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง และเมื่อได้รับการเสริมแรง จากการตอบสนองที่ถูกต้อง ก็จะเพิ่มการ
เรียนรู้ให้เกิดขึ้น นักจิตวิทยาที่สำคัญ ได้แก่ อี.เอล.ธอนไดค์ (E.L. Thorndike) ไอ.พี. พาฟลอฟ (I.P.
Pavlov) และ บี.เอฟ. สกินเนอร์ (B.F. Skinner) บางครั้งก็เรียกทฤษฎีการเรียนรู้แบบนี้ว่าทฤษฎีการ
เรียนรู้แบบพฤติกรรม

2. ทฤษฎีความคิดความเข้าใจ มีทัศนะที่ตรงกันข้ามกับทฤษฎีสั่งเร้าและการ
ตอบสนอง ทฤษฎีนี้เน้นความคิดที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการของการค้นพบและเข้าใจ
ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ การเรียนรู้เกิดจากการมองเห็นความสัมพันธ์ของปัญหา จนเกิดความเข้าใจ
ซึ่งเรียกว่าการหยั่งเห็น การเรียนรู้นี้ต้องอาศัยกระบวนการทางสติปัญญาของผู้เรียนแต่ละคนบางคน
เรียกทฤษฎีนี้ว่า Gestalt Theory หรือ Field ดับบลิว. โคห์เลอร์ (W. Kohler) เป็นต้น

2. แนวคิดทางด้านภาษาศาสตร์

อิทธิพลของนักภาษาศาสตร์ที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาที่สำคัญ ๆ ได้แก่ นักภาษาศาสตร์กลุ่มโครงสร้าง (Structuralists) กลุ่มไวยากรณ์ปริวรรต (Transformationalists) และกลุ่มภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguists) ซึ่งจะได้กล่าวโดยละเอียดดังต่อไปนี้

1. กลุ่มที่เน้นโครงสร้าง กลุ่มนี้เห็นว่า ภาษาเป็นสิ่งที่วิเคราะห์ได้ เป็นระบบซึ่งเราอาจพิจารณาเป็นส่วน ๆ ได้ และแต่ละหน่วยของภาษาเกี่ยวพันกัน ภาษาคือภาษาพูด ไม่ใช่ภาษาเขียน การวิเคราะห์ ภาษาจึงควรดูจากสิ่งที่เจ้าของภาษาพูด ไม่ใช่สิ่งที่ควรจะพูด นอกจากนี้ภาษาแต่ละภาษามีความแตกต่างกัน

2. กลุ่มไวยากรณ์ปริวรรต นำโดย นอม ชอมสกี (Noam Chomsky) ให้ความคิดที่ต่างไปว่า ภาษาเป็นเรื่องของกฎเกณฑ์ และในการวิเคราะห์ไวยากรณ์ของประโยคทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างลึก และโครงสร้างผิว โครงสร้างผิ คือ ประโยคหรือคำที่เราได้ยินหรืออ่าน โครงสร้างลึก คือ ความหมายของประโยคที่เราได้ยินหรืออ่านนั่นเอง นอกจากนี้ยังมีแนวคิดที่ว่า คนเราทุกคนมีความสามารถที่จะเข้าใจภาษาและสามารถจะแสดงออกมาได้แต่ความสามารถที่จะเข้าใจภาษานั้นจะต้องมีก่อนถึงจะแสดงออกได้

3. กลุ่มภาษาศาสตร์สังคม กลุ่มนี้นำโดย ดี ไฮม์ส์ (D. Hymes) ซึ่งได้โต้แย้งเกี่ยวกับทฤษฎีความสามารถทางภาษาของ ชอมสกี (Chomsky) เขากล่าวว่า การแสดงออกทางภาษาของชอมสกีนั้น มิใช่เป็นความสามารถในการนำภาษาไปใช้ แม้ว่าจะได้กล่าวถึงการนำภาษาไปใช้ในคำว่า การแสดงออกทางภาษาก็ตาม ทั้งนี้เพราะ ชอมสกี ไม่ได้กล่าวถึงความสำคัญทางด้านวัฒนธรรมสังคม (Socioculture) เลยกล่าวถึงเฉพาะบทบาททางด้านจิตวิทยา เช่น ความจำ (Memory) การรับรู้ (Perception) เป็นต้น ไม่ได้กล่าวถึงการปะทะสังสรรค์ทางด้านสังคม (Social Interaction) นอกจากนี้ไฮม์ส์ ยังกล่าวว่า การแสดงออกทางภาษาของชอมสกีนั้น ยังมีความสับสนระหว่างการแสดงออกจริง (Actual Performance) เช่น Stylistic Rule ซึ่ง ไฮม์ส์ ถือว่าเป็นสิ่งที่แอบแฝงอยู่ในความสามารถทางภาษา (Linguistic Competence) ดังนั้นความสามารถทางภาษาที่สำคัญที่สุด ก็คือ ความสามารถที่จะพูด หรือเข้าใจคำพูดที่ไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์แต่มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่คำพูดเหล่านั้นถูกนำมาใช้

3. แนวคิดทางด้านมานุษยวิทยา

ผู้มีความเชื่อทางด้านมานุษยวิทยา เช่น คาร์ล โรเจอร์ส (Carl Rogers) มีความเห็นว่า ผู้ที่จะเรียนรู้ภาษาได้ดีนั้นจะต้องเป็นผู้ที่คิดแสดงความรู้สึก หรือแสดงพฤติกรรม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานไม่เพียงแต่ความสามารถทางด้านสติปัญญาเท่านั้น แต่จะต้องขึ้นอยู่กับความรู้สึกของตนเองด้วย ดังนั้น

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงเนื้อหาที่สัมพันธ์กับความรู้สึกรับประสบการณ์ ความจำ ความหวัง ความปรารถนา ความเชื่อ ค่านิยม และความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากแนวคิดทางจิตวิทยา ภาษาศาสตร์ และมานุษยวิทยาดังกล่าวข้างต้น ทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาดังนี้

1. กลุ่มที่เน้นพฤติกรรม หรือ การสร้างนิสัย

กลุ่มนี้เป็นพวกที่ได้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบการกระตุ้นและการตอบสนองและแนวคิดจากทฤษฎีภาษาศาสตร์ กลุ่มโครงสร้างกลุ่มนี้มีความเชื่อว่าภาษาเป็นเรื่องของนิสัย หรือความเคยชิน การเรียนภาษา ก็คือการเลียนเสียง หรือการเลียนแบบ การสอนภาษาจึงมุ่งที่จะสร้างนิสัย ให้พูดภาษาใหม่ได้อย่างคล่องแคล่วโดยไม่ต้องคิดเน้นเนื้อหาที่จะพูดเท่านั้น การสอนจึงเน้นการเลียนแบบ หรือพูดซ้ำ ๆ เพื่อจดจำไว้ในสมอง บทเรียนจะจัดเตรียมมาจากการเปรียบเทียบภาษาของตนกับภาษาที่จะเรียนในด้านระบบเสียงและรูปประโยค ส่วนใดมีความแตกต่างกันจะต้องฝึกให้มาก

อาจสรุปความคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาได้ดังนี้

1. ภาษา คือ ภาษาพูดมิใช่ภาษาเขียน ทั้งนี้เพราะการเรียนภาษาของตนเองก็เริ่มเรียนภาษาพูดก่อนที่จะเรียนเขียน ลำดับขั้นของการเรียนจึงเน้นความสำคัญของการออกเสียงให้ถูกต้อง ผู้เรียนจะต้องฝึกฟังภาษาพูดจนเข้าใจ แล้วพูดตามซ้ำ ๆ ในระดับความเร็วปกติ และให้ความสนใจการฝึกตามลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนตามลำดับ

2. ภาษาเป็นเรื่องของนิสัย เป็นแนวคิดที่อาศัยหลักการเรียนรู้ของสกินเนอร์ที่ว่านิสัยเกิดขึ้นเมื่อทำอะไรแล้วได้รับรางวัล แนวคิดนี้เป็นรากฐานของวิธีเลียนแบบและจดจำ มุ่งให้ผู้เรียนเรียนโครงสร้างของภาษาโดยฟังและว่าตามจนถึงขั้นที่จะโต้ตอบได้โดยอัตโนมัติเมื่อถูกกระตุ้น

3. การสอนภาษา มิใช่เน้นเรื่องเกี่ยวกับภาษา แต่เน้นการฝึกใช้ภาษา ไวยากรณ์เป็นสิ่งที่ช่วยนำไปสู่เป้าหมายในการเรียนภาษา

4. ควรสอนภาษาที่เจ้าของภาษาใช้พูดมิใช่สิ่งที่ควรพูด สำนวนที่ได้ยินกันในบทสนทนาของเจ้าของภาษา ถึงแม้ว่าจะไม่เหมือนกับไวยากรณ์แบบเก่า ก็ถือว่าใช้ได้ โดยที่ครูจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับระดับขั้นของผู้เรียน

5. ภาษาแต่ละภาษามีโครงสร้างที่แตกต่างกันไป ความแตกต่างระหว่างภาษาของตน และภาษาที่เรียนจะเป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนและควรฝึกเป็นพิเศษ

แนวคิดนี้ยังได้อธิบายจากจิตวิทยาตามทฤษฎีของการเรียนรู้ซึ่งเน้นว่า ผู้เรียนจะตอบโต้กับสิ่งเร้า ถ้ามีการเสริมแรงให้ทำต่อไปการเรียนรู้ภาษาจึงคล้ายกับพฤติกรรมอื่น ๆ เน้นการฝึกทำซ้ำ ๆ การสอนภาษาจึงเน้นการจำและการฝึกอย่างเต็มที่เพื่อสร้างทักษะใหม่ให้เป็นนิสัย

วิธีสอนตามแนวคิดนี้ ได้แก่ วิธีสอนแบบฟังพูด (Audio Lingual Method)

2. กลุ่มที่เน้นความรู้ความเข้าใจ

กลุ่มนี้มีแนวคิดเกี่ยวกับภาษาที่ตรงกันข้ามกับกลุ่มแรก มีความเชื่อว่าการเรียนภาษาของมนุษย์ มีขอบเขตกว้างขวางกว่าที่จะอธิบายดังกล่าวข้างต้น กลุ่มนี้เชื่อว่าการเรียนการใช้ภาษาเป็นกระบวนการอิสระ ที่ไม่ผูกพันกับสิ่งที่เคยเรียนมาแล้ว การฝึกอย่างหนึ่งก็ใช้ได้เฉพาะสิ่งที่ฝึกเท่านั้น จะไปถ่ายถอดกับเหตุการณ์อย่างอื่นไม่ได้ ในชีวิตจริงมนุษย์เราสามารถสร้างประโยคใหม่ได้อยู่เรื่อย ๆ และสามารถจะเข้าใจได้ทันทีโดยไม่ต้องมีการสอน การเรียนภาษาของมนุษย์เกิดจากสัญชาตญาณ เด็กสามารถใช้ภาษาและเข้าใจภาษาที่ไม่เคยได้ยินมาก่อนได้ เพราะมีกลไกในสมองที่จะวิเคราะห์ข้อมูล และสร้างกฎเกณฑ์ขึ้น ไม่ใช่เป็นการทำตามแบบผู้ใหญ่ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเรียนภาษาคือ สัญชาตญาณที่ติดตัวมาแต่เกิด ผู้ใหญ่ไม่สามารถจะสอนให้เด็กเห็นโครงสร้าง หรือกฎเกณฑ์ซึ่งซับซ้อนได้หมด ผู้ใหญ่เป็นเพียงผู้ป้อนข้อมูลให้แก่เด็ก ส่วนการเรียนรู้ เด็กจะเป็นผู้กระทำเองโดยอาศัยกลไกตามธรรมชาติ

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาแบบนี้ เป็นพวกที่ได้อธิบายจากแนวคิดทางจิตวิทยาแบบความคิดความเข้าใจ และทฤษฎีภาษาศาสตร์กลุ่มไวการทรณ์บิวรอต การสอนตามแนวคิดนี้เชื่อว่าการที่คนเราสามารถพูดภาษาใดภาษาหนึ่งได้คล่องแคล่วนั้น ความสามารถที่จะเข้าใจภาษานั้น ๆ มีอยู่แล้วในตัวเอง การสอนภาษาจึงมุ่งให้เข้าใจกระบวนการทั้งหมดของภาษา เน้นความสำคัญของวากยสัมพันธ์มากกว่าการเรียงคำและไม่สนใจเรื่องเสียงมากนัก อาจจะสรุปความคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาได้ดังนี้

1. คนเราใช้ภาษาไปตามกฎเกณฑ์ การสอนภาษาจึงควรสอนระบบภาษา
2. ภาษามีจำนวนประโยคมีรูปร่าง ภาษาหนึ่ง ๆ มีจำนวนประโยคมากมาย และเราไม่สามารถสอนประโยคทุกประโยคได้
3. คนเรามีความสามารถที่จะเข้าใจภาษา (Competence) และความสามารถในการแสดงออกทางภาษา (Performance) แต่ความสามารถที่จะเข้าใจภาษานั้นมีก่อนความสามารถในการ

แสดงออกทางภาษา ฉะนั้นก่อนที่จะให้ผู้เรียนแสดงออก ครูต้องจัดความสามารถที่จะเข้าใจภาษา ให้แก่ผู้เรียนเสียก่อน

4. เจ้าของภาษาทุกคนสามารถเห็นความแตกต่างระหว่างโครงสร้างผิว และโครงสร้างลึก การที่จะอธิบายความแตกต่างของโครงสร้างผิวมีกฎอยู่ 2 กฎ คือ กฎโครงสร้างพื้นฐาน (Phrase Structure Rule) และกฎการปริวรรต (Transformation Rule)

5. คนเราเกิดมาพร้อมกับความสามารถที่จะเรียนรู้ภาษาได้ ความสามารถนี้มีลักษณะสากล

6. ไวยากรณ์ของทุกภาษา มีลักษณะสากล คือ มีโครงสร้างพื้นฐานคล้ายกัน

แนวคิดนี้ได้รับอิทธิพลจากจิตวิทยาเชิงความคิดความเข้าใจด้วยเช่นกัน นักจิตวิทยาตามทฤษฎีนี้เน้นว่าการเรียนรู้เป็นเรื่องของแต่ละบุคคล มิใช่อิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้จะเกิดขึ้น ถ้าได้ให้ความรู้และจัดระเบียบความรู้ขึ้น สะสมความรู้นั้นไว้ในลักษณะที่จะกลายเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการรับรู้ การเรียนรู้ภาษาเป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะสร้างสม และเป็นไปตามกฎ ครูจะต้องยอมรับว่าสติปัญญาที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ครูควรกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากเห็น อยากซัก อยากถาม และเกิดความเข้าใจ สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสิ่งที่ตนรู้แล้วเพื่อนำไปใช้ได้ผลดี

การสอนภาษาตามแนวคิดนี้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา สามารถใช้กฎเกณฑ์ที่ได้ โดยเริ่มให้ผู้เรียนมีความเข้าใจภาษาและการแสดงออกทางภาษา การเข้าใจกฎเกณฑ์ เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ภาษา การเรียนรู้ควรจะเป็นไปอย่างมีความหมายและเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีอยู่แล้วในการเรียนภาษาของตนเอง

วิธีสอนตามแนวคิดนี้ ได้แก่ วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล (Grammar-Translation Method) วิธีสอนแบบตรง (Direct Method) และวิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Code Learning Theory)

3. กลุ่มที่เน้นการสื่อสาร

กลุ่มนี้มีแนวคิดทางด้านจิตวิทยา ตามกลุ่มความคิดความเข้าใจและกลุ่มภาษาศาสตร์สังคม หลักการสำคัญของแนวคิดของกลุ่มนี้ คือ

1. การเรียนภาษาย่อมมีเป้าหมาย

2. ความสามารถในการใช้ประโยค และความคิดอย่างต่อเนื่องทั้งหมดในขณะสื่อสาร มีความสำคัญกว่าส่วนประกอบย่อย ๆ ในประโยค

3. กระบวนการของการสื่อสาร มีความสำคัญเท่ากับรูปแบบภาษา

4. การเรียนภาษาเน้นการปฏิบัติ

5. ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์มิใช่เป็นอุปสรรคที่สำคัญที่สุดของการสื่อสาร

วิธีสอนตามแนวคิดของกลุ่มนี้ คือ วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
(Communicative Approach)

4. กลุ่มมานุษยวิทยา

กลุ่มนี้มีแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษา โดยยึดแนวความคิดทางมานุษยวิทยา ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ จุดประสงค์ของการเรียนรู้ภาษามีใช้เพียงแต่จะสื่อสารกับผู้คนเท่านั้น แต่เพื่อที่จะพัฒนาศักยภาพภายในตัวของตนเอง และถือว่าเป็นเครื่องมือของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction)

วิธีสอนตามแนวคิดนี้ ได้แก่ วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning) วิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response) และวิธีสอนแบบซักชวน (Suggestopedia) เป็นต้น

1.6 การจัดการเรียนการสอนภาษาในรายทักษะ

สำหรับแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาจำแนกตามทักษะต่าง ๆ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้มีนักการศึกษาด้านภาษาศาสตร์และนักวิชาการด้านการสอนภาษาเสนอไว้โดยผู้วิจัยรวบรวมไว้ดังนี้

1.6.1. แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทักษะการฟัง

นักศึกษาด้านภาษาศาสตร์และนักวิชาการด้านการสอนภาษาได้เสนอแนวคิดในการสอนทักษะการฟังไว้ดังนี้

Underwood (1989) อธิบายว่า การฟังเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ความสนใจและความพยายาม เพื่อให้ทราบความหมายของสิ่งที่ได้ยิน การฟังที่ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้ฟังต้องเข้าใจความหมายที่ผู้พูดต้องการสื่อเพราะความหมายของประโยคที่ผู้พูดนั้นอาจมีความหมายหลายอย่าง ผู้ฟังต้องจำคำพูดและวิเคราะห์สิ่งอื่น ๆ ที่เสนอข่าวสารนั้น

Yagang (1993) อธิบายว่าการฟังหมายถึงความสามารถที่จะบอกและเข้าใจได้ว่าผู้พูดพูดอะไรออกมา คนที่มีความสามารถในการฟัง คือ คนที่สามารถทำนายได้ว่าผู้พูดกำลังจะพูดอะไรต่อไป กล่าวที่จะเดาความหมายของคำศัพท์ที่ไม่รู้ สามารถนำความรู้ที่มีอยู่เดิมไปต่อความรู้ในเนื้อหาที่รับฟัง

ใหม่ได้ จับประเด็นสำคัญแล้วมองข้ามสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ เก็บใจความสำคัญไว้ในความทรงจำ ซึ่งอาจจดบันทึกเพื่อช่วยจำ นอกจากนี้ยังต้องรู้ซึ่งถึงการใช้คำเชื่อมต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถปะติดปะต่อเรื่องราวได้ทราบ ลักษณะการเน้นเสียงตามความนิยมของภาษาและสังคมรู้จักวินิจฉัยข้อมูลในขณะเดียวกันก็ต้องพิจารณาเจตคติและความสนใจของผู้พูดด้วย

Lemlech (1994) อธิบายว่าการฟังมี 3 ระดับได้แก่

1. การตีความ (Auding) เป็นการฟังระดับสูง ผู้ฟังสามารถรับรู้สิ่งที่พูดและสามารถคิดวิเคราะห์หรือวิจารณ์สิ่งที่ฟังได้
2. การฟัง (Listening) เป็นการฟังระดับรองลงมา ผู้ฟังสามารถบอกและจำแนกเสียงที่ได้ยิน
3. การได้ยิน (Hearing) เป็นการฟังระดับต่ำสุดผู้ฟังสามารถรับเสียงต่าง ๆ ได้

Rivers. (1980) อธิบายว่า การฟังภาษาต่างประเทศนั้น เกี่ยวกับการเข้าใจความหมายของสิ่งที่ฟังซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ประการได้แก่

1. ข้อมูลทางภาษาศาสตร์ (Linguistic Information) หมายถึง เสียง คำ และการจัดเรียงคำพูดที่ผู้ฟังรับฟัง
2. บริบทด้านสถานการณ์ (Situational Context) หมายถึง สถานการณ์ในการพูดที่มีผลต่อการรับฟังของผู้ฟัง
3. ข่าวสารซึ่งเป็นที่เข้าใจ (Comprehended Message) หมายถึง ความสามารถเข้าใจข่าวสารของผู้ฟัง ซึ่งขึ้นอยู่กับความตั้งใจของผู้พูดด้วย

Valette and Disick (1972) อธิบายว่า ความสามารถในการฟังภาษาต่างประเทศ แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

1. ระดับทักษะกลไก (Mechanical Skill) เป็นพฤติกรรมในระดับการรับรู้ ผู้ฟังแยกความแตกต่างระหว่างภาษาแม่กับภาษาต่างประเทศจากเสียงที่ได้ยินโดยไม่ต้องเข้าใจความหมาย
2. ระดับความรู้ (Knowledge) เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจความหมายของคำหรือประโยคที่เคยได้ยินมาแล้ว ปฏิบัติตามคำสั่งที่คุ้นเคย จับคู่ประโยคหรือคำพูดที่ได้ยินกับรูปภาพได้ หรือเลือกประโยคภาษาที่หนึ่งที่มีความหมายเหมือนกับภาษาต่างประเทศได้
3. ระดับถ่ายโอน (Transfer) เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจประโยคที่แต่งใหม่โดยใช้ศัพท์และไวยากรณ์ที่เรียนมาแล้ว ตอบคำถามได้ เลือกคำหรือข้อความที่เหมาะสมเพื่อตอบคำถามหรือข้อความในประโยคได้ และส่งข้อความยาว ๆ ได้
4. ระดับสื่อสาร (Communication) เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจคำสั่ง คำแนะนำ และคำอธิบายเป็นภาษาต่างประเทศได้ เข้าใจความหมายของคำศัพท์ใหม่โดยการคาดคะเนจากความรู้เดิม

นอกจากนี้สามารถสื่อความกับเจ้าของภาษาได้ด้วยพฤติกรรมขั้นสูงสุด คือ สามารถแก้ไขคำพูดของเจ้าของภาษาจากบทละคร ภาพยนตร์ เป็นต้น

5. ระดับวิพากษ์วิจารณ์ (Criticism) เป็นการฟังที่สามารถวิเคราะห์ภาษาที่ได้ยินว่าเป็นภาษาของชนชั้นใด ใช้ในถิ่นใด รวมทั้งเข้าใจความหมายตรง และความหมายแฝง เข้าใจความแตกต่างของอารมณ์ และน้ำเสียงของผู้พูดได้

ในการพัฒนาการฟังนั้นได้มีนักการศึกษาในด้านภาษาได้เสนอข้อคิดดังนี้

Johnson and Morrow (1981) อธิบายว่า การฟังภาษาต่างประเทศจะพัฒนาได้ต้องใช้เวลานาน และต้องได้รับการฝึกฝนอย่างถูกต้องตามขั้นตอนและฝึกซ้ำในสิ่งเดียวกันเหมือนกับการฝึกฟังภาษาแรก นอกจากนี้ความเร็วในการฝึกฟังควรเป็นความเร็วปกติเพราะจะได้ชินกับการฟังในสถานการณ์จริง

Anderson and Lynch (1988) อธิบายว่า การฟังต้องอาศัยการฝึกฝนจากการสอนที่วางขั้นตอนไว้เป็นอย่างดีซึ่งต้องคำนึงองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1. ประเภทของตัวบ่อน ได้แก่ ลักษณะภาษาที่รับฟัง ความยากง่ายของคำบ่อนทางภาษา ขึ้นอยู่กับการจัดลำดับข้อมูลความคุ้นเคยกับหัวเรื่องที่ได้ฟัง และความชัดเจนของข้อมูลที่ให้ ตลอดจนความซับซ้อนของเนื้อหา

2. การสนับสนุนจากบริบทในการฟัง ความเข้าใจในการฟังขึ้นอยู่กับปริมาณของข้อมูลและเวลาที่ใช้ในการฟัง หากผู้ฟังผ่านกิจกรรมการฟังที่เหมาะสมมาก่อน มีความเข้าใจ จุดมุ่งหมายของการฟังชัดเจน ทำให้การรับข้อมูลเป็นขั้นตอนมากขึ้น ผู้ฟังไม่ค่อยเน้นความจำมากเกินไป การใช้สื่อที่มองเห็นจะช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจ หรือตีความสิ่งที่ฟังได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้การทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยฝึกการฟังได้ผลดียิ่งขึ้น

3. ประเภทของกิจกรรม กิจกรรมที่ต่างกันทำให้ผู้ฟังได้รับสิ่งที่ฟังซับซ้อนต่างกัน ดังนั้น การจัดกิจกรรมจึงควรจัดให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

Rubin (1990) ได้อธิบายว่า การเรียนรู้ภาษาของเด็กนั้นเริ่มจากการฟังซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาการเรียนรู้ภาษา หากผู้เรียนมีปัญหาในการฟังแล้ว อาจทำให้การเรียนรู้ภาษาล้มเหลวได้

Rost (1991) กล่าวถึงการพัฒนาความสามารถในการฟังว่ามีหลักการ ได้แก่

1. ควรให้มีการปฏิสัมพันธ์
2. เน้นให้รู้ความหมาย เรียนรู้เนื้อหาสำคัญและใหม่ ๆ ของภาษานั้น ๆ
3. ให้ทำงานจากกิจกรรมที่สามารถเข้าใจได้

4. เน้นความถูกต้อง

นอกจากนี้ยังอธิบายว่า ผู้สอนสามารถช่วยพัฒนาการฟังของผู้เรียนได้ด้วยข้อเสนอแนะคือการคุยกับผู้เรียนเป็นภาษาอังกฤษใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักฟังภาษาอังกฤษจากสื่ออื่นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอิสระในการฟังภาษาอังกฤษนอกจากในชั่วโมงเรียนด้วยตนเอง

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531) อธิบายว่าการพัฒนาการฟัง ผู้สอนต้องพิจารณาตั้งแต่การเลือกเนื้อหาหรือการสร้างบทเรียนที่ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ภาษาที่ใช้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ กิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนต้องมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาได้มากที่สุด ผู้สอนต้องนำวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้ามาช่วยเสริมเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.6.2. การจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดภาษาต่างประเทศ

ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนจะต้องใช้ในชีวิตประจำวันดังนั้นการเรียนการสอนภาษาในปัจจุบันจึงได้มุ่งเน้นการพูดเพื่อการสื่อสารเป็นสำคัญ โดยครูผู้สอนพยายามให้นักเรียนมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพนักการศึกษาด้านภาษาศาสตร์ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสอนพูดเพื่อการสื่อสารดังนี้

Hymes (1972) อธิบายความสามารถในการพูดไว้ว่าการพูดไม่ได้เป็นแต่เพียงการออกเสียงคำ และการออกเสียงสูงต่ำในประโยคเท่านั้น แต่การพูดเป็นการทำให้ผู้อื่นเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดต้องการสื่อ ซึ่งต้องมีการเลือกใช้สำนวนภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับความนิยมและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา

Searl (1978) อธิบายว่า ถ้อยคำมีความหมาย 2 ประการ คือ

1. ความหมายของข้อความที่พูด (Propositional Meaning) เป็นความหมายโดยตรงตามตัวอักษร เช่น ผู้พูดกล่าวว่า I am thirsty. ความหมายของข้อความที่พูดคือ ฉันกระหายน้ำ ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้โดยตรง

2. ความหมายที่แสดงเจตนาของผู้พูด (Illocutionary Meaning) จะมีความหมายที่ลึกกว่าความหมายแรก ซึ่งผู้พูดต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้ฟัง เช่น กล่าวว่า I am thirsty. ผู้พูดมีเจตนาสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจความต้องการ ซึ่งอาจจะเป็นความหมายในลักษณะของการบ่นว่ากระหายน้ำ หรืออาจเป็นการขอร้องให้ผู้ฟังเข้าใจว่ากำลังต้องการดื่มน้ำ การตีความหมายในข้อนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในขณะนั้น และขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ฟังในการตีความหมาย

Tsitsopoulou (1992) อธิบายว่าการพูดไม่ใช่เพียงแต่ออกเสียงจากการฝึกตามโครงสร้างประโยคได้เท่านั้นแต่ต้องได้ความรู้และความเข้าใจ รวมทั้งสามารถแสดงความรู้สึกได้อย่างเหมาะสมด้วย

สุมิตรา อังวัฒน์กุล (2537) อธิบายว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ดังนั้นทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน สำหรับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมากเพราะผู้ที่พูดได้ย่อมฟังผู้อื่นได้เข้าใจ ดังนั้นทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อน และต้องเกิดจากการฝึกฝน

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532) อธิบายว่า สิ่งที่คุณสอนจะต้องคำนึงถึงเกี่ยวกับการสอนทักษะฟัง – พูด มีดังนี้

1. ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ในด้านการออกเสียง การเลือกความหมายและกฎไวยากรณ์ของภาษาและสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในสถานการณ์จริง กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีทักษะทางภาษาและมีทักษะทางการสื่อสาร
2. ผู้สอนควรเลือกเนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น ควรเน้นบทสนทนาที่ไม่เป็นทางการก่อนบทสนทนาที่เป็นทางการ และควรเป็นตัวอย่งของการใช้ภาษาจริงในชีวิตประจำวัน โดยสามารถชี้ให้เห็นเกณฑ์การพูดได้ คือ รู้จักว่าบทสนทนานี้ใครพูดกับใคร พูดเรื่องอะไร ที่ไหน อย่างไร
3. บรรยากาศในการสอนทักษะฟัง-พูด ควรเป็นบรรยากาศที่ไม่เครียดผู้เรียนมีความสบายใจ

Paulston (1983) กล่าวว่า ความสามารถในการพูดสื่อสารมิได้เป็นเพียงปฏิสัมพันธ์ทางภาษาเท่านั้น การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพผู้พูดจะต้องมีการแลกเปลี่ยนความหมายของภาษาทางด้านสังคมด้วยคือจะต้องใช้ภาษาตามกฎของสังคมนั้น ๆ นอกจากนี้การพูดสื่อสารยังรวมถึงพฤติกรรมที่ไม่ใช่คำพูด (Nonverbal – Behavior) ดังนั้นองค์ประกอบที่ไม่ใช่คำพูดนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของความสามารถในการสื่อสาร

Scott (1981) กล่าวว่า การพูดเพื่อการสื่อสารเป็นรูปแบบพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ซึ่งรวมเป็นผู้พูดและผู้ฟัง และปฏิกริยาโต้ตอบกับสิ่งที่ได้ยิน ผู้ร่วมสนทนาแต่ละคนต้องสามารถตีความในสิ่งที่ได้ฟังซึ่งไม่สามารถทำนายได้ล่วงหน้าว่ามีรูปแบบภาษาใด (Form) และมีความหมายแบบใด รวมถึงการโต้ตอบด้วยภาษาที่ทำให้เกิดประโยชน์และสะท้อนความตั้งใจในการปฏิสัมพันธ์

Byrne (1976) กล่าวถึง ทักษะการฟัง-พูด ว่าเป็นการสื่อสารทางวาจาของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งต่างก็มีจุดประสงค์ที่จะสื่อความหมายของตนเอง ผู้ฟังจะต้องตีความสิ่งที่ผู้พูดและสามารถตอบได้ด้วยภาษาที่ผู้ฟังเข้าใจ คือตรงกับความตั้งใจที่จะสื่อความหมายของผู้พูดทักษะการฟัง-พูด ไม่สามารถแยกจากกันได้ ทักษะฟังเป็นทักษะทางด้านการแสดงออก (Productive Skill) ผู้ฟังสามารถจะตีความในสิ่งที่ได้ยินด้วยการเน้นเสียงหนักเบา ระดับสูงต่ำในประโยค การแสดงสีหน้าท่าทางได้ ถึงแม้ว่าผู้พูดจะใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องก็ตาม ในด้านการพูด ผู้พูดจะต้องถ่ายทอดความคิดความรู้สึกออกมาเป็นคำพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ นอกจากนี้ยังต้องมีความคล่องในการแสดงออกทางความหมายได้เป็นอย่างดีมีความชัดเจนถูกต้อง

Harris (1969) อธิบายว่า จุดมุ่งหมายหลักในการเรียนหรือฝึกทักษะการพูดภาษาที่สอง โดยทั่วไปมุ่งหวังเพียงให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารโดยการใช้ภาษาอย่างเป็นทางการ สามารถพูดเกี่ยวกับชีวิตประจำวันด้วยอัตรา ความเร็ว ความถูกต้อง และความคล่องในการที่จะไม่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกอึดอัดหรือเบื่อหน่าย

Searl (1987) กล่าวว่า การพูดติดต่อสื่อสารจะต้องประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้คือ

1. การกล่าวถ้อยคำ (Utterance Act) หมายถึง การที่ผู้กล่าวคำหรือประโยคขึ้นมาใช้ในการสื่อสาร ซึ่งคำพูดหรือประโยคดังกล่าวต้องมีจุดประสงค์เพื่อการติดต่อสื่อสารด้วย
2. การกล่าวคำพูดที่ก่อให้เกิดหรือบรรลุผลอย่างใดอย่างหนึ่งตามแต่สถานการณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้น อันได้แก่ การกล่าวคำพูดที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความสำนึกหรือเชื่อถือ เช่น การพูดที่ก่อให้เกิดการเข้าใจผิด
3. การแสดงเจตนาในการกล่าวคำพูด (Illocutionary Act) หมายถึง การแสดงออกซึ่งความตั้งใจของผู้พูดในการกล่าวถ้อยคำ เช่น ต้องการทักทาย ขอรับรอง ตักเตือน ยอมรับ ขอโทษ

สรุปได้ว่าทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ หรือธุรกิจต่างๆ การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรูสึกให้ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายในการพูด สำหรับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็น เนื่องจากผู้ที่มีความสามารถในการพูดย่อมสามารถฟังผู้อื่นได้เข้าใจ และช่วยให้การอ่านและเขียนง่ายขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อนจะต้องอาศัยเวลาในการฝึกฝนไม่ใช่เกิดจากการเข้าใจและจดจำ

Krashen (1983) กล่าวว่า ความเข้าใจในการฟังเป็นสิ่งจำเป็นอันดับแรกต่อความสามารถในการพูด การพูดอย่างคล่องแคล่วในภาษาที่สอง ไม่ได้เกิดจากการสอนโดยตรง แต่ความสามารถในการพูดจะปรากฏออกมาเองหลังจากการสร้างสมรรถภาพโดยผ่านปัจจัยบ่อน (Silent Period) เสียก่อน ซึ่งอาจจะใช้เวลาเป็นชั่วโมง เป็นเดือน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และอายุ ผลที่ได้ในตอนแรกอาจมีข้อบกพร่องและไม่มีความถูกต้องมากนัก อาจเป็นเพียงคำหรือวลีสั้น ๆ เมื่อได้รับปัจจัยบ่อนที่มีความหมายซึ่งรวมถึงโครงสร้างทางภาษา ก็จะได้ความสมบูรณ์ในการพูดมากขึ้น ในการฟังภาษาที่มีโครงสร้างและความหมายที่ยากกว่าเดิม ผู้รับภาษาสามารถมีความเข้าใจได้โดยผ่านเนื้อหาที่นอกเหนือจากการพูด (Extra Linguistic Information) ซึ่งใช้สื่อเข้าช่วยในการรับรู้ภาษา

Scott (1981) ได้นำเสนอขั้นตอนว่าผู้สอนควรมีลำดับขั้นตอนในการสอนดังนี้

1. ขึ้นบอกรัตถุประสงค์ ผู้สอนควรจะบอกให้ผู้เรียน รู้ถึงสิ่งที่จะเรียน
2. ขึ้นเสนอเนื้อหา การเสนอเนื้อหาควรจะอยู่ในรูปบริบท ผู้สอนจะ ต้องให้ผู้เรียนสังเกต

ลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูดซึ่งจะต้องขึ้นกับบริบท เช่น ผู้พูดเป็นใคร มีความรับผิดชอบกับคู่สนทนาอย่างไร ผู้สนทนาพยายามจะบอกอะไรสิ่งที่พูด สถานที่พูด และ เนื้อหาที่พูดมีอะไรบ้าง

3. ขึ้นการฝึกและการถ่ายโอน การฝึกจะกระทำทันทีหลังจากเสนอเนื้อหาอาจจะฝึกพูดพร้อม ๆ กัน หรือเป็นคู่ ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง

Finocchiaro และ Brumfit (1983) ได้เสนอกิจกรรมในการสอนทักษะการพูดซึ่งผู้สอนอาจเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับได้ดังนี้

1. การตอบคำถาม ซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม
2. การบอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง
3. การให้นักเรียนถามหรือตอบคำถามของเพื่อนในชั้นเรียนเกี่ยวกับชั้นเรียน หรือ

ประสบการณ์ต่าง ๆ นอกชั้นเรียน

4. การบอกลักษณะวัตถุสิ่งของต่าง ๆ จากภาพ
5. การเล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ของนักเรียนโดยครูอาจให้คำสำคัญต่าง ๆ
6. การรายงานเรื่องราวต่าง ๆ ตามที่กำหนดหัวข้อให้

7. การจัดสถานการณ์ต่างๆ ในชั้นเรียนให้นักเรียนใช้บทสนทนาต่าง ๆ กันไป เช่น ร้านอาหาร ธนาคาร เป็นต้น

8. การเล่นเกมต่าง ๆ ทางภาษา
9. การโต้ว่าที่ อภิปรายแสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ
10. การฝึกการสนทนาทางโทรศัพท์

11. การอ่านหนังสือพิมพ์ไทย แล้วรายงานเป็นภาษาอังกฤษ
12. การแสดงบทบาทสมมติ

Raimes (1983) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการสัมภาษณ์ (Interview) ที่ใช้ในการฝึกทักษะการพูด ว่าการสัมภาษณ์เป็นการพูดคุ้ยซักถามเพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อความรู้ และข้อคิดเห็น ของผู้ให้สัมภาษณ์

Bryne (1976) เสนอขั้นตอนการพูดไว้ 3 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอ (The Presentation Stage) เป็นขั้นที่ครูสอนเนื้อหาใหม่เพื่อให้นักเรียน เข้าใจ จำได้ และนำไปใช้ในการฝึกพูดขั้นต่อไป ครูผู้สอนจะมีบทบาทในฐานะผู้ให้ความรู้ ครูควรใช้ เวลาในขั้นนี้ให้น้อยแต่มีประสิทธิภาพ เนื้อหาที่นำมาเสนอควรเน้นบทสนทนาเป็นหลักหรืออาจจะเป็น บทร้อยแก้ว (Prose Passage) ซึ่งแนวทางในการจัดกิจกรรมในขั้นนี้มี 2 แนวทางคือ

1. กิจกรรมที่มีโครงสร้างที่แน่นอน (Structured Activities) หมายถึงกิจกรรมที่ได้มีการ วางแผนไว้อย่างดีเป็นการสอนโครงสร้างไวยากรณ์ที่นักเรียนจะต้องพบในเนื้อโดยมีรูปภาพ หรือ ท่าทางเป็นสื่อในการสอน หลังจากนั้นจึงให้พูดเกี่ยวกับตนเอง

2. กิจกรรมที่มีโครงสร้างไม่แน่นอน (Unstructured Activities) หมายถึง กิจกรรมที่ไม่ได้มีการวางแผนในการทำกิจกรรมไว้ตายตัว กิจกรรมนี้เหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับสูงกว่าขั้นต้น (Post-Elementary Level) เพราะนักเรียนรู้ภาษามากพอที่จะใช้ในการติดต่อสื่อสาร กิจกรรมนี้ช่วยพัฒนา ความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสาร เช่น การให้นักเรียนเดาเรื่อง หรือบอกความรู้เดิมที่เกี่ยวกับ เนื้อเรื่อง

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกปฏิบัติ (The Practice Stage) เป็นขั้นที่เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกพูด โดยใช้ ความรู้ที่ได้จากขั้นนำเสนอ (The Presentation Stage) ให้ถูกต้อง นักเรียนมีบทบาทมากกว่าครูซึ่งทำหน้าที่เป็นเพียง ผู้ควบคุม (Conductor) ให้การฝึกนั้นถูกต้อง สื่อที่จะนำมาใช้ในการฝึกมี 2 ประเภทคือ แบบฝึก (Drills) และเนื้อเรื่อง (Texts)

ขั้นที่ 3 ขั้นผลิตภาษา (The Production Stage) ขั้นนี้ครูปล่อยให้ให้นักเรียนใช้ภาษาที่รับรู้ และฝึกในขั้นที่ 2 มาอย่างเต็มที่ตามที่นักเรียนต้องการ ไม่ใช่ตามแนวที่ครูกำหนด ครูจึงมีบทบาทน้อย ที่สุด และทำหน้าที่เป็นผู้จัดการ (Manager) ให้การเรียนการสอนดำเนินต่อไปได้ เน้นให้นักเรียนได้ใช้ ภาษาอย่างคล่องแคล่วมากกว่าเพื่อความถูกต้องทางไวยากรณ์ เป็นการเตรียมให้นักเรียนพร้อมที่จะใช้ ภาษาได้จริงนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ใช้อาจเป็นงานคู่ หรืองานกลุ่ม

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535) ได้เสนอกิจกรรมการอภิปรายในชั้นเรียน เช่น การซุบซิบกลุ่มย่อย (Buzz Group) ซึ่งเป็นเทคนิคการอภิปรายกลุ่มที่มีจุดมุ่งหมาย คือหาข้อตกลงที่เป็นที่ยอมรับของทุกคนในกลุ่มในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ใด สถานการณ์หนึ่ง โดยสมาชิกในกลุ่มมีจำนวนไม่เกิน 6

คน จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาที่กำหนดให้ หลังจากนั้นกลุ่มจะตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาจากวิธีต่าง ๆ

เสาวลักษณ์ รัตนิษฐ์ (2531) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการพูดว่าหลังจากผู้เรียนมีประสบการณ์ในการฟังมากพอ ผู้สอนควรพยายามหากิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพูดจริง ๆ ในชั้น ซึ่งอาจจะเป็นการพูดตามอย่างที่เคยได้ยิน หรือพูดอย่างอิสระ ผู้เรียนควรได้รับการสนับสนุนให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนออกมาเป็นคำพูด และควรพูดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ฟังมาก่อน เพราะจะทำให้ผู้เรียนพูดได้อย่างมั่นใจและเป็นธรรมชาติ ความคิดรวบยอดทางภาษาที่ผู้เรียนพัฒนาจากการฟังพร้อมทั้งเสียงต่าง ๆ ที่ได้ยิน เมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะพูด ผู้เรียนย่อม พูดได้อย่างเข้าใจ ความหมาย และสื่อความหมายได้ถูกต้องดังนั้นหน้าที่ของผู้สอนในการช่วยผู้เรียนพัฒนาทักษะการพูด มี 2 ประการ คือ

1. ผู้สอนจะเป็นผู้ตัดสินใจและแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้ภาษาของผู้เรียน
2. ผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสนับสนุน และทบทวนการพูดของผู้เรียนซึ่งมีส่วนร่วมในการพูดของนักเรียนเสมอ

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532) กล่าวว่า สิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงเกี่ยวกับการสอนทักษะ ฟัง-พูดมีดังนี้

1. ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ในด้านการออกเสียง การเลือกความหมาย และกฎไวยากรณ์ของภาษา และสามารถนำสิ่งที่เรียนมาไปใช้สถานการณ์จริง กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีทักษะทางภาษาและมีทักษะทางการสื่อสาร
2. ผู้สอนควรเลือกเนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น ควรเน้นบทสนทนาที่ไม่เป็นทางการก่อนบทสนทนาที่เป็นทางการ ควรเป็นตัวอย่างของการใช้ภาษาจริง ๆ ในชีวิตประจำวัน โดยสามารถชี้ให้เห็นกฎการพูดได้ คือ รู้จักว่าบทสนทนานี้ใครพูดกับใคร พูดเรื่องอะไร ที่ไหน อย่างไร
3. บรรยากาศในการสอนทักษะฟัง-พูด ควรเป็นบรรยากาศที่ไม่เครียด ผู้เรียนมีความสบายใจ และไม่กระดากอายที่จะพูด

สุไร พงษ์ทองเจริญ (2522) ได้กล่าวถึงการสอนพูดว่า แบ่งออกได้เป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับเตรียมตัว เป็นการสอนให้พูดเลียนแบบตัวอย่าง ส่วนมากได้แก่การเลียนแบบประโยคที่ถูกต้องจากครู หรือจากเทปบันทึกเสียง
2. ระดับแสดงออก เมื่อนักเรียนสามารถจำคำและประโยคได้พอควรแล้ว จะสามารถพูดแสดงความคิดเห็นของตนเองออกไปให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

1.6.3 แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่าน

ความสำคัญของการอ่าน

ทิพวัลย์ มาแสง (2532) การอ่านเป็นทักษะอย่างหนึ่งของการใช้ภาษา ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแปลความที่อยู่ในรูปของสัญลักษณ์ (Symbol) ที่เป็นตัวอักษร และใช้สื่อความหมายติดต่อกันกับผู้อื่น เมื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นมาอีกภาษาหนึ่งในโรงเรียน จึงเป็นหน้าที่สำคัญที่สุดของโรงเรียนและครูผู้ที่จะสอนให้นักเรียนสามารถนำภาษานั้นไปใช้ให้ได้ประโยชน์อย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพดีที่สุด การอ่านในระยะเริ่มแรกคือระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นระดับแรกของการเรียน ส่วนระดับมัธยมศึกษาเป็นการเพิ่มประสบการณ์ และระดับสูงขึ้นไปหรือระดับอุดมศึกษา จะเป็นการเสริมทักษะให้เพิ่มพูนและเข้มแข็งขึ้น

การสอนอ่านในปัจจุบันนี้มีปัญหาทั้งในระดับประถมและในระดับมัธยมศึกษา โดยทั่วไปแล้วเราจะเห็นว่าปัญหานั้นเกิดจากที่ครูฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนไม่เพียงพอ ปัญหาอีกประการหนึ่งครูมักจะเข้าใจว่าเมื่อสอนในโรงเรียนแล้ว ต่อจากนั้นก็เป็นที่ของนักเรียนที่จะต้องอ่านเพื่อเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เอง แต่ความจริงไม่เป็นเช่นนั้น การสอนอ่านเป็นกระบวนการต่อเนื่องกันในทุกระดับไม่ขาดสาย การสอนอ่านในระดับต้นจะเป็นพื้นฐานในการสอนอ่านระดับที่สูงขึ้นไป

สำหรับนักเรียนหรือผู้ที่สามารถอ่านภาษาอังกฤษได้ด้วยความสนใจอย่างกว้างขวางย่อมจะได้รับประโยชน์จากการอ่านมากมาย เพราะบางคนได้รับประโยชน์จากการอ่านในด้านความรู้ บางอย่างก็ได้ความบันเทิงและความเพลิดเพลิน บางอย่างก็ให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน

การอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาพอจะแบ่งได้เป็นสองอย่างคือ

1. อ่านออกเสียง (Oral reading)
2. อ่านในใจ (Silent reading)

(1) อ่านออกเสียง (Oral reading) การเรียนอ่านของนักเรียนในระยะ 2-3 ปีแรก การฝึกอ่านควรให้อ่านออกเสียงอย่างเพียงพอ ครูจะต้องช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง การอ่านออกเสียงก็เพื่อต้องการความถูกต้องในเรื่องของเสียง เสียงสูงต่ำ จังหวะ การหยุดวรรคตอน ให้ถูกต้องชัดเจนเพราะการอ่านออกเสียงอย่างถูกต้องจะเป็นพื้นฐานและฝึกความคล่องก่อนที่จะอ่านในใจ

(2) อ่านในใจ (Silent reading) การอ่านในใจเป็นสิ่งที่เราปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันจะเห็นได้ว่าผู้ที่ได้รับการฝึกอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษอย่างถูกต้องจะเป็นผู้อ่านในใจได้ดีที่สุด ซึ่งการอ่านแบบนี้ควรฝึกหลังจากที่นักเรียนได้ฝึกอ่านออกเสียงมาอย่างดีแล้ว

ระดับของการอ่านในใจแบ่งได้ 5 ระดับดังนี้คือ 1. mechanical, 2. understanding
3. enjoyment 4. appreciation 5. criticism โดยมีรายละเอียดของการอ่านในใจแต่ละระดับดังนี้

(1) Mechanical ระดับนี้จะเป็นช่วงการต่อเนื่องระหว่างการอ่านออกเสียง และการอ่านในใจจะเป็นบันไดแรกของการนำไปสู่การอ่านในใจ นักเรียนจะอ่านออกเสียงจนคล่อง และถูกต้องแล้ว จึงฝึกอ่านในใจ

(2) Understanding เป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเป็นจุดสำคัญของการสอนอ่านในระดับมัธยมศึกษา

(3) Enjoyment เป็นการอ่านเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ระดับนี้ครูจะฝึกได้โดยเนื้อหาเรื่องที่สนุกและต่างไปจากบทเรียนได้

(4) Appreciation อ่านแล้วเกิดความซาบซึ้ง การอ่านแบบนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้ จนกว่านักเรียนจะเข้าใจเนื้อเรื่องและเกิดความสนุกสนาน การเรียนการสอนระดับนี้ควรเป็นนักเรียนระดับวิทยาลัย

(5) Criticism อ่านแล้วสามารถที่จะติชม วิพากษ์วิจารณ์เนื้อเรื่องที่อ่านได้ การอ่านระดับนี้ค่อนข้างยากพอสมควร แม้แต่ครูผู้สอนเองเพราะจะต้องเข้าใจภาษาอังกฤษอย่างลึกซึ้งจริงๆ

แบบอย่างของการอ่าน (Types of Reading)

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535) กล่าวถึงแบบอย่างของการอ่านแบ่งได้เป็นสองอย่างคือ Intensive Reading และ Extensive Reading

1. Intensive Reading เป็นการอ่านที่เชื่อมโยงระหว่างเสียงและตัวอักษร ถึงแม้ว่าจุดมุ่งหมายของการสอนที่แท้จริงคือ Silent Reading แต่การอ่านออกเสียงก็มีความสำคัญเช่นกัน เพราะจะเน้นที่ความถูกต้องของเสียง การเน้น การเว้นระยะ การหยุด เสียงสูงต่ำ เพื่อเป็นพื้นฐานในการฝึกขั้นต่อไป ซึ่งหลักการสอนอ่านแบบที่ดีมีดังนี้คือ

1.1 จะต้องเป็นการอ่านออกเสียง (Oral) ด้วยเสียงที่ถูกต้องตามตัวหนังสือ (Symbols)

1.2 การอ่านออกเสียงเป็นสะพานซึ่งเชื่อมโยง ระหว่างงานพูด (Oral work) และงานเขียน (written work) การอ่านออกเสียงจะทำให้เสียเวลา แต่ครูจะต้องฝึกให้ได้นิสัยการอ่านที่ถูกต้องก่อนให้อ่านในใจ

1.3 ครูผู้สอนจะต้องเป็นแม่บท (model) ที่ดีให้กับนักเรียน เครื่องบันทึกเสียงจะช่วยให้มากในการอัดเสียงเจ้าของภาษาให้นักเรียนได้ฟังโดยตรง ปัจจุบันครูสามารถหาสื่อชนิดนี้ได้มากตามแหล่งวิทยากรทั่วไป

1.4 เนื้อเรื่อง (passage) ที่จะใช้อ่าน จะต้องไม่มีปัญหาทางด้านไวยากรณ์ นักเรียนสามารถอ่านเข้าใจได้ทันทีซึ่งนักเรียนจะต้องถูกฝึกทีละประโยค ทีละย่อหน้า หรือทีละหน้า

1.5 เนื้อเรื่อง จะต้องถูกเลือกมาอย่างดี น่าสนใจและเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนในระดับนั้น

Extensive Reading

การอ่านแบบนี้เป็นการอ่านที่ใช้ในชีวิตประจำวันของคนเราโดยทั่วๆ ไป ไม่ได้เน้นที่เสียงของคำ ไม่ได้เน้นที่ไวยากรณ์ แต่เป็นการอ่านเพื่อจับใจความให้ได้ประโยชน์และความรู้จากสิ่งที่อ่านนั้น หลักการมีดังนี้คือ

2.1 หนังสือที่ใช้อ่านควรเป็นเรื่องที่น่าสนใจและเหมาะสม นักเรียนควรได้อ่านหนังสือนอกเวลา เพื่อเสริมความรู้ และทักษะในการอ่านตลอดจนความเพลิดเพลิน

2.2 ไม่เน้นการอ่านออกเสียง แต่จะเน้นที่การแต่ง (Style) ภาษาที่ใช้ (Language) และเนื้อเรื่อง (Content) หนังสือหรือนิทานที่จะใช้สอนจะต้องยาวกว่า intensive reading

2.3 เทคนิคในการสอนขึ้นอยู่กับวิธีการและหนังสือที่ใช้ แต่จุดมุ่งหมายอยู่ที่ความสามารถอ่านจับใจความได้อย่างรวดเร็ว เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินตามไปด้วย

2.4 จะต้องเป็นการอ่านในใจ (Silent) เท่านั้น

การสอนแบบ Extensive reading

1. ครูจะต้องฝึกให้อ่านในใจ และจับใจความได้ทันที สามารถที่จะติดตามเนื้อเรื่องได้ทันที

2. ความเร็วในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญควรฝึกอ่านอย่างรวดเร็ว โดยกำหนดเวลาและเนื้อหาให้

3. คำถามจะต้องตั้งขึ้นก่อนเพื่อเป็นแนวทางในการจับใจความ

ลำดับขั้นตอนการสอนอ่านในระดับมัธยม

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นตอนการสอนในระดับมัธยม ดังนี้

1. ครูผู้สอนจะต้องตรวจดูบทเรียนหรือเนื้อหาที่จะให้นักเรียนอ่านก่อนทุกครั้ง

2. สำนวนดูเสียงที่จะเป็นปัญหาให้นักเรียนไทย หรือคำศัพท์ตลอดจนประโยคคำพูด ว่านักเรียนสามารถที่จะออกเสียงได้หรือไม่

3. ดูคำศัพท์ นักเรียนอาจมีปัญหาในเรื่องความหมาย การสอนศัพท์นี้สามารถสอนได้ทั้ง active vocabulary และ passive vocabulary ถ้าในเนื้อเรื่องนั้นมีศัพท์มากเกินไปกว่า 4-5 คำควรสอนเป็น passive vocabulary

4. ตรวจดูไวยากรณ์และปัญหาทางด้านไวยากรณ์ว่านักเรียนเคยเรียนหรือไม่ สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วครูจะต้องสอนก่อนที่จะเริ่มสอนอ่าน

5. การสอนอ่านออกเสียงและอ่านในใจ

- ขั้นแรกควรอธิบายให้นักเรียนฟังก่อนว่าครูจะอ่านให้นักเรียนฟังก่อนหนึ่งครั้ง ในขณะที่ครูอ่านนักเรียนจะต้องฟังและอ่านในใจตามไปด้วย การที่ครูอ่านให้ฟังก่อน ครูจะได้เป็น model ของนักเรียนในเรื่องการออกเสียง และนักเรียนจะได้จำไว้เลียนเสียงตาม

- นักเรียนอ่านตามครู ถ้าเป็นนักเรียนระดับมัธยมต้น ควรให้อ่านออกเสียง (Reading aloud) ถ้าเป็นนักเรียนระดับมัธยมปลาย ครูจะให้อ่านในใจ (Silent Reading) ก็ได้

- ตั้งคำถามง่าย ๆ ตามลำดับเนื้อหา เพื่อทดสอบความเข้าใจ คำถามควรจะเป็นประเภท yes/ no, or , w/h

- คำถามที่ถามควรเป็นคำถามปากเปล่า (Oral work) หลังจากนั้นจะให้คำตอบคำถามเป็นแบบฝึกหัด (written work) ได้ คำถามทั้งหมดครูควรเตรียมมาอย่างดี และจะต้องมีคำตอบที่ชัดเจน

คำแนะนำเพิ่มเติม

1. ครูควรใช้บัตรคำ รูปภาพ ภาพการ์ตูน และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่สามารถจะหาได้เพื่อประกอบคำอธิบาย
2. เพื่อให้การเข้าใจเนื้อเรื่องง่ายเข้า ครูควรใช้ท่าทางประกอบคำอธิบายการอ่าน และใช้การสร้างสถานการณ์ (situational approach) เข้าช่วย
3. ถ้าครูมีปัญหาเรื่องการออกเสียง จะใช้เครื่องบันทึกเสียงช่วยก็ได้
4. ถ้าครูตั้งคำถามแล้วนักเรียนยังตอบไม่ได้ครูควรเล่าเรื่องย่อ ๆ และสั้น ๆ ให้ฟังได้หรือถามซ้ำ
5. ควรฝึกให้อ่านแล้วจับใจความทันที
6. การฝึกทุกครั้งควรฝึกเป็นกลุ่มก่อนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้รวมทั้งการตอบคำถามของครูด้วย
7. การอธิบายความหมายและเนื้อเรื่องไม่ควรแปลเป็นภาษาไทยทีละประโยคหรือทีละคำ

การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ (Teaching Reading Comprehension)

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535) กล่าวว่าในปัจจุบันครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นจำนวนมากยังนิยมใช้วิธีสอนอ่านให้นักเรียนด้วยวิธีเดิมคือวิธีแปล (Grammar Translation Method) ซึ่งมีผู้กล่าวกันว่าเป็นวิธีสอนที่เก่าแก่ล้าสมัยเหมือนกับการสอนภาษาที่เก่าและตายตัว เช่นภาษากรีกและลาติน และทำให้การเรียนไม่ได้ผลเท่าที่ควรเพราะการแปลนั้นเป็นทักษะการใช้ภาษาอีกอย่างหนึ่งที่ต้องอาศัยความชำนาญและความรู้ความเข้าใจภาษานั้นอย่างลึกซึ้งจึงจะแปลได้อย่างมีความหมายที่แท้จริง การแปลจะทำได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนสามารถให้ภาษาได้อย่างแตกฉาน ซึ่งทักษะนี้จะเรียนและฝึกในระดับอุดมศึกษา แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าในการเรียนการสอนจะไม่ใช้ภาษาไทยเลย การที่ครูผู้สอนนิยมใช้วิธีแปลให้นักเรียนฟัง หรือให้นักเรียนแปลเองนั้นอาจเป็นเพราะว่า

1. ครูผู้สอนเคยชินกับวิธีแปลมาก่อน
2. ครูผู้สอนไม่เตรียมการสอนอย่างเพียงพอ
3. ไม่ทราบจะสอนได้ดีกว่าวิธีแปลได้อย่างไร

ในที่นี้ ใครจะเสนอแนะข้อคิดเห็นและการสอนอ่านภาษาอังกฤษ ให้นำสนใจและสนุกสนาน เพื่อจะเป็นแนวความคิดลองปฏิบัติ เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและการสอนให้ต่างจากเดิมไปบ้าง โดยวิธีที่เป็นธรรมชาติ คือการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ (Reading Comprehensive) การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านตามปกติของเจ้าของภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน ครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา ควรจะฝึกให้นักเรียนเคยชินกับการอ่านประเภทนี้ให้มาก จนกระทั่งนักเรียนสามารถที่จะอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้ด้วยตัวเอง และสามารถที่จะเข้าใจเนื้อเรื่องได้ทันที ซึ่งจะขอเสนอหลักการฝึกดังต่อไปนี้คือ

1. ฝึกให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องไปตลอดจนจบ แล้วจับใจความทันที
2. ไม่ควรฝึกให้แปลไปทีละคำหรือทีละประโยค จะทำให้อ่านไม่สัมพันธ์กัน
3. ควรฝึกให้อ่านอย่างรวดเร็ว
4. ในขณะที่อ่านไม่ควรจะมีเสียงใดออกจากปาก
5. ไม่ควรฝึกให้อ่านทำปากขมุขมิบ
6. อ่านแล้วฝึกให้คิดตามทันที
7. ถ้าศัพท์ยากหรือจะสะกดศัพท์คำไหนผ่านไปทันที ให้มุ่งที่เนื้อเรื่องทั้งหมดเท่านั้น
8. ไม่ควรอ่านไปเปิดพจนานุกรมไป เพราะเมื่อพบคำศัพท์ยาก ๆ จะทำให้ห่อหุ้มไม่ยอมอ่าน
9. อ่านแล้วต้องทราบถึงความหมาย แนวความคิดของเรื่องตลอดจนของผู้แต่ง
10. ครูควรกำหนดเวลาและเนื้อเรื่อง และหนังสือให้พอเหมาะกับความสามารถและระดับ

ของนักเรียน

การเตรียมการสอนแต่ละครั้ง (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2535) ครูควรปฏิบัติดังนี้

1. เลือกเนื้อเรื่อง หนังสือ ข้อความที่จะใช้สอนให้พอเหมาะกับความยาว เรื่องนั้นจะต้องเป็นเรื่องที่น่าสนใจ สนุก มีอารมณ์ขัน เนื้อเรื่องชวนให้ติดตาม เกิดความคิด เพลิดเพลินให้ความรู้เพิ่มความบันเทิง
2. พิจารณาความยากง่ายให้เหมาะกับความสามารถของนักเรียน
3. สอนคำศัพท์หรือไวยากรณ์ ตลอดจนกระบวนต่าง ๆ ที่นักเรียนยังมีเข้าใจก่อนที่จะมีการฝึกให้อ่าน นักเรียนส่วนมากจะอ่านไม่รู้เรื่อง จะจับใจความไม่ได้เพราะนักเรียนไม่ทราบความหมายของศัพท์ และไวยากรณ์ เมื่อไม่ทราบก็เกิดความท้อแท้ไม่ยอมอ่าน เมื่อไม่รู้เรื่องก็ไม่น่าสนใจและไม่อยากอ่านอีกต่อไป ครูควรขจัดปัญหาเรื่องนี้ก่อนที่จะเริ่มทำการสอน เพราะเมื่อนักเรียนอ่านแล้ว

สามารถสรุปเรื่องราวได้ เข้าใจเนื้อเรื่องจะเป็นแรงจูงใจให้อยากอ่านอยากติดตาม โดยเฉพาะในเรื่องที่ยาว

4. ศึกษาเนื้อเรื่องที่จะสอน ในขณะที่เดียวกันก็คิดไปด้วยว่าจะใช้เทคนิคในการสอนอย่างไรจะสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อประกอบการอธิบายอย่างไรจึงจะสมจริงสมจัง สนุก น่าสนใจ และเข้าใจเนื้อเรื่องโดยไม่ต้องแปลเป็นภาษาไทยให้ฟัง เพราะครูจะเป็นแบบอย่างที่สำคัญในอันที่จะทำให้นักเรียนนั้น ๆ มีชีวิตชีวา

5. เตรียมหนังสือต่าง ๆ ตลอดจนอุปกรณ์การสอนให้พร้อม

6. เตรียมตั้งคำถามทั้งที่จะถามปากเปล่า และคำถามที่เป็นแบบฝึกหัดให้เขียนไว้ให้พร้อมก่อนสอนทุกครั้ง

นักภาษาศาสตร์และนักการศึกษาที่ศึกษาเกี่ยวกับภาษาและการสอนภาษาได้เสนอแนวคิดในการสอนทักษะการอ่านไว้ดังต่อไปนี้

Harris and Sipay (1979) ได้เสนอแนวคิดในการสอนทักษะการอ่าน ซึ่งครูควรจะยึดหลักในการสอนดังนี้

1. การอ่านจะต้องเน้นกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน
2. การสอนที่เน้นระบบนั้นต้องให้ทักษะการค้นหาความหมายที่เหมาะสมและเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ฝึกการอ่านเพื่อพัฒนาด้านคำศัพท์ในระดับต้น และทักษะการค้นหาความหมาย
3. กิจกรรมที่ใช้ในการสอน ควรเปิดโอกาสให้มีกิจกรรมต่างๆ อย่างเหมาะสมสอดคล้อง และเพียงพอตามสัดส่วน เช่น การฝึกอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ
4. บทเรียนและกิจกรรม ควรสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีพื้นฐานและความสามารถในการอ่านไม่เท่ากัน
5. ให้ความเอาใจใส่ต่อผู้เรียนที่มีปัญหาในด้านการอ่าน โดยครูจะต้องให้ความช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มนี้ในการพัฒนาการอ่าน
6. ควรมีแผนงาน เพื่อสนับสนุนการอ่านของผู้เรียนตั้งแต่ระดับประถมถึงมัธยมเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง

Goodman (1982) กล่าวถึงการสอนอ่านว่าประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การสอนให้ระลึกตัวอักษรได้ตามที่ผู้เขียนเขียนไว้ มองเห็นคำแล้วจำได้ว่าคำนั้นแทนคำพูดความหมายว่าอะไร (Recognition-Initiation)
2. การสอนให้คาดการณ์ได้ว่าเรื่องที่อ่านจะดำเนินไปอย่างไร (Prediction)

3. การสอนให้รู้จักหาข้อมูลยืนยันเหตุการณ์ที่ผู้อ่านคาดคะเนไว้ (Confirmation)
4. การสอนให้ผู้เรียนปรับ แก้ หรือจัดกระบวนการความคิดอีกครั้งหนึ่งเมื่อพบว่าสิ่งที่คาดไว้ไม่ถูกต้อง (Correction)

Goodman (1982) ยังเสนอแนวคิดเกี่ยวกับหลักการสอนอ่านภาษาที่สองว่าครูควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนและแตกต่างกัน ระหว่างภาษาที่สองกับภาษาของผู้เรียนจะทำให้การอ่านภาษาที่สองจะง่ายขึ้น
2. โครงสร้างของไวยากรณ์ในบทอ่าน ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน หากโครงสร้างของไวยากรณ์ยากเกินไป จะทำให้ผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย และไม่สนใจที่จะอ่าน
3. การอ่านสิ่งที่มีความหมาย ถึงแม้ว่าจะเป็น การอ่านที่มีโครงสร้างอย่างง่าย ๆ ก็จะเป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่านได้เป็นอย่างดี ดังนั้น สิ่งที่ดีควรจะให้ผู้เรียนอ่าน จะต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจ มีความหมายต่อผู้เรียน และสอดคล้องสัมพันธ์กับความรู้เดิมของผู้เรียน
4. สิ่งที่ดีควรคำนึงถึงสำหรับเนื้อหาที่จะให้ผู้เรียนระดับเริ่มต้นอ่าน ควรหลีกเลี่ยงสื่อการเรียนที่ใช้ภาษาเน้นพิเศษเฉพาะ เช่น ภาษาที่เกี่ยวกับวรรณคดี แต่ควรจะเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปที่ผู้เรียนใช้ในชีวิต เช่น คำสั่ง คำบรรยาย บทสนทนา ซึ่งการเลือกเนื้อหานี้ ต้องคำนึงถึงความรู้เดิมของผู้เรียนด้วย
5. การอ่านจะง่ายขึ้นหากผู้เรียนได้พูดในสิ่งที่ได้อ่านก่อน ดังนั้นในการสอนอ่าน ครูจึงควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดเกี่ยวกับสิ่งที่จะอ่านก่อน แล้วจึงอ่านบทเรียนในภายหลัง
6. การสอนอ่านให้กับผู้เริ่มเรียน ควรเป็นไปตามธรรมชาติ คือมุ่งหาความหมายในสิ่งที่อ่านก่อน ควรหลีกเลี่ยงสิ่งที่จำเป็นอื่น ๆ ก่อน แต่มุ่งเน้นกระบวนการเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน

Williams (1994) ได้เสนอแนะวิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพโดยแบ่งเป็นขั้นตอนไว้ดังนี้

1. ก่อนการอ่าน (Pre-reading) มีจุดประสงค์ดังนี้
  - 1.1 การสร้างความสนใจในหัวเรื่อง
  - 1.2 การชี้ให้เห็นความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
  - 1.3 การเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาที่จะใช้ในบทเรียน

สิ่งที่สำคัญที่ผู้สอนจะต้องถามตนเองเสมอ คือ ผู้เรียนมีความรู้อะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะสอน จะทำอย่างไรที่จะนำความที่มีอยู่ขึ้นมาใช้ได้ และเรื่องที่สอนนี้มีความสำคัญอย่างไร ผู้อ่านจะสนใจเรื่องที่อ่านหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้สอนจะเข้าใจผู้อ่าน

2. ระหว่างการอ่าน (While-reading) มีจุดประสงค์ในการช่วยผู้เรียนดังนี้
  - 2.1 การทำความเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน

- 2.2 การทำความเข้าใจกับรายละเอียดของเรื่อง
- 2.3 การทำความเข้าใจกับโครงสร้างของเรื่อง
- 3. หลังการอ่าน (Post-reading) มีจุดประสงค์ 2 ประการ คือ
  - 3.1 การถ่ายโอนความคิดในเรื่องที่อ่าน
  - 3.2 การแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนต่อบทอ่าน

Alverman (1994) ได้สรุปว่า ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญ 2 ประการ ในการสอนอ่าน ดังนี้

1. ความรู้เดิมของผู้อ่าน เป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการอ่าน เพราะจะเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น
2. ควรพัฒนาแรงจูงใจ กลวิธีในการเรียน และการเห็นคุณค่าของการอ่านให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เนื่องจากสิ่งต่างๆ เหล่านี้ช่วยส่งเสริมการอ่านให้กับผู้เรียน

Roe et al. (1983) กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านซึ่งเป็นสิ่งที่ครูควรคำนึงในการสอนทักษะการอ่านว่า ได้แก่ ภาษา สติปัญญา อารมณ์ พัฒนาการทางกาย ภูมิหลังของประสบการณ์และครอบครัว ประสบการณ์ทางการศึกษาโดยองค์ประกอบแต่ละด้านดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านภาษา (Language Factors) ในการอ่านนั้น หากภาษาของผู้อ่านกับผู้เขียนไม่ตรงกัน การสื่อสารก็เป็นไปได้ยาก โดยเกิดภาวะแทรกแซงทางภาษาซึ่งมาจากสองแหล่ง ได้แก่ การใช้ภาษาไม่ทันสมัย และการใช้ภาษาถิ่น ดังนั้นในการเรียนการสอนภาษาครูจึงควรพยายามทำความเข้าใจภาษาถิ่นของผู้เรียน และพยายามเชื่อมโยงมาสู่ภาษาที่ใช้เป็นมาตรฐาน

2. องค์ประกอบด้านสติปัญญา (Intellectual Factors) ระดับสติปัญญาเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่านในทุกๆระดับชั้น สติปัญญาเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับศักยภาพภายในของแต่ละบุคคล ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาทางพันธุกรรม การอ่านเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมของบุคคล แต่ไม่ควรนำเรื่องของสติปัญญาไปจำกัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียน เพราะครูบางคนมักจะมองคะแนนของระดับสติปัญญาเป็นตัวเลขที่คงที่ทำให้มีความคาดหวังสูงในตัวนักเรียนที่มีคะแนนระดับสติปัญญาสูง และคาดหวังต่ำในตัวนักเรียนที่มีคะแนนระดับสติปัญญาต่ำ ซึ่งผลที่ตามมาคือนักเรียนจะมีแนวโน้มเป็นไปตามที่ครูคาดหวังไว้

3. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์ (Emotional Factor) บุคคลได้รับประสบการณ์ลึ้มเหลวในการพัฒนาทักษะการอ่านอาจส่งผลกระทบต่ออารมณ์ของนักเรียน อารมณ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันโดยส่งผลซึ่งกันและกัน มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของพัฒนาการด้านอารมณ์และผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน

4. องค์ประกอบทางกายภาพ (Physical Factors) บุคคลได้รับประสบการณ์ผ่านทางประสาทสัมผัส ความคิดต่าง ๆ จึ้นขึ้นอยู่กับการรับรู้ ถ้าอวัยวะรับความรู้สึก หรือประสาทสัมผัสไม่เป็นปกติ ความสามารถทางการอ่านย่อมด้อยลง

5. องค์ประกอบทางบ้าน (House Factors) อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางบ้านมีส่วนสำคัญในการพัฒนาการอ่านของนักเรียน เช่น ครอบครัวที่ขาดความรัก ความอบอุ่น ผู้ปกครองที่ละเลยไม่สนใจบุตรหลาน จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัย เกิดความกังวล สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้เกิดปัญหาในการเรียน ครอบครัวจึงเป็นส่วนสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียน

6. องค์ประกอบทางการศึกษา (Educational Factors) โรงเรียน ครู และสื่อการเรียนการสอน ส่งผลต่อปัญหาการอ่าน นโยบายของโรงเรียนและการปฏิบัติในการสอนที่ไม่ส่งเสริมทักษะการอ่าน เช่น นโยบายของหลักสูตรที่กำหนดชั้นเรียนตามอายุแทนที่จะพิจารณาความสามารถทางการอ่าน และความคิดที่ว่าสื่อการเรียน ระดับใดเหมาะสมกับนักเรียนระดับนั้นเสมอ ซึ่งหลักสูตรการอ่าน และสื่อการเรียนส่วนใหญ่ออกแบบไว้สำหรับนักเรียนทั่วไป ไม่ได้ออกแบบไว้เพื่อนักเรียนที่มีความสามารถไม่ทัดเทียมเพื่อน

สุภัทธา อักษรานุเคราะห์ (2532) ได้กล่าวถึง การสอนทักษะอ่านว่า ผู้สอนควรให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับข้อเขียนที่มีลักษณะต่าง ๆ กันทั้งในรูปของข้อเขียนประเภทร้อยแก้ว และร้อยกรอง ทั้งนี้ควรเน้นการพัฒนาทักษะอ่านให้แก่ผู้เรียนควบคู่ไปกับการสอนเนื้อหาสบทเรียนโดยพัฒนาทักษะการอ่านดังนี้

1. การอ่านอย่างคร่าว ๆ (Skimming) ผู้เรียนควรมีโอกาสฝึกฝนให้ตั้งคำถามไว้ในใจก่อนเริ่มอ่าน เพื่อจะได้รู้จักประสงค์ของการอ่าน

2. การอ่านแบบต้องการข้อมูลที่เฉพาะเจาะจง (Scanning) ผู้สอนควรฝึกฝนผู้เรียนให้รู้จักการอ่านทั้งสองวิธี โดยเลือกบทเรียนที่ช่วยในการฝึกการอ่าน เช่น ข่าว การโฆษณาสินค้า

3. การอ่านเพื่อหารายละเอียด (Through Reading หรือ Receptive Reading) ผู้เรียนจะต้องเข้าใจข้อเขียนทั้งใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

4. การอ่านเชิงวิจารณ์ (Critical Reading) เป็นทักษะที่ยากที่สุด และควรใช้ในระดับที่สูงขึ้น เพราะผู้อ่านจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อข้อเขียนที่ตนอ่าน โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537) ได้เสนอแนะขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. กิจกรรมการอ่าน (Pre-reading Activities) เป็นการสร้างความสนใจและปูพื้นความรู้ในเรื่องที่อ่าน ตัวอย่าง กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่

1.1 ให้คาดคะเนเรื่องที่จะอ่าน เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดถึงความรู้เดิมแล้วนำมาสัมพันธ์กับเรื่องที่จะอ่าน การคาดคะเนอาจจะผิดหรือถูกก็ได้

1.2 ให้เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท โดยดูจากประโยคข้างเคียง หรือจากรูปภาพและการแสดงท่าทาง

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While-reading Active) เป็นการทำความเข้าใจโครงสร้างและเนื้อหาความในเรื่องที่อ่านกิจกรรมในขั้นนี้ได้แก่

2.1 ให้ลำดับเรื่อง โดยให้ตัดเรื่องออกเป็นส่วน ๆ (Strip Story) อาจจะเป็นย่อหน้า หรือประโยคก็ได้ แล้วให้ผู้เรียนในกลุ่มลำดับข้อความกันเอง

2.2 เขียนแผนผังโยงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง (Semantic Mapping)

2.3 เติมข้อความลงไปบนแผนผังของเนื้อเรื่อง (Graphic Organizer)

2.4 เล่าเรื่องโดยสรุป

3. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-reading Activities) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน กิจกรรมที่ทำได้จะเป็นการถ่ายโยงไปสู่ทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการพูด และทักษะการเขียนก็ได้ โดย

3.1 ให้แสดงบทบาทสมมติ

3.2 ให้เขียนเรื่องหรือเขียนโต้ตอบ เช่น เขียนจดหมาย เขียนบทสนทนา เขียนแบบฟอร์ม วาดรูป เป็นต้น

3.3 พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน หลักการสอนอ่านเพื่อการสื่อสารนั้นเทคนิคการสอนจะมุ่งให้ผู้เรียนได้พบ และได้ใช้ภาษาในการสื่อสารที่เหมือนจริงให้มากที่สุด การสื่อสารที่เหมาะสม คือ การที่มุ่งความสนใจไปที่สารที่สื่อออกมา หรือสารที่ต้องการสื่อออกไป ไม่ใช่มุ่งความสนใจมาที่ตัวภาษา

วิธีการอ่านแบบต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและสามารถสรุปวิธีการอ่านแบบต่างๆได้ 7 วิธี ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2547,สมุทฺร เซ็นเซวานิช.2542.)

1. การอ่านข้อความในประโยค

ความสำคัญของประโยคที่مرتต่อการอ่านและความเข้าใจ

ถ้าถามว่า “ข้อความ” (Content) ในประโยคคืออะไร และมีความสำคัญต่อการอ่านและความเข้าใจมากน้อยเพียงไร ก็พอจะตอบได้ดังนี้

“ข้อความ” หมายถึง ถ้อยคำต่างๆที่นำมาเรียบเรียงกันเข้าใจแต่ละประโยคเพื่อให้เกิดความหมายตามความต้องการของผู้เขียน ข้อความมีความสำคัญต่อการอ่านและความเข้าใจมาก เพราะ

1. ช่วยกำหนดความหมายเฉพาะของคำศัพท์แต่ละคำที่ใช้อยู่ในแต่ละประโยค
2. เป็นเครื่องมือช่วยแนะนำหรือเดาความหมายของคำที่ไม่เคยทราบมาก่อนให้มีความเข้าใจได้

ปัญหาการอ่านข้อความในประโยค

บ่อยครั้งที่เดียวที่เราอ่านข้อความในประโยคแล้วแต่ไม่เข้าใจความหมายของข้อความที่อ่าน ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ

1. หัวข้อเรื่องหรือเนื้อหาที่กำลังอ่านอยู่นั้นค่อนข้างยาก หรือผู้อ่านไม่มีพื้นความรู้ในเรื่องที่กำลังอ่านอยู่เลย นอกจากนี้ผู้เขียนอาจใช้ประโยคค่อนข้างยาวและยืดยาวมากเกินไปจนทำให้ผู้อ่านสับสนและตีความผิดไปตรงกันข้าม
2. เนื่องจากมีเวลาอ่านค่อนข้างจำกัด หรือไม่อาจตั้งสมาธิหรือทำจิตใจให้แน่วแน่มั่นคงได้ในขณะที่อ่าน จึงทำให้ไม่เข้าใจความหมายของประโยคได้ถูกต้อง
3. ประโยคบางประโยคมีความหมายกำกวม (ambiguity) ไม่รัดกุม เมื่ออ่านแล้วทำให้เกิดความหรือเข้าใจได้หลายแง่หลายความหมายหรืออาจจะมีหลายความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งเมื่ออ่านพบประโยคเช่นนี้เข้าโอกาสที่จะแปลความหมายผิดไปจากความหมายเดิมที่ผู้เขียนต้องการจึงเป็นไปได้อีก

อย่างไรก็ตาม ก็เป็นที่ยอมรับว่าประโยคยาวๆและซับซ้อนนั้นเป็นปัญหามากสำหรับเราซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ เมื่ออ่านพบคราวใดก็มักจะไม่ค่อยแน่ใจว่าตนเองเข้าใจความหมายได้ตลอด ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้มักจะไปเกี่ยวโยงในเรื่องของ

- ก. โครงสร้างของประโยค
- ข. คำศัพท์
- ค. เนื้อหาหรือข้อความที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและประเพณีซึ่งแตกต่างไปจากเรา และเราไม่เคยทราบมาก่อน

องค์ประกอบและโครงสร้างของประโยค

ในการอ่านข้อความในแต่ละประโยคนั้น ก่อนอื่นควรจะได้ทำความเข้าใจในส่วนต่างๆที่ประกอบกันเข้าเป็นประโยคหรือที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับคำหรือข้อความในประโยคนั้นๆว่าทำหน้าที่อย่างไรบ้าง ซึ่งอาจจะตั้งเป็นข้อสังเกตได้ดังนี้

1. คำเนื้อหา (content words) หรือคำโครงสร้าง (structure words) เกี่ยวข้องกับคำใด หรือข้อความในประโยคนั้นๆอย่างไร คำเนื้อหาได้แก่คำจำพวก noun, verb, adjective หรือadverb ส่วน

คำโครงสร้าง คือdeterminers, prepositions, conjunctions, subordinators, relatives หรือ intensifiers เป็นต้น

2. คำนาม (nouns) ในประโยคนั้นๆทำหน้าที่อะไร เป็น subjects, objects, complements หรือ other structure

3. อนุประโยค (embedded clauses) มีลักษณะแบบไหน รวมเข้าเป็นประโยคเดียวกันอย่างไร มีอะไรเป็นคำเชื่อม (connectives)

4. ส่วนขยายความ (modifiers) อาจจะมีลักษณะเป็นคำ วลี หรือประโยคก็ได้ เวลาอ่านจำเป็นต้องจะต้องเข้าใจและรู้ว่าขยายคำอะไรบ้าง ถ้าขยายคำนาม (noun modifier) คำที่ขอมายาวยนั้นเป็นคำอะไรเป็นคำนามเหมือนกัน หรือว่าเป็นคำคุณศัพท์ ถ้าพิจารณาความของวลีให้ละเอียดแล้วจะเห็นว่าความหมายไม่เหมือนกันถึงแม้จะมาจากคำเดียวกันก็ตาม

ปัญหาโครงสร้างของประโยค

1. สังกนประโยค (Complex sentences)

ในตำราวิชาการต่างๆที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษนั้น ถ้าสังเกตจะเห็นว่าผู้เขียนจำนวนมากมักนิยมใช้ประโยคขยายความหรือคำขยาย (modifier) เสมอ จึงทำให้ประโยคมีลักษณะซับซ้อนค่อนข้างยาวและสับสนมากขึ้น

2. อนุประโยคที่ทำหน้าที่เป็นนาม (nominal)

นอกจากนี้ยังมีประโยคอีกชนิดหนึ่งที่เรียกว่า nominal ซึ่งมีโครงสร้างที่เข้าใจยาก ดังนั้นจึงต้องระมัดระวังเป็นพิเศษเมื่ออ่านพบประโยคแบบนี้

ปัญหาคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีหลากหลายความหมาย

นอกจากนี้เนื้อหาและโครงสร้างของประโยคที่กล่าวมาแล้ว คำศัพท์ภาษาอังกฤษยังเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจความหมายของประโยคอย่างมากเหมือนกัน ก่อนอื่นจะต้องทำความเข้าใจเสียก่อนว่า คำศัพท์ภาษาอังกฤษแต่ละคำนั้นส่วนมากมักจะมีหลายความหมายมากกว่าหนึ่งความหมายเสมอ

ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับเทคนิควิธีอธิบายความหมายคำศัพท์ของผู้เขียน

โดยทั่วไปแล้ว นักเขียนที่ดีส่วนมากมักจะพยายามอยู่ตลอดเวลาที่จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่ตนเองต้องการจะสื่อสาร แต่ถ้าบังเอิญไปใช้ถ้อยคำหรือคำศัพท์ที่เฉพาะที่ยากๆไม่ใช่คำธรรมดาที่คนส่วนมากรู้ นักเขียนผู้นั้นก็อาจจะใช้เทคนิคบางอย่างเพื่ออธิบายความหมายของคำนั้นๆให้เป็นที่เข้าใจได้ เช่น

1. การนิยามคำหรือให้คำจำกัดความ (definition) ผู้เขียนอาจจะใช้คำใดคำหนึ่งใน 3 คำนี้เพื่ออธิบายความหมายให้เข้าใจ คือ mean, is และ consist of

2. การอธิบายด้วยตัวอย่าง (examples) ผู้เขียนอาจจะใช้คำใดคำหนึ่งใน 4 คำนี้ such as, such like, especially, for example เป็นต้น
3. การขยายความ (modifier) ซึ่งอาจจะเป็นคำ วลี หรือประโยคก็ได้
4. การใช้ข้อความอื่นอธิบายซ้ำ (restatement) บางครั้งผู้เขียนอาจไม่แน่ใจว่าคำที่ใช้ไปแล้วจะเป็นที่เข้าใจได้ถูกต้องหรือไม่ จึงมักจะใช้ถ้อยคำอื่นๆ อธิบายซ้ำเพิ่มเติมเข้าไปอีก ในกรณีนี้ผู้เขียนอาจจะใช้คำที่มีความหมายพ้อง (synonyms) หรืออาจจะใช้คำว่า or, in other words, that is to say หรือ that is เป็นต้น

หลักปฏิบัติในการอ่านประโยค

การอ่านประโยคเพื่อความเข้าใจ ก่อนอื่นจะต้องคำนึงและเข้าใจสิ่งต่างๆดังที่กล่าวมาแล้ว และขณะที่กำลังอ่านอยู่นั้นจะต้อง

1. สามารถวิเคราะห์ส่วนต่างๆของประโยคได้ คือ สามารถระบุได้ว่าส่วนไหนเป็นภาคประธาน (subject) หรือภาคแสดง (predicate) ของประโยค ถ้าหากไม่ทราบองค์ประกอบของประโยคแล้วก็อาจจะวิเคราะห์ผิดไป
2. บอกชนิดของประโยคได้ ว่าเป็นประโยคอะไร simple, compound หรือ complex เพราะโครงสร้างในแต่ละประโยค แต่ละประเภทนี้จะช่วยทำให้เข้าใจความหมายได้เร็วขึ้น
3. จับประเด็นหรือใจความสำคัญของประโยคให้ได้ เพราะจะช่วยให้วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคได้ง่ายเข้า หรือสามารถระบุได้ว่าส่วนไหนเป็นวลีหรือประโยคย่อยซึ่งทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบของประโยคใหญ่ เพื่อจะเข้าใจความหมายรวมของประโยคทั้งหมด
4. อ่านแต่ละประโยคด้วยความระมัดระวังทุกครั้ง และสังเกตคำเล็กๆหรือคำขยายบางคำซึ่งดูเหมือนจะไม่มีค่ามากนักเอาไว้ด้วย เพราะถ้าหากมองข้ามคำเหล่านี้ไป อาจจะทำให้ตีความผิดหรือเข้าใจความหมายผิดไปอย่างตรงกันข้ามได้

2. การอ่านข้อความในย่อหน้า

การอ่านย่อหน้า (paragraph) ในภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจนั้นมักจะเป็นปัญหาสำหรับนักศึกษาไทยมิใช่ว่าภาษาไทยจะมีโครงสร้างทางภาษาที่แตกต่างกับภาษาอังกฤษแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่แนวการเขียนย่อหน้าหรือวิธีการเรียบเรียงความคิดในภาษาไทยก็ยังคงแตกต่างกับภาษาอังกฤษอย่างมากมายอีกด้วย นอกจากนี้พื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันก็มีส่วนทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวอยู่ด้วยมากเหมือนกัน

ความแตกต่างระหว่างย่อหน้าภาษาอังกฤษและย่อหน้าภาษาไทย

การเขียนย่อหน้าในภาษาอังกฤษ ตามปกติแล้วผู้เขียนจะเริ่มด้วยใจความที่สำคัญที่สุดก่อน แล้วตามด้วยใจความที่มีความสำคัญต่างๆลงมา แต่จะสัมพันธ์และต่อเนื่องเสริมใจความใหญ่โดยตรง

ในขณะที่ภาษาไทยมีลักษณะตรงกันข้าม คือค่อนข้างอ้อมค้อม โดยจะกล่าวถึงใจความอื่นๆ ก่อนแล้ว จึงวกมาพูดถึงใจความใหญ่ ซึ่งบางทีไม่สัมพันธ์กัน หรือบางทีไม่เกี่ยวกับประเด็นสำคัญที่กำหนดไว้
ลักษณะของย่อหน้า

ย่อหน้า คือ ข้อความที่ประกอบขึ้นด้วยประโยคตั้งแต่หนึ่งประโยคขึ้นไป เนื้อหาในแต่ละประโยคเหล่านั้นจะต้องเกี่ยวข้องขยายความคิดหลัก และสัมพันธ์ต่อเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับความคิดหลักด้วย

ย่อหน้าที่ดีตามหลักการเขียนจะต้องมีเอกภาพ คือจะต้องมีใจความหลักเฉพาะแต่เพียงใจความเดียวเท่านั้น แต่ในสภาพความเป็นจริงอาจจะมีข้อยกเว้น คือ บางย่อหน้าอาจจะมีใจความหลักมากกว่าหนึ่ง แต่สามารถเอามารวมกันเข้าให้เป็นใจความเดียวกันได้โดยไม่ทำให้เนื้อหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยทั่วๆ ไปเสียความหรือมาสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

ตำแหน่งของประโยคใจความหลัก

ตามปกติผู้เขียนมักจะเริ่มย่อหน้าด้วยประโยคที่แสดงใจความหลักก่อน แล้วตามและขยายความด้วยประโยคใจความเสริม คือประโยคที่มีใจความรองๆ ต่อไป บางครั้งผู้เขียนอาจจะเริ่มต้นด้วยประโยคที่มีใจความเสริมหรือพลความก่อน (supporting details) แล้วจบลงด้วยประโยคที่แสดงใจความหลักก็ได้ บางทีอาจจะพูดถึงใจความหลักไว้ในประโยคแรกของย่อหน้าก่อนแล้วไปสรุปเอาไว้ในตอนท้ายอีกทีหนึ่งก็มีเหมือนกัน

อย่างไรก็ตาม ประโยคใจความหลักนี้มีได้กฎแน่นอนอนตายตัวบังคับลงไปว่าต้องอยู่ต้นหรือท้ายของย่อหน้าเสมอไป อาจจะอยู่ที่ใดในย่อหน้านั้นๆ แล้วแต่ผู้เขียน แต่โดยทั่วๆ ไปแล้วมักจะอยู่ต้นหรือท้ายย่อหน้าเป็นส่วนมาก เพราะฉะนั้นเวลาอ่านข้อความในย่อหน้าจะต้องสนใจเป็นกรณีพิเศษที่จะอ่านประโยคแรกหรือประโยคสุดท้ายของย่อหน้าด้วยระมัดระวัง เพราะประโยคใจความหลักนี้จะเป็นเสมือนหัวใจที่สรุปใจความสำคัญของข้อความในย่อหน้านั้นๆ ทั้งหมด

รูปแบบการเรียบเรียงความคิดในย่อหน้า

ขณะที่กำลังอ่านย่อหน้านั้นถ้าเข้าใจและสามารถบอกรูปแบบการเขียนและการเรียงเรียงความคิดหรือข้อความของผู้เขียนได้จะช่วยทำให้อ่านเร็วขึ้นและเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ถูกต้อง

รูปแบบการเรียบเรียงความคิดในย่อหน้าพอจะแบ่งออกเป็นชนิดกว้างๆ และสำคัญๆ ได้ 5 ชนิด แต่ในความเป็นจริงแล้วผู้เขียนอาจจะไม่ใช่รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งแยกออกจากกันอย่างเด็ดขาดเสมอไปบ่อยครั้งที่เดียวที่ผู้เขียนอาจจะใช้รูปแบบหลายๆ ชนิดรวมกันเพื่อเขียนย่อหน้าแต่เพียงย่อหน้าเดียวเท่านั้นก็มี

1. รูปแบบเชิงวิเคราะห์ (analysis)

ในการเขียนย่อหน้าแบบนี้ผู้เขียนใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญเป็นส่วนใหญ่ โดยจะเขียนแยกประเด็นออกมาเป็นรูปของเหตุหรือผลที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากสาเหตุที่กล่าวมาแล้วหรือทั้งเหตุทั้งผล

พร้อมกัน (reason) วิธีการ(methods) หรือวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง (purposes) ซึ่งทั้งหมดนี้จะต้อง สนับสนุนหรือขยายใจความหลักอย่างสัมพันธ์กัน ผู้เขียนอาจจะเริ่มข้อความใหม่ย่อหน้านั้นด้วย การ กล่าวถึงรายละเอียดก่อนแล้วจบลงด้วยข้อสรุปหรือหลักเกณฑ์ในตอนท้าย (inductive) หรืออาจจะเริ่ม ด้วยหลักเกณฑ์หรือข้อสมมติฐานก่อนแล้วจบลงด้วยรายละเอียด ซึ่งเป็นเหตุผลที่อธิบายหลักเกณฑ์ นั้นๆเป็นการเฉพาะ (deductive)

2. รูปแบบเชิงพรรณนา (description)

ผู้เขียนบรรยายเกี่ยวกับผู้คน (person) คนใดคนหนึ่ง สิ่งของอย่างใดอย่างหนึ่ง (thing) หรือ สถานที่ใดที่หนึ่ง(place) หรืออาจจะพูดถึงกระบวนการดำเนินการ (process) หรือขั้นตอนในการทำสิ่ง ใดสิ่งหนึ่ง เป็นต้น

3. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบเหมือนและเปรียบเทียบต่าง (comparison and contrast)

ย่อหน้าแบบนี้ผู้เขียนจะเริ่มต้นด้วยประโยคที่แสดงใจความสำคัญหรือใจความหลักก่อนซึ่ง เป็นการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งสองอย่างหรือบุคคลสองคนในลักษณะที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน หรืออาจเปรียบเทียบในลักษณะที่แตกต่างกันหรือไม่เหมือนกัน ผู้เขียนมักจะใช้ตัวอย่างประกอบเพื่อ ขยายความที่กำลังกล่าวถึงเพื่อให้เข้าใจมากขึ้นด้วย

4. รูปแบบเชิงอุปมา (analogy)

ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่อธิบายถึงสิ่ง 2 สิ่งซึ่งมีสภาพแตกต่างกันแต่มีคุณลักษณะคล้ายๆกัน เช่น อุปมา “ความตาย” เหมือน”การนอนหลับ” เป็นต้น ย่อหน้าแบบนี้มักไม่มีประโยคที่แสดงใจความ หลักแต่ก็พอสรุปใจความสำคัญแบบนัย (implication) ได้จากข้อความที่อุปมาไว้

5. รูปแบบเชิงนิยาม (definition)

จุดมุ่งหมายของการเขียนย่อหน้าแบบนี้ส่วนใหญ่แล้วเพื่อให้จำกัดความหรือขยายความ อธิบายหมายสำหรับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การเขียนแบบนี้มักจะไปเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ การเปรียบเทียบ การพรรณนาหรือการอุปมา อย่างใดอย่างหนึ่ง

หลักการอ่านข้อความในย่อหน้า

เมื่อเข้าใจลักษณะย่อหน้าในภาษาอังกฤษ เวลาอ่านข้อความในย่อหน้าควรมีหลักการอ่านดังนี้

1. สิ่งที่สำคัญและควรทำเป็นประการแรกคือจะต้องอ่านเป็นหน่วยความคิด(a thought unit)
2. ในขณะที่เดียวกันจะต้องพยายามหาประโยคใจความหลัก (the topic sentence) ของย่อ หน้านั้นๆ ให้ได้ เพราะจะช่วยให้อ่านข้อความต่อไปในย่อหน้านั้นได้ถูกต้องและเข้าใจเร็วขึ้น

3. การอ่านเพื่อจับใจความหลักหรือสาระสำคัญ

การอ่านย่อหน้าอย่างมีประสิทธิภาพและให้เกิดสัมฤทธิ์ผลสมดังเจตนารมณ์นั้น สิ่งที่เป็น และจะต้องทำก่อน คือ อ่านข้อความในย่อหน้าให้เข้าใจ และพร้อมกันนั้นจะต้องจับประเด็นที่สำคัญ

ที่สุดหรือใจความหลักในย่อหน้านั้นๆให้ได้ แต่ในสภาพความเป็นจริง สิ่งทีกล่าวมาทำได้ไม่ง่าย ต้องอาศัยทักษะการอ่านในด้านอื่นๆประกอบด้วย เพราะบางครั้งเมื่ออ่านข้อความในย่อหน้าจบแล้วอาจจะเข้าใจไขว้เขวไม่ตรงกับผู้เขียน คืออาจจะไปจับเอาใจความรองหรือใจความเสริมมาเป็นใจความหลัก โดยเฉพาะบางย่อหน้าที่เขียนไม่ค่อยดีและค่อนข้างสลับซับซ้อนจะยิ่งเพิ่มความลำบากยุ่งยากให้แก่คนอ่านมากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบของย่อหน้า

เพื่อช่วยให้การอ่านย่อหน้าเข้าใจถูกต้องและเร็วขึ้น ก่อนอื่นจะต้องเข้าใจเสียว่าในแต่ละย่อหน้านั้นจะประกอบด้วยส่วนที่สำคัญหลัก 3 ประการ คือ

1. แนวเรื่องหลัก (the central theme)
  2. ใจความหลัก (the main idea)
  3. ใจความเสริม หรือผลความหรือรายละเอียดต่างๆ (supporting idea) ซึ่งจะเป็นเหตุผลหรือความคิดย่อยที่จะสนับสนุนหรือขยายใจความหลักเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้องและรัดกุมที่สุด
- ชนิดของย่อหน้า

ย่อหน้ามีลักษณะต่างๆกัน พอสรุปเป็นชนิดใหญ่ๆได้ดังนี้

1. ย่อหน้าที่ประกอบขึ้นด้วยข้อความเพียงประโยคเดียว
 ในย่อหน้าแบบนี้เมื่ออ่านข้อความจบแล้วจะเข้าใจได้โดยไม่ยาก จึงทำให้จับใจความสำคัญได้ทันที
2. ย่อหน้าที่ประกอบขึ้นด้วยข้อความต่างๆหลายอย่างรวมกัน
 ย่อหน้านี้มีอยู่หลายใจความมีความสำคัญเท่าๆกัน ดังนั้นเวลาอ่านจะต้องสามารถสรุปใจความหลักให้ได้ ซึ่งอาจจะมีใจความๆแบบนี้
3. ย่อหน้าที่ประกอบขึ้นด้วยใจความสำคัญ 2 ประการ ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความยุ่งยากในการตัดสินใจว่าใจความไหนสำคัญมากกว่ากัน เมื่ออ่านข้อความย่อหน้านี้จบแล้วเราจะตั้งปัญหาถามตัวเองว่า ประโยคไหนที่แสดงใจความสำคัญมากที่สุด นอกจากนี้เราจะพบย่อหน้าที่ไม่มีใจความอะไรเด่นอยู่เลยนอกจากรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆเท่านั้น ปกติแล้วย่อหน้าแบบนี้มักจะอยู่ระหว่างสองย่อหน้าซึ่งมีใจความสำคัญเด่นอยู่แล้ว ดังนั้นจึงไม่ควรเสียเวลาอ่านย่อหน้าแบบนี้ให้มากเกินไป ควรจะเข้าไปอ่านย่อหน้าต่อไปที่มีใจความสำคัญมากกว่า

เทคนิคการจับใจความหลัก

เวลาอ่านย่อหน้าเพื่อจับใจความหลักนั้นจะต้องพยายามแยกใจความหลักออกจากใจความรองหรือผลความให้ได้ โดยจะต้องพิจารณาให้ละเอียดถี่ถ้วนลงไปย่อหน้านั้นๆมีประโยคที่แสดงใจความที่สำคัญที่สุดหรือใจความหลักหรือไม่ เพราะใจความหลักมักจะมาในรูปของประโยคดังกล่าว บางที

อาจจะมาในรูปแบบของกลุ่มคำหรือวลีก็ได้ เพื่อความรวดเร็วและเข้าใจง่ายเข้าก็อาจจะตั้งคำถามตัวเองเสียก่อนว่า

1. สิ่งที่สำคัญที่เฉพาะเจาะจงนั้นได้แก่อะไรบ้าง สถานที่ สภาพการณ์ บุคคลหรือทั้งหมดที่กล่าวมา
2. สิ่งต่างๆดังกล่าวนี้จะทำอะไรบ้าง มีสภาพการณ์อย่างไรและมีความสำคัญมากน้อยเพียงไหนจึงทำให้ผู้เขียนต้องนำมากล่าวถึงไว้ในย่อหน้านั้นๆ

เมื่อได้คำตอบของคำถามเหล่านี้แล้ว สิ่งที่ควรปฏิบัติในขั้นต่อไป คือ

1. พยายามหาคำนามหรือนามวลี ที่จะบอกให้รู้ถึงเนื้อความเฉพาะในแต่ละย่อหน้าให้ได้
2. พยายามหาคำหรือวลี ที่จะบอกให้รู้ว่าเนื้อความนั้นๆเกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง มีความสำคัญต่อกันอย่างไร

3. พยายามอ่านย่อหน้าเพื่อวัตถุประสงค์ให้เร็วขึ้นกว่าที่เคยอ่านมาก่อนๆด้วย

ดังได้ทราบกันแล้วว่าย่อหน้าบางย่อหน้าอาจจะไม่มีประโยคใจความหลักปรากฏอยู่เลย ดังนั้นเมื่ออ่านย่อหน้าแบบนี้จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องเอาเทคนิคหรือทักษะการอ่านอื่นๆ มาช่วยด้วย และจะต้องอ่านทุกๆประโยคแล้วพยายามสรุปให้ได้ว่า ใจความหลักหรือสาระสำคัญของย่อหน้านั้นคืออะไร

การเลือกหัวข้อในการทำย่อหน้า

บางครั้งแม้ว่าเมื่ออ่านย่อหน้าจบและสามารถจับประเด็นสำคัญของย่อหน้านั้นได้ถูกต้องแล้วก็ตามแต่อาจจะยังไม่พอ ต้องสามารถเลือกหัวข้อหรือชื่อเรื่องที่เหมาะสมกับเนื้อความหรือเรื่องราวที่อ่านมาแล้วให้ได้ด้วย ทักษะเป็นทักษะการอ่านที่สำคัญอย่างหนึ่ง เพราะการเลือกชื่อเรื่องได้ถูกต้องหรือไม่ขึ้นเท่ากับการตรวจสอบความเข้าใจสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วทั้งหมดว่าเข้าใจได้ตลอดและถูกต้องจริงหรือไม่

1. การเลือกหัวข้อเรื่องหรือชื่อเรื่องที่ดีและถูกต้องเหมาะสมทำได้โดยอ่านข้อความในย่อหน้าอย่างละเอียดถี่ถ้วน อาจจะต้องอ่านซ้ำๆหลายครั้งเพื่อความเข้าใจที่ลึกซึ้ง พยายามอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญต่างๆให้ได้ โดยเริ่มตั้งแต่ต้นย่อหน้าจากประโยคใจความหลัก รายละเอียดต่างๆ จนกระทั่งไปถึงประโยคสุดท้ายที่จบทำหน้าที่จบข้อความของย่อหน้านั้นๆต่อจากนั้นจึงค่อยมาพิจารณาเลือกหัวข้อเรื่องและผู้เขียนได้ให้ไว้ทีละข้ออย่างรอบคอบ เมื่อเห็นว่าหัวข้อไหนสรุปความคิดรวบยอดของข้อความที่ได้อ่านมาแล้วให้ครบถ้วนและสมบูรณ์ที่สุดก็คงจะเป็นหัวข้อเรื่องหรือชื่อเรื่องที่เหมาะสมหรือดีที่สุด

2. การเลือกหัวข้อเรื่องให้เหมาะสมอีกวิธีหนึ่งอาจจะทำได้โดยอ่านข้อความในย่อหน้าที่ละประโยคจนจบข้อความก่อนแล้วกลับมาอ่านแต่ละประโยคเหล่านั้นซ้ำใหม่อีก เมื่ออ่านประโยคหนึ่งๆจบแล้วให้เลือกหัวข้อเรื่องดูว่าหัวข้อไหนเหมาะสมแล้วเขียนลงไปประโยคนั้น ทำแบบนี้เรื่อยไป

จนกระทั่งอ่านจบ แล้วนับประโยคในแต่ละหัวข้อว่ามีจำนวนเท่าไร เป็นต้นว่า ข้อเอมีกี่ประโยค ข้อไหนมีจำนวนประโยคมากที่สุด อาจจะเป็นหัวข้อที่เหมาะสมและดีที่สุดก็ได้

3. อีกวิธีหนึ่ง เราอาจจะใช้วิธีการที่เรียกว่า พิจารณาสองครั้ง (double checks) แล้วตัดออก คือ

ก. พิจารณาข้อความในหัวข้อเรื่องแต่ละหัวข้อกับใจความในประโยคใจความหลักกับประโยคที่จะจบข้อความของย่อหน้าด้วย

ข. พยายามพิจารณาว่าหัวข้อเรื่องที่เราเลือกนั้นจะต้องไม่มีใจความกว้างเกินไปหรือแคบเกินไปกว่าข้อความที่ปรากฏอยู่ในย่อหน้านั้นๆ

ค. อย่าเพิ่งด่วนตัดสินใจเลือกคำตอบหนึ่งลงไปจนกว่าจะแน่ใจว่าพิจารณาทุกๆ คำตอบอย่างละเอียดถี่ถ้วนและรอบคอบแล้วเท่านั้นจึงค่อยตัดออกไป

4. การอ่านเพื่อเก็บรายละเอียด

เวลาอ่านข้อความในย่อหน้า แม้จะจับใจความหลักได้แล้วบางครั้งอาจจะยังไม่พอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาอ่านเพื่อจุดมุ่งหมายทางการศึกษาซึ่งจะต้องเข้าใจทั้งใจความหลัก (the main idea) และใจความรองหรือรายละเอียดต่างๆ (details) ที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับใจความหลักด้วย นอกจากนี้จะต้องสามารถแยกแยะใจความหลักออกจากรายละเอียดต่างๆ เหล่านั้นให้ได้ จึงจะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

ชนิดของรายละเอียด

ย่อหน้าที่ดีนั้นจะขาดองค์ประกอบหลักที่สำคัญ 2 อย่างนี้ไม่ได้ คือใจความหลัก และใจความเสริม หรือใจความรอง ซึ่งได้แก่รายละเอียดต่างๆ องค์ประกอบส่วนหลังคือรายละเอียดต่างๆ นี้แบ่งออกดังนี้

1. รายละเอียดใหญ่ (major details) จะทำหน้าที่สนับสนุนหรือขยายใจความหลักโดยตรง ถ้าหากย่อหน้าใดขาดรายละเอียดประเภทนี้ไม่ว่าจะมากหรือน้อยก็ตาม อาจจะทำให้ย่อหน้านั้นไม่สมบูรณ์ อ่านแล้วไม่เป็นที่เข้าใจ กลายเป็นย่อหน้าที่ไม่ดีได้

2. รายละเอียดย่อย (minor details) มีหน้าที่ขยายใจความหลักเหมือนกัน แต่รองลงไปจากรายละเอียดใหญ่ ส่วนมากมักจะเป็นข้อความที่มีใจความสัมพันธ์ต่อเนื่องมาจากรายละเอียดใหญ่ เช่นตอนที่เป็นตัวอย่าง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อทำหน้าที่ขยายใจความสำคัญที่ได้อธิบายมาแล้วหรือกล่าวมาแล้วให้มีความชัดเจนหรือเข้าใจอย่างแจ่มชัดมากยิ่งขึ้น

กระบวนการอ่านแบบเลือกเฟ้น

การอ่านเพื่อเก็บรายละเอียดต่างๆ ให้ได้เร็วและเข้าใจได้ดีนั้นทำได้ไม่ยากนัก เพราะการอ่านเพื่อจุดมุ่งหมายนี้จะต้องใช้ทักษะความสามารถอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอีกหลายอย่าง ประกอบด้วย

ฉะนั้น การอ่านเพื่อเก็บรายละเอียดจึงเป็นกระบวนการอ่านที่ค่อนข้างเลือกเฟ้น (selective process) และค่อนข้างยาก ทั้งนี้เพราะ

1. จะต้องรู้จักเลือกเฟ้นเก็บใจความสำคัญที่ถูกต้องให้ได้เสียก่อน เพื่อว่าจะได้เข้าใจรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันในภายหลังได้

2. จะต้องเรียนรู้ทักษะที่สำคัญอีก 2 อย่าง คือ

2.1 ทักษะที่สามารถแยกแยะและระบุได้ (identification) ว่าอะไรคือใจความสำคัญ และอะไรคือใจความย่อย

2.2 ทักษะที่จะช่วยสังเคราะห์และประมวลผลรายละเอียดต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างถูกต้องและมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับใจความนั้นๆ โดยตรง

วิธีการอ่านเพื่อจับรายละเอียด

เมื่อได้ฝึกฝนจนเกิดทักษะที่ต้องการดังกล่าวแล้วก็อาจจะช่วยให้อ่านและเข้าใจความหมายในลักษณะแบบรวบยอดได้ดีกว่าการอ่านแยกออกเป็นข้อความเดี่ยวๆ แบบไม่ต่อเนื่องและติดต่อกัน อย่างไรก็ตามการอ่านเพื่อจับรายละเอียดมีวิธีการดังต่อไปนี้

1. มุ่งจับใจความสำคัญหรือประโยคใจความหลักให้ได้ก่อน
2. ชีดเส้นใต้ใจความย่อทุกๆ อันที่ทำหน้าที่ขยายใจความหลักนี้
3. สรุปรวมเอาใจความหลักและใจความย่อยเข้าให้เป็นใจความเดียวกัน
4. บางครั้ง ควรจะสังเกตเครื่องหมายวรรคตอนหรือคำเชื่อมความคิดหรือ

ข้อความบางอย่างที่ผู้เขียนนำมาใช้กับใจความย่อไว้ด้วย เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้อ่านจับรายละเอียดต่างๆ ได้ถูกต้องและเร็วขึ้น

5.. การอ่านเพื่อความเข้าใจ

ความเข้าใจ (comprehension) คือความสามารถที่จะอนุมานข้อสนเทศหรือความหมายอันพึงประสงค์จากสิ่งที่อ่านมาแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ความเข้าใจนี้เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการศึกษาและประสบการณ์ต่างๆ หลายๆ ด้านของแต่ละคนและถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจใดๆ เลย ก็อาจจะกล่าวได้ว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น และการอ่านในลักษณะนี้จึงเป็นได้แค่เพียงเห็นตัวหนังสือปรากฏอยู่บนหน้ากระดาษเท่านั้น ไม่สื่อความหมายอะไรทั้งสิ้น นอกจากจะทำให้เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์แล้วยังไม่ได้อะไรจากการอ่านนั้นอีกด้วย

การอ่านเป็นเรื่องของการสร้ามโนภาพจากตัวหนังสือให้เกิดเป็นรูปธรรมขึ้นมาให้ได้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถ้าหากเห็นภาพได้รวดเร็วเท่าใดก็จะอ่านและเข้าใจได้เร็วมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ดังนั้นคนที่อ่านหนังสือเป็นและอ่านได้เร็วมักจะเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ทันทีและถูกต้อง ตามปกติคนเราทุกคนสามารถ

อ่านได้เร็วและเข้าใจได้เร็วกว่าที่ตนคิด แต่ที่มักปรากฏเป็นปัญหาก็คือส่วนมากมักจะไม่ค่อยคำนึงถึงเรื่องนี้ จึงเป็นเหตุให้อ่านซ้ำจนติดเป็นนิสัยในที่สุด

ประเภทของความเข้าใจ

ความเข้าใจแบ่งออกได้ เป็น 2 ประเภท คือ

1. ความเข้าใจแบบทันที (receptive comprehension) เป็นความเข้าใจที่ต้องอาศัยการรู้ความหมายของคำศัพท์ต่างๆ ที่ผู้เขียนใช้เป็นส่วนใหญ่ ต้องรู้คำศัพท์ต่างๆ มากพอ จะต้องเข้าใจความหมายที่สำคัญๆ ของสำนวนและประโยคต่างๆ ที่ผู้เขียนใช้ ขณะที่อ่านจะต้องมีสมาธิแน่วแน่ จึงจะเข้าใจสิ่งที่อ่านได้โดยตลอด

2. ความเข้าใจแบบไตร่ตรอง (reflective comprehension) คือความเข้าใจที่ต้องอาศัยความรู้ ทักษะ และความสามารถในหลายๆ ด้านเป็นหลักใหญ่ เพื่อที่จะได้นำมาเป็นเครื่องช่วยทำความเข้าใจต่างๆ ได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมาย (purposes) ของผู้เขียนว่าต้องการจะให้ความเพลิดเพลิน อธิบาย ชี้แจง สั่งสอน หรือชักจูง นอกจากนี้จะต้องสามารถพิจารณาและไตร่ตรองหาข้อสรุป (conclusion) ให้เป็นไปตามความนึกคิดที่ผู้เขียนต้องการ ความเข้าใจแบบนี้จะต้องพึงเหตุผลอาศัยการเปรียบเทียบระหว่างประสบการณ์ต่างๆ หรือสิ่งที่เคยได้พบเห็นมาแล้วในชีวิตเป็นสำคัญ

ความคิดเห็น ข้อเท็จจริง และจินตนาการ

ความเข้าใจโดยทั่วๆ ไป ในสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วนั้นยังไม่เพียงพอ ถ้าจะให้ได้ประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่ จำเป็นจะต้องเข้าใจและรู้ซึ่งไปถึง “จุดมุ่งหมาย” (purpose) “น้ำเสียง” (tone) “เจตคติ” (attitude) หรือ “ความคิดเห็น” (opinion) ของผู้เขียนด้วย สามารถประเมินแยกแยะได้ว่า ข้อความตอนใดเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งอาจจะไม่เป็นจริงหรือยอมรับในสายตาของบุคคลอื่น ข้อเท็จจริงเป็นสิ่งที่สามารถตรวจสอบหรือพิสูจน์หาข้อเท็จจริงได้หรืออาจจะสังเกตได้โดยตรงจากพฤติกรรม ส่วนจินตนาการนั้นเป็นสิ่งที่ผู้เขียนได้สร้างขึ้นมา ถึงแม้ว่าบางครั้งอาจจะอิงข้อเท็จจริงบ้างก็ตาม แต่ก็เป็นเรื่องเฉพาะตัวที่ยังไม่อาจพิสูจน์ให้เห็นจริงหรือเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปได้

องค์ประกอบของความเข้าใจ

ความเข้าใจมีองค์ประกอบสำคัญๆ สรุปได้ดังนี้

1. สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้วได้ เมื่อถึงคราวจำเป็นที่ต้องการจะใช้ประโยชน์หรืออ้างอิงก็ทำได้โดยไม่ยาก

2. สามารถจับใจความสำคัญๆ ได้ สามารถแยกแยะหรือระบุประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็นหรือไม่สำคัญมากนักได้ สามารถประเมินได้ว่าอะไรบางอย่างที่ควรจะสนใจเป็นพิเศษ หรือตัดทิ้งไปได้

3. สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องราวหรือข้อคิดเห็นที่อ่านมาแล้วได้ว่ามีนัยสำคัญหรือลึกซึ้งมากน้อยเพียงใด

4. สามารถสรุปความเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผลน่าเชื่อถือ
5. สามารถใช้วิจารณ์ญาณของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุป หรือการอ้างอิงต่างๆของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ ไม่สับสน
6. สามารถถ่ายโอน หรือประสมประสานความรู้ที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์อื่น ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการอ่านกับความเข้าใจมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันจนมิอาจจะแยกจากกันได้

สาเหตุของความไม่เข้าใจ

สาเหตุที่อ่านแล้วแต่ไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่านนั้น อาจเนื่องมาจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้ หรืออาจจะทั้งหมดก็ได้

1. ขณะที่กำลังอ่าน มีการเคลื่อนไหวสายตาไม่ถูกต้อง
2. อ่านกึ่งออกเสียง ซึ่งจะทำให้การอ่านช้าลงและในขณะเดียวกันก็จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเข้าใจคือ อาจจะทำให้ไม่เข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านมาแล้วทั้งหมดได้โดยตลอด ความเข้าใจขาดความสัมพันธ์ต่อเนื่อง
3. มีความเชื่อว่าเวลาอ่านข้อความในประโยคใดประโยคหนึ่ง หรือวลี หนึ่งซ้ำๆกัน หรืออ่านกลับไปกลับมากหลายๆหนแล้ว จะทำให้ตัวเองเกิดความมั่นใจและเข้าใจดีขึ้น
4. อาจจะเป็นเนื่องมาจากพื้นฐานความรู้เดิมในเรื่องที่กำลังอ่านอยู่มีไม่เพียงพอ ถ้าเป็นกรณีนี้ควรจะหาโอกาสอ่านเรื่องนั้นๆ จากต้นฉบับที่เขียนด้วยภาษาง่ายๆ เพื่อเป็นการปูพื้นฐานในการอ่าน

วิธีแก้ไข

อย่างไรก็ตาม อุปสรรคดังกล่าวมีทางแก้ไขได้โดยไม่ยาก สิ่งที่ต้องทำคือ

1. จะต้องพยายามอ่านเป็นหน่วยความคิดให้ได้ เพราะการอ่านแบบนี้จะช่วยสร้างมโนภาพให้เกิดขึ้นในขณะที่อ่าน และในขณะเดียวกันจะช่วยทำให้เข้าใจสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วได้โดยตลอดและจดจำสิ่งนั้นไปได้นาน
2. ทุกครั้งที่อ่านย่อหน้า จะต้องอ่านประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของย่อหน้านั้นก่อนเสมอ หรืออ่านบทแรกและบทสุดท้ายของหนังสือที่อ่านทุกเล่มด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยในเรื่องความเข้าใจได้มาก
3. เมื่อเริ่มอ่านควรจับเวลาไว้ เพื่อจะได้นำเอาไปใช้เป็นหลักในการแก้ไขความเร็วในการอ่าน และทุกครั้งที่อ่านจบควรจะบันทึกเวลาเอาไว้แล้วนำไปคิดคำนวณดูว่า หนึ่งนาทีอ่านได้กี่คำ (จำนวนคำต่อนาที = จำนวนคำทั้งหมด/เวลาที่ใช้ในการอ่าน) ในคราวต่อไปถ้าอ่านหนังสือประเภทเดียวกันนี้ ควรพยายามอ่านโดยใช้เวลาให้น้อยลงไปกว่าเดิม

4. สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับการอ่านมากเหมือนกันคือสมาธิ ถ้าสมาธิในขณะที่กำลังอ่านไม่ดี ต่อให้อ่านไปเท่าไรๆ ก็ไม่มีวันจะเข้าใจได้ ดังนั้นจึงควรฝึกสมาธิ และบังคับจิตใจให้แน่วแน่ในขณะที่อ่าน เมื่อเริ่มอ่านจะต้องพยายามเข้าใจให้ได้ทันที ควรจะอ่านติดต่อกันไปให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถ้ามีสมาธิและทำจิตใจให้แน่วแน่มากเท่าใดก็จะเข้าใจสิ่งที่อ่านได้เร็วมากขึ้นเท่านั้น เวลาอ่านถ้าเกรงว่าจะจำสิ่งที่คิดว่าสำคัญไม่ได้ ให้ขีดเส้นใต้ข้อความนั้นๆ หรือจดลงสมุดบันทึกหรือการ์ดเล็กๆ ได้ เพื่อความสะดวกในการที่จะมาอ่านทบทวนคู่อีกภายหลัง

6. การอ่านแบบskimมิงและการอ่านแบบสแกนนิง

1. สกิมมิง (Skimming)

การอ่านแบบskimมิง (Skimming) หรือการอ่านแบบข้ามคำเป็นวิธีการอ่านข้อความอย่างรวดเร็วและอ่านข้ามเป็นตอนๆ อาจจะไม่เป็นประโยคหรือบรรทัดๆ ไป ไม่ติดต่อกัน กล่าวคืออาจจะอ่านตอนนี้ก่อนจะแล้วข้ามไปประมาณสี่หรือห้าประโยคจึงจะอ่านข้อความตอนใหม่ต่อไปถ้าเห็นว่าจำเป็นและสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านบางท่านเรียกการอ่านแบบนี้ว่า “อ่านด้วยนิ้ว” (reading with fingers) การอ่านแบบนี้มีจุดมุ่งหมายหลัก 2 ประการ คือ

1. เพื่อเก็บประเด็นหรือใจความสำคัญโดยทั่วๆ ไป
2. เพื่อเก็บรายละเอียดที่สำคัญบางอย่างเท่านั้น

วิธีการ

1. อ่านสองหรือสามคำแรกและสองหรือสามคำสุดท้ายในแต่ละประโยค วิธีนี้จะอ่านข้ามหรือมองผ่านส่วนที่คิดว่าไม่มีความสำคัญในประโยคนั้นไปเลย การอ่านแบบนี้อาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจเนื้อหาในประโยคที่อ่านนั้นก็ได้อันขึ้นอยู่กับความซับซ้อนและโครงสร้างของประโยคเป็นส่วนใหญ่
2. การพรีวิว (preview) คือความสามารถที่จะคิดและคาดการณ์เห็นแนวความคิดบางอย่างได้ล่วงหน้าก่อนการอ่านจริง การพรีวิวนี้ไม่เพียงแต่จะช่วยให้อ่านประเด็นสำคัญได้เร็วขึ้นเท่านั้น แต่จะช่วยให้อ่านเลือกอ่านหรือข้ามข้อความบางตอนไปได้โดยไม่ทำให้เสียความด้วย วิธีอ่านแบบนี้โดยปกติแล้วเราจะอ่านแต่เพียงประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของแต่ละย่อหน้า (paragraphs) อย่างเร็วๆ ก่อน แล้วจึงจะไปอ่านskimมิงเพื่อเก็บใจความสำคัญๆ ต่อไป และในการอ่านขั้นนี้จะอ่านแต่เฉพาะคำหรือวลีที่สำคัญ (key word) ในแต่ละย่อหน้านั้นๆ เท่านั้น
3. อ่านส่วนแรกของประโยคอย่างรวดเร็ว วิธีนี้จะไม่อ่านจนจบประโยคเพียงแต่กวาดสายตามองผ่านไป แล้วจึงเริ่มอ่านประโยคใหม่ ปฏิบัติแบบนี้เรื่อยไปจนจบข้อความที่ต้องการจะอ่าน ขณะที่อ่านสายตาคจะจับอยู่ด้านซ้ายมือของแต่ละประโยคตลอดเวลา คือจะอ่านเพียง 1/3 ของทุกๆ ประโยคเท่านั้น

4. อ่านแต่เฉพาะส่วนกลางของหนังสือ การอ่านแบบนี้ สายตาจับอยู่ที่ตอนกลางหน้าหนังสือเท่านั้น และอ่านเกือบจะทุกๆประโยคด้วย ตัวเอนอยู่ในเครื่องหมายคำพูด บางทีอาจจะเขียนด้วยอักษรตัวใหญ่ หรืออาจจะขีดเส้นใต้ได้อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ แต่การอ่านโดยวิธีนี้ จุดมุ่งหมายที่สำคัญคือเพื่อเก็บรายละเอียดมากกว่าที่จะจับใจสำคัญ

การอ่านแบบskimmingหรือข้ามคำนี้มีประโยชน์ไม่น้อยทีเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยประหยัดเวลาการอ่านลงไปได้มาก ช่วยให้อ่านสิ่งพิมพ์บางประเภท เช่น วารสาร หรือหนังสือ บทความ หรือข้อความต่างๆว่าจะอ่านต่อไปหรือไม่ได้เร็วขึ้นอีก

นอกจากนั้นแล้ว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2547) ยังได้กล่าวว่า การอ่านแบบ Skimming หรือการอ่านแบบ “ข้ามคำ” นี้ เป็นรูปแบบการอ่านอย่างหนึ่ง คือ จะอ่านด้วยความเร็วค่อนข้างสูงมาก การอ่านแบบนี้จะไม่อ่านทุกคำแต่จะอ่านข้ามเป็นตอนๆไป อาจจะเป็นคำ ประโยค หรือบรรทัดๆไป ไม่ติดต่อกันก็ได้ กล่าวคืออาจจะอ่านตอนนี้แล้วข้ามไปประมาณสี่หรือห้าประโยค จึงจะอ่านข้อความตอนใหม่ต่อไป ถ้าเห็นว่าจำเป็นและสำคัญ การอ่านในลักษณะนี้ ผู้อ่านทราบดีว่าเนื้อหาบางอย่างจะขาดหายไป อย่างไรก็ตาม การอ่านแบบนี้มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญอยู่ 2 ประการคือ

1. เพื่อจับสาระหรือใจความสำคัญโดยทั่วๆ ไป
2. เพื่อเข้าใจรายละเอียดที่สำคัญบางอย่างเท่านั้น

การอ่านแบบข้ามคำมีหลักปฏิบัติดังนี้

1. อ่านสองหรือสามคำแรกและสองหรือสามคำสุดท้ายในแต่ละประโยค วิธีนี้จะอ่านข้ามหรือมองผ่านส่วนที่คิดว่าไม่สำคัญในประโยคนั้นไปเลย การอ่านแบบนี้อาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจเนื้อหาในประโยคที่อ่านนั้นก็ได้อันนี้ขึ้นอยู่กับโครงสร้างและความซับซ้อนของประโยคเป็นส่วนใหญ่

2. อ่านส่วนแรกของประโยคอย่างรวดเร็ว คือเราไม่อ่านจนจบประโยค เพียงแต่กวาดสายตามองผ่านไป แล้วจึงเริ่มอ่านประโยคใหม่ ปฏิบัติอย่างนี้เรื่อยไปจนจบข้อความที่ต้องการอ่าน ขณะที่อ่านสายตาจะจับอยู่ที่ขั้วมือของแต่ละประโยคตลอดเวลา คือจะอ่านเพียงแค่ 1/3 ของทุกๆประโยคเท่านั้น

3. อ่านแต่เฉพาะตอนกลางของหน้าหนังสือ ขณะอ่านสายตาจะจับอยู่ที่กึ่งกลางหน้าหนังสือเท่านั้น และอ่านเกือบจะทุกๆประโยคด้วย

4. อ่านประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของแต่ละหน้า เพราะประโยคดังกล่าวมักจะเป็นประโยคใจความหลัก (Topic sentence) คือเป็นประโยคใจความสำคัญของย่อหน้าบรรจุอยู่ ความจริงประโยคใจความหลักนี้ จะอยู่ที่ใดในย่อหน้าก็ได้สุดแล้วแต่ผู้เขียน แต่โดยทั่วไปแล้ว มักจะอยู่ต้นหรือท้ายย่อหน้าเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นเวลาอ่านจึงควรจะต้องสนใจเป็นพิเศษ เพราะเป็นเสมือนหัวใจสำคัญของย่อหน้านั้นๆไว้

5. อ่านแต่กลุ่มคำหรือวลีที่สำคัญๆ ซึ่งกลุ่มคำหรือวลีดังกล่าวนี้อาจมีตัวเลขกำกับอยู่ หรือพิมพ์ด้วยอักษรตัวเอนหรืออยู่ในเครื่องหมายัญประกาศ หรือเป็นคำพูด บางครั้งอาจจะพิมพ์ด้วย อักษรตัวใหญ่ หรืออาจจะขีดเส้นใต้ไว้ได้อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ การอ่านในลักษณะนี้มีจุดมุ่งหมายที่ สำคัญคือ เพื่อเก็บรายละเอียดบางอย่างมากกว่าที่จะจับใจความสำคัญ

การอ่านแบบข้ามคำนี้ เป็นวิธีการอ่านลัดที่มีประโยชน์ไม่น้อยทีเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะช่วยประหยัดเวลาการอ่านลงไปได้มาก ช่วยให้อ่านสิ่งพิมพ์บางประเภท เช่น หนังสือพิมพ์หรือ วารสารต่างๆ ได้เร็วขึ้น เข้าใจ จับประเด็นสำคัญๆ ได้โดยฉับพลัน นอกจากนี้ยังช่วยในการตัดสินใจ เลือกหนังสือ บทความ หรือเอกสารอ้างอิงต่างๆ ได้เร็วขึ้นอีกด้วยว่าควรจะอ่านต่อไปอีกหรือไม่

2. สแกนนิ่ง (scanning)

การอ่านแบบสแกนนิ่ง (scanning) หรือการอ่านแบบกวาดสายตาเป็นวิธีหรือเทคนิคการ อ่านข้อความอย่างรวดเร็วและคร่าวๆ โดยมีจุดมุ่งหมายแต่เพียงเพื่อที่จะค้นหาข้อมูลหรือคำตอบเฉพาะ สำหรับคำถามบางข้อที่ต้องการเท่านั้น ความจริงเราอาจจะใช้เทคนิคแบบนี้บ่อยแล้วเกือบตลอดเวลา โดยที่เราอาจจะไม่รู้ตัวหรือคำนึงถึงได้เลย อย่างเช่นตอนที่เราค้นหารายชื่อในสมุดโทรศัพท์เป็นต้น ดังนั้นเวลาสแกนนิ่งจึงมุ่งแต่เพียงหารายชื่อ วันเดือนปี ตัวเลขหรือข้อมูลที่ต้องการบางอย่าง เพื่อเอามา ใช้อ้างอิงหรือสนับสนุนทฤษฎีหรือแนวความคิดที่ต้องการบางอย่างให้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น

การอ่านแบบสแกนนิ่ง หรือ "กวาดสายตา" นี้มิใช่เป็นเรื่องการอ่านธรรมดาเหมือนดังที่เข้าใจกัน โดยทั่วไป แต่เป็นการอ่านที่ต้องคำนึงอยู่ตลอดเวลาว่ากำลังค้นหาคำตอบหรือข้อมูลอะไร ถ้า หากเข้าใจหรือมองเห็นสิ่งที่กำลังอยู่ตั้งแต่เริ่มแรกก็อาจจะหาข้อมูลหรือคำตอบๆ ได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าข้อความที่กำลังสแกนนิ่งอยู่ได้คุ้นเคยมาบ้างและไม่ยากจนเกินไป ก็สามารถ หาคำตอบหรือข้อความที่ต้องการนั้นๆ ได้ทันที แต่ถ้าหากเป็นข้อความที่ยาวๆ ก็ควรอ่านเร็วๆ เสีย ครั้งหนึ่งก่อนเพื่อจะได้ทราบว่าตอนใดบ้างที่สำคัญแล้วจึงค่อยกลับมาอ่านตอนนั้นๆ อย่างคร่าวๆ เพื่อจับประเด็นที่ต้องการอีกทีหนึ่ง ในการอ่านแบบสแกนนิ่งนี้สิ่งที่ควรจะต้องระลึกไว้คือไม่จำเป็นต้อง เข้าใจหรือรู้ศัพท์ในข้อความนั้นๆ หมดทุกคำ ทั้งนี้เพราะว่าจุดมุ่งหมายของเราเพียงแต่ ต้องการที่จะหาคำบางคำ ตัวเลขบางตัวหรือความคิดบางอย่างเท่านั้น ถ้าได้สิ่งที่ต้องการเหล่านี้ แล้ว ก็ถือว่าได้ใช้เทคนิคอันนี้จนได้ผลสำเร็จตามที่ได้มุ่งหวังไว้

ขั้นตอนในการอ่านด้วยวิธี Scanning มีดังนี้ (ฮอนไลน์. 2551)

1. อ่านคำถามเกี่ยวกับข้อความนั้น ๆ ก่อนเพื่อประหยัดเวลา และช่วยในการหาคำตอบได้ รวดเร็วขึ้น
2. อ่านข้อความอย่างรวดเร็ว เมื่อพบข้อความเกี่ยวกับคำตอบแล้ว ให้อ่านช้าลงและอ่าน ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และพยายามหาคำ และกลุ่มคำที่สำคัญ (Key words and

phrases) ที่จะช่วยให้คำตอบที่ถูกต้อง

3. หากเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple choices) ให้กำจัดคำตอบที่ผิดออก และเลือกคำตอบที่ดีที่สุดที่เหลืออยู่

7. การอ่านตำราเพื่อการศึกษาและเทคนิคการจำ

การอ่านอาจจะถือเป็นรูปแบบอย่างหนึ่งของการพูดคุยหรือสนทนากันระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ถ้าหากมองการอ่านในลักษณะนี้แล้วก็พอจะสรุปได้ว่า การอ่านเป็นเรื่องของการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ทั้งนี้ก็เพราะขณะที่กำลังอ่านอยู่นั้นผู้อ่านจะต้องตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา และทำกิจกรรมต่างๆ หลากๆ อย่างเป็นไปพร้อมกัน เหมือนกับเวลาที่กำลังพูดคุยกันอยู่นั่นเอง กล่าวคืออาจจะเกิดความสงสัยในเรื่องที่กำลังอ่านอยู่ก็ได้ ถ้าเป็นเช่นนั้นก็จำเป็นต้องหยุดคิดไตร่ตรองหรือค้นหาคำตอบจากการอ่านแบบนั้นให้ได้ เมื่อพบแล้วก็อาจจะต้องเอามาประเมินดูอีกว่าเป็นคำตอบที่มีน้ำหนักหรือมีเหตุผลพอเพียงหรือไม่ บางครั้งอาจจะต้องอ่านเพื่อสรุปหาใจความสำคัญให้ได้ก่อนแล้วจึงค่อยมาคิดตั้งคำถามขึ้นในภายหลังซึ่งหลายดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ โดยมากอาจจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อได้เริ่มอ่านตำราทางวิชาการเพื่อการศึกษาค้นคว้า หรือวิจัยอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ

เทคนิค “ดู ถาม อ่าน ท่อง ทวน”

ในการอ่านตำรา เทคนิคที่มักจะใช้กันมากและค่อนข้างจะเป็นที่รู้จักกันดี คือเทคนิค ดู ถาม อ่าน ท่อง ทวน หรือ “AQ3R” เทคนิคนี้ประกอบขึ้นด้วย 5 ขั้นตอนเรียงลำดับดังนี้ คือ

1. ดู (S= Survey) เป็นการอ่านดูแบบผ่านไปอย่างรวดเร็ว ก่อนเพื่อดูว่าเนื้อหาในบทนั้นๆ มีความยาวมากน้อยขนาดไหน และในเวลาเดียวกันก็เพื่อต้องการจะจับใจความ โดยทั่วๆ ไปให้ได้เสียขั้นหนึ่งก่อนโดยใช้วิธีการอ่านแบบskimmingในบางหน้า หรือบางตอน หรือหลายๆตอนก็ได้ ดูหัวข้อของเรื่องในแต่ละบทว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบทก่อนๆหรือไม่ พิจารณารูปภาพถ้ามี ดูตารางกราฟ แผนภูมิหรือแผนผังต่อจากนั้นจึงดูว่ามีคำถามหรือสรุปใจความไว้ท้ายบทหรือท้ายตอนหรือไม่ ในขั้นนี้จะไม่ใช่เวลามากนัก

2. ถาม (Q= Question) หลังจากอ่านดูอย่างคร่าวๆ แล้วก็อาจจะพอเข้าใจเนื้อหา โดยทั่วๆ ไปได้บ้าง จากนั้นพยายามตั้งคำถามถามตัวเอง คำถามที่ว่านี้จะต้องเกี่ยวข้องกับใจความสำคัญๆในบทนั้นๆโดยตรง ซึ่งอาจจะได้มาจากหัวข้อย่อยๆ หรือจากskimmingโดยตรงก็ได้ และที่สำคัญ คำถามจะต้องสัมพันธ์กันกับสิ่งที่กำลังอ่านอยู่ อย่างไรก็ตามควรจะตั้งถามตัวเองอยู่ตลอดเวลาว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้น คือ อะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และไปเกี่ยวข้องกับใครบ้างและเมื่อไร หรือตอนไหน พยายามตั้งคำถามให้ได้ เพราะจะช่วยทำให้การอ่านในขั้นตอนต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย และจับประเด็นที่สำคัญๆ ได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด

3. อ่าน (R= Read) ในขั้นตอนนี้จะต้องกลับมาอ่านข้อความในบทหรือในขั้นตอนนั้นๆซ้ำอีกอย่างค่อนข้างละเอียด การอ่านอย่างแท้จริงจะเกิดขึ้นในขั้นนี้ ควรพยายามอ่านให้เร็วขึ้นกว่าเดิม เพราะเข้าใจและทราบที่อยู่แล้วว่าอ่านเพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งขึ้นไว้แล้ว และขณะที่กำลังอ่านอยู่ถ้าเกิดนึกคำถามอะไรขึ้นมาได้อีกก็จดลงบันทึกไว้ก่อน และอ่านต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบจนเป็นที่น่าพอใจ

4. ท่อง (R= Recite) เมื่ออ่านจบแต่ละตอนหรือแต่ละบทแล้วควรจะทำสรุปใจความสำคัญๆไว้ พยายามใช้ถ้อยคำของตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ อาจจะเริ่มด้วยการอ่านทวนคำถามซ้ำอีกเพื่อจะได้สรุปคำตอบได้ง่ายเข้า การสรุปคำตอบนั้นอาจจะทำในรูปของเค้าโครงร่าง (outline) ก็ได้ หรืออาจจะใช้วิธีตอบคำถามแบบปากเปล่า ระหว่างเพื่อนสองต่อสองก็ได้ ซึ่งเท่ากับเป็นการทดสอบดูว่าตัวเองเข้าใจประเด็นที่สำคัญได้ถูกต้องหรือไม่ พยายามเชื่อมโยงใจความที่สำคัญๆ ในบทหรือในต่อนก่อนๆ ให้สัมพันธ์กัน ซึ่งจะช่วยให้การอ่านในบทต่อไปได้ใจความต่อเนื่องกันด้วย

5. ทวน (R = Review) ในขั้นนี้เป็นการทบทวนสิ่งต่างๆ ที่ได้จดบันทึกย่อไว้หลังจากที่ได้อ่านจบแล้ว อาจจะเป็นการอ่านทวนคำถาม-คำตอบ ในหัวข้อเรื่องใหญ่ๆ และที่สำคัญๆเพื่อเป็นการฟื้นความจำถ้าหากยังไม่แน่ใจหรือมั่นใจในตอนไหนหรือบทใดก็กลับไปอ่านซ้ำใหม่อีกเพื่อให้จำได้ดีขึ้น

เทคนิคการจำ

เพื่อให้การอ่านมีประสิทธิภาพและได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่และในขณะเดียวกันเพื่อนการช่วยความจำไปด้วย คือ สามารถจดจำสิ่งที่สำคัญต่างๆ หลังจากที่ได้อ่านไปแล้วได้โดยไม่มีลืม และเพื่อสะดวกในการที่จะกลับไปอ่านทบทวนหรือฟื้นความจำในตอนหลังอีก อาจจะมีปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในการอ่านแต่ละครั้ง ดังนี้

1. การขีดเส้นใต้ (underlining) ก่อนที่จะขีดเส้นใต้คำ หรือข้อความใดๆ ควรจะต้องอ่านบทอ่านนั้นๆ อย่างเร็วๆ ให้จบเสียก่อน ขณะที่อ่านควรจะใช้วิธีตั้งคำถามและหาคำตอบไปด้วยในการอ่านครั้งนี้ไม่ควรขีดเส้นใต้ใดๆ ทั้งสิ้น เพราะอาจจะยังไม่ทราบแน่ชัดว่าคำใดหรือข้อความตอนไหนบ้างที่จะเป็นสาระสำคัญของเรื่องที่กำลังอ่านอยู่ ควรจะรอไว้จนกว่าจะอ่านจบและเกิดความเข้าใจ โดยทั่วๆ ไป แล้วก่อนจึงค่อยมาขีดเส้นใต้ในระหว่างที่กำลังอ่านเป็นครั้งที่สอง

ในการขีดเส้นใต้นั้นควรขีดแต่เฉพาะคำหรือข้อความที่คิดว่าสำคัญเท่านั้น ข้อความที่เกี่ยวข้องกับคำจำกัดความเป็นต้น นอกจากนี้เราอาจจะใช้คำย่อหรืออักษรย่อแทนการขีดเส้นใต้ร่วมด้วยก็ได้ เช่น เราอาจจะใช้อักษรย่อ Ex กับข้อความตอนที่เป็นตัวอย่างและเขียนไว้ที่ริมขอบหนังสือ เขียนตัวเลขกำกับ (1, 2....) สำหรับข้อความย่อยๆ ถ้ามี หรืออาจใช้เครื่องหมายวงเล็บปีกกา (brackets) เขียนกันข้อความที่สำคัญแต่มีความยาวหลายบรรทัด อาจจะใช้เครื่องหมาย (✓) แทนได้ในบางกรณี หรืออาจจะเขียนโน้ตหรือสรุปข้อคิดเห็น (comments) สั้นๆ ไว้ที่ริมขอบหนังสือก็ได้

2. การบันทึกย่อความ (note-making) การบันทึกย่อความสำหรับสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วนี้มีคุณค่าหลายอย่างประการแรก คือ ช่วยทำให้การตัดสินใจเกี่ยวกับข้อความที่ได้อ่านถึงที่สุดและเขียนบันทึกสรุปได้ว่าประเด็นที่สำคัญที่สุดนั้นคืออะไร นอกจากนี้ขณะอ่านจะทำให้คำนึงไว้ด้วยว่าเข้าใจสิ่งที่ได้อ่านไปแล้วถูกต้องหรือแจ่มแจ้งหรือไม่ ถ้ารู้สึกไม่แน่ใจจะต้องกลับไปอ่านซ้ำใหม่อีก มิฉะนั้นแล้วจะย่อความไม่ได้ วิธีนี้จึงเป็นกระบวนการขั้นแรกที่จะนำไปสู่การจำสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วได้ ประการสุดท้าย ถ้ามองในแง่ของจิตวิทยาแล้วจะทำให้เกิดกำลังใจขึ้นมากที่ไม่ต้องกลับไปอ่านข้อความนั้นๆ ซ้ำอีกเป็นจำนวนหลายๆสิบหน้า เพียงแต่อ่านบันทึกย่อความที่ทำไว้นี้ก็สมารถจะเข้าใจประเด็นสำคัญต่างๆ ที่ต้องการได้หมด และใช้เวลาน้อยกว่าด้วย

กล่าวโดยสรุป การสอนทักษะการอ่านผู้สอนควรคำนึงถึงองค์ประกอบของการอ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทอ่านได้ดีขึ้น ขั้นตอนของการสอนอ่านที่เป็นไปตามลำดับและการนำกลวิธีในการอ่านมาใช้ในการสอน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาระบบการอ่านของตนและมองเห็นคุณค่าในการอ่านซึ่งมีความหมายสำหรับตนเอง ในการสอนการอ่านผู้สอนจะต้องเลือกใช้กลวิธีในการสอนที่หลากหลายเนื่องจากความแตกต่างทางสติปัญญาของผู้เรียน ภูมิหลัง ความสนใจของผู้เรียน ความยากง่ายของเนื้อหา ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของผู้เรียนทั้งสิ้น

1.6.4. แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะการเขียน

การเขียนที่ใช้เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ถูกต้อง ตรงตามความคิดของผู้เขียน ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ กัน ซึ่งนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาได้จำแนกองค์ประกอบของการเขียนไว้ ดังนี้

Raimes (1983) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการสอนเขียนไว้โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. เนื้อหา (Content) เช่นการสื่อความหมายได้ตรงจุด ตรงประเด็น (Relevance) มีความกระจ่าง (Clarity) มีความคิดริเริ่ม (Originality) และมีเหตุผล (Logic) ฯลฯ
2. กระบวนการเขียนของผู้เขียน (The Writer's Process) ได้แก่ การรวบรวมความคิด (Getting Ideas) การเริ่มทำการเขียน (Getting Started) การเขียนร่าง (Writing Drafts) และการทบทวน(Revising)
3. การคำนึงถึงผู้อ่าน (Audience)
4. วัตถุประสงค์ในการเขียน (Purpose)
5. การเลือกใช้คำ (Word Choice) ได้แก่ คำศัพท์ สำนวน และคำที่แสดงความรู้สึก (Tone)

6. การเรียบเรียงข้อความ (Organization) ได้แก่ ประโยค (Paragraph) ประโยคหัวเรื่องและประโยคสนับสนุน (Topic and Support) การเชื่อมโยงกันของเนื้อหาและความเป็นเอกภาพ (Cohesion and Unity)

7. กลไกในการเขียน (Mechanics) เช่น การคัดลายมือ การสะกดคำ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน เป็นต้น

8. ไวยากรณ์ (Grammar) เช่น กำหนดการใช้คำกริยา (Rules of Verbs) ความสอดคล้องของประธานและกริยา (Agreement) คำนำหน้านาม (Article) และคำสรรพนาม (Pronouns)

9. ความสัมพันธ์ของคำในประโยค (Syntax) เช่น โครงสร้างประโยค (Sentence Structure) ขอบข่ายของประโยค (Sentence Boundaries) และการเลือกลีลาในการเขียน

Heaton (1976) ได้ทำการวิเคราะห์และจัดองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการเขียนไว้ดังนี้

1. ความสามารถในการใช้ไวยากรณ์ของภาษาได้ถูกต้อง (Grammatical skills)
2. ความสามารถในการเลือกใช้ประโยค และใช้ภาษาอย่างเหมาะสม (Stylistical skills)
3. ความสามารถในการเขียนเครื่องหมายวรรคตอน และการใช้อักษรตัวพิมพ์หรือตัวเขียนใหญ่ (Mechanical skills)
4. ความสามารถที่จะเขียนได้ตามความคิดและลำดับความคิดนั้นอย่างสมเหตุสมผล (Judgement skills)

Harris (1969) เสนอความคิดเกี่ยวกับการเขียนว่าการเขียนที่ดีนั้นต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้คือ

1. เนื้อหาสาระของการเขียน ตลอดจนความนึกคิดที่แสดงออก
2. การจัดลำดับเนื้อหา รูปแบบในการเขียน เพื่อให้ตรงตามจุดมุ่งหมายในการเขียนนั้น ๆ
3. การใช้รูปแบบไวยากรณ์ที่สามารถสื่อความหมายได้ถูกต้อง
4. ลีลาของการเขียน เป็นการเลือกโครงสร้าง เลือกความหมายเฉพาะ เพื่อทำให้เกิดอรรถรส
5. กลไกที่จะช่วยในการเขียนได้แก่การใช้เครื่องหมายวรรคตอนให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษา

สรุปได้ว่าองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การเขียนสื่อความหมายได้อย่างสมบูรณ์และถูกต้องประกอบด้วยจุดมุ่งหมายของการเขียนที่ชัดเจน ความถูกต้องของการสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ การใช้ภาษาเหมาะสมกับสถานการณ์ การจัดลำดับ

ความคิด การเรียบเรียงข้อความให้ต่อเนื่องสอดคล้องกัน ซึ่งทำให้ผู้อ่านสามารถที่จะเข้าใจความหมายตรงตามเจตนารมณ์ของผู้เขียนต้องการสื่อได้

ระดับของการเขียน

การเขียนเป็นกระบวนการของการสื่อความหมาย โดยการถ่ายทอดความคิดออกมาในรูปของการใช้ตัวอักษร ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญในการเขียนหลายประการดังได้กล่าวแล้วในข้างต้น จึงทำให้กระบวนการเขียนมีความยุ่งยากและซับซ้อน นักภาษาศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญทางภาษาที่สนใจด้านการเขียนได้แบ่งระดับการเขียนตามลักษณะและความยุ่งยากซับซ้อนของการเขียนไว้ดังนี้

การสอนทักษะการเขียน

Valette and Disick (1972) ได้จำแนกขั้นตอนและการจัดกิจกรรมเรียนการสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษตามระบบจำแนกจากง่ายไปหายาก ออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นทักษะที่เป็นกลไก (Mechanical skills) นักเรียนสามารถเขียนเลียนแบบคำ หรือประโยคที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง และสามารถเขียนสะกดคำและประโยคต่างๆ ได้จากความจำโดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมายของคำหรือข้อความเหล่านั้น คือ เป็นระดับความสามารถที่แสดงออกทางความจำมากกว่าความเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกในการเขียน คือ การลอกแบบ (Reproduction) โดยการคัดลอกเนื้อหาจากตำราเรียน และสามารถเขียนตัวสะกดของคำศัพท์หรือข้อความที่จำได้อย่างถูกต้อง

2. ขั้นความรู้ (Knowledge) นักเรียนรู้จักเสียงหรือสัญลักษณ์ที่ถูกต้องของภาษาอังกฤษ สามารถเขียนสะกดคำหรือข้อความที่เคยเรียนมาแล้ว โดยเขียนตามคำบอกได้อย่างถูกต้องสามารถเขียนประโยคที่เหมาะสมกับรูปภาพอย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ที่เคยเรียนมา และสามารถเขียนตอบคำถามในเรื่องที่เคยเรียนแล้วได้ คือ เป็นระดับความสามารถที่แสดงออกซึ่งความรู้ในกฎเกณฑ์ (Rules) ข้อเท็จจริง (Facts) และข้อมูล (Data) ที่เกี่ยวข้องทางภาษา พฤติกรรมการเขียนระดับนี้คือการระลึกได้ (Recall) รู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและสัญลักษณ์ที่แทนเสียง และมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เขียน

3. ขั้นถ่ายโอน (Transfer) นักเรียนสามารถนำกฎไวยากรณ์และคำศัพท์ที่ได้เรียนมาแล้วมาสร้างประโยคใหม่ ๆ โดยมีตัวอย่างให้ คือ เป็นระดับความสามารถที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ พฤติกรรมการเขียนที่แสดงออก คือการนำไปประยุกต์ใช้

4. ขั้นสื่อสาร (Communication) นักเรียนสามารถสื่อความคิดออกมาเป็นภาษาเขียนแสดงความคิดออกมาตามความต้องการเป็นภาษาอังกฤษได้ ในขั้นนี้จะให้ความสำคัญต่อความเข้าใจเนื้อ

เรื่องมากกว่าความถูกต้องทางโครงสร้างไวยากรณ์ งานเขียนเป็นความคิดที่นักเรียนต้องการแสดงออกมาด้วยตนเอง คือเป็นความสามารถที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารได้

5. ขั้นวิเคราะห์วิจารณ์ (Criticism) นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมาเป็นภาษาอังกฤษอย่างง่ายในลักษณะที่มีลีลาในการเขียนของตัวเอง รู้จักเลือกใช้ภาษาตามเนื้อหาของเรื่องตามจุดมุ่งหมายและตามความต้องการของผู้อ่าน เป็นระดับความสามารถที่สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินภาษาที่ใช้ได้ พฤติกรรมการเขียนที่แสดงออกในขั้นนี้คือ การสังเคราะห์ คือมีลีลาในการเขียนได้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของการเขียนนั้น ๆ

Penfield (1985) ได้แบ่งการเขียนออกเป็น 5 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสร้างความคิด (Invention) หมายถึงวิธีการที่ผู้เรียนนำไปปฏิบัติเพื่อเป็นประโยชน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาประกอบการเขียน ได้แก่ การรวบรวมความคิดของตนเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน และการรวบรวมความรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัวมาช่วยประกอบการเขียน

2. การเรียบเรียงและพัฒนาข้อมูล (Organization and Developing) หมายถึงวิธีการที่ผู้เรียนนำมาใช้เพื่อนำข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน และความรู้ทางภาษาตลอดจนประสบการณ์ส่วนตัวมาประกอบกันเข้าเป็นเรื่องราว

3. การคำนึงถึงตัวผู้อ่าน (Finding a Voice) หมายถึงวิธีการที่ผู้เรียนนำมาใช้เพื่อสร้างงานเขียนที่มีความเหมาะสมกับผู้อ่าน เช่น การรู้จักเลือกใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้อ่าน และรู้จักเลือกหัวข้อที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้อ่าน

4. การขัดเกลา (Polishing) หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนนำมาใช้เพื่อแก้ไข ปรับปรุง และขัดเกลาหัวเรื่อง เนื้อเรื่อง และความถูกต้องเหมาะสมในการใช้กฎไวยากรณ์ทางภาษาตลอดจนความคล่องตัวในการใช้ตัวเชื่อม

5. การวางแผนล่วงหน้า (Thinking Ahead) หมายถึงวิธีการที่ผู้เรียนนำมาใช้เพื่อประโยชน์ของการเรียนในครั้งต่อไป เช่น การรู้จักประเมินผลงานเขียนที่ผ่านมาเพื่อค้นหาเทคนิควิธีที่ดีในการเขียนครั้งต่อไป

Guth (1970) ได้เสนอข้อคิดในการสอนเขียนว่า ควรฝึกให้เขียนอย่างมีระเบียบในการเรียบเรียงเรื่องในชีวิตประจำวันจนเป็นนิสัย โดยยึดหลักต่อไปนี้

1. สอนให้เขียนจนเป็นนิสัย (Writing as a Habit) เช่น เขียนบันทึกประจำวัน เขียนบทความลงหนังสือพิมพ์ เขียนจดหมาย

2. เขียนโดยมีจุดมุ่งหมาย (Writing with Purpose) จะเขียนเพื่อชักชวนพรรณนาความสนุกสนานและการตีความ

3. เขียนอย่างมีระเบียบแบบแผนในการเรียบเรียงเรื่องราว
4. เขียนด้วยจินตนาการและอารมณ์ที่จะนำผู้อ่านไปสู่ความคิดและอารมณ์ของผู้เขียนได้

Daccanay (1976) ได้เสนอแนะแบบฝึกหัดหลายประเภทสำหรับใช้สอนเรียงความแบบควบคุมเนื้อหา (Controlled Composition) แบบฝึกหัดเหล่านี้มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักแต่งประโยคจากคำศัพท์ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ (Suggested vocabulary items) ซึ่งมีวิธีการดังนี้

1. การสร้างประโยค (Construction Sentences) ครูให้ผู้เรียนดูรูปภาพพร้อมทั้งตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนเห็น แบบฝึกหัดประเภทนี้ใช้ได้สำหรับนักเรียนระดับเริ่มเขียน ส่วนในขั้นสูงขึ้นไป ครูอาจนำเรื่องราวที่เป็นนิทานมาให้อ่าน แล้วถามรายละเอียดของเนื้อเรื่องโดยให้ตัวอย่างประโยคที่จะตั้งเป็นคำถาม แล้วจึงให้ผู้เรียนฝึกแต่งประโยคคำถามให้ถูกต้อง

2. การสร้างประโยคจากคำต่าง ๆ ที่กำหนดให้ (Building Sentences from Word Clues) แบบฝึกหัดนี้ใช้ได้กับนักเรียนระดับสูงโดยครูให้คำหลาย ๆ คำ ไว้บนกระดานแล้วให้ผู้เรียนใช้คำเหล่านั้น ตกแต่งเป็นประโยคที่ถูกต้อง คำต่าง ๆ เหล่านี้ควรอยู่ในความสนใจของผู้เรียนในระดับนั้น ๆ

3. การสร้างประโยคจากเนื้อเรื่องที่กำหนดเป็นแนวทาง (Building Sentences from Context Clues) เช่น การให้สร้างประโยคเพิ่มเติมในบทสนทนา โดยมีการกำหนดคำพูดของบุคคลหนึ่งไว้ แล้วจึงให้ผู้เรียนเขียนคำพูดของอีกบุคคลหนึ่งให้สอดคล้องกับคำพูดของบุคคลแรก

Dykstra (1964) ก็ได้เสนอแนะวิธีสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยให้เขียนตามแบบ (model-imitation) โดยเริ่มตั้งแต่การควบคุมมากที่สุด คือ การให้ลอกแบบ (copy the model) จนถึงการควบคุมน้อยที่สุด (minimally controlled) ซึ่งสอดคล้องกับ Rojas (1968) ในการเสนอแบบฝึกชนิดต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกทักษะเขียน ซึ่งเรียกว่าการเขียนแบบเลียนแบบหรือแบบควบคุม (imitative or controlled writing) ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนได้ กล่าวคือ ในระยะต้น ๆ จะมีการควบคุมมาก ส่วนระดับสูงก็มีการควบคุมน้อยลง แบบฝึกหัดชนิดนี้อาจให้ผู้เรียนตรวจเองได้ และในระหว่างที่ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดครูจะมีเวลาเดินตรวจแก้ไขและให้ความช่วยเหลือได้ทันที และการทำแบบฝึกหัดชนิดนี้ทั้งภาคเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเองได้อย่างชัดเจน

Madsen (1983) ได้กล่าวถึงการสอนเขียนพร้อมทั้งเทคนิควิธีการสอนและแบบสอนในแต่ละขั้นตอนว่าโดยปกติการสอนเขียนจะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการเขียน (Pre-writing) ในขั้นนี้จะใช้เทคนิคการสอนหรือแบบสอนที่ให้นักเรียนเขียนเชื่อมประโยค ขยายประโยค ลดรูปประโยค ลอกเลียนประโยคโดยใช้ศัพท์สำนวนใหม่ ในกระสวน

ประโยคเดิม และแบบทดสอบโคลซ (Cloze Text) โดยลบคำที่จะต้องเติมออกให้ต่ำกว่าแบบทดสอบโคลซธรรมดา

2. ขั้นการเขียนตามแนวชี้แนะ (Guided Writing) จุดประสงค์สำหรับการสอนเขียนในขั้นนี้เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนสามารถเขียนตามที่ครูกำหนดชี้แนะไปได้หรือไม่ ในขั้นนี้จะใช้เทคนิคการสอนหรือแบบสอบที่ให้เขียนโดยเปลี่ยนเนื้อหาบางส่วนหรือเรื่องที่ให้มา เขียนขยายโครงเรื่องหรือบทความที่ให้มา และการเขียนตามคำบอกซึ่งกำหนดความยาวของเรื่องที่เขียน 75-100 คำหากการเขียนคำบอกเป็นเพียงส่วนหนึ่งของแบบสอบนั้น และ 125-200 คำ สำหรับแบบสอบที่เป็นเรื่องของการเขียนตามคำบอกโดยเฉพาะ

3. ขั้นการเขียนโดยอิสระ (Free Writing) แม้จะเป็นขั้นที่ให้นักเรียนมีอิสระในการเขียนแต่ครูยังต้องกำหนดขอบข่าย หัวข้อเรื่องที่จะเขียนให้ เนื่องด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ ประการแรกในการเขียนเรื่องที่แตกต่างกัน นักเรียนจะต้องใช้ทักษะความชำนาญในการเขียนแตกต่างกันด้วย เช่น ในการเขียนเล่าเรื่องนักเรียนจะต้องใช้ทักษะ ความชำนาญที่แตกต่างกับการเขียนเรื่องเพื่อเปรียบเทียบหรือโต้แย้ง ประการที่สองคือ ให้หัวข้อขอบข่ายที่ แตกต่างกัน ครูไม่อาจเปรียบเทียบให้คะแนนโดยยุติธรรมได้ ฉะนั้นครูจะมั่นใจได้ว่าทดสอบนักเรียนในสิ่งที่ครูสอนไปแล้วและนักเรียนได้รับการสอนในเรื่องเดียวกัน

Johnson และ Morrow (1981) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนทักษะการเขียนว่าแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้คือ

1. การตั้งจุดมุ่งหมายในการสอน ผู้สอนจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการสอนทั้งจุดมุ่งหมายปลายทาง และจุดมุ่งหมายนำทาง กล่าวคือ จุดมุ่งหมายปลายทาง หมายถึง ความต้องการให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่จะสื่อสารได้โดยการเขียน เช่น ให้เขียนรายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับตนเองเพื่อประโยชน์ในการกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ ส่วนจุดมุ่งหมายนำทาง หมายถึง ความรู้ด้านคำศัพท์และสำนวนที่มีความสำคัญต่อการเขียน เช่น เขียนชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด สถานที่เกิด อายุ และบ้านเลขที่ที่ได้

2. การดำเนินการสอน ผู้สอนจะต้องทำให้ผู้เรียนเกิดความกระฉับกระสะกก่อนทำการเขียน เช่น ใครเป็นผู้เขียน เขียนให้ใครอ่าน ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการเขียนอย่างไร ตลอดจนศึกษาความรู้สึกรู้สึกของผู้เขียน และวิธีการเขียนต่าง ๆ เป็นต้น ในขั้นนี้ผู้สอนอาจใช้สื่อช่วยสอน เช่น รูปภาพ เรื่องบันเทิงเสียง ตาราง กราฟ แผนที่ และข้อเขียนต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับประเภทของข้อเขียนและวิธีการต่าง ๆ ที่เลือกไว้แล้ว

3. การฝึกซึ่งเป็นการลงมือเขียนจริง ในระยะเริ่มต้นควรใช้วิธีการสอนแบบกำหนดขอบข่ายให้เขียน ระยะต่อไปควรเป็นการเขียนโดยแนะแนวทางให้เขียนโดยใช้รูปภาพ และระยะสุดท้ายควรให้เขียนแบบอิสระโดยกำหนดสถานการณ์ให้

Patty et al (1985) ได้เสนอแนะวิธีการที่จะเพิ่มความสามารถทางการเขียนดังนี้

1. ทักษะในการรวบรวมความคิด (Teaching Organization Skill) นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีการที่ดีที่สุด ที่จะแสดงความคิดของเขา นั่นคือ การจัดรวบรวมความรู้สึกนึกคิดเพื่อจะได้มีจุดรวมมองเห็นรายละเอียดได้อย่างเหมาะสม น่าสนใจ การจัดรวบรวมความคิดนี้ขึ้นอยู่กับโครงสร้างประโยค และข้อความ

2. การพัฒนาการแสดงออกทางความคิดในการเขียน (Developing Sentence Sense) การแสดงความคิดที่ออกมาไม่ดีเท่าที่ควร เกิดจากความผิดพลาดในการใช้ประโยค การให้กฎไวยากรณ์ ตลอดจนอธิบายส่วนต่าง ๆ ของประโยคไม่เป็นการสร้างความสนใจของนักเรียน ประโยคที่นักเรียนเขียนเป็นการแสดงออกทางความคิด สิ่งสำคัญอยู่ที่ความคิดและการแสดงออกจะต้องมีความชัดเจน และไม่สับสน

3. การฝึกเขียนสิ่งที่ผิดพลาด (Remedying Sentence Faults) เป็นการฝึกการเขียนที่เกิดจากความสับสนระหว่างภาษาพูด และภาษาเขียนของนักเรียน ซึ่งนำภาษาพูดมาใช้ในภาษาเขียนของนักเรียน ซึ่งนำภาษาพูดมาใช้ในภาษาเขียน การฝึกประโยคที่แสดงความรู้สึกจะช่วยแก้ปัญหาข้อผิดพลาดได้

4. กิจกรรมการรวมประโยค (Sentence Combining Activities) เป็นการนำประโยคที่ครูหรือนักเรียนเขียนมารวมเข้าด้วยกัน นักเรียนอาจใช้วิธีการต่างหลายวิธีในการรวมประโยค ครูอาจเริ่มตั้งแต่รวม 2 ประโยคเป็น 1 ประโยค และมากกว่า 2 ประโยคเป็น 1 ประโยค

Hughey et al (1983) กล่าวถึงการสอนเขียนว่าควรมีลักษณะดังนี้

1. การสอนเขียนควรเน้นทั้งผลงาน(Product) และกระบวนการ(Process) ทั้งนี้เพราะทั้งสองวิธีเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ (Creative Process) ที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถผลิตงานเขียนที่มีคุณภาพดี ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ โดยการใช้วิธีการที่เหมาะสมกับตน

2. การสอนเขียนควรเน้นทั้งเทคนิควิธีเขียน (Technique) และจุดมุ่งหมาย (Process) เพื่อให้ เกิดกระบวนการสร้างสรรค์ในการเขียน โดยเริ่มจากผู้เรียนเกิดความตั้งใจ หรือมีจุดมุ่งหมายก่อนจึงจะมี การสื่อสารที่มีความหมาย ซึ่งจุดมุ่งหมายนี้เองที่เป็นสิ่งกำหนดเทคนิควิธีที่ผู้เรียนจะเลือกใช้เพื่อ ความเหมาะสมในการสื่อสารนั้น ดังนั้นจุดมุ่งหมายและเทคนิควิธีเขียนจึงเป็นสิ่งที่มิอาจแยกจากกันได้ ซึ่งแตกต่างจากวิธีสอนแบบเน้นผลงาน และเน้นกระบวนการที่ต้องใช้สอนแยกจากกันทั้ง ๆ ที่ทั้งสองวิธี สามารถทำให้ผู้เรียนสร้างผลงานที่มีคุณภาพได้

3. การสอนเขียนควรเป็นทั้งแบบควบคุม (Controlled Writing) และแบบอิสระ (Free Writing) การสอนทั้งสองแบบนี้มีความจำเป็นต่อการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนที่

เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะการสอนแบบควบคุมจะช่วยให้ผู้เรียนเริ่มเรียน การเขียนได้รู้จักรูปแบบและโครงสร้างความคิดของตนเองและเป็นผู้เขียนที่เป็นอิสระ (Independent Writers) ในที่สุด อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนที่เรียนการเขียนในระดับกลางถึงระดับสูงควรได้รับการฝึกเขียน แบบอิสระมากกว่าเรียนการเขียนในระดับเริ่มเรียน

4. การเขียนสอนควรเน้นทั้งแบบสร้างสรรค์ (Creative) และแบบเน้นหน้าที่ของภาษาที่ใช้ในการสื่อสารตามสถานการณ์ที่เป็นจริง (Functional) โดยการสอนแบบสร้างสรรค์จะช่วยพัฒนาการเขียนผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ เพื่อให้ได้งานเขียนตามต้องการ และการสอนแบบเน้นหน้าที่ของภาษาจะช่วยตอบสนองจุดมุ่งหมายในการเขียน เช่น การเขียนเพื่ออธิบายแสดงเหตุผล (Exposition) และการเขียนเพื่อโต้แย้ง (Argumentation)

5. การสอนเขียนควรเป็นวงจรมวนกลับ (Recursive Cycles) มากกว่าการสอนตามลำดับขั้นแบบเส้นตรง (Linear) ทั้งนี้เพราะการสร้างงานเขียนที่ตรงตามวัตถุประสงค์นั้นไม่เพียงแต่จะใช้ลำดับการสอนแบบเดิมที่เรียงลำดับตั้งแต่ ขั้นเตรียมการเขียน ขั้นทำการเขียน และขั้นทบทวน แก้ไขเท่านั้น แต่จำเป็นต้องอาศัยวงจรปฏิสัมพันธ์ตามธรรมชาติของกระบวนการสร้างสรรค์ในการเขียนที่หลากหลาย (Cyclical Integrated Nature of the Various Creative Process in Writing)

6. การสอนเขียนควรเน้นทั้งทางด้านปริมาณ (Quantity) และด้านคุณภาพ (Quality) โดยควรเน้นปริมาณในเรื่องของการให้เขียนแบบฝึกหัด การฝึกเขียนประจำวัน และการค้นคว้าเพื่อเขียนแบบฝึกหัด ซึ่งงานเขียนเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการเขียนของตนเองและเป็นการพัฒนาวิสัยในการเขียน นอกจากนี้วิธีการสอนเขียนดังกล่าวยังเป็นการรวบรวมความคิดที่ผู้เรียนสามารถนำออกมาใช้ในภายหลังได้อีกด้วย ส่วนการเน้นคุณภาพของงานเขียนที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียนก็เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยพัฒนาความเข้าใจบทบาทสำคัญของการปรับกระบวนการเขียนเพื่อให้ได้งานเขียนที่มีคุณภาพ ตลอดจนความรู้สึกรับผิดชอบต่อผู้อ่าน (Audience) และเกิดความภาคภูมิใจในผลงานเขียนที่สำเร็จแล้ว

7. การสอนเขียนแบบนำทาง (Directed) และแบบช่วยเหลือ (Facilitated) ควรมีการผสมผสานในปริมาณที่สมดุลกันเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองสู่วุฒิภาวะได้เร็วขึ้น เนื่องจากผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศยังขาดความรู้ในเรื่องโครงสร้างรูปแบบภาษาที่ใช้และความคาดหวังของผู้อ่าน ครูจึงต้องสอนสิ่งเหล่านี้เพื่อนำทางให้แก่ผู้เรียน ส่วนการสอนแบบช่วยเหลือนั้นครูต้องช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้การเข้ากิจกรรมกลุ่มที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการเขียนและเสนอความคิดเห็น

8. ควรสอนทักษะการพูดและทักษะการเขียนในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้เพราะทักษะการพูดและทักษะการเขียนเสริมแรงซึ่งกันและกัน

สำหรับเกณฑ์ในการเลือกตัวอย่างเรียงความดังนี้

1. ควรจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนสนใจ ซึ่งควรจะเป็นเรื่องประเทศเจ้าของภาษาอังกฤษ เพื่อให้นักเรียนได้ความรู้เกี่ยวกับประเทศต่าง ๆ และนำแบบการเขียนที่เป็นตัวอย่าง (Composition pattern) มาใช้อธิบายเรื่องเดียวกันนั้นในประเทศของตนได้
2. ควรมีคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว หรืออยู่ในขอบข่ายของประสบการณ์ของนักเรียน
3. ควรเป็นความเรียงแบบพรรณนา (Descriptive) แบบเล่าเรื่อง (Narrative) และแบบอธิบาย (Expository) ไม่ใช่เรียงความเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นหรือการโต้แย้ง
4. ควรจะเป็นการทบทวนคำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เรียนไปแล้ว เพราะมีจุดมุ่งหมายที่จะให้นักเรียนแสดงความคิดของตนเอง และมีข้อบกพร่องน้อยที่สุด
5. ควรมีลักษณะแนะนำหรือรวบรวม (Incorperate) ลักษณะเฉพาะของภาษา เช่น การใช้คำเชื่อมชนิดต่าง ๆ (Transitional words or connectors) หรือการเปลี่ยนแปลงรูปคำกริยาในกาล (Tense) ต่าง ๆ ที่นักเรียนยังไม่คุ้นเคยหรือไม่มีโอกาสฝึกใช้ในชั่วโมงไวยากรณ์
6. ควรใช้คำที่เป็นภาษาเขียน หรือคำที่ไม่ปรากฏบ่อยในภาษาพูด เพื่อจะให้นักเรียนได้คุ้นเคยภาษาเขียนมากที่สุด
7. ควรจะต้องเป็นเรื่องที่นักเรียนสามารถจะเข้าใจได้เหมาะสมกับระดับชั้น สติปัญญาและอายุของนักเรียน เพื่อที่นักเรียนจะสามารถเขียนเลียนแบบได้

การเขียนเรื่องตามภาพ รูปภาพเป็นวัสดุที่หาง่าย ราคาถูก และมีประโยชน์ในการช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการได้กว้างไกล นอกจากนั้นการเขียนเรื่องจากรูปภาพยังช่วยให้ครูทราบถึง ภูมิหลังและความสนใจของผู้เรียน เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนได้ ครูจะใช้รูปภาพเป็นสถานการณ์ (Situation) เพื่อเป็นแนวความคิดในการเขียนเรียงความแก่นักเรียน ประโยชน์ของการใช้รูปภาพในการสอนเขียนเรียงความ คือ

1. ทำให้นักเรียนมีแนวคิดไปในทางที่เหมือนกันหรือคล้าย ๆ กัน และยังช่วยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันได้ด้วย เพราะนักเรียนแต่ละคนมีภูมิหลัง (Background) ต่างกัน อาจจะมีรูปภาพแล้วบรรยายหรือตีความไปตามภูมิหลังของตน
2. ทำให้นักเรียนรู้จักใช้ภาษาในรูปแบบที่เป็นเชิงบรรยาย นอกจากนั้นยังใช้พิจารณาในเรื่องคำศัพท์ในรูปภาพได้ด้วยว่า นักเรียนรู้คำศัพท์มากน้อยเพียงใด
3. สามารถสร้างกิจกรรมการเขียนจากรูปภาพให้แก่ให้นักเรียนได้หลายรูปแบบ เช่น การเติมคำ การเรียงประโยค การบรรยายสถานการณ์ การเขียนบทสนทนา การเขียนจดหมาย และการเขียนเรียงความ เป็นต้น

4. ทำให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น เพราะปกติแล้วเด็ก ๆ ชอบดูรูปภาพและมีจินตนาการไปต่าง ๆ นานา รูปภาพเป็นสื่อที่สามารถดึงเอาโลกภายนอกเข้ามาอยู่ในห้องเรียนได้ นักเรียนสามารถพิจารณาและเรียนรู้จากรูปภาพได้อย่างไม่มีขีดจำกัด (Raimes, 1983)

นอกจากนี้ ยังเสนอว่ารูปภาพที่เหมาะสมที่จะใช้ในการสอนเขียนเรียงความมีลักษณะดังนี้

1. รูปภาพที่เป็นแผนผัง (Diagram) คือไม่มีรูปของจริงอยู่ในภาพ มีแต่เพียงช่องสี่เหลี่ยมหรือวงกลมหรือรูปทรงเลขาคณิตใด ๆ ก็ตามที่เขียนกำกับเอาไว้ว่าแทนอะไรเท่านั้น เช่น แผนผัง การจัดห้องนอน หรือแผนผังเมือง เป็นต้น

2. รูปภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นการกระทำของคนหรือสัตว์ที่นักเรียนจะสามารถบรรยายได้ว่า เขากำลังทำอะไรกัน หรือสามารถบอกได้ว่าเขากำลังมีปัญหาอะไร คุณอะไรกันอยู่หรือคิดจะทำอะไรกัน เช่น รูปคน 2 คนพูดโทรศัพท์กัน รูปพิธีแต่งงาน และรูปสงคราม เป็นต้น

3. รูปภาพเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องราว (Picture sets) ที่นักเรียนสามารถเล่าเหตุการณ์ในภาพได้ตั้งแต่ต้นจนจบ และอาจทำนายได้ด้วยว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นต่อไปอีก นักเรียนสามารถเข้าใจเหตุการณ์ในภาพได้โดยไม่ต้องมีคำบรรยายหรือบทสนทนาเพื่อแนะแนวความคิดและสามารถเขียนบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้เอง

4. ตาราง กราฟ และแผนภูมิ (Charts) ต่าง ๆ ถือเป็นรูปภาพชนิดหนึ่ง เหมาะสำหรับการสอนทักษะการเขียนในระดับสูงขึ้นไป เพราะเป็นการเสริมทักษะทางด้านความคิดด้วย ถ้านักเรียนสามารถแปลหรือตีความข้อความในตารางหรือกราฟได้ นักเรียนก็จะสามารถเขียนบรรยายความในตารางหรือกราฟออกมาเป็นบทความเรียงได้

5. แผนที่ เป็นประโยชน์ในการสอนทักษะการเขียนที่ให้ความรู้ในวิชาภูมิศาสตร์อีกด้วย เพราะการที่จะบรรยายแผนที่ได้จำเป็นต้องทราบว่าจะประเทศนั้น ๆ หรือเมืองนั้น ๆ ตั้งอยู่ตรงไหน อยู่ใกล้เมืองอะไร และถ้าอยู่เมืองหนึ่งจะเดินทางไปยังอีกเมืองหนึ่ง จะไปทางไหน ผ่านเมืองอะไรบ้าง

6. การเขียนเรียงความจากคำถาม การเขียนแบบนี้ครูจะให้คำถามไว้เป็นแนวให้นักเรียนตอบคำถามเหล่านั้นแล้วเรียบเรียงประโยคให้ออกมาเป็นเรียงความเรื่องหนึ่งได้ การฝึกอาจจะเริ่มด้วยการตอบคำถามปากเปล่าก่อนก็ได้

7. การเขียนเรียงความจากบทสนทนา การเขียนแบบนี้อาจทำกิจกรรมได้หลายลักษณะเช่น การเขียนข้อความตอบบทสนทนาให้ได้ใจความที่ต่อเนื่อง การแปลงเรื่องเล่าเป็นบทสนทนา การแปลงบทสนทนาเป็นเรื่องเล่า

8. การเขียนเรียงความจากคำศัพท์และตัวละครที่กำหนดให้ การเขียนแบบนี้ครูจะกำหนดคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ ตัวละครหรือแนวคิดในการดำเนินเรื่องให้ นักเรียนจะเขียนเรียงความโดยอาศัยแนวที่ครูให้เป็นเกณฑ์

9. การจัดลำดับประโยคเป็นความเรียง (Strip story) มีขั้นตอนในการสอนดังนี้

9.1 ครูหาเรื่องที่มีการเรียงลำดับเหตุการณ์ชัดเจน โดยเฉพาะการขึ้นต้นประโยคจะต้องสังเกตได้ง่ายว่าประโยคใดเป็นประโยคขึ้นต้น ครูเขียนเรื่องลงในกระดาษ ประโยคละหนึ่งขึ้น แจกให้นักเรียนในกลุ่มคนละหนึ่งขึ้น

9.2 นักเรียนในกลุ่มอ่านประโยคของตนจากกระดาษแล้วแสดงความคิดเห็นว่าแต่ละประโยคควรจะอยู่ลำดับใด

9.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเรื่องที่เรียงลำดับประโยคเรียบร้อยแล้วบนกระดาษดำหรือเขียนใส่กระดาษก็ได้ แล้วอ่านให้เพื่อนให้ขึ้นเรียนฟัง

9.4 นักเรียนบางกลุ่ม อาจจะเรียงลำดับประโยคไม่เหมือนกัน ให้นักเรียนอภิปรายกันว่า จะต้องเรียงลำดับประโยคอย่างไรจึงจะถูกต้อง

9.5 เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ครูอาจตั้งคำถามหรือโครงสร้างไวยากรณ์ในเรื่องมาสอบทบทวนด้วย

Valette (1977) กล่าวว่าในการเขียนเรียงความแบบควบคุมและมีการแนะ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีส่วนชี้แนะ (Cue) ที่ดีและได้กล่าวถึงตัวแนะว่ามี 3 ลักษณะดังนี้

1. ตัวชี้แนะที่มองเห็นได้ (Visual cues) เช่น รูปภาพ ตาราง กราฟ แผนที่ รวมถึง อุปกรณ์ที่จะนำมาเป็นสื่อการเรียนการสอนได้ เป็นต้น
2. ตัวชี้แนะโดยการพูด (Oral cues) จะเกี่ยวข้องกับทักษะการฟังด้วย เช่น ฟังวิทยุ หรือเทป สัมภาษณ์ หรือทำกิจกรรมการสนทนา เป็นต้น
3. ตัวชี้แนะโดยการเขียน (Written cues) เช่น คำถามนำ บทสนทนา ใบสมัครต่างๆ รวมถึง คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ และเรียงความตัวอย่าง เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า การฝึกเขียนเรียงความแบบควบคุมและมีการชี้แนะ มีประโยชน์ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกเขียนในขั้นระหว่างการเขียนประโยค (Lists of sentences) และการเขียนเรียงความ (Composition)
2. ช่วยให้นักเรียนเขียนคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ผิดน้อยลง และครูสามารถตรวจแก้ไขได้ละเอียดขึ้น
3. ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกใช้คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ที่พบบ่อย ๆ ในประโยคต่าง ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของเรียงความ
4. ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกถอดข้อความทั้งหมด เพราะแบบฝึกหัดชนิดนี้นักเรียนจะต้องถอดข้อความเป็นอนุচ্ছেต โดยปฏิบัติตามคำสั่งอื่น ๆ ควบคู่กันไป
5. ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ที่แทรกอยู่ในแต่ละประโยคในข้อความ ซึ่งจะเป็เครื่องมือสำคัญในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษในระดับสูงต่อไป

2. การเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning)

2.1 ความหมายของการเรียนแบบผสมผสาน

การเรียนแบบผสมผสานเป็นการผสมผสานวิธีผสมผสานวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายมา ออกแบบเพื่อใช้ในการศึกษา ซึ่งมีการศึกษาได้ให้นิยามและความหมายของการเรียนแบบผสมผสานไว้ หลายท่าน ได้แก่

Driscoll (2002) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบผสมผสานไว้ว่าหมายถึง สิ่งที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถแสดงศักยภาพได้อย่างกว้างขวาง โดยแบ่งออกเป็น 4 แนวคิด ดังนี้

1. การรวมหรือการผสมเทคโนโลยีการเรียนการสอนของเว็บ (Web-Based Technology) กับการเรียนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม เช่น Live Virtual Classroom, Self-Paced Instruction การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) วิดีโอสตรีมมิ่ง (Streaming Video) เสียง และข้อความ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

มีนักการศึกษาอีกหลายท่านที่ให้คำจำกัดความที่สอดคล้องกับแนวที่นี้ของ Driscoll ไว้ดังนี้

Throne (2003) ให้ความหมายของการเรียนแบบผสมผสานไว้ว่า เป็นความก้าวหน้าของ ตรรกวิทยาและธรรมชาติของการเรียนการสอน ซึ่งเกิดจากการปรับปรุงวิธีการเรียนรู้ที่ทำทหาย และ พัฒนาความต้องการส่วนบุคคล ซึ่งการเรียนแบบผสมผสานนี้ เป็นการรวมนวัตกรรมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์บนการเรียนแบบออนไลน์ และการมีส่วนร่วมในการเรียนแบบดั้งเดิม การเรียนแบบผสมผสานนี้มีส่วนสนับสนุน และช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น โดยการติดต่อกับผู้สอน

มูลนิธิ SLOAN (SLOAN-C, 2005) ให้คำจำกัดความไว้ว่า การเรียนแบบผสมผสาน คือ รายวิชาหรือโปรแกรมการเรียนที่มีการผสมผสานการเรียนแบบออนไลน์และการเรียนแบบต่อหน้าต่อตา ในลักษณะของการที่ลดเวลาที่ผู้เรียนจะต้องเข้ามาเรียนในชั้นเรียนปกติลง

Graham (2006) กล่าวว่า การเรียนแบบผสมผสาน เป็นการผสมผสานระหว่างการเรียนแบบต่อหน้าต่อตา กับการเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยึดแนวคิดนี้ของ Driscoll มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปตามแนวคิดนี้ได้ว่า การเรียนแบบผสมผสาน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบนเว็บผสมผสาน กับการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบปกติ โดยใช้คุณสมบัติของเครื่องมือต่าง ๆ บนเว็บไซต์มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ โดยเวลาที่ผู้เรียนกับผู้สอนในการพบกันในห้องเรียนคิดเป็น 50% และจัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนบนเว็บ คิดเป็น 50% ของเวลาเรียนทั้งหมด

2. การรวมวิธีการสอนเพื่อสร้างผลลัพธ์ทางการเรียนที่ดีที่สุด โดยใช้หรือไม่ใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนก็ได้ ซึ่งเป็นการผสมผสานวิธีสอนที่หลากหลายเข้าด้วยกัน เช่น แนวคิดคอนสตรัคติวิซึ่ม

(Constructivism) แนวคิดพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) และแนวคิดพุทธิปัญญานิยม (cognitivism) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์จากการเรียนที่ดีที่สุด ซึ่งอาจใช้หรือไม่ใช้เทคโนโลยีการสอน (Instructional Technology) ก็ได้

นักการศึกษาที่ให้คำจำกัดความที่สอดคล้องกับแนวคิดนี้ของ Driscoll ได้แก่

Bonk และ Graham (2004) ให้ความหมายของการเรียนการสอนแบบผสมผสานว่า เป็นการผสมผสานระบบการเรียน (Learning Systems) ที่หลากหลายเข้าด้วยกันเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลายในการเรียน

จากคำจำกัดความข้างต้นนี้สรุปได้ว่า การเรียนแบบผสมผสานตามแนวคิดดังกล่าว เป็นการผสมผสานวิธีการสอนที่หลากหลาย รวมไปถึงแนวคิดทางจิตวิทยาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง โดยไม่ได้เน้นว่าต้องใช้หรือไม่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนในการเรียนการสอน

3. การผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนการสอนทุกรูปแบบกับการเรียนการสอนที่เผชิญหน้ากับผู้สอน ซึ่งเป็นมุมมองที่มีผู้ยอมรับกันอย่างแพร่หลายมากที่สุด (Driscoll, 2002) ซึ่งการเรียนแบบผสมผสานตามแนวคิดนี้ถือได้ว่าเป็นการผสมผสานโดยนำเอาคุณสมบัติของเทคโนโลยีทุกรูปแบบ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต รวมไปถึงเครื่องมือและอุปกรณ์การสื่อสารต่าง ๆ เป็นต้น มาใช้เพื่อสนับสนุนและทดแทนกิจกรรมบางส่วนของกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ

4. การรวมเทคโนโลยีการสอนกับการทำงานจริง ซึ่ง Driscoll ได้ให้คำนิยามตามแนวคิดนี้ว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสานเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมในองค์กร เป็นการผสมผสานการเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์และสื่ออื่น ๆ เพื่อให้เกิดการผ่านความรู้ในองค์กร

จากนิยามทั้ง 4 แนวคิดในข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การเรียนแบบผสมผสาน หมายถึง การผสมผสานแนวคิดและวิธีการสอนต่าง ๆ รวมไปถึงเทคโนโลยีที่หลากหลาย เข้ากับการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมในชั้นเรียน กล่าวคือ มีการลดเวลาเรียนในชั้นเรียนปกติลง โดยเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้บางอย่างสามารถเรียนแบบออนไลน์ได้ ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งนอกจากการเรียนการสอนในระบบการศึกษาแล้ว การเรียนแบบผสมผสานยังรวมไปถึงการนำไปใช้ในการทำงาน

นอกจากนี้ Allen and (2003 อ้างถึงใน Bonk and Graham, 2006) ได้ทำการสังเคราะห์จากค่านิยามของนักการศึกษาต่าง ๆ จนได้ความหมายของการเรียนแบบผสมผสานออกเป็น 3 แนวคิด ได้แก่

1. การผสมผสานของรูปแบบการสอนต่าง ๆ ที่เป็นที่ยอมรับ (หรือ การใช้สื่อที่หลากหลาย)

2. การผสมผสานของวิธีการสอนแบบต่าง ๆ
3. การผสมผสานการสอนแบบออนไลน์ร่วมกับการเรียนแบบพบกันในชั้นเรียน

จากแนวคิดของนักการศึกษาต่าง ๆ ดังกล่าวมาทั้งหมดในข้างต้นนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการเรียนแบบผสมผสานมีความหมายที่หลากหลาย แต่วัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนแบบผสมผสานนั้นก็เพื่อลดข้อจำกัดของการเรียนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม และเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียน เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา การเรียนแบบผสมผสานนั้นได้ครอบคลุมความหมายที่กว้างขวาง และมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไป (Driscoll, 2002; Throne, 2003; SLOAN-C, 2005; Bonk and Graham, 2006; ศรีศักดิ์ จามรมาน, 2549) ดังนี้ Blended Learning, Hybrid Learning, Flexible Learning, Integrated Learning, Multi-Method Learning or Mix Mode Learning คำที่หมายถึงการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานได้มีผู้ให้การยอมรับมากที่สุดคือ “Blended Learning” (กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์, 2548) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้คำว่า “การเรียนแบบผสมผสาน” ซึ่งมาจากคำในภาษาอังกฤษว่า Blended Learning

2.2 องค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสาน

Thorne (2003) แบ่งองค์ประกอบของการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน เป็น 12 กลุ่ม โดยจัดเป็น 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านออนไลน์ (Online) 6 กลุ่ม และองค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline) 6 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงองค์ประกอบของการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน

องค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline)	องค์ประกอบด้านออนไลน์ (Online)
องค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline) มี 6 กลุ่ม ได้แก่	องค์ประกอบด้านออนไลน์ (Online) มี 6 กลุ่ม ได้แก่
- การเรียนในที่ทำงาน (Workplace Learning)	- เนื้อหาการเรียนบนเครือข่าย (Online Learning Content)
- ผู้สอน ผู้ชี้แนะ หรือที่ปรึกษาในชั้นเรียน (Face-to-face Tutoring, Coaching or Mentoring)	- ผู้สอนอิเล็กทรอนิกส์, ผู้ชี้แนะอิเล็กทรอนิกส์ หรือที่ปรึกษาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Tutoring, e-Coaching or e-Mentoring)

องค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline)	องค์ประกอบด้านออนไลน์ (Online)
- ห้องเรียนแบบดั้งเดิม (Classroom)	- การเรียนรู้ร่วมกันแบบออนไลน์
- สื่อสิ่งพิมพ์ (Distributable Print Media)	(Online Collaborative Learning)
- สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Distributable Electronic Media)	- การจัดการความรู้แบบออนไลน์
- สื่อสำหรับเผยแพร่ (Broadcast Media)	(Online Knowledge Management)
	- เว็บ (The Web)
	- การเรียนแบบเคลื่อนที่ (Mobile Learning)

องค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline) ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline) ด้านการเรียนรู้ในที่ทำงาน (Workplace Learning) ประกอบด้วย

- ผู้จัดการเรียนการสอนต้องเป็นผู้พัฒนาการเรียนการสอน (Manager as Developer)

- การเรียนรู้ในขณะที่ปฏิบัติงาน (Learning on the Job)
- การเรียนแบบโครงการ (Project)
- การฝึกงาน (Apprenticeships)
- การติดตามผล (Shadowing)
- การมอบหมายงาน (Placements)
- การตรวจงานที่มอบหมาย (Site Visits)

2. องค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline) ด้านผู้สอน ผู้ชี้แนะหรือที่ปรึกษาในการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face-to-face Tutoring, Coaching or Mentoring) ประกอบด้วย

- ผู้สอน (Tutoring)
- ผู้ชี้แนะ (Coaching)
- ที่ปรึกษา (Mentoring)
- การประเมินผลแบบ 360 องศา (360 degree feedback)

3. องค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline) ด้านห้องเรียน (Classroom) ประกอบด้วย

- การสอนแบบบรรยาย หรือการนำเสนอ (Lectures/ Presentations)
- การสอน (Tutorials)
- การฝึกปฏิบัติ (Workshops)
- การสัมมนา (Seminars)

- บทบาทสมมุติ (Role Play)
- สถานการณ์จำลอง (Simulations)
- การประชุม (Conferences)

4. องค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline) ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ (Distributable Print Media)

ประกอบด้วย

- หนังสือ (Books)
- นิตยสาร (Magazines)
- หนังสือพิมพ์ (Newspaper)
- สมุดฝึกหัด (Workbooks)
- วารสาร (Keeping a Journal)
- Review / Learning Logs

5. องค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline) ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Distributable Electronic

Media) ประกอบด้วย

- เทปคาสเซต (Audio Cassettes)
- ซีดี (Audio CD)
- วิดีโอเทป (Videotape)
- ซีดีรอม (CD-ROM)
- ดีวีดี (DVD)

6. องค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline) ด้านสื่อสำหรับเผยแพร่ (Broadcast Media) สื่อที่ใช้

เผยแพร่ได้ มีดังนี้

- โทรทัศน์ (TV)
- วิทยุ (Radio)
- โทรทัศน์ที่มีการปฏิสัมพันธ์ (Interactive TV)

องค์ประกอบด้านออนไลน์ (Online) ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบด้านออนไลน์ (Online) ด้านเนื้อหาการเรียนแบบออนไลน์ (Online Learning

Content) ประกอบด้วย

- แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้พื้นฐาน (Simple Learning Resources)
- การปฏิสัมพันธ์ด้านเนื้อหาทั่วไป (Interactive Generic Content)
- การปฏิสัมพันธ์ด้านเนื้อหาเฉพาะด้าน (Interactive Customized Content)
- การสนับสนุนด้านการปฏิบัติการ (Performance Support)

- สถานการณ์จำลอง (Simulations)

2. องค์ประกอบด้านออนไลน์ (Online) ด้านผู้สอนอิเล็กทรอนิกส์, ผู้ชี้แนะอิเล็กทรอนิกส์ หรือที่ปรึกษาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Tutoring, e-Coaching or e-Mentoring) ประกอบด้วย

- ผู้สอนอิเล็กทรอนิกส์ (e-Tutoring)

- ผู้ชี้แนะอิเล็กทรอนิกส์ (e-Coaching)

- ผู้ตรวจสอบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Mentoring)

- การให้ผลป้อนกลับแบบ 360 องศา (360 degree feedback)

3. องค์ประกอบด้านออนไลน์ (Online) ด้านการเรียนรู้ร่วมกันแบบออนไลน์ (Online Collaborative Learning) ประกอบด้วย

- การร่วมมือแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous) ได้แก่ อีเมลล์ (e-mail) กระดานข่าว (Bulletin Boards)

4. องค์ประกอบด้านออนไลน์ (Online) ด้านการจัดการความรู้แบบออนไลน์ (Online Knowledge Management) ประกอบด้วย

- การสืบค้นฐานความรู้ (Searching Knowledge Bases)

- แหล่งข้อมูล (Data Mining)

- เอกสารและเรียกคืนข้อมูล (Document and File Retrieval)

- การซักถามผู้เชี่ยวชาญ (Ask an Expert)

5. องค์ประกอบด้านออนไลน์ (Online) ด้านเว็บ (The web) ประกอบด้วย

- เครื่องมือในการสืบค้น (Search Engines)

- เว็บไซต์ (Website)

- กลุ่มผู้ใช้งาน (User Groups)

- เว็บไซต์ด้านธุรกิจ (e-Commerce Sites)

6. องค์ประกอบด้าน Online ด้านการเรียนรู้แบบเคลื่อนที่ (Mobile Learning) ประกอบด้วย

- เครื่องคอมพิวเตอร์แบบแล็ปทอป (Laptops)

- เครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดพกพา (PDAs)

- โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Phones)

NUST Institute of Information Technology (NIIT) อ้างถึงใน (Purnima Valiathan, 2002) ได้แบ่ง การเรียนแบบผสมผสานออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

1. การเรียนรู้ด้านทักษะ(skill-driven learning) เป็นการรวมการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยผู้สอนหรือผู้ชี้แนะคอยสนับสนุนเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะโดยเฉพาะ

การเรียนรู้โดยเฉพาะความรู้และทักษะต้องการผลย้อนกลับและการสนับสนุนจากผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ และวิธีการนี้ใช้ได้ดีที่สุดเมื่อผู้เรียนกำลังเรียนรู้เนื้อหาที่ตรงกับความรู้อะดับสติปัญญา เทคนิคที่ใช้ในการเรียนรู้ด้านทักษะนี้ได้แก่

- สร้างแผนการเรียนรู้ในกลุ่มที่นำตนเอง ในลักษณะที่เป็นตารางเวลาที่เคร่งครัด
- ใช้ภาพรวมโดยการนำของผู้สอน และปิดการประชุม
- สถิติกระบวนการและขั้นตอนผ่านห้องปฏิบัติการการเรียนรู้ออนไลน์แบบประสานเวลา หรือ จัดห้องเรียนแบบดั้งเดิม

- หาอีเมลล์มาสนับสนุน
- ออกแบบโครงการระยะยาว

2. การเรียนรู้ด้านทัศนคติ (attitude-driven learning) เป็นการรวมเหตุการณ์ที่หลากหลายและการใช้สื่อเพื่อพัฒนาพฤติกรรมโดยเฉพาะ

วิธีการนี้ผสมการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบดั้งเดิมเป็นฐานกับสถานการณ์การเรียนรู้แบบร่วมมือออนไลน์ ความต้องการผลลัพธ์ที่พัฒนาทัศนคติและพฤติกรรม จำเป็นต่อการรวมของการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งก่อให้เกิดความสะดวกโดยผ่านการประชุมแบบเผชิญหน้า หรือเทคโนโลยีทำให้สามารถเกิดสถานการณ์การเรียนรู้แบบร่วมมือ นักพัฒนาควรจะใช้วิธีการนี้ในการสอนเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนทดลองพฤติกรรมใหม่ ในสถานการณ์ที่ปราศจากความเสี่ยง กิจกรรมที่นักพัฒนาควรจะรวมเข้ามาในประสบการณ์การเรียนรู้ นั้นรวมถึง หัวข้อการอภิปราย โครงการกลุ่ม webinars และ การอภิปรายออนไลน์โดยใช้ รูปแบบการสนทนา (chat) เราจะนำวิธีการนี้มาใช้ได้โดย

- ใช้การประชุมผ่านเว็บแบบประสานเวลา
- มอบหมายงานกลุ่ม
- ปฏิบัติเป็นตัวละครในบทบาทสมมติ

3. การเรียนรู้ด้านความสามารถ (competency-driven learning) เป็นการผสมผสานเครื่องมือที่สนับสนุนการปฏิบัติด้วยแหล่งการจัดการความรู้ และที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถในการทำงาน เพื่อที่จะรับและแลกเปลี่ยนความรู้ภายใน ผู้เรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์และสังเกตผู้เชี่ยวชาญ ในการทำงาน ความสำเร็จความรู้ของผู้เรียนขึ้นอยู่กับความรวดเร็วในการตัดสินใจของลูกจ้างในเวลาทำงาน ในขณะที่ส่วนหนึ่งในการแนะนำกระบวนการตัดสินใจ คือความจริงโดยทั่วไปและหลักในการทำงาน คนทั่วไปก็ต้องการความรู้ภายในของผู้เชี่ยวชาญ การเรียนรู้ที่สะดวกในการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในนั้นต้องการวิธีการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถ เพราะคนจะซึมซับความรู้ภายในโดยการสังเกตและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เชี่ยวชาญในการทำงาน กิจกรรมอาจรวมเครื่องมือที่สนับสนุนการปฏิบัติงานออนไลน์ ด้วยการปรึกษาแบบสด

2.3 ลักษณะการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

การเรียนการสอนแบบผสมผสานจะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องเลือกสื่อและลักษณะในการจัดการเรียนการสอนให้ถูกต้องเหมาะสม โดย Nick Van Dam (2003) ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ไว้ 3 ลักษณะ อันได้แก่

1. การเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า หรือ face-to-face เป็นการเรียนการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนอยู่ในสถานที่เดียวกัน ในเวลาเดียวกัน
2. การเรียนด้วยตนเองบนเว็บ (Self-paced e-learning) การเรียนการสอนชนิดนี้เป็นการเรียนการสอนแบบไม่ประสานเวลา หรือการเรียนแบบร่วมมือโดยที่ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนแต่ไม่ได้เชื่อมต่อกับผู้เรียนคนอื่น หรือ ผู้สอนในเวลาเดียวกัน
3. การเรียนบนเว็บแบบสด (Live e-learning) เป็นการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน โดยที่ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันในเวลาเดียวกัน แต่แตกต่างกันสถานที่ การเรียนการสอนในลักษณะนี้เป็นการเรียนการสอนแบบประสานเวลา

ในด้านสัดส่วนของการเรียนบนเว็บ และในชั้นเรียนนั้น มูลนิธิ SLOAN (SLOAN-C, 2005) และศรีศักดิ์ จามรมาน (2549) ระบุไว้ว่า การเรียนแบบผสมผสาน หรือการเรียนแบบลูกผสม เป็นการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนต้องเรียนแบบต่อหน้าต่อตาส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งประมาณ ร้อยละ 30-79 ของเวลาที่ใช้ในรายวิชาจะต้องทำการเรียนแบบออนไลน์ โดยมีลักษณะคือ นำเสนอเนื้อหาวิชาโดยผสมผสานวิธีออนไลน์และวิธีต่อหน้าต่อตา ส่วนมากของเนื้อหาแนะนำเสนอผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น ห้องสนทนา และบางส่วนนำเสนอแบบต่อหน้าต่อตา ซึ่งรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 2 รายละเอียดของประเภทการเรียนการสอนจำแนกตามสัดส่วนของเนื้อหาที่นำเสนอทางอินเทอร์เน็ต

สัดส่วนของเนื้อหา ที่นำเสนอทาง อินเทอร์เน็ต	ประเภทการเรียนการสอน	รายละเอียด
0%	แบบดั้งเดิม (Traditional)	วิชาที่ไม่มีการใช้เทคโนโลยีออนไลน์เลย นั่นคือ นำเสนอเนื้อหาโดยการเขียนหรือ การบรรยาย

สัดส่วนของเนื้อหา ที่ นำเสนอทาง อินเทอร์เน็ต	ประเภทการเรียนการสอน	รายละเอียด
1-29%	แบบใช้เว็บช่วย (Web-Facilitated)	วิชาที่เทคโนโลยีเว็บเพื่ออำนวยความสะดวกในการสอนวิชาที่เคยสอนแบบต่อหน้าต่อตา ใช้ระบบการจัดการวิชาหรือหน้าเว็บเพื่อนำเสนอคำอธิบายรายวิชา และการบ้าน เป็นต้น
30-79%	แบบลูกผสม (Blended / Hybrid)	นำเสนอเนื้อหาวิชาโดยผสมผสานวิธีออนไลน์และวิธีต่อหน้าต่อตา ส่วนมากของเนื้อหาแนะนำเสนอผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น ห้องสนทนา และบางส่วนนำเสนอแบบต่อหน้าต่อตา
80-100%	แบบออนไลน์ หรือ แบบอีเลิร์นนิ่ง (Online / e-Learning)	นำเสนอเนื้อหาทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดทางออนไลน์หรือทางอินเทอร์เน็ต และโดยทั่วไปแล้วไม่มีการเรียนการสอนแบบต่อหน้าต่อตาหรือในห้องเรียนเลย

จากสัดส่วนของการเรียนแบบผสมผสานในข้างต้น การเรียนแบบผสมผสาน เป็นการเรียนที่ผสมผสานการเรียนในชั้นเรียนและการเรียนบนเว็บ (ออนไลน์) ซึ่งมีสัดส่วนของการผสมผสานในระดับที่ใกล้เคียงกัน โดยเนื้อหาส่วนใหญ่ถูกนำเสนอบนเว็บ และเนื้อหาบางส่วนถูกนำเสนอในชั้นเรียน กล่าวคือ ประมาณร้อยละ 30-79 ของการเรียนมีการนำเสนอบนเว็บ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้

ในวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานนั้น รายวิชาแบบผสมผสาน จะมีการลดเวลาของการเรียนแบบต่อหน้าต่อตา ลดเวลาของการเรียนในชั้นเรียนและแทนที่ด้วยกิจกรรมการเรียนออนไลน์ ซึ่งกิจกรรมการเรียนบางอย่างของรายวิชาสามารถเรียนออนไลน์ได้ (Ross and Gage อ้างถึงใน Bonk and Graham, 2006)

2.4 การออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

การออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ต้องคำนึงถึงหลักการออกแบบระบบการเรียนการสอน (Instructional System Design) เช่นเดียวกับการออกแบบสื่อทั่ว ๆ ไป นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนที่กำหนดไว้ ระยะเวลาในการเรียน รวมถึงความแตกต่างของรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การออกแบบบทเรียน และการประเมินผลการเรียน (กนกพร ฉันทนารุ่งภักดี, 2548)

The Training Place (2004) เสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยพัฒนารูปแบบการออกแบบระบบการเรียนการสอน ADDIE ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์และวางแผน (Analysis and Planning) ประกอบด้วย

- 1.1 การวิเคราะห์ผู้เรียน การปฏิบัติการ องค์กร รูปแบบการเรียน และ ความต้องการของระบบ เพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตร
- 1.2 วิเคราะห์ทรัพยากรที่สนับสนุนต่อการจัดกิจกรรมการเรียน
- 1.3 วิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน การวางแผน การนำไปใช้ การทดสอบ และการประเมินผล
- 1.4 การวิเคราะห์แผนงาน กระบวนการทำงาน การนำไปใช้ในภาพรวมเพื่อนำไปสู่การสร้างวงจรในการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบกระบวนการทำงานที่วางไว้
- 1.5 การวิเคราะห์ความต้องการขององค์กร

2. ขั้นตอนการออกแบบ (Design Solutions) ประกอบด้วย

- 2.1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (Objectives)
- 2.2 การออกแบบให้ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน (Personalization)
- 2.3 การออกแบบประเภทของการเรียนรู้ (Taxonomy)
- 2.4 การออกแบบบริบทที่เกี่ยวข้อง (Local Context) ได้แก่ บ้าน การทำงาน (On-the-Job) การปฏิบัติ (Practicum) ห้องเรียน / ห้องปฏิบัติการ และการเรียนแบบร่วมมือ (collaboration)
- 2.5 การออกแบบผู้เรียน (Audience) ได้แก่ การเรียนด้วยการทำตนเอง (Self-Directed) การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer-to-Peer) การเรียนแบบผู้ฝึกสอนและผู้เรียน (Trainer-Learner) การเรียนแบบผู้แนะนำกับผู้เรียน (Mentor-Learner)

3. ขั้นการพัฒนา (Development) แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

ตารางที่ 3 องค์ประกอบของการออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานขั้นการพัฒนา (The Training Place, 2004)

แบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous)	แบบประสานเวลา (Synchronous)	แบบเผชิญหน้า (Face-to-Face)
- ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	- การประชุมผ่านเสียง (Audio Conferencing)	- ห้องเรียนแบบดั้งเดิม (Classroom)
- Messages Boards, Forum, & Interactive Chats	- การประชุมผ่านวิดีโอ (Video Conferencing)	- ห้องปฏิบัติการ (Labs)
- Knowledge Bases	- การประชุมผ่านดาวเทียม (Satellite Conferencing)	- การพบปะ (Meeting)
- Performance Tools	- การประชุมผ่านดาวเทียม (Satellite Conferencing)	- การประชุม (Conferences)
- EPSS	- Online Breakout Rooms and labs	- มหาวิทยาลัย
- Learning Content Management System- Learning Management System	- ห้องเรียนเสมือน (Virtual Classrooms)	- ที่ปรึกษา (Mentors)
- Web Authoring Tools		- การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer-to-Peer Lunch Bag Session)
- Browsers		- กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Subject Matter Experts)
- Performance Tracking System		
- บทความ	- การประชุมผ่านระบบออนไลน์ (Online Conferencing)	- ทีมสนับสนุน (Support Teams)
- หนังสือ		
- FAQs		- การแนะนำการเรียน (Orientation Programs)
- สถานการณ์จำลอง	- การอภิปรายออนไลน์ (Online Discussions)	- เครือข่ายการทำงานและกลุ่มอภิปราย (Networking & Discussion Groups)
- CBT		
- CD-ROM		
- Video		
- Video Disc		
- Video Streaming		
- การฝึกอบรมผ่านเว็บ		
- Follow-up Assignments		

4. ขั้นการนำไปใช้ (Implementation)

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำระบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ได้แก่ ผู้เรียน เพื่อนร่วมเรียน ผู้สอน และองค์กร โดยในขั้นการนำไปใช้ต้องกำหนดประเด็นการนำไปใช้ การวางแผนการนำไปใช้ การวางแผนการใช้เทคโนโลยี และการวางแผนในประเด็นอื่นที่อาจเกี่ยวข้องให้ชัดเจน

5. ขั้นประเมินผล (Evaluation)

การวัดและประเมินผลผลการเรียนการสอนแบบผสมผสานประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achieve Objectives) โดยเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน รวมถึงการประเมินงบประมาณค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบการเรียนการสอน

2.5 ประโยชน์ของการเรียนแบบผสมผสาน

Graham (2006 อ้างถึงใน Bonk and Graham, 2006) กล่าวถึงประโยชน์ของการนำการเรียนแบบผสมผสานมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน เนื่องจากคุณสมบัติของการเรียนแบบผสมผสานดังต่อไปนี้

1. รองรับต่อความหลากหลายของผู้เรียน
2. ช่วยลดเวลาที่ใช้ในการเรียน
3. ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจได้ดีขึ้น

กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์ (2548) ได้สรุปประโยชน์ของการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

1. ช่องทางการรับส่งแบบทางเดียวนั้นมีข้อจำกัดที่จะทำให้บรรลุผลในการเรียนและการถ่ายโอนความรู้อย่างแน่นอน ดังนั้นการเรียนการสอนแบบผสมผสาน จึงทำให้เกิดช่องทางการเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้นและสามารถกระจายความรู้ได้มากขึ้น
2. ความแตกต่างในเรื่องมูลค่าและเวลาทำให้เกิดการพัฒนาที่มีความสมบูรณ์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
3. การผสมผสานระหว่างการเรียนการสอนในชั้นเรียนและการเรียนการสอนแบบ e-Learning ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้นกว่าการเรียนการสอนเพียงรูปแบบเดียวเท่านั้น

สรุปแล้ว การเรียนแบบผสมผสานในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย การเรียนแบบพบกันในชั้นเรียน การเรียนบนเว็บแบบไม่ประสานเวลา ซึ่งได้แก่การทำกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ บนเว็บ การติดต่อสื่อสารและอภิปรายทั้งในชั้นเรียนและบนเว็บ โดยแบ่งเป็นการสื่อสารและอภิปรายแบบประสานเวลา ได้แก่ การสนทนาออนไลน์ และการสื่อสารและอภิปรายแบบไม่ประสานเวลา ได้แก่ การ

อภิปรายลงในกระดานสนทนา และการส่งงานและแสดงความคิดเห็นลงใน Blog นอกจากนี้ยังมีการทำแบบฝึกหัดในแต่ละกิจกรรม และการเชื่อมโยงไปยังแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ บนเว็บอีกด้วย

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบผสมผสาน

Sevinc Gulsecen (2004) ศึกษาผลของการเรียนแบบผสมผสานที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษา จากมหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน โดยมีสมมติฐานในการวิจัยคือ การเรียนแบบผสมผสานสามารถทำให้นักศึกษาที่ไม่ใส่ใจในการเรียน โดยเฉพาะนักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน มีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม นักศึกษา 2 กลุ่ม จากมหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยของรัฐ จากการศึกษาพบว่า

1. การเรียนแบบผสมผสานทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น
2. แรงจูงใจ อัตราการเข้าเรียน ความสนใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น
3. ผลการเรียนจากการเรียนแบบผสมผสานของรัฐสูงกว่านักเรียนเอกชน
4. นักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีเรียนได้ดีกว่านักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานต่ำ
5. ความรู้ที่พิเศษสามารถที่จะสร้างขึ้นได้ทั้ง 2 กลุ่ม โดยการเรียนแบบออนไลน์
6. ผู้เรียนมีความพึงพอใจในวิธีการสอนแบบการเรียนแบบผสมผสานมากกว่าการสอนแบบปกติ
7. นักเรียนที่เรียนโดยการเรียนแบบผสมผสานมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

Pitrik และ Mallich (2004) ศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนแบบผสมผสานโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกับการใช้เทคโนโลยีส่งผลต่อความสามารถของผู้เรียน จากการศึกษาพบว่า

1. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีเงื่อนไขทางมโนทัศน์ 3 ประการคือ Realness, Acceptance, และ Empathic understanding
2. ลักษณะของการจัดการเรียนแบบผสมผสานโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ดังนี้
  - ความมีส่วนร่วมในหลักของการเรียนรู้
  - แนวโน้มความต้องการในการเรียนรู้ที่มากขึ้น
  - การช่วยผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง
  - กระตุ้นการเรียนรู้การค้นพบของผู้เรียน

- ช่วยผู้สอนให้เกิดการพัฒนาการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน
- เพิ่มความสามารถในตัวบุคคลให้ค้นพบกระบวนการของการเรียนรู้

Harvey Singh (2003) ได้นำเสนอทฤษฎีของ การเรียนการสอนแบบผสมผสาน มิติและองค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยงานวิจัยพบว่ามิติของ Blended Learning เป็นการปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน และมีการปฏิสัมพันธ์ผ่านทาง e-learning เพื่อการเรียนการสอนและการฝึกอบรม มิติของการเรียนการสอนแบบผสมผสานมีดังนี้

1) การผสมผสานการเรียนแบบออฟไลน์และออนไลน์

การเรียนแบบออนไลน์จะเรียนผ่านทางอินเทอร์เน็ตหรืออินทราเน็ต สำหรับการเรียนแบบออฟไลน์จะเรียนในชั้นเรียน โดยการเรียนแบบออฟไลน์นี้ผู้เรียนและผู้สอนจะมาจัดการระบบการเรียนผ่านทางออนไลน์

2) การผสมผสานการเรียนด้วยตนเองและการเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนด้วยตนเองผู้เรียนจะศึกษาหาความรู้ตามความประสงค์ของตนเองเป็นการจัดการและควบคุมตนเอง ส่วนการเรียนแบบร่วมมือจะมีเพื่อนหรือกลุ่มบุคคลที่ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์และทำให้เกิดการสื่อสารระหว่างผู้เรียนด้วยกัน อันจะทำให้เกิดการแบ่งปันความรู้ การผสมผสานระหว่างการเรียนด้วยตนเองและการเรียนแบบร่วมมือจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ ขึ้นมา ทำให้ได้ความรู้ใหม่หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ในองค์กร

3) การผสมผสานระหว่างการเรียนแบบมีโครงสร้างและแบบไม่มีโครงสร้าง

รูปแบบของการเรียนรู้ไม่ได้เกิดจากการเรียนที่มีโครงสร้างหรือแบ่งออกเป็นส่วนย่อยเหมือนในหนังสือ ในความเป็นจริงการเรียนรู้สามารถเกิดได้จากการได้เรียนรู้แบบไม่มีโครงสร้าง โดยการที่มีปฏิสัมพันธ์กัน การพบปะ การสนทนาหรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การผสมผสานระหว่างการสนทนาและเนื้อหาการเรียนจะเป็นหนทางที่สนับสนุนให้เกิดการสร้างความรู้ขึ้นมาได้

4) การผสมผสานเนื้อหาทั่วไปและเนื้อหาเฉพาะ

โดยเนื้อหาที่เรียนแบบทั่วไปหรือแบบเฉพาะนั้นไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นขององค์กรตนเอง อาจเกิดจากการไปซื้อหรือใช้เนื้อหาขององค์กรอื่นก็ได้

5) การเรียนแบบผสมผสานแบบฝึกปฏิบัติและการลงมือทำ

การเรียนแบบผสมผสานเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการได้ฝึกฝนและลงมือปฏิบัติ โดยการมอบหมายงานให้โดยมีการสนับสนุนด้านเครื่องมือที่ใช้ในการทำงานของผู้เรียนและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้ผู้เรียน

กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์ (2548) ได้ทำการวิจัยและพบว่า เมื่อนำรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บมาผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มาสร้างเป็นโปรแกรมการเรียนแบบผสมผสานบนเว็บ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ เทคนิคแบบแบ่งกลุ่มช่วยเหลือรายบุคคล ภายหลังการเรียนการสอนผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นกว่าก่อนการเรียนการสอน อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างยังมีความพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานในระดับมาก

3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

3.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้หลายท่านด้วยกัน เช่น

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1987) กล่าวว่า “การเรียนแบบร่วมมือเป็นการเรียนที่มีการอภิปรายกับนักเรียนคนอื่นและมีการแบ่งวัสดุอุปกรณ์ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม เป็นการเรียนที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียนแต่ละคนต้องเอาใจใส่รับผิดชอบต่อตนเอง และใช้ทักษะกลุ่มย่อยได้อย่างเหมาะสม”

สลาวิน (Slavin, 1995) กล่าวว่า “ การสอนแบบเรียนร่วมมือ คือ การสอนแบบหนึ่ง ซึ่งนักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ปกติ 4 คน และการจัดกลุ่มต้องคำนึงถึงความสามารถของนักเรียน เช่น นักเรียนที่มีความสามารถสูง 1 คน นักเรียนที่มีความสามารถปานกลาง 2 คน และนักเรียนที่มีความสามารถต่ำ 1 คน หน้าที่ของนักเรียนในกลุ่มจะต้องช่วยกันทำงาน รับผิดชอบและช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียนซึ่งกันและกัน”

อาร์ช และ นิวแมน (Artzt and Newman, 1990 อ้างถึงในปีพ.ศ. 2540) กล่าวว่า “ การเรียนแบบร่วมมือเป็นการเรียนที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆที่มีการแก้ปัญหาร่วมกัน เพื่อเป้าหมายหรือความสำเร็จร่วมกัน โดยนักเรียนจะต้องคำนึงไว้ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ หรือล้มเหลว ดังนั้นสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องมีการพูดคุย อธิบายและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบผลสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายร่วมกัน”

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาในประเทศไทยอีกหลายท่านที่ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือไว้ เช่น

ปีพ.ศ. 2540) กล่าวว่า “ การเรียนแบบร่วมมือเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนที่มีความแตกต่างกัน เช่น เพศ ระดับความสามารถทางการเรียน วัฒนธรรม ฯลฯ ได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการ

ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยสมาชิกทุกคนของกลุ่มมีเป้าหมายร่วมกันคือ ความสำเร็จของกลุ่มซึ่งเป็นความสำเร็จของตนเองด้วย”

กรมวิชาการ (2543) “การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกัน โดยในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด”

ทิศนา แชนมณี (2547) กล่าวว่า “การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน ประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม” จากที่กล่าวมาสามารถสรุปความหมายของการเรียนแบบร่วมมือได้ดังนี้

การเรียนแบบร่วมมือ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันในกลุ่มย่อยๆ ประมาณ 3-5 คน โดยในการจัดกลุ่มนั้น ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคลทั้งในด้านเพศและความสามารถทางการเรียนด้วย เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ผู้เรียนและคน จะต้องร่วมมือกันในการเรียนรู้มีการช่วยเหลือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนรู้ สมาชิกในกลุ่มจะต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อกลุ่ม โดยยึดแนวคิดที่ว่า ความสำเร็จของกลุ่มจะเป็นความสำเร็จของสมาชิกทุกคนด้วย การเรียนแบบร่วมมือจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่างๆได้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม แสดงความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ ผู้เรียนจะทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือกัน เพื่อให้ทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนร่วมกัน (Johnson and Johnson 1987, Stevens R., and others, 1987 อ้างถึงใน นาดยา ปิรันธานนท์, 2543, ไซเมิต จตุรัสวัฒนากุล, 2543)

3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

ในการเรียนการสอนแบบร่วมมือ มีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญา

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางปัญญาของมนุษย์ แสดงให้เห็นข้อเท็จจริงอย่างเด่นชัดประการหนึ่งว่า แต่ละขั้นตอนในการพัฒนาของเด็กมีลักษณะเฉพาะของตนเอง พัฒนาการด้านโครงสร้างการรับรู้ ความคิดและความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งรอบตัว เป็นลักษณะเฉพาะซึ่งแตกต่างกันในแต่ละวัย การจัดการเรียนการสอน จึงต้องให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางปัญญาของเด็กแต่ละวัย ซึ่งทฤษฎีเงื่อนไขพื้นฐานของทฤษฎีพัฒนาการของ Piaget (อ้างถึงใน กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์, 2549)

คือการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนในวัยเดียวกันเป็นสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มีโนทัศน์ ที่ต้องการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวากอสกี Vygotsky (อ้างถึงใน กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์, 2549) ที่เชื่อว่า การที่นักเรียนร่วมมือกัน ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้เพราะเด็กในวัยเดียวกันมีพฤติกรรมที่คล้ายกัน ระดับพัฒนาการที่ใกล้เคียงกัน สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้กว้างขวางกว่าการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

2. ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบกระทำ (Operant conditioning Theory) ของ B.F. Skinner) (Skinner, 1953 quoted in Kazdin, 1980 อ้างถึงใน โฆษิต จตุรัสวัฒนากุล, 2543)

คือ เทคนิคการเสริมแรง การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่นักเรียนจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนทำงานให้ดีที่สุดเพื่อความสำเร็จและเป้าหมายของกลุ่มโดยการใช้การเสริมแรงและใช้ความพยายาม การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ใช้หลักการให้รางวัลเป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งหลักการดังกล่าวนี้มีพื้นฐานมาจากวิธีการปรับพฤติกรรม (Behavior modification)

การเสริมแรง (Reinforcement) คือการทำให้ความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้นหรือคงที่อันเป็นผลเนื่องมาจากการได้รับผลรวมที่พึงพอใจภายหลังพฤติกรรมนั้น หรือเป็นผลเนื่องมาจากความสามารถในการหลีกเลี่ยงหรือหนีจากสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ

การเสริมแรงแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การเสริมแรงบวก(Positive Reinforcement) และการเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement)

ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขผลการกระทำนั้นทำให้เห็นได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือนั้นจะต้องใช้ตัวเสริมแรงหลายชนิด ที่ขาดเสียไม่ได้นั่นคือ ตัวเสริมแรงทางสังคม เช่นการเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เป็นต้น เพราะการเรียนแบบร่วมมือจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ

3. ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนพฤติกรรมมนุษย์ (Exchange Theory) ของธิโบลท์และเคลลี (Thibaut and Kelley อ้างถึงใน กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์, 2549))

แนวคิดของทฤษฎีนี้พยายามจะอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกและกระบวนการของกลุ่ม ซึ่งจะก่อให้เกิดผลจากการรวมกลุ่ม แนวคิดจากทฤษฎีนี้จะเป็นพื้นฐานของการทำหน้าที่ในกลุ่มได้อย่างดี แนวคิดที่สำคัญของทฤษฎีนี้มี 2 ประการ คือ

1. ในการรวมกลุ่มจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกนี้จะเกิดการที่สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในรูปแบบต่าง ๆ เช่นการสื่อสารหรือการแสดงพฤติกรรมที่บุคคลหนึ่งแสดงกับอีกบุคคลหนึ่ง และมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของ

บุคคลนั้นด้วยการแสดงออกทางด้านการกระทำ (motor acts) หรือคำพูด (verbal acts) ก็ได้ เพื่อให้ บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการ พฤติกรรมที่แสดงออกภายในในกลุ่มนี้ จะต้องเป็นพฤติกรรมที่ได้รับการ เลือกสรรชุดเวลา (Behavior Repertoire) หรือพิจารณาแล้วว่าจะแสดงกับใครอย่างไรบ้าง

ดังนั้นแนวคิดประการแรกของทฤษฎีนี้จึงสรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

- 1) สมาชิกมีความสัมพันธ์กัน (Interpersonal relationship)
- 2) สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน (Interaction)
- 3) การแสดงปฏิสัมพันธ์หมายถึงการแสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ (Behavior sequences) ของสมาชิก
- 4) พฤติกรรมที่แสดงออกภายในกลุ่มจะเป็นพฤติกรรมที่เลือกสรรแล้ว (Behavior Repertoire)

2. การแลกเปลี่ยนพฤติกรรมและความสัมพันธ์ ระหว่างสมาชิกจะก่อให้เกิดผลของกลุ่ม (Group outcomes) ขึ้น จึงเป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์ของสมาชิก (Consequences of Interaction) ซึ่งประกอบด้วยรางวัล (reward) จากการมีปฏิสัมพันธ์ เช่น ความสบายใจ (pleasurable) ความ สนุกสนาน (enjoyable) ความอิ่มเอมใจ (gratifying) ความพอใจ (satisfying) และเห็นคุณค่าของการ พยายามทำพฤติกรรมนั้นให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการ

รางวัลและคุณค่าที่ได้รับจากการแสดงพฤติกรรมจะพิจารณาได้สองลักษณะคือ

2.1 ลักษณะของแต่ละบุคคลที่ไม่ได้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคล (Exogenous Factors) คือลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล เช่น ค่านิยม ทักษะ ความต้องการ ฯลฯ ซึ่งจะทำให้บุคคล สามารถแสดงพฤติกรรมได้ผลดีมากขึ้นน้อยต่างกัน และทำให้คุณค่าและรางวัลที่บุคคลได้รับต่างกัน ออกไปด้วย

2.2 ลักษณะที่ได้รับจากความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก (Endogeneous Factors) หมายถึงสิ่งที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม เช่น ความร่วมมือ การรู้จักประสานงานกัน ความสามัคคี ฯลฯ รวมทั้งลักษณะที่ไม่มีคุณค่า เช่น ความไม่รู้จักพอ (satiation) ความเหนื่อยล้า หรือ ความเข้ากันไม่ได้ (Incompatible response) ของสมาชิกจากความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกจะช่วย กำหนดคุณค่าและรางวัลจากการแสดงปฏิสัมพันธ์ของสมาชิก

4. ทฤษฎีพื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือ FIRO (Fundamental Interpersonal Relations Orientation) ของ ชุทซ์ (Schutz อ้างถึงใน กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์, 2549)

ทฤษฎีจะพิจารณาพฤติกรรมระหว่างสมาชิกที่พยายามปรับตัวเข้าหากัน โดยเชื่อว่าคนทุกคน จะมีลักษณะเฉพาะในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น ความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นมี 3 ลักษณะ คือ

1. ความต้องการเชื่อมโยงกับผู้อื่น (Inclusion) ได้แก่ ความต้องการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (togetherness) ซึ่งบุคคลพยายามจะแสดงออกเพื่อให้เกิดชื่อเสียง (prominence) การเป็นที่ยอมรับนับถือ (recognition) และความมีเกียรติ (prestige) เป็นต้น
2. ความต้องการในการควบคุม (Control) หมายถึง กระบวนการที่บุคคลตัดสินใจ เพื่อจะมีอิทธิพล (authority) มีอำนาจ (power) หรือความต้องการจะควบคุมผู้อื่น ซึ่งอาจแสดงออกมาในสองลักษณะ คือการควบคุมผู้อื่น หรือการถูกผู้อื่นควบคุม
3. ความต้องการเป็นที่รักใคร่ของผู้อื่น (Affection) หมายถึง ความรู้สึกและอารมณ์ ส่วนตัวที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลสองคน เช่น ความรัก ความเป็นมิตร การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การสร้างความผูกพันทางอารมณ์ เพื่อให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมต่อกัน

เมื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กันแต่ละคนจะแสดงพฤติกรรมและความต้องการเฉพาะตนซึ่งพัฒนาขึ้นจากการได้รับการสนองความต้องการในวัยเด็ก ความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่มอาจเป็นลักษณะที่เข้ากันได้ (Compatibility) หรือเข้ากันไม่ได้ (Incompatibility) ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับบุคคลที่สัมพันธ์กันและลักษณะในการแสดงความสัมพันธ์กันเป็นสำคัญ

5. ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivational Theory)

อาวี พันธ์มณี (2534) ได้กล่าวถึงหลักในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนดังนี้

1. วิธีการที่แปลกใหม่ ควรนำวิธีการที่แปลกใหม่ เพื่อเร้าความสนใจ โดยใช้วิธีการที่นักเรียนไม่คาดคิดหรือมีประสบการณ์มาก่อน เช่น การให้นักเรียนร่วมกันวางเค้าโครงประเมินผลการเรียนการสอน ให้นักเรียนช่วยกันคิดกิจกรรมต่างๆ ซึ่งแปลกไปกว่าที่เคยทำ เป็นต้น ซึ่งวิธีการที่แปลกใหม่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น
2. การทดสอบบ่อยครั้ง คะแนนจากการทดสอบจะเป็นสิ่งที่จูงใจ และมีความหมายต่อนักเรียนอย่างมาก การทดสอบเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจการเรียนมากขึ้น การทดสอบบ่อยครั้งจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจการเรียนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ซึ่งทำให้นักเรียนตื่นตัวในการเรียนสนใจ เอาใจใส่จริงจังมากยิ่งขึ้น และส่งผลดีต่อการเรียนของนักเรียน
3. ตั้งรางวัลสำหรับงานที่มอบหมาย ครูควรตั้งรางวัลล่วงหน้าแก่งานที่นักเรียนทำสำเร็จ เพื่อช่วยให้นักเรียนพยายามมากยิ่งขึ้น หรือให้รางวัลก่อนการเรียนรู้อีกได้ เพื่อให้เด็กทราบถึงผลการเรียนรู้ใหม่ ครูควรพยายามให้เด็กมีโอกาสได้รับแรงเสริมอย่างทั่วถึงกัน ไม่ควรเฉพาะผู้ที่ชนะการแข่งขันเท่านั้น แต่อาจให้รางวัลในการแข่งขันกับตนเองก็ได้

4. เกมและการเล่นละคร การสอนที่นักเรียนได้ปฏิบัติจริงทั้งในการเล่นและการแสดง ละคร ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน และช่วยให้ เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น

5. เชื่อมโยงบทเรียนใหม่กับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาก่อน การนำเอาสิ่งใหม่ไปเชื่อมโยงสัมพันธ์กับสิ่งที่ เคยรู้มาก่อน จะทำให้เข้าใจได้ง่ายละชัดเจนขึ้น ซึ่งจะทำให้นักเรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น

6. การชมเชยและการตำหนิ ทั้งการชมเชยและการตำหนิจะมีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ด้วยกันทั้งสองอย่าง โดยทั่วไปแล้วการชมเชยจะให้ผลดีกว่าการตำหนิ

การมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันนั้นจะช่วยให้ นักเรียน เกิดแรงจูงใจในการเรียนมากกว่าเรียนแบบเอกัตบุคคล หรือการเรียนแบบแข่งขันกันนั้น ก็จะเป็นทอน แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่เรียนช้า และทำให้เกิดคามเบื่อหน่ายในการเรียน

6. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกลุ่ม (Group Process Theory)

ทศนา แชมมณี และเยาวพา เดชะคุปต์ (2525, อ้างถึงใน ซาติชาย ม่วงปฐุม, 2539) กล่าวถึง ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกลุ่มไว้ดังนี้

6.1 ทฤษฎีสนาม (Field Theory) เป็นทฤษฎีที่ เคิร์ท เลวิน (Kurt Lewin) เป็นผู้เสนอ โดยแนวคิดของทฤษฎีสรุปได้ว่า พฤติกรรมของบุคคลเป็นผลมาจากพลังความสัมพันธ์ของสมาชิกใน กลุ่มซึ่งจะเกิดจากการรวบรวมกลุ่มของบุคคลที่มีลักษณะแตกต่างกัน แต่ละคนในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป สมาชิกในกลุ่มจะมีการปรับตัวเข้าหากันช่วยกันทำงาน พร้อมทั้งมีการปรับบุคลิกภาพของแต่ละคนให้มีความสอดคล้องกัน ก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทำให้เกิดพลังหรือแรงผลักดันของกลุ่มทำให้การเรียนเป็นไปด้วยดี

6.2 ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ (Interaction Theory) เบลส์ โฮมานส์ และไวท์ (Bale, Homans and Whyte) ได้เสนอแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีนี้ไว้ว่า การทำกิจกรรมของกลุ่มจะก่อให้เกิด ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มดังกล่าว ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ทางด้านร่างกาย ทางวาจา และทาง อารมณ์ การเกิดปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มนี้จะก่อให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกขึ้นในตัวบุคคล

6.3 ทฤษฎีระบบ (System Theory) แนวคิดสำคัญของทฤษฎีนี้คือ กลุ่มจะ ประกอบด้วยโครงสร้างหรือระบบซึ่งมีการแสดงบทบาทและการกำหนดตำแหน่งหน้าที่ของสมาชิกอัน ถือว่าเป็นการลงทุน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ อยางใดอย่างหนึ่ง การแสดงบทบาทตามตำแหน่งหน้าที่ของ สมาชิกจะกระทำได้โดยการสื่อสารระหว่างกัน และจากการเปิดเผยตัวในกลุ่ม

6.4 ทฤษฎีสังคมมิติ (Sociometric Theory) โมเรโน (Moreno) ได้เสนอแนวคิด พื้นฐานของทฤษฎีนี้ไว้ว่า การกระทำและจริยธรรมหรือขอบเขตการกระทำของกลุ่มจะเกิดเป็น ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มซึ่งสามารถศึกษาความสัมพันธ์ทางสังคมของสมาชิกในกลุ่มได้

โดยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มเลือกว่าตนจะสัมพันธ์กับใครบ้างแล้วนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ นอกจากนี้เครื่องมือที่จะใช้ศึกษาความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างกัน ได้แก่ การแสดงบทบาทสมมติ และการใช้เครื่องมือวัดการเลือกทางสังคมอื่นๆ

6.5 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory) ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ได้เสนอแนวคิดที่สำคัญของทฤษฎีนี้ไว้ว่า การที่บุคคลจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มได้ต้องอาศัยกระบวนการจูงใจ ซึ่งอาจเป็นรางวัลหรือผลจากการทำงานเป็นกลุ่ม และในกลุ่มสมาชิกแต่ละคนจะมีโอกาสแสดงตนอย่างเปิดเผย หรืออาจจะพยายามปกปิดตนเองโดยใช้กลไกการปรับตัว (defense mechanism) การใช้แนวคิดนี้ในการวิเคราะห์กลุ่มโดยให้บุคคลได้แสดงออกตามความเป็นจริง เช่น การใช้การบำบัดทางจิต (therapy) ก็ช่วยให้สมาชิกในกลุ่มเกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกลุ่มสนับสนุนว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่ส่งเสริมให้บุคคลที่มีความสามารถแตกต่างกันมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน และมีปฏิสัมพันธ์ด้านความคิดจากการทำกิจกรรมกลุ่ม การที่สมาชิกกลุ่มจะเรียนรู้ได้ดีต้องอาศัยกระบวนการจูงใจจากผลงานของกลุ่มหรือรางวัล โดยสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องพยายามปรับตัวเข้าหากัน ประชุมปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของกลุ่มอันจะทำให้กลุ่มของตนเองประสบผลสำเร็จในเป้าหมายที่ตั้งไว้

3.3 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้จะเป็นแบบร่วมมือได้จะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญครบ 5 ประการดังนี้ (Johnson and Johnson, 1987)

1. การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน (Positive interdependence)

กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องมีความตระหนักว่า สมาชิกกลุ่มทุกคน มีความสำคัญ และความสำเร็จของกลุ่มขึ้นกับสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ในขณะเดียวกัน สมาชิกแต่ละคนจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จ ความสำเร็จของบุคคลและของกลุ่มขึ้นอยู่กับกันและกัน ดังนั้นแต่ละคนต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน และในขณะเดียวกัน ก็ช่วยเหลือสมาชิกคนอื่นๆ ด้วย เพื่อประโยชน์ร่วมกัน การจัดกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาช่วยเหลือกันนี้ทำได้หลายทาง เช่น การให้ผู้เรียนมีเป้าหมายเดียวกัน หรือให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายในการทำงาน และการเรียนรู้ร่วมกัน positive goal interdependence การให้รางวัลตามผลงานของกลุ่ม positive reward interdependence การให้งานหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้งานร่วมกัน positive resources interdependence การมอบหมายบทบาทหน้าที่ในการทำงานร่วมกันให้แต่ละคน positive role interdependence

2. การปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิด (Face to Face promotion interaction)

การที่สมาชิกมีการช่วยเหลือกัน เป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และกันในทางที่จะช่วยให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย สมาชิกกลุ่มจะห่วงใย ใ่วางใจ ส่งเสริม และช่วยเหลือกันและกันในการทำงานต่างๆ ร่วมกัน ส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3. ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability)

สมาชิกในกลุ่มการเรียนรู้ทุกคน จะต้องมีความรับผิดชอบ และพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างเต็มความสามารถ ไม่มีใครที่จะได้รับประโยชน์โดยไม่ทำหน้าที่ของตน ดังนั้น กลุ่มจึงจำเป็นต้องมีระบบการตรวจสอบผลงาน ทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม วิธีการที่สามารถส่งเสริมให้ทุกคนได้ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่หลายวิธี เช่น การจัดกลุ่มให้เล็ก เพื่อจะได้มีการเอาใจใส่กันและกันได้อย่างทั่วถึง การทดสอบเป็นรายบุคคล การสุ่มชื่อให้รายงาน ครูสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในกลุ่ม การจัดให้กลุ่มมีผู้สังเกตการณ์ การให้ผู้เรียนสอนกันและกัน เป็นต้น

4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and small group skills)

การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญหลายประการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร และทักษะการแก้ปัญหาขัดแย้ง รวมทั้งการเคารพ ยอมรับ และใ่วางใจกันและกัน ซึ่งครูควรสอนและฝึกให้แก่ผู้เรียน เพื่อช่วยให้ดำเนินงานไปได้

5. การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group processing)

กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่ม เพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้ และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มครอบคลุมการวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีการทำงานของกลุ่ม พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม และผลงานของกลุ่ม การวิเคราะห์การเรียนรู้นี้อาจทำโดยครู หรือผู้เรียน หรือทั้งสองฝ่าย การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มนี้เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้กลุ่มตั้งใจทำงาน เพราะรู้ว่าจะได้รับข้อมูลป้อนกลับ และช่วยฝึกทักษะการรู้คิด metacognition คือสามารถที่จะประเมินการคิดและพฤติกรรมของตนที่ได้ทำไป

3.4 ประเภทและเทคนิคของการเรียนแบบร่วมมือ

เทคนิคของการเรียนแบบร่วมมือทั้งหมดนั้น มีคุณสมบัติสำคัญทั้ง 5 ประการ คือ ทุกเทคนิคต่างก็มีกระบวนการเรียนรู้ที่พึ่งพาและเกื้อกูลกัน สมาชิกกลุ่มมีการปรึกษาหารือและปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด สมาชิกทุกคนมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ สมาชิกกลุ่มต้อง

ใช้ทักษะการทำงานกลุ่ม และการสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงานหรือการเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงานร่วมกัน

เทคนิคของการเรียนแบบร่วมมือนั้นมีหลายเทคนิคด้วยกัน และสามารถแบ่งตามประเภทของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้ (Johnson, Johnson and Smith, 1991; Johnson and Holubec, 1993 อ้างถึงในวรรณช เนตรพิศาลวิฑ, 2544)

1. การเรียนแบบร่วมมือที่เป็นทางการ (Formal Cooperative Learning) เป็นการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือวิธีใดวิธีหนึ่งตลอดเวลาเรียน หรือตลอดกิจกรรมในการเรียนการสอน

2. การเรียนแบบร่วมมือที่ไม่เป็นทางการ (Informal Cooperative Learning) เป็นการเรียนรู้โดยใช้เทคนิควิธีเรียนแบบร่วมมือวิธีใดวิธีหนึ่งเฉพาะในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของการเรียนการสอน เช่น อาจใช้ในขั้นนำ สอดแทรกในขั้นสอนตอนใดก็ได้ หรือขั้นสรุป ขั้นทบทวนหรือวัดผล เป็นต้น

1. การเรียนแบบร่วมมือที่เป็นทางการ (Formal Cooperative Learning)

หมายถึง การจัดการเรียนแบบร่วมมือที่ให้ผู้เรียนได้เรียนร่วมมือเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 2-6 คน โดยผู้เรียนจะเรียนเป็นกลุ่มตลอดทุกขั้นตอนของการเรียน ตลอดระยะเวลาเรียน เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือที่เป็นทางการมีดังนี้

ลักษณะของเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือแบบเป็นทางการ ที่นิยมใช้กันนั้นมีอยู่ 7 เทคนิค ได้แก่

1. เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (STAD)
2. เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (TGT)
3. เทคนิคการจัดกลุ่มแบบที่ช่วยรายบุคคล (TAI)
4. เทคนิคการต่อภาพ (JIGSAW)
5. เทคนิคโปรแกรมการเรียนรู้ในการอ่านและเขียน (CIRC)
6. เทคนิคแบบกลุ่มสืบสอบ (GI)
7. เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (LT)

โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำการเรียนแบบร่วมมือในเทคนิคโปรแกรมการเรียนรู้ในการอ่านและเขียน (CIRC Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นเทคนิควิธีเรียนที่ใช้สำหรับการอ่าน เขียน และทักษะอื่นๆทางภาษา สมาชิกในกลุ่มมี 4 คน ฝนความรู้เท่ากัน 2 คน อีก 2 คนก็เท่ากัน แต่ต่างระดับความรู้กับ 2 คนแรก ผู้สอนเรียกคู่ที่มีความรู้ระดับเท่ากันจากทุกกลุ่มมาสอน

ให้กลับเข้ากลุ่ม แล้วเรียกคู่ต่อไปจากทุกกลุ่มมาสอน คะแนนกลุ่มพิจารณาจากคะแนนสอบของสมาชิกกลุ่มเป็นรายบุคคล ซึ่งมีขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงความเหมาะสมของวิชาและลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC

เทคนิค	วิชาที่เหมาะสม	ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ	การให้คะแนน
CIRC	สำหรับการอ่าน การเขียน และทักษะอื่นๆทาง ภาษา	<ol style="list-style-type: none"> ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่าน นักเรียนในกลุ่มทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน ครูจัดทีมใหม่โดยให้แต่ละทีมมีนักเรียนต่างระดับความสามารถอย่างน้อย 2 ระดับ ทีมทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เขียนรายงาน เรียงความ และมีการให้คะแนนผลงานของทีม ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจ้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน แนะนำคำศัพท์ใหม่ ทบทวนคำศัพท์เก่า ครูกำหนดเรื่องที่อ่านแล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมตามที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ หลังจากกิจกรรมการอ่านครูนำอภิปรายเรื่องที่อ่าน นักเรียนได้รับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ 	คะแนนกลุ่ม พิจารณาจาก คะแนนสอบของ สมาชิกเป็น รายบุคคล

2. การเรียนแบบร่วมมือที่ไม่เป็นทางการ (Informal Cooperative Learning)

หมายถึง การจัดการเรียนแบบร่วมมือที่ให้นักเรียนได้เรียนร่วมมือเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 2-6 คน โดยนักเรียนจะเรียนร่วมมือเป็นกลุ่มเฉพาะในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของการเรียนการสอน เช่น ชี้้นำ สอดแทรกในชั้นสอนตอนใดก็ได้ หรือใช้ในขั้นสรุป หรือขั้นทบทวน หรือขั้นวัดผล ของคาบเรียนใดคาบเรียนหนึ่งตามที่ครูกำหนด และเทคนิควิธีเรียนแบบร่วมมือที่เหมาะสมสำหรับนำมาจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการแบบร่วมมือที่ไม่เป็นทางการนี้จะมีลักษณะสำคัญ คือ เป็นวิธีที่ต้องใช้เวลาช่วงสั้นในการศึกษาร่วมกันเพียง 5-10 นาที จนถึง 1 คาบเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มร่วมมือชั่วคราว มี

การอภิปราย ชักถามก่อนและหลังเรียน หรือระหว่างการเรียนก็ได้เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา หรือทำงานร่วมกันได้สำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่ม

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นหรืออยู่ สองประเภทด้วยกัน ซึ่งประกอบด้วย การเรียนรู้แบบร่วมมือที่เป็นทางการและการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งมีเทคนิคในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไป การที่ผู้สอนจะเลือกใช้วิธีใด นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ประการเช่น ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน จุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน วิชาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

3.5 ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในการเรียนรู้ด้าน ต่างๆมากมาย ทั้งด้านจิตพิสัย พุทธิพิสัย และทักษะพิสัย การเรียนแบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น มีแหล่งการเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ และผู้เรียนยังต้องรับผิดชอบ ต่อการเรียนรู้ของตนเองและสมาชิกในกลุ่มด้วย

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีประโยชน์ต่อนักเรียน ทั้งในด้านสังคม และวิชาการ ดังนี้ (กรม วิชาการ, 2543)

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก เพราะทุกคนร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ทุกคนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน
2. ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พูด แสดงออก แสดงความคิดเห็น ลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเด็กที่เรียนไม่เก่ง ทำให้เด็กเก่งภาคภูมิใจ รู้จักสละเวลา ส่วนเด็กอ่อนเกิดความซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน
4. ทำให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การร่วมคิด การระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันค้นหาข้อมูลให้มาก คิดวิเคราะห์และเกิดการตัดสินใจ
5. ส่งเสริมทักษะทางสังคม ทำให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกันด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกันและกัน
6. ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

Prado-Olmos, Patricia and Others (1991) ที่ศึกษาผลการของการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนโรงเรียนสองภาษา โดยกรณีศึกษา สำหรับเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ CIRC งานวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย ชาวเม็กซิกัน-อเมริกัน 35 คน ซึ่งแบ่งกลุ่มโดยนักเรียนที่มีทักษะการอ่านสูง คู่กับนักเรียนที่มีทักษะการอ่านต่ำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนซึ่งเรียนตามหลักการของการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนมีการควบคุมการเรียนรู้และการจัดการภายในกลุ่มได้เป็นอย่างดี การตอบคำถามในเด็กที่มีทักษะการอ่านสูง จะตอบคำถามได้ดี และการตอบคำถามในเด็กกลุ่มที่ทักษะการอ่านต่ำจะตอบคำถามได้ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

Chang, J., Shimizu, W., (1997) ได้สนับสนุนประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้การอ่านแบบร่วมมือ หลังจากนำไปสอนนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้เรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาที่ 1 มีการพัฒนาทั้งด้านความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอภิปรายกลุ่มหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

Klingner, J, K, Vaughn, S., (1999) ได้นำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ไปใช้สอนนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยสรุปว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมีคะแนนเข้าใจในการอ่าน การเรียนรู้ด้านเนื้อหา และการเรียนรู้คำศัพท์ดีขึ้น

โฆเซิต จตุรัสวัฒนากุล(2543) ได้ศึกษา ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการสอนเป็นกลุ่มที่ช่วยเหลือเป็นรายบุคคลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีระดับความสามารถต่างกันโดยใช้เทคนิคการสอนเป็นกลุ่มที่ช่วยเหลือเป็นรายบุคคล (Team Assisted Individual หรือ TAI) พบว่า นักเรียนทุกระดับความสามารถทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการสอนเป็นกลุ่มที่ช่วยเหลือเป็นรายบุคคลมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่าก่อนการทดลอง และ นักเรียนทุกระดับความสามารถทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการสอนเป็นกลุ่มที่ช่วยเหลือเป็นรายบุคคลมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนในระดับเดียวกันที่เรียนตามปกติอย่าง หลังการทดลองนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการสอนเป็นกลุ่มที่ช่วยเหลือเป็นรายบุคคลมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกันระหว่างนักเรียนระดับความสามารถทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ปานกลางกับต่ำ แต่มีความแตกต่างระหว่างนักเรียนระดับความสามารถทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกับปานกลาง และสูงกับต่ำ

4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพเป็นส่วนหนึ่งของความแตกต่างระหว่างบุคคล และเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่สามารถส่งผลกระทบต่อกระบวนการเรียนการสอน การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตในสังคม เพราะพฤติกรรมต่างๆที่มนุษย์แสดงออกมานั้น บุคลิกภาพจะเป็นตัวก่อให้เกิดพฤติกรรมเหล่านั้นออกมา และจะเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่เพียงไร ก็แล้วแต่ว่าบุคคลนั้นมีบุคลิกภาพแบบใด Eysenck (1947) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ การกระทำทั้งหมดหรือแบบของพฤติกรรมทั้งหมดของร่างกายที่ได้รับมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม บุคลิกภาพเกิดจากการปะทะสัมพันธ์ระหว่างส่วนสำคัญ 4 ส่วนคือ ความคิด ลักษณะนิสัย อารมณ์ ความรู้สึก และองค์ประกอบทางร่างกาย

บุคลิกภาพเป็นสิ่งหนึ่งที่มีอิทธิพลครอบคลุมกิจกรรมของบุคคล ดังนั้นการศึกษา เรื่องบุคลิกภาพจะช่วยให้เข้าใจ และสามารถคาดคะเนพฤติกรรมในอนาคตของบุคคลได้ (Hall, 1967 อ้างถึงใน อุไร สิงโต, 2522) จากการศึกษาของ Taylor, cited by Naylor, (1972 อ้างถึงใน วราภรณ์ วังใน, 2531) พบว่า บุคลิกภาพเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วน Savage, (1962 อ้างถึงใน อรุมา จิรนิตกุล, 2544) พบว่าผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

ในการจัดเรียนการสอนสิ่งหนึ่งที่ผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจ คือ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การที่บุคคลจะเรียนรู้ หรือเกิดความเข้าใจได้ดีหรือไม่นั้น นักจิตวิทยา กล่าวว่า มีองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น การเรียนรู้ การรับรู้ สถิติปัญญา อาจกล่าวได้ว่าเป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล นักจิตวิทยาที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ ได้ศึกษาและเรียกรวมๆ ว่า บุคลิกภาพ เช่น Carl Gustave Jung, Adler, Maslow และ Skinner เป็นต้น

4.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

คำว่า บุคลิกภาพ (personality) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า persona ซึ่งมี ความหมายว่า หน้ากาก Mark บุคลิกภาพของคนจึงเปรียบเสมือนหน้ากากของตัวละครเพราะในชีวิตจริง บุคคลย่อมแสดงพฤติกรรมต่างๆ ในสถานการณ์ต่างๆที่แตกต่างกันออกไป เช่นเดียวกันกับตัวละครที่แสดงไปตามบทบาทนั้น การให้คำนิยามคำว่า บุคลิกภาพมีความหลากหลาย เพราะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล (สมสิทธิ์ จิตรสถาพร, 2545)

จากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 คำว่า บุคลิกภาพ หมายถึง สภาพนิสัยจำเพาะคน

Eysenck (1980) ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า หมายถึง การกระทำทั้งหมดหรือแบบของพฤติกรรมทั้งหมดของอินทรีย์ ที่ได้รับมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม เป็นผลของปฏิภยาร่วมระหว่างส่วนสำคัญ 4 ส่วน คือ ความคิด ลักษณะนิสัย อารมณ์ความรู้สึก และองค์ประกอบด้านร่างกาย

บุคลิกภาพ คือ แบบแห่งลักษณะของบุคคล และวิธีการแสดงออกซึ่งกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล (Hilgard and Richard, 1967อ้างถึงใน อรุมา จิรนิตกุล, 2544) บุคลิกภาพเป็นส่วนสำคัญยิ่งของบุคคล เพราะเป็นตัวส่งเสริมหรือขัดขวางความสำเร็จในด้านต่าง ๆ เช่น การเรียน การทำงาน การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (กรรณิการ์ อักษรสกุลเกษม อ้างถึงใน อนรรฆพร ศรีวิไลย์, 2534 อ้างถึงใน วัชรินทร์ เพชรชู, 2539)

นอกจากนี้บุคลิกภาพ จะเป็นตัวนำไปสู่ความเข้าใจในพฤติกรรมของบุคคล ในสถานการณ์ต่าง ๆ และความเข้าใจในพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ และความเข้าใจในพฤติกรรมจะทำให้สามารถพยากรณ์ และควบคุมพฤติกรรมของบุคคลได้ (วัชรินทร์ เพชรชู, 2539)

ดังนั้น บุคลิกภาพจึงหมายถึง ลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคลที่แสดงออกถึงพฤติกรรมเฉพาะตัว ตั้งแต่พฤติกรรมการแสดงออกที่อาจมองเห็นได้ชัดเจน ไปจนถึงอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดที่อาจมองเห็นได้ยาก

4.2 การจำแนกบุคลิกภาพตามแบบของ Jung (1959)

Jung (1959) นักจิตวิทยาชาวสวิสเซอร์แลนด์ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าตามแนวคิดของ Freud แต่อย่างไรก็ดี Jung ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดที่ว่าการพัฒนาบุคลิกภาพเป็นผลมาจากแรงขับสัญชาตญาณทางเพศ เขาจึงตั้งทฤษฎีใหม่ขึ้นมาเรียกว่า จิตวิทยาวิเคราะห์ อย่างไรก็ตาม Jung ก็เห็นด้วยกับ Freud ในเรื่องอิทธิพลของจิตใต้สำนึก ซึ่งเขาเชื่อว่านอกจากประสบการณ์ในอดีตที่เขาเก็บกดไว้ในจิตใต้สำนึกระดับบน ยังมีส่วนสะสมสืบทอดมาจากบรรพบุรุษในจิตใต้สำนึกระดับลึกอีกด้วย บุคลิกภาพของคนเราเกิดจากการหล่อหลอมผสมผสานกันระหว่างระบบของลักษณะต่าง ๆ (วัชรินทร์ เพชรชู, 2539)

Jung (1959) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลได้รับอิทธิพลมาจากจุดมุ่งหมายในชีวิตของตนซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ และจุดมุ่งหมายในอนาคต บุคคลจะพัฒนาจุดมุ่งหมายในชีวิตของเขาให้เต็มศักยภาพ และพัฒนาไปถึงการรู้จักตนเองอย่างแท้จริง โดยสรุปได้ว่า บุคลิกภาพประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ๆ ดังนี้

1. Ego เป็นจิตสำนึก ที่ประกอบด้วยความรู้สึกในการรับรู้ ความเข้าใจ ความคิด และความรู้สึก

2. Personal Unconscious ประกอบด้วยประสบการณ์ที่เคยอยู่ในจิตสำนึกมาก่อน แต่ถูกเก็บกด ยับยั้ง ลืม หรือถูกเพิกเฉย นอกจากนี้ยังประกอบด้วยปม (complex) ซึ่งเป็นระบบที่ประกอบด้วยความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ร่วมกัน เป็นกลุ่มของความจำ การรับรู้ และเป็นศูนย์กลาง ซึ่งมีการกระทำเหมือนแม่เหล็กดึงดูดกลุ่มของประสบการณ์ต่าง ๆ ประสบการณ์เหล่านี้ถูกดึงดูดเข้ามาเป็นปมโดยไม่รู้ตัว แต่อาจเปลี่ยนแปลงเป็นจิตใต้สำนึกได้ในเวลาและสถานการณ์ที่เหมาะสม

3. Collective Unconscious เป็นเสมือนที่รวบรวมและสะสมความจำที่ซ่อนอยู่ภายใน และสืบต่อมาเป็นมรดกจากบรรพบุรุษในอดีต นอกจากนี้ยังประกอบด้วย Archetypes เป็นความคิดที่ประกอบด้วยอารมณ์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งความคิดนี้มาจากจินตนาการ หรือการมองว่าเป็นการตอบสนองร่วมกันในการดำเนินชีวิตตามปกติในสถานการณ์ที่รู้ตัว

4. Persona หรือหน้ากาก เป็นหัวข้อที่บุคคลสร้างไว้เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ประเพณี และ Archetypes ภายในของบุคคล

5. Anima and Animus ลักษณะความเป็นหญิงเป็นชาย และลักษณะความเป็นชายในเพศหญิง บุคคลทุกคนจะมีส่วนประกอบนี้อยู่ภายใน โดยที่คนเราจะมีลักษณะของความเป็นชายและหญิงรวมกัน

6. Shadow หมายถึง เงา ประกอบด้วยสัญชาตญาณของสัตว์ที่มีมาแต่กำเนิด วิวัฒนาการมาจากรูปแบบของชีวิตที่ต่ำกว่า

7. Self ซึ่งก็คือ ตน เป็น Archetypes หนึ่งที่แสวงหาความเป็นเอกภาพของมนุษย์ซึ่งแสดงออกมาโดยผ่านสัญลักษณ์

8. Attitudes คือ เจตคติ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะเก็บตัว และลักษณะแสดงตัว

8.1 ลักษณะเก็บตัว (Introversion) เป็นลักษณะบุคคลที่สนใจโลกของตนเอง บุคคลประเภทนี้มักจะไม่กล้าตัดสินใจ ไม่ชอบสมาคม หลบหน้าผู้อื่น สงบเสงี่ยม ละเอียดถี่ถ้วน ปกป้องตนเอง ไม่มีความไว้วางใจผู้อื่น และมองผู้อื่นด้วยความพิโรธหรือหวาดระแวง

8.2 ลักษณะแสดงตัว (Extraversion) เป็นลักษณะของบุคคลที่สนใจโลกภายนอก สนใจในรูปธรรมมากกว่านามธรรม ชอบออกสังคม นิศัยเปิดเผย รู้จักผ่อนปรน ปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ง่าย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ๆ ไม่จริงจังกับความรู้สึกผิดหวัง

บุคคลจะไม่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งอย่างแท้จริง เพราะโดยธรรมชาติ บุคคลจะมี 2 ลักษณะอยู่ในตนเอง และเกิดความแปรผันซึ่งกันและกัน เช่น ลักษณะแสดงตัวเป็นลักษณะเด่น ลักษณะนี้จะเข้ามาอยู่ใต้จิตสำนึก ในขณะที่ลักษณะเก็บตัวจะด้อยและอยู่ในจิตไร้สำนึก แต่ถ้าลักษณะแสดงตัวเกิดขึ้นขัดแย้งขึ้นมาเมื่อใด ลักษณะเก็บตัวจะขยายเพิ่มขึ้น กลายเป็นลักษณะเด่นและเข้ามาอยู่ในจิตสำนึกแทน

Jung (1959) ได้จัดแบ่งบุคลิกภาพตามลักษณะพฤติกรรม 2 ประเภท คือ

1. บุคลิกภาพประเภทชอบเก็บตัว (Introvert Personality) ได้แก่ บุคคลที่มีบุคลิกลักษณะชอบเก็บตัวอยู่ตามลำพัง ซื่อาย ไม่ชอบและไม่สนใจที่จะเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ชอบคิด ชอบฝัน ชอบเก็บความรู้สึก และชอบหลบหลีกการเข้าสังคม ทำอะไรคำนึงถึงกฎระเบียบ เปลี่ยนแปลงยาก มีความเชื่อมั่นและความสุขุมรอบคอบ

2. บุคลิกภาพประเภทชอบแสดงตัว (Extrovert Personality) ได้แก่ บุคคลที่มีบุคลิกภาพในลักษณะชอบการแสดงออก (Show off) ชอบเกี่ยวข้องกับผู้อื่น และร่วมมือกับผู้อื่นแสดงออก ชอบสังสรรค์และสนใจเรื่องราวของผู้อื่น ชอบเปิดเผย ชอบความท้าทาย พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไปกับเหตุการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ทำอะไรด้วยความฉับไว สนใจและตื่นตัวกับสิ่งแวดล้อมและสิ่งเร้าภายนอก

อุทัย หิรัญโต (2534 อ้างถึงใน วัชรินทร์ เพชรชู, 2539) ได้จำแนกลักษณะเฉพาะของบุคคลตามแนวพฤติกรรมของ Jung ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ลักษณะเฉพาะของบุคคล ที่มีลักษณะแบบเก็บตัวและแสดงตัว

กลุ่มเก็บตัว	กลุ่มแสดงตัว
เอาตัวเองเป็นจุดศูนย์กลางความรู้สึกนึกคิด	สนใจเรื่องคนอื่นและโลกภายนอก
เป็นนักฝัน	บูชาความจริง
ชอบทำงานคนเดียว	ชอบทำงานร่วมกับคนอื่น
เก็บตัวเงียบคนเดียว ไม่ชอบสูงส่งกับใคร	ชอบความสนุกสนานรื่นเริง ชอบสมาคม
เก็บความรู้สึกได้ดี	แสดงออกอย่างเปิดเผย
มักโทษตัวเอง	มักโทษคนอื่น
มองโลกในแง่ร้าย	มองโลกในแง่ดี
จริงจังกับชีวิต	ไม่ยึดมั่นถือมั่นในสิ่งใดจนเกินไป
เป็นคนเจ้าระเบียบแบบแผน	ไม่ชอบการกระทำที่ถ้วนถี่
ทำอะไรด้วยความระมัดระวัง ไตร่ตรอง	ชอบความฉับไว รวดเร็ว
ชอบทำมากกว่าพูด	ชอบพูดมากกว่าทำ
มักเกรงใจผู้อื่นไม่ชอบเป็นใหญ่เป็นโต	ชอบใช้อำนาจขู่เข็ญ
มีเพื่อนน้อย แต่ได้เพื่อนจริง	ชอบเป็นเจ้านายคน
ชอบวิจารณ์ผู้อื่น	มีเพื่อนมาก แต่คบแบบผิวเผิน
ต้องการเปลี่ยนสภาพของโลกให้เข้ากับตัวเอง	ไม่ชอบวิจารณ์ใคร
	ต้องการปรับสภาพตัวเองให้เข้ากับสภาพโลก

เมื่อพิจารณาลักษณะเฉพาะของพฤติกรรมที่เป็นแบบแผนของกลุ่มบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว จะสังเกตเห็นว่ามีลักษณะตรงกันข้าม ซึ่งลักษณะที่ตรงกันข้ามนี้จะส่งผลให้พฤติกรรมการเรียนรู้มีความแตกต่างกันด้วย

4.3 แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI (The Maudsley Personality Inventory)

แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI ถูกพัฒนาขึ้นจากทฤษฎีของ Jung ในปี 1958 ซึ่งแบ่งบุคลิกภาพเป็นแบบแสดงตัว (extrovert) และแบบเก็บตัว (introvert) จึงมีการสร้างแบบทดสอบขึ้นเพื่อวัดบุคลิกภาพดังกล่าว แต่ยังคงขาดวิธีสร้างและวิธีวิเคราะห์อย่างถูกต้อง ต่อมา Guildford ได้สร้างแบบทดสอบ โดยใช้วิธีการทางสถิติเข้าช่วย แต่แบบทดสอบแต่ละส่วนยังไม่เป็นอิสระจากกัน ซึ่ง Eysenck โดยเรียกชื่อว่า The Maudsley Personality Inventory (MPI) ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบ Objective Test โดยมีลักษณะ ดังนี้ (Eysenck, 1970 อ้างถึงใน อรรชума จิรนนิตกุล, 2544)

1. จำนวนคำถามน้อย
2. ใช้วัดบุคลิกภาพด้านพื้นฐานทางอารมณ์ และการแสดงออกโดยไม่เกี่ยวข้องกับระดับสติปัญญา
3. สะดวกต่อการนำไปใช้ เนื่องจากมีคำอธิบายที่ชัดเจน มีเกณฑ์การให้คะแนนการแปรผล ที่ชัดเจนไม่ยุ่งยาก
4. ใช้เวลาน้อย
5. มีค่าความเที่ยงสูง
6. แต่ละส่วนมีอิสระต่อกัน
7. ไม่มีความแตกต่างในเรื่องเพศ ภาษา วัฒนธรรม และสติปัญญา เมื่อนำไปใช้
8. มีค่าสหสัมพันธ์สูงกว่าแบบทดสอบมาตรฐานอื่นที่วัดในลักษณะเดียวกัน

แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI สามารถนำไปใช้ทดสอบ วิจัย และใช้ทางคลินิกได้อย่างกว้างขวาง (Eysenck 1970 อ้างถึงใน อรรชума จิรนนิตกุล, 2544) คือ

1. ใช้ในทางแนะแนวการศึกษา และการให้คำปรึกษา
2. ใช้ในการวินิจฉัยทางคลินิก
3. ใช้ในการวิจัย
4. ใช้ในการวิจัยตลาด
6. ใช้ในการคัดเลือก และปรึกษาเลือกอาชีพ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามบุคลิกภาพ MPI (The Maudsley Personality Inventory) ซึ่งสร้างขึ้นโดย H.J.Eysenck เมื่อปี ค.ศ. 1959 ซึ่ง เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว และ Harry Gardiner อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกันแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยเมื่อปี 2510 ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ส่วน คือ ส่วนที่วัดบุคลิกภาพแบบเก็บตัว-แสดงตัว (Introvert-Extrovert Scale) ประกอบด้วยข้อคำถาม 24 ข้อ และอีกส่วนหนึ่ง คือ ส่วนที่วัดบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวทางอารมณ์-มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism-Stability Scale) ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 24 ข้อ รวมทั้งหมด 48 ข้ออาจใช้ทดสอบได้ทั้งรายบุคคล และทดสอบหมู่ ไม่มีการจำกัดเวลาในการทดสอบ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบเฉพาะส่วนที่ใช้วัดบุคลิกภาพด้านเก็บตัว-แสดงตัว (Introvert-Extrovert Scale) มาใช้ส่วนเดียวเท่านั้น ข้อคำถาม 24 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามที่มีความหมายเชิงนิมาน (Positive) จำนวน 16 ข้อ และเป็นข้อคำถามที่มีความหมายเชิงนิเสธ (Negative) จำนวน 8 ข้อ

หลักการให้คะแนนมี 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 ในข้อความที่มีความหมายเชิงนิมาน (Positive) ซึ่งมีอยู่ 16 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 13, 14, 16, 17, 19, 21, 22, 23 และ 24 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้าตอบ ใช่	ได้ 2 คะแนน
ถ้าตอบ ไม่แน่ใจ	ได้ 1 คะแนน
ถ้าตอบ ไม่ใช่	ได้ 0 คะแนน

กรณีที่ 2 ในข้อความที่มีความหมายเชิงนิเสธ (Negative) ซึ่งมีอยู่ 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7, 8, 9, 11, 12, 15, 18 และ 20 การให้คะแนนจะตรงข้ามกับกรณีแรก คือ

ถ้าตอบ ใช่	ได้ 0 คะแนน
ถ้าตอบ ไม่แน่ใจ	ได้ 1 คะแนน
ถ้าตอบ ไม่ใช่	ได้ 2 คะแนน

รายละเอียดของแบบทดสอบดูได้จากภาคผนวก ข หน้า 99

4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ เกิดข้อค้นพบต่าง ๆ ทั้งการพบว่าบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน และไม่แตกต่างกัน ดังนี้

Starr (1972) ได้ศึกษาเรื่อง การออกเสียง โดยใช้นักเรียนจากมหาวิทยาลัยเซินหลุยมิสซูรี ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัว แล้วให้เรียนในสภาพการเรียนเป็นรายบุคคลและสภาพการเรียนเป็นกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวในการสภาพการเรียนเป็นกลุ่มจะ

เรียนได้ดีกว่าเมื่อเรียนเป็นรายบุคคลเล็กน้อย แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวในสภาพการเรียนเป็นรายบุคคลจะเรียนได้ดีกว่าในสภาพการเรียนเป็นกลุ่มเพียงเล็กน้อย แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

Desena (1964 อ้างถึงใน วงพัคตร์ ภูพันธ์ศรี, 2522) ศึกษาเปรียบเทียบระดับการปรับตัวของเด็กที่เรียนดี ปานกลาง และเด็กเรียนอ่อน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิต มหาวิทยาลัย เพนซิลวาเนีย ชั้นปีที่ 1 จำนวน 1,061 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มีผลการเรียนดีจะมีความสามารถในการปรับตัวได้ดีและรวดเร็วกว่าเด็กที่เรียนในระดับปานกลาง และระดับต่ำได้อย่างชัดเจน ซึ่งการปรับตัวทางสังคมได้นั้นถือว่าเป็นลักษณะหนึ่งของเด็กแสดงตัว หรือสามารถกล่าวได้ว่าเด็กที่เรียนดี จะมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

Hopmeier (1983) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของบุคลิกภาพต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนพบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะได้รับประโยชน์จากการเรียนจากบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนมากกว่าผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

อุไร สิงโต (2522) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 15 – 17 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2521 ในโรงเรียนรัฐบาล 2 แห่ง จำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI และมาตราประมาณค่าจากอาจารย์ผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า

- 1) บุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับความสัมพันธ์ .26
- 2) นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนแตกต่างกันกับผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 3) นักเรียนชายที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนไม่แตกต่างกันกับนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว
- 4) นักเรียนชายที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนไม่แตกต่างกันกับนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เจษฎา ชนะโรค (2530) ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับวิธีการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี ซึ่งผลการวิจัย

พบว่า ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว เมื่อเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วรารภรณ์ วัจโน (2531) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีบุคลิกภาพต่างกันไปเรียนด้วยสถานการณ์จำลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนนารีรัตน์ จังหวัดแพร่ ปีการศึกษา 2531 จำนวน 48 คน แบ่งเป็นกลุ่มบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวกลุ่มละ 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

วัชรินทร์ เพชรชู (2539) ศึกษาเกี่ยวกับ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับการให้ผลป้อนกลับในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยศึกษาบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวกับรูปแบบการให้ผลป้อนกลับแบบให้ทันทีกับชะลอการให้ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2539 จำนวน 90 คน ทำการทดลองโดยทำการแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว 50 คน และแบบเก็บตัว 40 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI ของ H.J. Eysenck บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการให้ผลป้อนกลับแบบให้ทันที และชะลอการให้ผลการวิจัยพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับรูปแบบการให้ผลป้อนกลับในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรอุมา จิรณิตกุล (2544) ทำการศึกษาผลของการฝึกกำกับตนเองที่มีต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแบบแสดงตัว โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโคกก่อพิทยาคม จำนวน 48 คน ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว โดยเครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI การกำกับตนเอง และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวที่ได้รับการฝึกกำกับตนเองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในทางกลับกัน มีงานวิจัยที่พบว่าบุคลิกภาพไม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังเช่น Banister (1973) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพกับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้วยวิธีสอน 2 วิธี ได้แก่ การสอนด้วยวิธีการบรรยายแล้วให้นักเรียนทำงานเป็นรายบุคคล กับการสอนแบบบรรยาย เช่นเดียวกันแต่ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งทำการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 247 คน และมีค่าระดับความถนัดทางคณิตศาสตร์สูงกว่าระดับกลาง โดยใช้แบบทดสอบ บุคลิกภาพ MPI ในการจำแนกบุคลิกภาพของนักเรียน และใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนของนักเรียนแต่ละกลุ่มบุคลิกภาพไม่แตกต่างกัน และ ผลการเรียนจำนวนตามสภาพการทำงาน คือ เมื่อทำงานเป็นรายบุคคลกับทำงานเป็นกลุ่ม พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน แต่นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวที่ทำงานเป็นกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวที่ทำงานเป็นรายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ซึ่งต่างกับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ที่ผลการเรียนในสภาพการเรียนเป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคลไม่แตกต่างกัน

กอบกุล สรรพกิจจำนง (2531) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับแบบของ ปฏิสัมพันธ์ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาของโรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2531 จำนวน 134 คน โดยบุคลิกภาพที่ศึกษาเป็นแบบบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแสดงตัว เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) โปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 2 ชุด ได้แก่ ชุดปฏิสัมพันธ์แบบผู้เรียนกับคอมพิวเตอร์ และชุดปฏิสัมพันธ์แบบผู้เรียนกับผู้เรียนกับคอมพิวเตอร์ 2) แบบสำรวจบุคลิกภาพแบบเก็บตัว-แสดงตัว 3) แบบทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับแบบปฏิสัมพันธ์ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โจจนันท์ ชลลัมพี (2546) ได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนาในการเรียนการสอนบนเว็บของนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและแบบเก็บตัว โดยทำการทดลองให้ผู้เรียนเรียนจากโปรแกรมการสอนบนเว็บที่มีกระดานสนทนาต่างกัน 3 รูปแบบ คือ กระดานสนทนาที่มีรูปแบบเป็นข้อความทั้งหมด รูปแบบที่มีการนำการ์ตูนหรือกราฟิกมาใช้ประกอบในกระดานสนทนาเพื่อเป็นตัวแทนของผู้สนทนา และรูปแบบที่มีการนำภาพถ่ายของผู้สนทนามาใช้ประกอบในกระดานสนทนา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เรียนวิชาพื้นฐานคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2546 จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบทดสอบกลุ่มบุคลิกภาพ MPI โปรแกรมการเรียนการสอนบน

เว็บวิชาพื้นฐานคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาเรื่องหลักการออกแบบและเกณฑ์การประเมินเว็บเพจ ซึ่งเป็นโปรแกรมการเรียนการสอนบนเว็บ ที่มีการใช้กระดานสนทนาเป็นเครื่องมือในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างโปรแกรมการเรียนการสอนบนเว็บที่มีรูปแบบของกระดานสนทนาต่างกับกับบุคลิกภาพของผู้เรียนที่ต่างกัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนาของผู้เรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และพบว่าผู้เรียนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเก็บตัวเป็นผู้ที่ชอบการเรียนการสอนบนเว็บที่ใช้กระดานสนทนาทำกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่าผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว เนื่องมาจากการเรียนบนเว็บเป็นการเรียนบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ ทำให้ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวไม่มีโอกาสได้เปิดเผยตัว จึงอาจทำให้ความสนใจในการเรียนบนเว็บน้อยลง

สรุปแล้วผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกัน ทั้งบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและบุคลิกภาพแบบแสดงตัว จะมีลักษณะเฉพาะตัวที่ต่างกัน โดยผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะไม่ชอบเข้าสังคม ไม่ชอบรวมกลุ่มกับใคร ชอบทำงานคนเดียว ต่างจากผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ซึ่งชอบการเข้าสังคม ชอบการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และชอบการแสดงออก จากลักษณะนิสัยดังกล่าว ทำให้ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันชอบวิธีการเรียนที่แตกต่างกันด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ผลของการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน และต้องการประเมินความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของผู้ที่เรียนตามการวิจัยจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ซึ่งการดำเนินการวิจัยมีรายละเอียด ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การออกแบบงานวิจัย
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การออกแบบงานวิจัย

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ในลักษณะทดสอบก่อนและหลังทดลอง (Pretest – Posttest Comparative Group Design) ที่มีกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม มีลักษณะดังนี้

ตารางที่ 6 การออกแบบงานวิจัย

กลุ่มทดลอง	การวัดก่อนการทดลอง	ตัวแปรจัดกระทำ	การวัดหลังการทดลอง
E ₁	O ₁	X	O ₂
E ₂	O ₁	X	O ₂

E ₁	แทน	กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว
E ₂	แทน	กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว
O ₁	แทน	การวัดผลก่อนเรียน (Pre-test) ของกลุ่มตัวอย่าง
O ₂	แทน	การวัดผลหลังเรียน (Post-test) ของกลุ่มตัวอย่าง

X แทน การจัดการกระทำ (treatment) หรือการให้ตัวแปรทดลอง คือ การจัดการเรียน การสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในการ เรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนในโครงการโรงเรียนในพื้นที่เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในเรื่องเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง คือ อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ด้านบุคลากรและนักเรียนที่มีความรู้ และทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาค้นคว้า และประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 233 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง เลือกโรงเรียนนาฏนุเคราะห์ เป็นโรงเรียนที่ใช้ในการศึกษาเนื่องจากเป็นโรงเรียนต้นแบบโครงการโรงเรียนในพื้นที่ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีความพร้อมทั้งด้านอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ด้านบุคลากรและนักเรียนที่มีความรู้ และทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาค้นคว้า ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดเผยตัว และแบบเก็บตัว จำนวน 64 คน ซึ่งมีขั้นตอนคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 ให้นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 6 ห้อง รวมจำนวนทั้งสิ้น 233 คน แล้วนำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ MPI (The Maudsley Personality Inventory) ของ H.J.Eysenck (1959) ซึ่งเกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ร่วมกับ Harry Gardiner แปล และเรียบเรียงเป็นภาษาไทย เมื่อ พ.ศ. 2510 แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยสเกล 2 สเกล คือ สเกลวัดบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัว (Extroversion-Introversion Scale) ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 24 ข้อ และอีกสเกลหนึ่ง คือ สเกลวัดบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวทางอารมณ์ - มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism – Stability Scale) ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 24 ข้อ รวมทั้งหมด 48 ข้อ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบทดสอบเฉพาะสเกลที่ใช้วัดบุคลิกภาพด้านแสดงตัว-เก็บตัว (Extroversion-Introversion Scale) มาใช้เพียงสเกลเดียวเท่านั้น หลักการให้คะแนนมี 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 ในข้อความที่มีความหมายเชิงนิมมาน (Positive) ซึ่งมีอยู่ 16 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1,2,3,4,5,6,10,13,14,16,17,19,21,22,23, และ 24 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้าตอบในช่อง	ใช่	ให้	2	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง	ไม่แน่ใจ	ให้	1	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง	ไม่ใช่	ให้	0	คะแนน

กรณีที่ 2 ในข้อความที่มีความหมายเชิงนิเสธ (Negative) ซึ่งมีอยู่ 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7,8,9,11,,12,15,18 และ ข้อ 20 เกณฑ์การให้คะแนนจะตรงกันข้ามกับกรณีแรก คือ

ถ้าตอบในช่อง	ใช่	ให้	0	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง	ไม่แน่ใจ	ให้	1	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง	ไม่ใช่	ให้	2	คะแนน

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มคะแนนของนักเรียนที่ได้มาคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ไทล์ เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีบุคลิกภาพแบบใดบ้าง ซึ่งคะแนนจากแบบทดสอบที่แบ่งกลุ่มแบบบุคลิกภาพของนักเรียนได้กำหนดดังนี้

นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว (Extrovert) คือ นักเรียนที่ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบ MPI ตั้งแต่ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75-99

นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) คือ นักเรียนที่ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบ MPI ตั้งแต่ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 1-15 (อุไร สิงห์โต, 2522)

ตารางที่ 7 จำนวนนักเรียนจำแนกตามบุคลิกภาพ จากคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ และช่วงคะแนนแบบทดสอบ MPI

เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่	ช่วงคะแนน	บุคลิกภาพ	จำนวนนักเรียน
1-25	10-22	บุคลิกภาพแบบเก็บตัว	53
26-74	23-29	ไม่เข้ากลุ่ม	117
75-99	30-38	บุคลิกภาพแบบแสดงตัว	72
รวม			233

ขั้นที่ 3 ทำการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักเรียนที่มีผลคะแนนในกลุ่มเปอร์เซ็นต์ไทล์สูงจัดอยู่ในกลุ่มบุคลิกภาพทั้งแบบแสดงตัว และกลุ่มที่ได้คะแนนในกลุ่มเปอร์เซ็นต์ไทล์ต่ำจัดอยู่ในกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว แล้วคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว โดยคัดเลือกจากผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบสูงสุดและลดลงมา จำนวน 32 คน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว จากคะแนนต่ำสุดและเพิ่มขึ้นมา จำนวน 32 คน รวมทั้งสิ้น 64 คน

ตารางที่ 8 จำนวนนักเรียนที่จำแนกตามบุคลิกภาพ

เปอร์เซ็นต์ที่ไทม์ที่	ช่วงคะแนน	บุคลิกภาพ	จำนวนนักเรียน
1-25	10-22	บุคลิกภาพแบบเก็บตัว	32
75-99	30-38	บุคลิกภาพแบบแสดงตัว	32
รวม			64

ขั้นที่ 4 นำนักเรียนจากกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมาทำการแบ่งกลุ่มเป็น 16 กลุ่ม กลุ่มละ 2 สองคน และกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว แบ่งกลุ่มเป็น 16 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน

ขั้นที่ 5 นำกลุ่มย่อยที่แบ่งได้ทั้งกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว สุ่มเข้าสู่กลุ่มทดลอง รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 9 แสดงการจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

กลุ่มทดลอง จำนวนสมาชิก	ลักษณะบุคลิกภาพ		จำนวน กลุ่ม	รวม สมาชิก ในกลุ่ม
	บุคลิกภาพแบบแสดงตัว	บุคลิกภาพแบบเก็บตัว		
กลุ่มที่ 1	2	2	1	4
กลุ่มที่ 2	2	2	1	4
กลุ่มที่ 3	2	2	1	4
กลุ่มที่ 4	2	2	1	4
กลุ่มที่ 5	2	2	1	4
กลุ่มที่ 6	2	2	1	4
กลุ่มที่ 7	2	2	1	4
กลุ่มที่ 8	2	2	1	4
กลุ่มที่ 9	2	2	1	4
กลุ่มที่ 10	2	2	1	4
กลุ่มที่ 11	2	2	1	4
กลุ่มที่ 12	2	2	1	4

กลุ่มทดลอง จำนวนสมาชิก	ลักษณะบุคลิกภาพ		จำนวน กลุ่ม	รวม สมาชิก ในกลุ่ม
	บุคลิกภาพแบบแสดงตัว	บุคลิกภาพแบบเก็บตัว		
กลุ่มที่ 13	2	2	1	4
กลุ่มที่ 14	2	2	1	4
กลุ่มที่ 15	2	2	1	4
กลุ่มที่ 16	2	2	1	4
รวม	32	32	16	64

3 .เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามและแบบประเมินความสอดคล้องการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแบบร่วมมือ
2. แผนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
4. แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน
5. แบบประเมินบทเรียนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
6. บทเรียนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
7. แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินการเรียนแบบร่วมมือ
8. แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI

โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามและแบบประเมินความสอดคล้องการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแบบร่วมมือ

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ กับกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษแบบร่วมมือโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ตรวจสอบแผนการเรียนบนเว็บวิชาภาษาอังกฤษ ดังวิธีการต่อไปนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและการเรียนแบบ
ร่วมมือ วิเคราะห์แล้วนำความรู้ไปสร้างข้อคำถาม

1.2 นำวิธีการและเนื้อหาจากแผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษแบบร่วมมือ
มาสร้างข้อคำถามลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ 3 ระดับ คือ สอดคล้อง ไม่สอดคล้อง และไม่
แน่ใจ โดยมีเกณฑ์การวัดคะแนน เป็น 3 ระดับคือ คือ สอดคล้อง ให้ 1 คะแนน ไม่สอดคล้อง ให้ -1
คะแนน และไม่แน่ใจ ให้ 0 คะแนน โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของการยอมรับความคิดเห็นไว้ตั้งแต่
0.5 ขึ้นไป (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2542)

1.3 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความ
ตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

1.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องตามคำแนะนำของอาจารย์ที่
ปรึกษาก่อนนำไปใช้จริง (ดูรายละเอียดของแบบสอบถามในภาคผนวก ค หน้า 199-202)

2. แผนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำแผนการสอนโดย วิเคราะห์เนื้อหา และรายละเอียด การ
เรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนแบบผสมผสาน ตามประเด็นต่างๆ
ดังนี้

1. เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ

1.1 ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษช่วงชั้นที่ 3 ระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาภาษาอังกฤษหลัก (อ 31101) และศึกษาโครงสร้างเนื้อหาจากหนังสือ Your
Turn 1 ของ Michael Downie จากสำนักพิมพ์ อักษรเจริญทัศน์ และคู่มือครูตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กระทรวงศึกษาธิการ

1.2 วิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหาความรู้ เพื่อคัดเลือกเนื้อหาความรู้และกำหนด
จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาความรู้ หน่วยที่ 6 เรื่อง Celebrations ได้แก่

1. Content : จากหนังสือเรียน Your Turn Best 1 หน้า 60 - 69
2. Function : Expressing
3. Language Points : - Past Simple Tense
- Adverbs of Frequency
4. Vocabulary : - Festival
- Possessions

- Religions
- Dates
- 5. Skills : Read and write cards and invitations
- 6. Across Cultures : British festivals : Halloween and Bonfire night
- 7. Cross Curricular : History : identify famous historical figures
- 8. Themes : World religions

1.3 คัดเลือกเนื้อหาความรู้จากวิชาภาษาอังกฤษหลัก (อ 31101) ที่เหมาะสมการจัดการเรียนการสอนได้แก่เนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนสอนที่เป็นทักษะการอ่าน และการจัดการเรียนแบบร่วมมือที่ใช้เทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) ซึ่งสามารถเรียนได้ทั้งในชั้นเรียน และบนเว็บ คือ หน่วยที่ 6 เรื่อง Celebrations จากหนังสือเรียน Your Turn 1 เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 10 แสดงโครงสร้างของเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์	เนื้อหา
1. อ่านบทอ่านเกี่ยวกับเทศกาลได้อย่างถูกต้อง (P)	- เรื่องที่ 1 Why was yesterday special for Erin?
2. เข้าใจและบอกใจความสำคัญในเนื้อเรื่องที่อ่านได้ (K)	- เรื่องที่ 2 Halloween
3. ประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะพื้นฐานทางภาษาอังกฤษ และสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในการแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องได้ (K, P)	- เรื่องที่ 3 Kate's note. - เรื่องที่ 4 an invitation, a reply to an invitation, a birthday card.
4. เขียนการ์ดอวยพร การ์ดเชิญ จดหมายตอบรับ และปฏิทินเกี่ยวกับวันเกิดเป็นภาษาอังกฤษได้ (K, P)	

2. วิธีการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และข้อค้นพบจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ และการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างโครงสร้างบทเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน ด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

2.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิคการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ซึ่งเทคนิคที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนภาษา คือ ขั้นตอนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียน 5 ขั้นตอน (Stevens R., and others. 1987 อ้างถึงใน นาทยา ปิรันธนานนท์, 2543) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับแบบของบุคลิกภาพนักเรียนในกลุ่มทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน
2. ครูจัดทีมใหม่โดยให้แต่ละกลุ่มมีนักเรียนมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน 2 แบบ โดยทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมการอ่านแบบร่วมมือ และมีการจัดแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม และนักเรียนภายในกลุ่มทำงานร่วมกันเป็นทีม
3. ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจกวัสดุประสงค์ในการอ่าน แนะนำคำศัพท์ใหม่ ทบทวนคำศัพท์เก่า ครูกำหนดเรื่องที่จะอ่านแล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมตามที่ครูจัดเตรียมไว้ให้

4. หลังจากกิจกรรมการอ่าน ครูนำอภิปรายเรื่องที่อ่าน

5. นักเรียนได้รับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ

2.3 ศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และผู้วิจัยได้เลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนโดยใช้รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ แบบ 2 W 3 P (สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนากการเรียนรู้, 2547) โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อมหรือนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนเนื้อหาใหม่ หรือเป็นการทบทวนเนื้อหาที่ผ่านมาแล้ว

2. ขั้นนำเสนอ (Presentation) เป็นการป้อนตัวภาษา (Language input) แก่ผู้เรียนทั้งนี้เป็นตัวอย่างภาษาที่ใช้ในชีวิตจริง และที่ครูผู้สอนเลือกใช้ในห้องเรียน

3. ขั้นฝึกทักษะ (Practice) เป็นการฝึกตัวภาษาในสถานการณ์ที่ครูผู้สอนนำเสนอขั้นนำเสนอ (Presentation)

4. ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Production) เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่นำเสนอไปแล้ว เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่เรียนรู้มาแล้วโดยครูผู้สอนแสดงบทบาทเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ และช่วยเหลือผู้เรียนในการนำภาษาไปใช้ (Product language)

5. ขั้นสรุปบทเรียน (Wrap up) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้สรุปสาระสำคัญของบทเรียน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบร่วมมือเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข หน้า 185-187)

3. การเรียนแบบผสมผสาน

กิจกรรมการเรียนแบบผสมผสาน ในการเรียนทั้งหมด จำนวน 12 ชั่วโมง ซึ่งเป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ ประกอบไปด้วยการเรียนในชั้นเรียน 6 ชั่วโมง คิดเป็น 50 เปอร์เซ็นต์ของเวลาเรียนทั้งหมด และการเรียนบนเว็บ 6 ชั่วโมง คิดเป็น 50 เปอร์เซ็นต์ของเวลาเรียนทั้งหมด คิดเป็นสัดส่วน 50 :50 (Sloan Consortium Foundation : 2005) และ Allen and Ure (2003 อ้างถึงใน Bonk and Graham, 2006) และองค์ประกอบของการเรียนการแบบผสมผสาน คือการผสมผสานการเรียนการสอนในชั้นเรียน(Traditional Classroom) และการเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) ซึ่งเพิ่มช่องทางการสื่อสาร และรูปแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับเนื้อหา ผู้เรียนกับบริบทในการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถใช้เครื่องมือต่างๆ มาช่วยในการเรียนรู้ การอภิปรายกลุ่มย่อยภายในกลุ่มตนเอง หรืออภิปรายกลุ่มใหญ่ทั้งห้องเรียนผ่านกระดานสนทนา ทำแบบฝึกหัดและตรวจคำตอบด้วยตัวเอง ส่งงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และอภิปรายข้อสงสัยซักถามปัญหาในการทำกิจกรรมการเรียนภายในห้องเรียนจากครูผู้สอนในชั้นเรียนปกติ

ขั้นที่ 2 สร้างแผนการสอนสำหรับการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาภาษาอังกฤษตามเนื้อหา และขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ (ภาคผนวก ข หน้า 181-197)

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบแผนการสอน

3.1 นำแผนการสอนไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจแก้ไข

3.2 นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการสอนสำหรับการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือวิชาภาษาอังกฤษเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินความสอดคล้องของข้อคำถาม จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องด้านการออกแบบการเรียนการสอน วิเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการเรียนแบบร่วมมือ โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

3.2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง ดังนี้

3.2.1.1 เป็นผู้หรือเคยมีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา ไม่ต่ำกว่า 2 ปี และ / หรือ

3.2.1.2 เป็นผู้ที่มีผลงานทางวิชาการด้านการสอนภาษาอังกฤษ ระดับ

มัธยมศึกษา

หลังจากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ตรงตามเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยแบบสอบถาม และแบบประเมินความสอดคล้องของเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ และกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือวิชาภาษาอังกฤษ (แบบสอบถามดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ค หน้า 181-197) โดยวิธีการให้คะแนน ผลการพิจารณามีดังนี้

+ 1	หมายถึง	ข้อคำถามนั้นสอดคล้องของข้อคำถาม
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องของข้อคำถาม
- 1	หมายถึง	ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องของข้อคำถาม

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ
วัตถุประสงค์เป็นรายวัตถุประสงค์ (Index of Consistency หรือ IOC) โดยมีสูตรคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม

R คือ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้พิจารณาตัดสินทั้งหมด

โดยการแปลความหมายคือ ถ้า $IOC \geq 0.5$ แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและ

การจัดกระบวนการเรียนการสอนจริง

ถ้า $IOC < 0.5$ แสดงว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

และการจัดกระบวนการเรียนการสอน

เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องในประเด็นต่าง ๆ จำนวน 10
ประเด็น และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (ดูรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลจาก
แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญลงความเห็น ในภาคผนวก จ หน้า 240-242)

3.3 ปรับปรุงแก้ไขแผนการสอนให้ถูกต้องและเหมาะสมตามคำแนะนำของ
ผู้เชี่ยวชาญ

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

แบบทดสอบแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Celebrations
เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ใช้วัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน 3 ด้าน คือ ด้าน
ความรู้ความจำ ด้านความเข้าใจ และด้านการนำความรู้ไปใช้ ประกอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนวิชาซึ่งใช้เป็นแบบวัดก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

3.2 กำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมในการวัดรวมทั้งน้ำหนัก (จำนวนข้อสอบ) โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Celebrations โดยพิจารณากำหนดน้ำหนักของแบบวัดจากจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อกำหนดอัตราส่วนของแบบวัดที่เหมาะสมโดยวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความจำ ด้านความเข้าใจ และด้านการนำความรู้ไปใช้ จากบทเรียนโดยผู้วิจัยได้นำน้ำหนักของพฤติกรรมการเรียนรู้ที่จะวัดในแต่ละด้านตามเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Celebrations

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Celebrations ให้สอดคล้องกับตารางวิเคราะห์เนื้อหาพฤติกรรมการเรียนรู้ และวัตถุประสงค์ โดยสร้างเป็นแบบปรนัยเลือกตอบแต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว โดยแบ่งเป็นการวัดความรู้และความจำ 8 ข้อ วัดความเข้าใจ 13 ข้อ และวัดการนำไปใช้ 9 ข้อ รวม 30 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อคือ ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ข้อให้ 0 คะแนน

ตารางที่ 11 แสดงรายละเอียดข้อคำถามโดยการจำแนกตามเนื้อหา เรื่อง Celebrations ซึ่งแบ่งตามพฤติกรรมการเรียนรู้

เนื้อหา	ความรู้ ความจำ	ความ เข้าใจ	การ นำไปใช้	รวม
- เรื่องที่ 1 Why was yesterday special for Erin?	4	4	2	10
- เรื่องที่ 2 Halloween (Festivals)	1	1	7	9
- เรื่องที่ 3 Kate's note.	-	2	-	2
- เรื่องที่ 4 an invitation, a reply to an invitation, a birthday card.	3	6	-	9
รวม	8	13	9	30

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความสอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ ลักษณะการใช้คำถาม และความถูกต้องด้านภาษา พร้อมทั้งข้อเสนอนี้เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษา ความตรงเชิงเนื้อหาและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หาดัชนีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Index of Consistency หรือ IOC) ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

3.5.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง ดังนี้

3.5.1.1 เป็นผู้ที่มีหรือเคยมีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา ไม่ต่ำกว่า 2 ปี และ / หรือ

3.5.1.2 เป็นผู้ที่มีผลงานทางวิชาการด้านการสอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา

หลังจากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษา ความตรงเชิงเนื้อหาและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หาดัชนีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Index of Consistency หรือ IOC) (แบบสอบถามดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ค หน้า 203-210) โดยวิธีการให้คะแนนผลการพิจารณา มีดังนี้

+ 1	หมายถึง	ข้อคำถามนั้นสอดคล้องของข้อคำถาม
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องของข้อคำถาม
- 1	หมายถึง	ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องของข้อคำถาม

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีสูตรคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

R คือ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้พิจารณาตัดสินทั้งหมด

โดยการแปลความหมายคือ ถ้า $IOC \geq 0.5$ แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหา และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ถ้า $IOC < 0.5$ แสดงว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องเนื้อหา และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (ดู

รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญลงความเห็น ในภาคผนวก จ หน้า 250-256)

3.6 จากผลการประเมินค่าความสอดคล้องด้านความตรงเชิงเนื้อหา และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความสอดคล้อง (IOC) = 0.66-1.00

3.7 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนห้อง ม.2/4 จำนวน 30 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (r) ความยากง่าย (p) และความเที่ยงของแบบทดสอบแต่ละข้อ แล้วคัดเลือกแบบทดสอบเฉพาะข้อที่มีความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.2 - 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ (ดูรายละเอียดของแบบทดสอบ ในภาคผนวก ง หน้า 228-233) และผลการวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ ในภาคผนวก จ หน้า 257-258)

3.8 นำแบบทดสอบที่ได้ไปหาความเที่ยงทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR20 ของ คูเดอริชาร์ดสัน ได้ค่าเท่ากับ 0.79 แล้วนำแบบทดสอบที่ได้ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล (ดูรายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 257-258) ซึ่งวิเคราะห์ข้อสอบโดยใช้โปรแกรม EVANA 4.1 (ภคนันต์ ทองคำ, 2544)

4. แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน

มีวิธีการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยการเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน วิเคราะห์และนำความรู้ไปสร้างเป็นข้อคำถาม

4.2 สร้างเป็นข้อคำถามเพื่อถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มาสร้างข้อคำถามลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ 3 ระดับ และนำมาหาดัชนีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับกิจกรรมการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน (Index of Consistency หรือ IOC) (แบบสอบถามดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ค หน้า 211-213) โดยวิธีการให้คะแนนผลการพิจารณามีดังนี้

+ 1	หมายถึง	ข้อคำถามนั้นสอดคล้องของข้อคำถาม
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องของข้อคำถาม
- 1	หมายถึง	ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องของข้อคำถาม

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับกิจกรรมการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน โดยมีสูตรคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับกิจกรรมการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน

R คือ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้พิจารณาตัดสินทั้งหมด

โดยการแปลความหมายคือ ถ้า $IOC \geq 0.5$ แสดงว่าข้อคำถามข้อคำถามกับกิจกรรมการเรียนรู้
การสอนบนเว็บแบบผสมผสาน

ถ้า $IOC < 0.5$ แสดงว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา
และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.3 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ พร้อมกับแก้ไข

4.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

5. แบบประเมินบทเรียนเว็บสำหรับผู้เชี่ยวชาญการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้
แบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

5.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินสื่อการเรียน

อิเล็กทรอนิกส์

5.2 วิเคราะห์ให้ได้ความรู้เพื่อนำไปสร้างข้อคำถาม โดยสร้างขึ้นตามกรอบ
แนวคิดของการประเมินรูปแบบการเรียนการสอน ในด้านความเหมาะสมของโครงสร้าง
ของการประเมินสื่อบนเว็บ เนื้อหาสาระผ่านเว็บ มาตรฐานทางเทคนิคของสื่อเว็บ มาตรฐานการ
ออกแบบ รวมทั้งข้อคำถามอื่นๆ ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
ได้แก่ 5,4,3,2,1

5.3 นำแบบประเมินให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไข

5.4 นำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อสอบถามความคิดเห็น

5.5 นำแบบประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณค่าคะแนน

เฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลระดับความคิดเห็น ดังนี้

4.50 – 5.00 ระดับความคิดเห็นเหมาะสมมากที่สุด

3.50 – 4.49 ระดับความคิดเห็น เหมาะสมมาก

2.50 – 3.49 ระดับความคิดเห็น เหมาะสมปานกลาง

1.50 – 2.49 ระดับความคิดเห็น เหมาะสมน้อย

1.00 – 1.49 ระดับความคิดเห็น สมควรปรับปรุง

สำหรับความคิดเห็นการประเมินเว็บของผู้เชี่ยวชาญ จะต้องมียกระดับความคิดเห็นในระดับ
มาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จึงนำมาใช้รับรองความเหมาะสมของเว็บ ที่สามารถ
นำไปใช้จริงได้ (แบบสอบถามดูรายละเอียดใน ภาคผนวก ค หน้า 214-217)

6. บทเรียนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาอังกฤษ

6.1 เริ่มสร้างบทเรียนเว็บจากองค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
คือการผสมผสานการเรียนการสอนในชั้นเรียน(Traditional Classroom) และการเรียนการสอนผ่าน
ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) ซึ่งเพิ่มช่องทางการสื่อสาร และรูปแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับ
ผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับเนื้อหา ผู้เรียนกับบริบทในการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อ
ความแตกต่างระหว่างผู้เรียน (Sloan Consortium Foundation : 2005) และ Allen and Ure (2003
อ้างถึงใน Bonk and Graham, 2006)

6.1 วิเคราะห์ทรัพยากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 เช่น ด้านพื้นฐานความรู้เดิม ประสบการณ์การเรียนบนเว็บ

6.2 กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการสร้างเว็บไซต์ ศึกษาโปรแกรม
สำหรับการสร้างเว็บไซต์

6.3 จัดทำโครงเรื่อง (Story board) แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ
ความเหมาะสมของเนื้อหาและลักษณะการนำเสนอในบทเรียนแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความ
ถูกต้อง

6.4 ดำเนินการสร้างบทเรียนเว็บแบบผสมผสานพร้อมกับแก้ไข ปรับปรุง
และออกแบบเพิ่มเติมเป็นเว็บการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ตามหลักการ
ออกแบบโครงสร้างเว็บไซต์การสอน ซึ่งประกอบด้วย โฮมเพจ เว็บเพจแนะนำรายวิชาและข่าวประกาศ
เว็บเพจแสดงข้อมูลสำคัญ ได้แก่ เว็บเพจกิจกรรม เว็บเพจแบบทดสอบการติดต่อผู้สอน เว็บเพจแหล่ง
เรียนรู้ เว็บเพจการอภิปรายในกระดานข่าว ห้องสนทนา บล็อก กิจกรรมการเรียนรู้ติดตามการจัดการ
เรียนการสอนตามองค์ประกอบของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียน
แบบร่วมมือสำหรับการใช้ในการเรียน

6.5 จัดหาทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ได้แก่เว็บไซต์ต่างๆ เกี่ยวกับการเรียน
วิชาภาษาอังกฤษ และเชื่อมโยงไว้ในเว็บเพจแหล่งเรียนรู้ เช่น Dictionary online

6.6 ลงทะเบียนชื่อเว็บไซต์ (Domain name) ชื่อ www.wbi-english.com เพื่อใช้เป็นที่อยู่ (URL หรือ
Address) ของการเรียนบนเว็บสำหรับงานวิจัยนี้

6.7 นำบทเรียนเว็บให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ
ตรวจสอบและประเมินจำนวน 3 ท่าน ซึ่งคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้

6.7.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบการเรียนการสอนบนเว็บ มี
คุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง ดังนี้

6.7.1.1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บไม่ต่ำกว่า 2 ปี และ / หรือ

6.7.1.2 เป็นผู้ที่มีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอนบนเว็บ ซึ่งการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ใช้เกณฑ์ในการแปลผลระดับคะแนนระดับความคิดเห็นของ (ประคอง กรรณสูต, 2535) สำหรับความคิดเห็นการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ (ดูในรายละเอียด ภาคผนวก จ หน้า 245-246) จะต้องมียกระดับความคิดเห็นในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป บทเรียนบนเว็บจึงจะมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้จริง จากการประเมินคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้านนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ 4.66 นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมในการแก้ไขดังนี้

- 1) รูปแบบตัวอักษร ควรใช้ตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่ขึ้นและมีรูปแบบที่อ่านง่าย เว้นบรรทัดให้ห่างเพื่อที่ผู้เรียนจะได้สบายตาเวลาอ่าน
- 2) ในส่วนการนำเสนอเนื้อหา ให้เน้นสีเป็นโทนเย็น โดยอาจใช้สี สบายตา และเน้นไปที่เส้นขอบของกล่องข้อความ และแสดงภาพให้สอดคล้องและดึงดูดใจกับเนื้อหามากกว่านี้
- 3) ควรเพิ่มแหล่งความรู้เพิ่มเติม หรือลิงค์ของเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

การทดสอบประสิทธิภาพบทเรียนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือวิชาภาษาอังกฤษ

การทดสอบประสิทธิภาพเว็บนั้นเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยนำบทเรียนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือวิชาภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนห้อง 1/3 เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพสื่อ 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การประเมินแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One on one evaluation) ให้นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 คน ทดลองเรียนด้วยเว็บการเรียนภาษาอังกฤษด้วยบล็อก ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการใช้สื่อของนักเรียนว่าเข้าใจคำแนะนำของบทเรียน เนื้อหาและภาษาที่ใช้ และผู้เรียนมีปัญหาและไม่เข้าใจในการเรียน

2. การประเมินแบบกลุ่มเล็ก (Small group evaluation) ให้นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน ทดลองเรียนเว็บการเรียนภาษาอังกฤษ จากนั้นสังเกตพฤติกรรมกรเรียน ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะใช้งาน การลงทะเบียน การเชื่อมโยงเนื้อหา ภาษา ภาพ กราฟิกต่างๆ และให้ทำแบบทดสอบหลังเรียน ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำไปทดลองในกลุ่มใหญ่

3. การประเมินแบบกลุ่มใหญ่ (Large group evaluation) ให้นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยให้เรียนในเว็บการเรียนรู้บนเว็บเหมือนกับการทดลองจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนก่อนนำไปใช้จริง โดยตรวจสอบว่าเมื่อนักเรียนแล้วมีปัญหาและข้อบกพร่องในเรื่องใดบ้าง

เมื่อเรียนเนื้อหาจบแล้วจึงให้ทำแบบทดสอบหลังเรียน จากนั้นนำแบบทดสอบมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อตามเกณฑ์ 90/90 (วชิราพร อัจฉริยโกศล, 2547) ผลการประเมินกลุ่มใหญ่พบว่าเว็บการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนี้ สามารถบรรลุ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมได้ ทุกข้อตามเกณฑ์ 90/90 (ดูผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพของเว็บการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบผสมผสาน ในภาคผนวก จ หน้า 247-249)

6.8 ประเมินผลการใช้งาน ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงพร้อมทั้งขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขเว็บไซต์การเรียนรู้การสอนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดพร้อมที่จะนำไปทดลองจริง

7. แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินการเรียนรู้แบบร่วมมือ

แบบประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม ใช้สำหรับกลุ่มตัวอย่างเพื่อประเมินตนเองและเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเป็นรายบุคคล โดยสังเกตพฤติกรรมและความสามารถของตนเองและเพื่อนในกลุ่ม แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการแสดงความคิดเห็น ด้านการรับฟังความคิดเห็น ด้านการสื่อความหมาย และด้านการใช้กระบวนการกลุ่ม ให้คะแนนตามการแสดงออกที่สังเกตเห็นลงในช่องคะแนนของแต่ละบุคคล ได้แบ่งคะแนนออกเป็น 3 ระดับดังนี้

☺ มาก หมายถึง ระดับคะแนนดี มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน

☹ ปานกลาง หมายถึง ระดับคะแนนพอใช้ มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน

☹ น้อย หมายถึง ระดับคะแนนต้องปรับปรุง มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

มีขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินดังนี้

7.1 นำแบบประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มของ จุลดา จุลเสวก (2549) มาปรับรูปแบบ และการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับวัยของผู้รับการประเมิน และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบ พร้อมทั้งนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข (ดูรายละเอียดแบบสอบถามได้จาก ภาคผนวก ค หน้า 218-220)

7.2 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติดังนี้

4.2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง ดังนี้

4.2.1.1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนแบบ
ร่วมมือไม่ต่ำกว่า 2 ปี และ / หรือ

4.2.2.1 เป็นผู้ที่มีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบ
ร่วมมือ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
โดยวิธีการให้คะแนนผลการพิจารณาดังนี้

+ 1	หมายถึง	ข้อคำถามนั้นสอดคล้องของข้อคำถาม
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องของข้อคำถาม
- 1	หมายถึง	ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องของข้อคำถาม

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับกิจกรรม
การเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยมีสูตรคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ

R คือ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้พิจารณาตัดสินทั้งหมด

โดยการแปลความหมายคือ ถ้า $IOC \geq 0.5$ แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับกิจกรรมการ
เรียนการสอนแบบร่วมมือ

ถ้า $IOC < 0.5$ แสดงว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับกิจกรรม
การเรียนการสอนแบบร่วมมือ

เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องข้อคำถามและการสังเกตพฤติกรรมที่
ต้องการวัด และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (ดูรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลจาก
แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญลงความเห็น ในภาคผนวก จ หน้า 259-260) พร้อมทั้งนำข้อเสนอแนะ
ของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข

7.3 นำแบบประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มไปใช้จริงในการทดลองและ
เก็บข้อมูล

8. แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ MPI (The Maudsley Personality Inventory) ของ
H.J.Eysenck (1959) ซึ่งเกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ร่วมกับ Harry Gardiner แปล และเรียบเรียงเป็น
ภาษาไทย เมื่อ พ.ศ. 2510 แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยสเกล 2 สเกล คือ สเกลวัดบุคลิกภาพแบบ
แสดงตัวและเก็บตัว (Extroversion-Introversion Scale) ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 24 ข้อ และอีก

สเกลหนึ่ง คือ สเกลวัดบุคลิกภาพแบบห้วนไหวทางอารมณ์ - มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism – Stability Scale) ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 24 ข้อ รวมทั้งหมด 48 ข้อ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบทดสอบเฉพาะสเกลที่ใช้วัดบุคลิกภาพด้านแสดงตัว-เก็บตัว (Extroversion-Introversion Scale) มาใช้เพียงสเกลเดียวเท่านั้น หลักการให้คะแนนมี 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 ในข้อความที่มีความหมายเชิงนิมมาน (Positive) ซึ่งมีอยู่ 16 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1,2,3,4,5,6,10,13,14,16,17,19,21,22,23, และ 24 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้าตอบในช่อง	ใช่	ให้	2	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง	ไม่แน่ใจ	ให้	1	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง	ไม่ใช่	ให้	0	คะแนน

กรณีที่ 2 ในข้อความที่มีความหมายเชิงนิเสธ (Negative) ซึ่งมีอยู่ 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7,8,9,11,,12,15,18 และ ข้อ 20 เกณฑ์การให้คะแนนจะตรงกันข้ามกับกรณีแรก คือ

ถ้าตอบในช่อง	ใช่	ให้	0	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง	ไม่แน่ใจ	ให้	1	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง	ไม่ใช่	ให้	2	คะแนน

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มคะแนนของนักเรียนที่ได้มาคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ไทล์ เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีบุคลิกภาพแบบใดบ้าง ซึ่งคะแนนจากแบบทดสอบที่แบ่งกลุ่มแบบบุคลิกภาพของนักเรียนได้กำหนดดังนี้

นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว (Extrovert) คือ นักเรียนที่ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบ MPI ตั้งแต่ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75-99

นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) คือ นักเรียนที่ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบ MPI ตั้งแต่ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 1-15 (อุไร สิงห์โต, 2522)

ค่าความตรง (Validity) และค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI มีดังนี้

1. ค่าความตรง (Validity) Bending (1996 อ้างถึงใน อรุณา จิรณิตกุล,2544) ได้ค่าความตรงของแบบทดสอบโดยใช้วิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) พบว่า ค่า Factor Loading ของสเกลวัดบุคลิกภาพด้านเก็บตัว – ด้านแสดงตัวมีค่าความตรง ระหว่าง .67 - .78

2. ค่าความเที่ยง (Reliability) Cattell (1954 อ้างถึงใน อุไร สิงห์โต,2522) ได้หาค่าความตรงตามสภาพ โดยการนำไปหาความสัมพันธ์กับแบบทดสอบชนิดอื่น โดยพบว่ามีความตรงอยู่ระหว่าง .67 - .80 นอกจากนั้น Bartholomew and Marley (1959 อ้างถึงใน อุไร สิงห์โต, 2522) ได้หาความเที่ยง ด้วยวิธีการสอบซ้ำ (Test - Retest Method) พบว่ามีความเที่ยงมากกว่า .70

สำหรับ อรอุมา จิธรนิตกุล (2544) ได้ใช้วิธีการสอบซ้ำ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .75 เช่นเดียวกันกับ โฉจันท์ ชลลัมพี (2546) ซึ่งหาความเที่ยงจากวิธีการสอบซ้ำ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .89

ผู้วิจัยได้เอาค่าความตรง ของ Bending (1996 อ้างถึงใน อรอุมา จิธรนิตกุล,2544) ซึ่งค่าระหว่าง .64 - .78 และใช้ค่าความเที่ยงของโฉจันท์ ชลลัมพี (2546) ที่ได้เท่ากับ .89 เป็นค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ บุคลิกภาพ MPI ในการวิจัยครั้งนี้

4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจึงได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

1. ช่วงเตรียมการ

1.1 ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลขั้นต้นจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงโรงเรียนนาฏนประดิษฐ์ อำเภอนาฏน จังหวัดมหาสารคาม เพื่อตรวจสอบความพร้อมของเครื่องมือ และขอข้อมูลนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 เพื่อเตรียมการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ ทดสอบบทเรียนเว็บแบบผสมผสาน ทดสอบความเร็วของระบบอินเทอร์เน็ตในการเรียกข้อมูลจากเว็บไซต์

1.1.2 นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ MPI นำไปใช้เพื่อแบ่งกลุ่มบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ทำการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักเรียนที่มีผลคะแนนในกลุ่มเปอร์เซ็นต์ไทล์สูงจัดอยู่ในกลุ่มบุคลิกภาพทั้งแบบแสดงตัว และกลุ่มที่ได้คะแนนในกลุ่มเปอร์เซ็นต์ไทล์ต่ำจัดอยู่ในกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว แล้วคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว คะแนนจากสูงสุดและลดลงมาจำนวน 32 คน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว จากคะแนนต่ำสุดและเพิ่มขึ้นมา จำนวน 32 คน รวมทั้งสิ้น 64 คน นำนักเรียนจากกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมาทำการแบ่งกลุ่มเป็น 16 กลุ่ม กลุ่มละ 2 สองคน และกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวแบ่งกลุ่มเป็น 16 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คนนำกลุ่มย่อยที่แบ่งได้ทั้งกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบ เก็บตัว เข้าสู่กลุ่มทดลอง กลุ่มละ 4 คน รวม 16 กลุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

1.2 ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงโรงเรียนนาฏนประดิษฐ์ อำเภอนาฏน จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตทำการทดลอง

1.3 กำหนดวันทำการทดลอง ระหว่างวันที่ 17 มิถุนายน 2551 ถึง วันที่ 25 กรกฎาคม 2551

2. ช่วงดำเนินการทดลอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ชั้นปฐมนิเทศ

ผู้สอนแนะนำรายวิชา ระยะเวลาเรียน วัตถุประสงค์ของวิชาเรียน และอธิบายให้นักเรียนรับทราบสมาชิกในกลุ่ม หน้าที่ของตนเองและคนในกลุ่ม มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเรียนรู้ออนไลน์ ฟังก์ชันที่จำเป็นสำหรับการเรียนบนอินเทอร์เน็ต เพื่อสร้างความคุ้นเคยในการใช้งานให้กับผู้เรียนก่อน โดยผู้เรียนจะได้รับการปฐมนิเทศเป็นเวลา 1 ชั่วโมง และทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง (ดูรายละเอียดจากแผนการสอน ภาคผนวก ข หน้า 181-197)

2.2 ชั้นการเรียนโดยใช้บทเรียนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาคุณประชาสรรค์ อำเภอนาคุณ จังหวัดมหาสารคาม โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่สร้างขึ้น คือ

การเรียนโดยบนเรียนเว็บแบบผสมผสาน ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ จัดการเรียนการสอนเป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง โดยคิดเป็นการเรียนบนเว็บ ร้อยละ 50 และการเรียนในชั้นเรียน ร้อยละ 50 ของเวลาเรียนทั้งหมด โดยดำเนินการสอนบนเว็บและสอนในชั้นเรียนปกติ นักเรียนจะเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติ เพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน 5 ชั่วโมง และเรียนบนเว็บ อีก 5 ชั่วโมง ตามขั้นตอนการสอน (ดูรายละเอียดจากแผนการสอน ภาคผนวก ข หน้า 181-197)

2.3 หลังจากเรียนจบโปรแกรมการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือให้ผู้เรียนประเมินผลการเรียนหลังเรียน ดังนี้

2.3.1 สอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน Post – test

2.3.2 ประเมินการทำงานกลุ่มร่วมกันภายในกลุ่มด้วยแบบสังเกตพฤติกรรม ประเมินการทำงานกลุ่ม โดยประเมินตนเอง และประเมินสมาชิกภายในกลุ่มทุกคน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เก็บรวบรวมได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) , ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2. เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ด้วยการทดสอบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการทดสอบที (t-test dependent)

3. เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ด้วยการทดสอบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการทดสอบที (t-test dependent)

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพต่างกันด้วยการทดสอบที (t-test independent)

5. นำข้อมูลที่ได้จากการทำการวิเคราะห์แบบประเมิน โดยโปรแกรมสถิติประยุกต์ด้วยคอมพิวเตอร์ จากนั้นนำเสนอข้อมูลที่ได้ทำการประมวลในรูปแบบรายงานการวิจัย และการเขียนพรรณนา ประกอบการนำเสนอข้อมูลและเนื้อหาต่างๆทางสถิติในการวิจัยในรูปแบบตาราง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวแปรอิสระ มี 2 ตัว ได้แก่ การเรียนภาษาอังกฤษ ด้วยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC ในการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน และ บุคลิกภาพ (Personality) มี 2 แบบ คือ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extrovert) และ บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) และมีตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

หลังจากดำเนินการทดลองตามขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลผลคะแนนของการทำแบบทดสอบก่อนเรียน คะแนนการทำข้อสอบหลังเรียน และประเมินความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS for Windows และทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ทดสอบก่อนเรียน(Pre-test) และหลังเรียน(Post-test) โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t - test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยตารางที่ 12 เป็นการตอบคำถามของวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 และ 2 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง	n	($\bar{X}$)	S.D.	t-test	Sig.
กลุ่มทดลองที่ 1 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว	32	13.68	3.55	-6.886	.000*
ก่อนเรียน					
หลังเรียน		18.31	5.28		
กลุ่มทดลองที่ 2 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว	32	12.59	4.14	-4.155	.000*
ก่อนเรียน					
หลังเรียน		16.56	5.83		

*p<.05

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า คะแนนเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองที่ 1 คือ กลุ่มที่เรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีค่าเฉลี่ยของคะแนนของคะแนนในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 13.68 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนของคะแนนในการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 18.31 กลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มที่เรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีค่าเฉลี่ยของคะแนนของคะแนนในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 12.59 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนของคะแนนในการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 16.56

วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทดสอบหลังเรียน (Post-test) ของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม หลังการทดลอง โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t - test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยตารางที่ 13 เป็นการตอบคำถามของวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทำคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง	n	($\bar{X}$)	S.D.	t-test	Sig.
กลุ่มทดลองที่ 1 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว	32	18.31	5.28	1.258	0.1065
กลุ่มทดลองที่ 2 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว	32	16.56	5.83		

*p<.05

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบหลังเรียนของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มทดลองที่ 1 ที่เรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีค่าเฉลี่ยของคะแนน 18.31 กลุ่มทดลองที่ 2 ที่เรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีค่าเฉลี่ยของคะแนน 16.56

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม

หลังดำเนินการทดลองตามขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม		
	n	($\bar{X}$)	S.D.
กลุ่มทดลองที่ 1 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว	32	2.38	0.223
กลุ่มทดลองที่ 2 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว	32	2.44	0.221
รวม	64	2.41	0.222

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนในการประเมินคะแนนความร่วมมือของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มพบว่า คะแนนเฉลี่ยของการประเมินคะแนนความร่วมมือของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันของค่าเฉลี่ยคะแนนความร่วมมือของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีคะแนนจากการประเมินความร่วมมือเฉลี่ย 2.38 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว คะแนนจากการประเมินความร่วมมือเฉลี่ย 2.44

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความร่วมมือทั้งหมด 6 ด้านดังนี้

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันจำแนกรายด้านมีทั้งหมด 6 ด้านดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง	n	คะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มจำแนกรายด้าน											
		ความ		การให้		การแสดง		การรับฟัง		การสื่อ		การใช้	
		รับผิดชอบ		ความช่วยเหลือ		ความคิดเห็น		ความคิดเห็น		หมาย		การกลุ่ม	
		($\bar{X}$)	(S.D)	($\bar{X}$)	(S.D)	($\bar{X}$)	(S.D)	($\bar{X}$)	(S.D)	($\bar{X}$)	(S.D)	($\bar{X}$)	(S.D)
บุคลิกภาพ													
แบบ	32	2.43	0.29	2.35	0.33	2.25	0.46	2.41	0.33	2.25	0.39	2.43	0.23
แสดงตัว													
บุคลิกภาพ													
แบบ	32	2.45	0.26	2.37	0.28	2.24	0.39	2.42	0.26	2.35	0.27	2.47	0.21
เก็บตัว													
รวม	64	2.44	0.27	2.36	0.30	2.24	0.42	2.41	0.29	2.30	0.33	2.45	0.22

จากตารางที่ 15 พบว่า คะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มเฉลี่ยรายด้าน มีดังต่อไปนี้

1. ด้านความรับผิดชอบ จะเห็นว่ากลุ่มนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวจะมีคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มด้านความรับผิดชอบ เฉลี่ยเท่ากับ 2.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เท่ากับ 0.29 ซึ่งน้อยกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ซึ่งมีคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มด้านความรับผิดชอบเท่ากับ 2.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.29

2. ด้านการให้ความช่วยเหลือ จะเห็นว่ากลุ่มนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวจะมีคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มด้านการให้ความช่วยเหลือ เฉลี่ยเท่ากับ 2.35 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.33 ซึ่งน้อยกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ซึ่งมีคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มด้านการให้ความช่วยเหลือ เท่ากับ 2.37 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.28

3. ด้านการแสดงความคิดเห็น จะเห็นว่ากลุ่มนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวจะมีคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มด้านการแสดงความคิดเห็น เฉลี่ยเท่ากับ 2.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.46 ซึ่งมากกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ซึ่งมีคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มด้านการแสดงความคิดเห็น เท่ากับ 2.24 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.39

4. ด้านการรับฟังความคิดเห็น จะเห็นว่ากลุ่มนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวจะมีคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มด้านการรับฟังความคิดเห็น เฉลี่ยเท่ากับ 2.41 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.33 ซึ่งน้อยกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ซึ่งมีคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มด้านการรับฟังความคิดเห็น เท่ากับ 2.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.26

5. ด้านการสื่อความหมาย จะเห็นว่ากลุ่มนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวจะมีคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มด้านการสื่อความหมาย เฉลี่ยเท่ากับ 2.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.39 ซึ่งน้อยกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ซึ่งมีคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มด้านการสื่อความหมาย เท่ากับ 2.35 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.27

6. ด้านการใช้กระบวนการกลุ่ม จะเห็นว่ากลุ่มนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวจะมีคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มด้านการใช้กระบวนการกลุ่ม เฉลี่ยเท่ากับ 2.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.23 ซึ่งน้อยกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ซึ่งมีคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มด้านการใช้กระบวนการกลุ่ม เท่ากับ 2.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.21

จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างการทดลอง พบว่า ในขณะที่ปฏิบัติงานกลุ่มนั้น นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว จะมีความรับผิดชอบสูง จะมีความเป็นผู้นำ และทำงานในหน้าที่ของตนเองได้ทันเวลาที่กำหนด แต่ถ้ามีปัญหาภายในกลุ่มจะทำงานเฉพาะหน้าที่ของตนเองให้เสร็จก่อนแล้วค่อย หันมาช่วยเพื่อนในกลุ่มที่ยังทำงานไม่เสร็จทีหลัง ส่วนนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะเป็นผู้ตามภายในกลุ่ม แต่จะรับผิดชอบทำงานส่วนตัวและทำงานกลุ่มไปพร้อมๆกัน คะแนนการ

ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มนั้นโดยรวมแล้ว นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะให้ความร่วมมือมากกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

สำหรับการทำงานกลุ่มในด้านต่าง ๆ นั้น นักเรียนที่มีบุคลิกแบบแสดงตัว จะทำงานได้ดีกับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวด้วยกันภายในกลุ่ม ในส่วนของการแสดงความคิดเห็นและการสื่อความหมาย นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว จะแสดงความคิดเห็นของตนเองได้ดี มีความมั่นใจในการทำงาน และเป็นผู้นำในการทำงานเป็นกลุ่ม และการยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ ภายในกลุ่ม นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะยอมรับฟังความคิดเห็นได้มากกว่า และปฏิบัติตามมติของกลุ่มเสมอ

สำหรับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวนั้น จะทำงานได้ดีกับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวด้วยกัน เพราะจะทำงานที่ซ้ำเหมือนกัน มีความเข้าใจกัน และจะช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ซึ่งนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวจะ สามารถกระตุ้นการทำงานที่ค่อนข้างช้าของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวได้ ซึ่งมีเป้าหมายของการทำงานคือ สมาชิกทุกคนต้องทำงานเสร็จทันตามเวลาที่กำหนดไว้

ในการอภิปราย และแสดงความคิดเห็นนั้น ไม่ว่าจะเป็นการอภิปรายภายในชั้นเรียน หรืออภิปรายบนกระดานสนทนา นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสามารถปฏิบัติได้ดี และรวดเร็วมากกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว จนบางที ทำให้ดูเหมือนว่าไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเท่าที่ควร แต่นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวก็สามารถทำงานกลุ่มตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนดทุกคน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลงานการวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ครอบคลุมสาระสำคัญ คือ วัตถุประสงค์การวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีบุคลิกที่แตกต่างกันในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการใช้บทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการใช้บทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานบนเว็บ ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำถามการวิจัย

1. การเรียนรู้ของนักเรียนที่มีบุคลิกที่แตกต่างกันในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือมีลักษณะเป็นอย่างไร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาตุนประชาสรรค์ อำเภอนาตุน จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 233 คน

ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาตุนประชาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม ทั้งหมด 6 ห้อง จำนวนทั้งสิ้น 233 คน เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง จากนั้นจึงจัดกลุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI เพื่อวัดและแบ่งกลุ่มบุคลิกภาพ โดยแบ่งกลุ่มบุคลิกภาพออกเป็น 2 กลุ่ม คือ บุคลิกภาพแบบแสดงตัวกลุ่มละ 32 คน และบุคลิกภาพแบบเก็บตัวกลุ่มละ 32 คน รวมทั้งสิ้น 64 คน จากนั้นทำการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักเรียนที่มีผลคะแนนในกลุ่มเปอร์เซ็นต์ไทล์สูงจัดอยู่ในกลุ่มบุคลิกภาพทั้งแบบแสดงตัว และกลุ่มที่ได้คะแนนในกลุ่มเปอร์เซ็นต์ไทล์ต่ำจัดอยู่ในกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว แล้วคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว โดยคัดเลือกจากผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบสูงสุดและลดลงมาทีละ 2 คน ต่อ 1 กลุ่ม และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว จากคะแนนต่ำสุดและเพิ่มขึ้นมา ทีละ 2 คน ต่อ 1 กลุ่ม สมาชิกในกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน รวมทั้งหมด 16 กลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เรื่อง Celebrations ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สร้างขึ้นโดยจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในการเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน
2. บทเรียนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เนื้อในบทเรียนเว็บเป็นการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ พื้นฐานระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง Celebrations ประกอบไปด้วย แนะนำบทเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 7 กิจกรรม แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน ห้องสนทนา เว็บบอร์ด บล็อกของผู้เรียน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Celebrations เป็นแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจบทเรียนโดยทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และแบบจับคู่ อีก 10 ข้อ ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิด ให้ 0 คะแนน รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ

4. แบบประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม ของ จุลลดา จุลเศวต (2549) มาปรับรูปแบบ และการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับวัยของผู้รับการประเมิน ใช้สำหรับผู้เรียนประเมินตนเองและเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเป็นรายบุคคล แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการแสดงความคิดเห็น ด้านการรับฟังความคิดเห็น ด้านการสื่อความหมาย และด้านการใช้กระบวนการกลุ่มซึ่งแบ่งคะแนนเป็น 3 ระดับ คือ

☺ หมายถึง ระดับคะแนนดี มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน

☹ หมายถึง ระดับคะแนนพอใช้ มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน

☹ หมายถึง ระดับคะแนนต้องปรับปรุง มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

5. แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ MPI (The Maudsley Personality Inventory) ของ H.J.Eysenck (1959) ซึ่งเกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ร่วมกับ Harry Gardiner แปล และเรียบเรียงเป็นภาษาไทย เมื่อ พ.ศ. 2510 แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยสเกล 2 สเกล คือ สเกลวัดบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัว (Extroversion-Introversion Scale) ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 24 ข้อ และอีกสเกลหนึ่ง คือ สเกลวัดบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวทางอารมณ์ - มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism - Stability Scale) ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 24 ข้อ รวมทั้งหมด 48 ข้อ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบทดสอบเฉพาะสเกลที่ใช้วัดบุคลิกภาพด้านแสดงตัว-เก็บตัว (Extroversion-Introversion Scale) มาใช้เพียงสเกลเดียวเท่านั้น หลักการให้คะแนนมี 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 ในข้อความที่มีความหมายเชิงนิมมาน (Positive) ซึ่งมีอยู่ 16 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1,2,3,4,5,6,10,13,14,16,17,19,21,22,23, และ 24

กรณีที่ 2 ในข้อความที่มีความหมายเชิงนิเสธ (Negative) ซึ่งมีอยู่ 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7,8,9,11,,12,15,18 และ ข้อ 20

การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามบุคลิกภาพของนักเรียน โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI ซึ่งเมื่อทำแบบทดสอบเสร็จแล้วนำผลคะแนนไปคิดคำนวณเพื่อจัดกลุ่มบุคลิกภาพออกเป็น บุคลิกภาพแบบแสดงตัวและบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

2. ดำเนินการทดลอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ชั้นปฐมนิเทศ ผู้วิจัยได้ปฐมนิเทศนักเรียนโดยการอธิบายการใช้บทเรียนเว็บ โดยโปรแกรม PowerPoint บรรยายประกอบการใช้หน้าเว็บไซต์ WBI Blended with Cooperative Learning in English. ที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้กับนักเรียนก่อนเริ่มทำการทดลอง

2.2 ชั้นการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ คิดเป็นการเรียนในชั้นเรียน ร้อยละ 50 ของเวลาเรียนทั้งหมด คิดเป็น 6 ชั่วโมง สำหรับการเรียนในชั้นเรียน และการเรียนการสอนบนเว็บ ร้อยละ 50 ของเวลาเรียนทั้งหมด คิดเป็น 6 ชั่วโมง สำหรับการเรียนบนเว็บ ซึ่งจะใช้เวลาเรียนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ รวมเวลา 12 ชั่วโมง โดยนำผลคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน มาประเมินเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 หลังจากทำกิจกรรมการเรียนการสอนเสร็จแล้ว นักเรียนทำแบบประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มเพื่อประเมินตนเองและเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเป็นรายบุคคล

2.4 หลังจากนั้น นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของตัวแปรอิสระ คือการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ส่งผลต่อตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มการเรียนรู้สาระภาษาอังกฤษ ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เก็บรวบรวม ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างใน
ระยะก่อนการทดลอง และระยะหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่ม (Extrovert) โดยใช้การทดสอบค่าที
(t-test dependent)

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างใน
ระยะก่อนการทดลอง และระยะหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่ม (Introvert) โดยใช้การทดสอบค่าที
(t-test dependent)

4. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างใน
ระยะหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพต่างกันด้วยการทดสอบที (t-test independent)

5. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคะแนน
จากแบบประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำเสนอข้อมูลที่ได้ทำ
การประมวลในรูปแบบรายงานการวิจัย และการเขียนพรรณนา ประกอบการนำเสนอข้อมูลและเนื้อหา
ต่างๆทางสถิติในการวิจัยในรูปแบบตาราง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนแบบร่วมมือ ในการเรียนกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน สรุปผลการวิจัย
ได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการใช้บทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตาม
รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่
สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการใช้บทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตาม
รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดง
ตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันกับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

3. กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มสูงกว่า คือกลุ่มนักเรียนที่มี
บุคลิกภาพแบบเก็บตัว กลุ่มนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มต่ำกว่า
คือ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และเมื่อพิจารณารายด้าน นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว
จะมีคะแนนเฉลี่ยด้านการแสดงความคิดเห็นสูงกว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และคะแนน
ความร่วมมือด้านความรับผิดชอบ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็น ด้าน
การสื่อความหมาย และด้านการใช้กระบวนการกลุ่ม นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีคะแนน
ความร่วมมือสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

อภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน 2 ข้อ และ คำถามการวิจัย 1 ข้อ

1. สมมติฐานที่ 1 “นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการใช้บทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05”

จากการทดสอบสมมติฐาน ด้วยการทดสอบที (t-test dependent) จะเห็นว่านักเรียนที่ใช้บทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามรูปแบบการสอนแบบผสมผสานบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะการเรียนด้วยบทเรียนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สามารถสนับสนุนให้นักเรียนมีความสนใจเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Thome (2003) ว่าการเรียนแบบผสมผสานเป็นข้อแนะนำ ในการปรับปรุงการเรียนรู้ที่ทำทนายและพัฒนาความต้องการส่วนบุคคล การเรียนการสอนแบบผสมผสานนี้เป็นการรวมนวัตกรรมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์บนการเรียนแบบออนไลน์ และการมีส่วนร่วมในการเรียนแบบดั้งเดิม การเรียนการสอนแบบผสมผสานนี้มีส่วนสนับสนุนและช่วยให้การเรียนรู้ดีขึ้น โดยการติดต่อแบบส่วนตัวกับผู้สอน

สมาคมสโลน คอนซอร์เทียม (Sloan Consortium Foundation) ได้กล่าวถึงการจัดการสอนแบบผสมผสาน (Blended learning) เป็นการเรียนการสอนที่นำเนื้อหาวิชาโดยผสมผสานวิธีเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) การเรียนในห้องเรียนแบบเดิม (Traditional Classroom) ส่วนมากของเนื้อหาแนะนำเสนอผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น ห้องสนทนา และบางส่วนนำเสนอแบบผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง สัดส่วนของเนื้อหาที่นำเสนอทางอินเทอร์เน็ตเท่ากับ 30-79% (Sloan Consortium Foundation : 2005) และ Allen and Ure (2003 อ้างถึงใน Bonk and Graham, 2006) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบผสมผสานคือการผสมผสานการเรียนการสอนในห้องเรียน (Traditional Classroom) และการเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) ซึ่งเพิ่มช่องทางการสื่อสาร และรูปแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับเนื้อหา ผู้เรียนกับบริบทในการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างผู้เรียน เพื่อให้ได้ผลดีที่สุด

นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Sevinc Gulsecen (2004) ซึ่งได้ศึกษาผลของการเรียนแบบผสมผสานที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษา จากมหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน โดยมีสมมติฐานในการวิจัยคือ การเรียนแบบผสมผสานสามารถทำให้นักศึกษาที่ไม่ใส่ใจในการเรียน โดยเฉพาะนักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน มีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น และ Pitrik และ Mallich (2004) ศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนแบบผสมผสานโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกับการใช้เทคโนโลยีส่งผลต่อความสามารถของผู้เรียน จากการศึกษาพบว่า ลักษณะของการจัดการเรียนแบบผสมผสานโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนเช่น นักเรียนมีส่วนร่วมในหลักของการเรียนรู้ สามารถช่วยผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง กระตุ้นการเรียนรู้ค้นพบของผู้เรียน ช่วยผู้สอนให้เกิดมีพัฒนาการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน เพิ่มความสามารถในตัวบุคคลให้ค้นพบกระบวนการของการเรียนรู้ และ ยังมีงานวิจัยของ Chiu, Chien-Yu (2004) ที่ศึกษาผลของการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้ภาษาในโปรแกรมการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ งานวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างเป็นชายคนจีน 18 คน ซึ่งเข้าร่วมในโปรแกรมการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการบิน ที่ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนรู้ภาษาในการเรียนการสอนออนไลน์ ผสมผสานกับผู้สอนในสภาพแวดล้อมในห้องเรียนปกติ งานวิจัยครั้งนี้ใช้เวลา 8 สัปดาห์ของการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการบิน ผลการวิจัยพบว่า การใช้การเรียนแบบผสมผสานในโปรแกรมการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการบินนั้น ผู้เข้าร่วมมีคะแนนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ .05

จากผลการวิจัยข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า การเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้การเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้น นักเรียนพอใจต่อการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนที่มีกิจกรรมที่หลากหลาย นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวในการเรียนภาษาได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Prado-Olmos, Patricia and Others (1991) ที่ศึกษา ผลการของการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนโรงเรียนสองภาษา โดยกรณีศึกษา สำหรับเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ CIRC งานวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย ชาวเม็กซิกัน-อเมริกัน 35 คน ซึ่งแบ่งกลุ่มโดยนักเรียนที่มีทักษะการอ่านสูง คู่กับนักเรียนที่มีทักษะการอ่านต่ำผลการวิจัยพบว่า นักเรียนซึ่งเรียนตามหลักการของการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนมีการควบคุมการเรียนและการจัดการภายในกลุ่มได้เป็นอย่างดี การตอบคำถามในเด็กที่มีทักษะการอ่านสูง จะตอบคำถามได้ดี และการตอบคำถามในเด็กกลุ่มที่ทักษะการอ่านต่ำจะตอบคำถามได้ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ Chang, J., Shimizu, W., (1997) ได้สนับสนุนประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้การอ่านแบบร่วมมือ หลังจากนำไปสอนนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้เรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาที่ 1 มีการพัฒนาทั้งด้านความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอภิปรายกลุ่ม

หลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ และ Klingner, J, K, Vaughn, S., (1999) ได้นำ กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ไปใช้สอนนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยสรุปว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมีคะแนนเข้าใจในการอ่าน การเรียนรู้ด้าน เนื้อหา และการเรียนรู้คำศัพท์ดีขึ้น ดังนั้น การช่วยเหลือกันภายในกลุ่มของตนเอง การใช้เครื่องมือ สื่อสารออนไลน์ที่อำนวยความสะดวกต่อการเรียน นักเรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นของตนเอง และส่งเสริมความร่วมมือกันภายในกลุ่มการเรียนของตนเอง การเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียน แบบร่วมมือ จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

2. สมมติฐานที่ 2 “นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการใช้บทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานบนเว็บ ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่มี บุคลิกภาพแตกต่างกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05”

จากการทดสอบสมมติฐาน ด้วยการทดสอบที (t-test independent) การใช้บทเรียนกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบ ร่วมมือของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ไม่แตกต่างกัน ซึ่งนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวจะมีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพ แบบเก็บตัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Starr (1972) ได้ศึกษาเรื่อง การออกเสียง โดยใช้ให้นักเรียน จากมหาวิทยาลัยเซินหลุยมิสซูรี ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัว แล้วให้เรียนในสภาพการ เรียนเป็นรายบุคคลและสภาพการเรียนเป็นกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดง ตัวในการสภาพการเรียนเป็นกลุ่มจะเรียนได้ดีกว่าเมื่อเรียนเป็นรายบุคคลเล็กน้อย แต่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวในสภาพการเรียนเป็น รายบุคคลจะเรียนได้ดีกว่าในสภาพการเรียนเป็นกลุ่มเพียงเล็กน้อย แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน และ Banister (1973) ได้ศึกษา โดยใช้นักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 274 คน ใช้แบบทดสอบ MPI แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ตามบุคลิกภาพแบบแสดงตัว เก็บตัว และปกติกลุ่มละ 7 คน สอนวิชาคณิตศาสตร์ 3 กลุ่มแรก สอน ด้วยวิธีบรรยาย แล้วให้นักเรียนทำงานเป็นรายบุคคลสัปดาห์ละ 5 ครั้ง อีก 3 กลุ่มที่เหลือ สอน ด้วยวิธีบรรยาย แล้วให้นักเรียนทำงานกลุ่ม ช่วยกันแก้ปัญหาและค้นคว้า ผลวิจัยพบว่า ผลการเรียน ของนักเรียนแต่ละกลุ่มบุคลิกภาพ ไม่มีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการเรียน จำแนกตามสภาพการทำงาน นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว เมื่อทำการเรียนร่วมกันเป็นกลุ่ม มี ผลการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวที่ทำงานเป็นรายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 แต่สำหรับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว ผลการเรียนแบบเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล

ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของกอบกุล สรรพกิจจำนง (2531) ที่ทำการศึกษาศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับแบบของปฏิสัมพันธ์ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และโลจันท์ ชลลัมพี (2546) ได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนาในการเรียนการสอนบนเว็บของนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและแบบเก็บตัว โดยทำการทดลองให้ผู้เรียนเรียนจากโปรแกรมการสอนบนเว็บที่มีกระดานสนทนาต่างกัน 3 รูปแบบ คือ กระดานสนทนาที่มีรูปแบบเป็นข้อความทั้งหมด รูปแบบที่มีการนำการ์ตูนหรือกราฟิกมาใช้ประกอบในกระดานสนทนา เพื่อเป็นตัวแทนของผู้สนทนา และรูปแบบที่มีการนำภาพถ่ายของผู้สนทนามาใช้ประกอบในกระดานสนทนา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เรียนวิชาพื้นฐานคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ซึ่งเป็นโปรแกรมการเรียนการสอนบนเว็บ ที่มีการใช้กระดานสนทนาเป็นเครื่องมือในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างโปรแกรมการเรียนการสอนบนเว็บที่มีรูปแบบของกระดานสนทนาต่างกับบุคลิกภาพของผู้เรียนที่ต่างกัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนาของผู้เรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งมีมีความขัดแย้งกับงานวิจัยของ วราภรณ์ วงษ์ใน (2531) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีบุคลิกภาพต่างกันที่เรียนด้วยสถานการณ์จำลองพบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันโดยนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว นอกจากนี้ Hopmeier (1983) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของบุคลิกภาพต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนพบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะได้รับประโยชน์จากการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมากกว่าผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ยังมี เจษฎาชนะโรค (2530) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับวิธีการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาตรี พบว่า ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว เช่นเดียวกับ อรรอุมา จิรณิตกุล (2544) ทำการศึกษาผลของการฝึกกำกับตนเองที่มีต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแบบแสดงตัว โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโคกก่อพิทยาคม จำนวน 48 คน ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว โดยเครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI การกำกับตนเอง และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวที่ได้รับการฝึกกำกับตนเองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ อุไร สิงโต (2522) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ

แบบเก็บตัว และแบบแสดงตัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับผู้ที่บุคลิกภาพแบบแสดงตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิจัยในครั้งนี้ การเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะมีส่วนช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวจะมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และข้อดีของการเป็นคนที่ชอบแสดงออก มีความเป็นผู้นำ ซึ่งเอื้อต่อการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มซึ่งเป็นการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติ มารวมเข้ากับข้อดีของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว คือสามารถเรียนรู้ได้ดีจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวเรียนรู้และได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้ดีกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ดังนั้นคุณสมบัติที่กล่าวมานั้นเป็นส่วนช่วยเสริมในการเรียนรู้บนเว็บแบบผสมผสาน กับการเรียนเป็นกลุ่ม โดยการนำเอาจุดเด่นของบุคลิกภาพที่แตกต่าง จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มสูงขึ้น มากกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน สื่อการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือจึงเหมาะที่จะนำไปใช้กับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพทั้ง 2 แบบด้วยกัน

3. คำถามการวิจัย “การเรียนรู้ของนักเรียนที่มีบุคลิกที่แตกต่างกันในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือมีลักษณะเป็นอย่างไร”

จากคะแนนประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและบุคลิกภาพแบบเก็บตัว พบว่าคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี คือ ประมาณ 2.00-3.00 และการประเมินคะแนนความร่วมมือเมื่อพิจารณาคะแนนความร่วมมือทั้ง 6 ด้าน จะเห็นได้ว่า

ด้านที่ 1 ด้านความรับผิดชอบ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะมีคะแนนความร่วมมือสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวเล็กน้อย

ด้านที่ 2 ด้านการให้ความช่วยเหลือ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะมีคะแนนความร่วมมือสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวเล็กน้อย

ด้านที่ 3 ด้านการแสดงความคิดเห็น นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวจะมีคะแนนความร่วมมือสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวเล็กน้อย

ด้านที่ 4 ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็น นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะมีคะแนนความร่วมมือสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวเล็กน้อย

ด้านที่ 5 ด้านการสื่อความหมาย นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะมีคะแนนความร่วมมือสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวเล็กน้อย

ด้านที่ 6 ด้านการใช้กระบวนการกลุ่ม นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะมีคะแนนความร่วมมือสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวเล็กน้อย

จากคะแนนความร่วมมือรายด้านนี้จะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีคะแนนความร่วมมือสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวเล็กน้อย แต่ไม่มากนัก ด้านที่มีคะแนนสูงคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการรับฟังความคิดเห็น และด้านการใช้กระบวนการกลุ่ม นั่นเป็นเพราะว่านักเรียนต้องการ การยอมรับจากกลุ่ม และเริ่มเรียนรู้ที่จะให้ความร่วมมือ รู้จักให้ และรับ และการทำงานกลุ่มร่วมกัน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนภายในกลุ่มจึงมีความสำคัญมาก เมื่อต้องการการทำงานร่วมกับผู้อื่นก็ต้องพยายามทำงานต่างๆให้สำเร็จ (พรณี ชูทัยเจนจิต, 2545 ; สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2548)

จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ในขณะที่ปฏิบัติงานกลุ่มนั้น นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว จะมีความรับผิดชอบสูง จะมีความเป็นผู้นำ และทำงานในหน้าที่ของตนเองได้ทันเวลาที่กำหนด แต่ถ้ามีปัญหาภายในกลุ่มจะทำงานเฉพาะหน้าที่ของตนเองให้เสร็จก่อนแล้วค่อย หันมาช่วยเพื่อนในกลุ่มที่ยังทำงานไม่เสร็จทีหลัง ส่วนนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะเป็นผู้ตามภายในกลุ่ม แต่จะรับผิดชอบทำงานส่วนตัวและทำงานกลุ่มไปพร้อมๆกัน คะแนนการให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มนั้นโดยรวมแล้ว นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะให้ความร่วมมือมากกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

สำหรับการทำงานกลุ่มในด้านต่างๆนั้น นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว จะทำงานได้ดีกับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวด้วยกันภายในกลุ่ม ในส่วนของการแสดงความคิดเห็นและการสื่อความหมาย นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว จะแสดงความคิดเห็นของตนเองได้ดี มีความมั่นใจในการทำงาน และเป็นผู้นำในการทำงานเป็นกลุ่ม และการยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนๆภายในกลุ่ม นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะยอมรับฟังความคิดเห็นได้มากกว่า และปฏิบัติตามมติของกลุ่มเสมอ

สำหรับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวนั้น จะทำงานได้ดีกับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวด้วยกัน เพราะจะทำงานที่ซ้ำเหมือนกัน มีความเข้าใจกัน และจะช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ซึ่งนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวจะสามารถกระตุ้นการทำงานที่ค่อนข้างช้าของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวได้ ซึ่งมีเป้าหมายของการทำงานคือ สมาชิกทุกคนต้องทำงานเสร็จทันตามเวลาที่กำหนดไว้

ในการอภิปราย และแสดงความคิดเห็นนั้น ไม่ว่าจะเป็นการอภิปรายภายในชั้นเรียน หรือ อภิปรายบนกระดานสนทนา นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสามารถปฏิบัติได้ดี และรวดเร็ว มากกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว จนบางที ทำให้ดูเหมือนว่าไม่ให้ความร่วมมือในการ ทำงานกลุ่มเท่าที่ควร แต่นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวก็สามารถทำงานกลุ่มตามหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายเสร็จตามกำหนดทุกคน

จากผลของการสังเกตที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการเรียนแบบร่วมมือนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมี พัฒนาการในตนเองทั้งด้านความรู้ ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น และการเห็นคุณค่าในตนเอง และโดยธรรมชาติของผู้เรียนที่มี บุคลิกภาพแตกต่างกัน ตามทฤษฎีบุคลิกภาพของ Jung (1959) ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว จะทำงานร่วมกับคนอื่นได้ดี มีการแสดงออกอย่างเปิดเผย ในขณะที่ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ชอบที่จะทำงานคนเดียว ทำงานที่ใช้สมาธิสูง ไม่ชอบบรรมกลุ่มกับใคร เมื่อพิจารณาคะแนนความ ร่วมมือแล้ว จะเห็นว่า ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพทั้งสองแบบสามารถปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นได้ และสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นผลดีสามารถส่งผลไปถึง คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Prado-Olmos, Patricia and Others (1991) ที่ศึกษา ผลการของการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนโรงเรียนสองภาษา โดย กรณีศึกษา สำหรับเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ CIRC งานวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย ชาวเม็กซิกัน-อเมริกัน 35 คน ซึ่งแบ่งกลุ่มโดยนักเรียนที่มีทักษะการอ่านสูง คู่กับนักเรียนที่มีทักษะ การอ่านต่ำผลการวิจัยพบว่า นักเรียนซึ่งเรียนตามหลักการของการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนมีการ ควบคุมการเรียนและการจัดการภายในกลุ่มได้เป็นอย่างดี การตอบคำถามในเด็กที่มีทักษะการอ่านสูง จะตอบคำถามได้ดี และการตอบคำถามในเด็กกลุ่มที่ทักษะการอ่านต่ำจะตอบคำถามได้ดีขึ้นอย่างมี นัยสำคัญ นอกจากนี้ Chang, J., Shimizu, W., (1997) ได้สนับสนุนประโยชน์ที่ได้รับจากการ เรียนรู้การอ่านแบบร่วมมือ หลังจากนำไปสอนนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้เรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาที่ 1 มีการพัฒนาทั้งด้านความเข้าใจ ในการอ่าน และความสามารถในการอภิปรายกลุ่มหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ และ Klingner, J, K, Vaughn, S., (1999) ได้นำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ไปใช้สอนนักเรียนที่เรียน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยสรุปว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบ ร่วมมือมีคะแนนเข้าใจในการอ่าน การเรียนรู้ด้านเนื้อหา และการเรียนรู้คำศัพท์ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงสามารถนำบทเรียนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไปเป็นแนวทางในการออกแบบและประยุกต์ให้เข้ากับการเรียนการสอนในสาขาวิชาอื่นๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

2. จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสองแบบคือ นักเรียนมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และบุคลิกภาพแบบเก็บตัว พบว่าสามารถเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือได้ดี โดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทั้งสองแบบ ดังนั้น ในการจัดกลุ่มการเรียนการสอนครั้งต่อไป ผู้สอนสามารถแบ่งกลุ่มผู้เรียนได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน เพราะจากผลการวิจัยได้พบว่า บทเรียนในลักษณะนี้เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน

3. ผลจากการประเมินคะแนนความร่วมมือทั้ง 6 ด้าน พบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพทั้ง 2 แบบ มีความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มได้ในระดับดี ทั้งที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ควรเพิ่มการประเมินคะแนนความร่วมมือให้มากขึ้น โดยประเมินเป็นระยะเพื่อให้จะได้เห็นการทำงานกลุ่มร่วมกัน ทุกๆ สัปดาห์ที่จัดการเรียนการสอน

ข้อแนะนำในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาการจัดการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือกับกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ เช่น นักเรียนในระดับประถมต้น นักเรียนในระดับประถมปลาย นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอื่นๆ ซึ่งรวมไปถึงการฝึกอบรมในหน่วยงานต่างๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ควรทำการศึกษาโดยใช้บทเรียนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคกระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมืออื่นๆ เช่น TAI, TGT, STAD, JIGSAW, LT, GI และ Complex Instruction เป็นต้น โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับรายวิชาที่จะทำการทดลองต่อไป

3. ในการจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียนนั้นควร หาหลักการและแนวคิดอื่นๆ มาใช้ในการแบ่งกลุ่ม ให้มีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน ระดับของผู้เรียน และรายวิชา เช่น การทำกับการแสดงออกของตนเอง (Self monitoring) รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของโคลบ (Kolb's Learning Style Model) กลุ่มแบบการคิดแบบฟิลด์ ดิเพนเดนซ์ (FD) และกลุ่มแบบการคิดแบบฟิลด์ อินดิเพนเดนซ์ (FI) เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนนั้นสามารถพัฒนาการเรียนรู้ให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกพร ฉันทนารุ่งภักดี. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วย
การเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชาหลักสูตร
การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2548
- เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว. จิตวิทยา : ศึกษาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : เอสดีเพรส การพิมพ์. 2543
- เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว และไพบูลย์ เทวรักษ์. ข้อมูลพื้นฐานทางจิตวิทยาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 : การวัดบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : เอสดีเพรส การพิมพ์. 2542.
- กอบกุล สรรพกิจจำนง. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับแบบของปฏิสัมพันธ์ของบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและ
เทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2531.
- โฆษิต จตุรัสวัฒนากุล. ผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการสอนเป็นกลุ่มที่ช่วยเหลือเป็น
รายบุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ในวิชา
คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีระดับความสามารถต่างกัน. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2543.
- จุลลดา จุลเสวก. ผลของการเรียนแบบสืบสอบร่วมกับการใช้เว็บแควสท์ต่อความสามารถในการคิด
วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสามารถในการเรียนทางวิทยาศาสตร์
ต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การ
สอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2549.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. นวัตกรรมศึกษาชุด. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ธารอักษร. 2547.
- ชาติชาย ม่วงปฐม. ผลของวิธีการเรียนแบบร่วมมือและระดับความสามารถทางคณิตศาสตร์ที่มีต่อผล
การเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต,
ภาควิชาคณะกรรมการบริหารหลักสูตรดุสิตดุสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. 2539.
- ทิพย์วัลย์ มาแสง. การสอนภาษาอังกฤษสำหรับคนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :
ทิพย์อักษรการพิมพ์, 2532.

ทศนา แชมมณี. ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.

พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์. 2547.

นาคยา ปิลาณานนท์. การเรียนรู้แบบร่วมมือ. กรุงเทพฯ: แม็ค. 2543.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับ การวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5.

กรุงเทพมหานคร: สามเจริญพาณิชย์. 2542.

ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2542.

ปัทมา ศรชวา. ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ของนักศึกษาชั้นปีที่1 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต,สาขาวิชาการศึกษาคณิตศาสตร์ ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2540.

พิณทิพย์ ทวยเจริญ. ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 4. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2539.

พรรณี ชูทัยเจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : เสริมสิน พีเพรสซิสเทม. 2545.

ภคนันท์ ทองคำ. โปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ EVANA 4.1. 2544. Available from: www.watpon.com/software [2005, Jan 25].

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารการสอนชุดวิชา 22222 การอ่านภาษาอังกฤษ(ฉบับปรับปรุง).พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2547.

แม่นมาส ชวลิต. แนวทางส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ. 2544.

โรงเรียนสำโรงทาบวิทยาคม. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสำโรงทาบวิทยาคม ตำบลสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์. 2548.

โลจนันท์ ชลลัมพี. ผลของรูปแบบกระดานสนทนาและบุคลิกภาพที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนาในการเรียนการสอนบนเว็บของนิสิตระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2546.

วัชรินทร์ เพชรชู. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับการให้ผลป้อนกลับในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาวิทยาศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา สาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2539.

วัฒนา สุนทรชัย. เรียนสถิติด้วย SPSS ภาคการวิเคราะห์เครื่องมือวิจัยและการวิเคราะห์ข้อสอบ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ฯ จำกัด. 2547.

วรารภรณ์ วัจโน. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ที่เรียนด้วยสถานการณ์จำลอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2531.

วชิราพร อัจฉริยโกศล. เอกสารคำสอนสื่อการสอนสำหรับการศึกษิตตามเอกัตภาพ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2547.

วงพัทตร์ ภูพันธ์ศรี. ผลการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักศึกษาหญิง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยา ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2522.

ศิริชัย กาญจนวาสิ. ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2547.

ศิริชัย กาญจนวาสิ. สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2547.

ศึกษาศึกษา,กระทรวง,กรมวิชาการ. การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ประถมศึกษาปีที่ 1-6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546.

ศึกษาศึกษา,กระทรวง,กรมวิชาการ. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา. 2543.

ศึกษาศึกษา,กระทรวง,กรมวิชาการ. รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบหรือแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะดี เก่ง มีสุข ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา. 2543.

ศึกษาศึกษา,กระทรวง,กรมวิชาการ. หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์. 2539.

ศึกษาศึกษา,กระทรวง,กรมวิชาการ. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ. 2545. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.prc.ac.th/sat/report2546.pdf>.

ศึกษาศึกษา,กระทรวง,สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. นโยบายขับเคลื่อนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2550 [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://www.bopp.go.th/s/bopp/uploadcontent/plis_1165.pdf [5 กันยายน 2550]

ศึกษาศึกษา,กระทรวง,สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. รายงาน"การสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูของครูต้นแบบ" (ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542)

รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ :
 ดับบลิว เจ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด.2547.

ศึกษาศึกษา,กระทรวง,สำนักทดสอบทางการศึกษา. รายงานผลการสอบวัดคุณภาพการศึกษา
 ระดับชาติ ปี2549. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : [http://bet.obec.go.th/info_2006/
 result_bet2549](http://bet.obec.go.th/info_2006/result_bet2549) [5 กันยายน 2550]

สมุทรา เข็มเชาวนิช. การอ่านภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 10 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.2542

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม. วิธีสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :
 โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2538.

สุจิตรา ศรีนวล. การพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่าน-การ
 คิด สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา.วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร
 และการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2533.

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร:
 โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2532.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. กิจกรรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
 แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2537.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย. 2548.

สุไร พงษ์ทองเจริญ. วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพฯ: ประมวลศิลป์. 2526.

สมสิทธิ์ จิตรสถาพร. การศึกษารูปแบบปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้บนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ตามลักษณะ
 งานที่ได้รับมอบหมายของนิสิตปริญญาตรีที่มีแบบการเรียนและบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, ภาควิชาเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2545.

เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. เอกสารประกอบคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ
 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ประยูรวงศ์. 2531.

อารี พันธุ์ณี. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : บริษัท ต้นอ่อน จำกัด, 2534.
 เอมพันธ์. 2542.

อุไร สิงโต. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย. 2522.

อรอุมา จิรนนิตกุล. ผลของการกำกับตนเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาสาธิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544.

ภาษาอังกฤษ

Allen, I.E., & Seaman, J. Growing by Degrees Online Education in the United States : Sloan Consortium Foundation. 2005.

Alverman, D.E. "Reading Teacher Education" The international encyclopedia of education. (2nd.ed.) Great Britain: BPC Wheatons Ltd.Exeter.1994.

Anderson, Ann and Tony Lynch. Listening. London: Oxford University Press,1988.

Anderson, R.E., Hiebert, J. The report of the Commission on Read. Scott and I Wilkinsem Becanning a Nation of Readers.Washingto D.C.: Nation Institute of Education,1985.

Banister, R.L. A Comparrative Study of Extravertion Introversion Traits to Two Instruction Methods. Dissertation Abstracts International 31 February. 1973.

Bonk, C. J. & Graham, C. R. The handbook of blended learning. San Fravcisco, CA: Pfeiffer. 2006.

Bremer, Christine D., Vaughn, Sharon., Collaborative Strategic Reading (CSR).Clapper, Ann T.,Kim, Ae-Hwa.: Improving Secondary Students.2002.

Brush, Thomas.A. The Effectiveness of Cooperative Learning for Low- and High-Achieving Students Using the Integrated Learning System. Dissertation Abstracts International. V.56 (January 1996): P.2595.

Byrne, Donn. Teaching oral English. London: Longman. 1976.

Chang, J. & Shimizu,W.Collaborative Strategic Reading : Cross-age and Cross-Cultural Applications. Paper Presented at the Council for Exceptional Children Symposium on Culturallly and Linguistically Diverse Rxceptional Learners, New Orleans, LA.1997.

Chin, Chien-Yu. Effectiveness of implementing computer-assisted language learning technology in the English for specific purpose training program. Dissertation Abstracts International. Vol. 65 No. 8 (February, 2005): P.2925.

- Daccanay, Fe.R. Techniques and procedures in second language teaching.
Manila: Alemar Phoenix Publishing House, Inc. 1967.
- Dykstra, Gerald. "Eliciting language practice in writing." In English teaching forum. Vol.19 : 23-26. 1964.
- Eysenck, H.J. The Structure of Human Personality. London : Methuen Co. 1971
- Eysenck, H.J. & Meil, R. Encycloedia of Psychology. London : Vol.1, London : Scorch Press. 1972.
- Finocchiaro, Mary and Christopher Brumfit. The functional notional approach: from theory to practice. New York: Oxford University Press. 1983.
- Goodman, K.S. "Celebrate Literacy," Reading Today. Vol.11 31-32. 1982.
- Guth, Hans P. Teaching English today: An in-service guide prepared for use with American English today. St.Louis: McGraw-Hill. 1970.
- Harris, Albert J. and Edward R, Sipay. How to teach reading. New York: Longmans, Inc. 1979.
- Harris, David P. Teaching English as a second language. Bombay: McGraw-Hill. 1969.
- Harvey Singh. Building Effective Blended Learning Programs. November - December 2003. *Educational Technology*, Volume 43, Number 6, Pages 51-54.
- Hopmerer, George, "New Study Say CAI May Favor Introverts" *CI JE Jun-Jun, 1983 : EJ 268 637*.
- Johnson, D. W. and Johnson R.T. Learning Together and Alone: Cooperative. 1987.
- Johnson, Keith and Keith Morrow. Communication in the classroom applications and methods for a communication approach. Essex : Longman. 1981.
- Jung, C.G. Psychological Types. London : Routledge's Degan Paul., Broad. Way House. 1959.
- Kaye Thorne. Blended learning : how to integrate online & traditional learning. London : Kogan Page. 2003.
- Ken W. White, Jason D. Baker. The student guide to successful online learning : a handbook of tips, strategies, and techniques. Boston: Pearson/Allyn and Bacon. 2004.
- Khan, B.H, (Ed.). Web-based instruction. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technologies Publications. 1997.

- Klingner, J.K., Vaughn, S., & Schumm, J. S. Collaborative Strategic Reading During Social Studies in heterogeneous fourth – grade classroom. Elementary School Journal. 1998a
- Krashen, Stephen and Tracy D. Terrel. The National Approach. The Alemany Press. 1983.
- Lemlech, Johanna K. Curriculum and instructional methods for the elementary and middle school. 3rd ed. New York: Mcmillan College Company. 1994.
- Lovells. E-training dilemmas. [Online] 2004. Available from :[http://www.lovells.com/Lovells.MediaCentre/Articles/archive/2006/Legal+IT\[2006,September5\]](http://www.lovells.com/Lovells.MediaCentre/Articles/archive/2006/Legal+IT[2006,September5]).
- Madsen, Harold S. Techniques in testing. New York: Oxford University Press. 1983.
- Michael Derntl , Renate Motschnig-Pitrik. BLESS – A Layered Blended Learning Systems Structure. [Online]. University of Vienna, Austria. Available from: <http://www.i-know.at/previous/i-know04/papers/derntl.pdf>.
- Monsakul, J. eLearning Courseware Development : Experiences and Lessons Learned from AU-PLUS System. Proceedings of the Third International Conference on eLearning for Knowledge-Based Society, organized by the Ministry of Information and Communication Technology, Bangkok, Thailand, Pp. 45.1-45.7, August 3-4 2006.
- Morrow, K. Communication in the classroom. Essex: Longman. 1981.
- Nick Van Dam. The E-Learning Fieldbook. New York : McGraw-Hill. 2003.
- Olmos, P., Patricia; & Others. Cooperative Learning for Bilingual Students: A Case Study of a CIRC Implementation : Chicago, IL, April 3-7, 1991. Available from : http://www.eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2sql/content_storage_01/0000019b/80/22/f3/91.pdf.
- Patty, Walter T., Dorothy C. Petty and Majoric F. Beching. Experience in language: tools and techniques for language art method. 4th ed. New York. 1985.
- Paulston, Christina Bralt and Howard, R. Selekman. “ Interaction activity in the Fore Classroom: or how to grow the tulip rose,” In Developing communication skills. 1983.
- Penfield, Elizabeth. “The Writer’s Roles: Testing the Effectiveness of Sentence Combining in ESL Composition,” RELC Journal. Vol.13 Decembe, p.51-61. 1985.

- Purnima Valiathan. Blended Learning Models. [On-Line] Available: <http://www.learningcircuits.org/2002/aug2002/valiathan.html>
- Raimes, Ann. Techniques in teaching writing. New York: Oxford University Press. 1983.
- Riding, L.W.,. An Investigation of Personality Measures Associated with Over and Under Achievement in English and Arithmetic. British Journal of Education Psychology 37 November. 1996.
- Rivers, Wilga M. Teaching foreign-language skills. Chicago: The University of Chicago Press. 1970.
- Rost, Michael. Listening in Action. London: Prentice Hall International (UK) Ltd. 1991.
- Rubin, Dorothy. Teaching Elementary Language Arts. 4th ed. New Jersey: Prentice. 1990.
- Scott, Roger. "Speaking in Keith, John and Keith, Morrow," in Communication in the Classroom. London: Longman Group. 1981.
- Searl, J.R. Speech Acts. New York: Cambridge University Press. 1987.
- Sevinc Gulsecen . A Comparative Research in Blended Learning : State University vs Private University. Department of Informatics, Istanbul University, Turkiy.
- Slavin, R.E. Cooperative Learning. 2nd ed. Boston : Allyn and Bacon. 1995.
- Starr, D.F. Personality Characteristics and Learning Style Phonics Achievement of Preservice Elementary Teachers Exposed to a Social or Isolated Learning Environment. Dissertation Abstracts International 32 February. 1971
- Tsitsopoulou, Elly. "Conversation Classes," in English Teaching Forum. 34-35; April.
- Underwood, Mary. Teaching Listening. London: Longman Inc. 1989.
- Valette, Rebecca M. and Renee Desick. Modern Language Performance Objective and Individualization. New York: Harcourt Brace Jovanovich. 1972.
- William, Eddie. Reading in the language classroom. London: Mcmillan Publishers. 1994.
- Yagang, Fan. "Listening Problems and Solution," in English Teaching Forum. January. 1993.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

1. อาจารย์นิตยา สงวนงาม อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาต่างประเทศ โปรแกรม
วิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. อาจารย์หทัยรัตน์ พรหมมากุล ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
โรงเรียนนาคุณประชาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม
3. อาจารย์อัญชลี ดวงศรี ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
โรงเรียนบุญทวีวิทยาคาร จังหวัดอุบลราชธานี

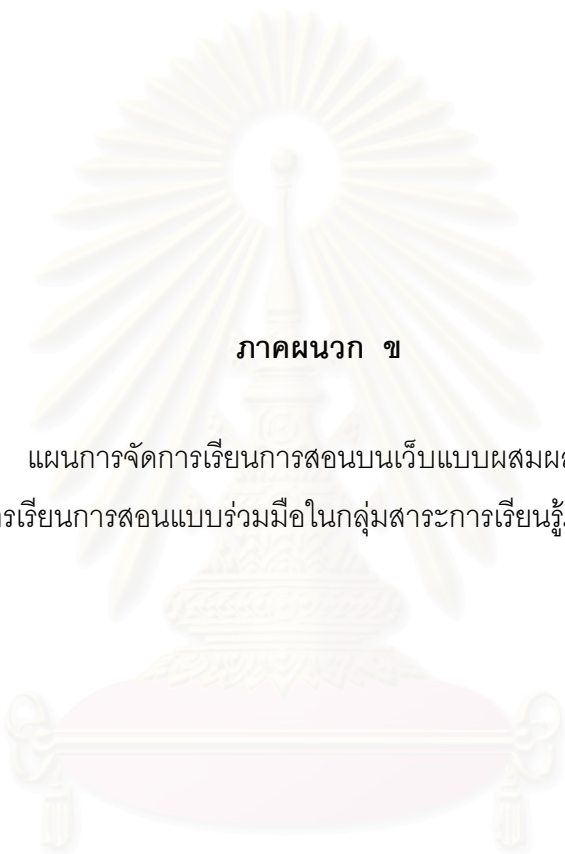
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนแบบผสมผสาน

1. ผศ.(พิเศษ) ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระนครเหนือ
2. อาจารย์ณัฐกร สงคราม ภาควิชาเทคนิคเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
3. อาจารย์ปิยะนันท์ พนกานต์ ภาควิชาคณิตศาสตร์ สถิติและคอมพิวเตอร์
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1. อาจารย์ ดร.พัชรี จันทรเพ็ง สาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. อาจารย์สุกัญญารัตน์ คงงาม สาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
3. อาจารย์พรธมทิพย์ ศาสตร์วาทา ครูชำนาญการพิเศษ
กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
โรงเรียนบุญทวีวิทยาคาร
จังหวัดอุบลราชธานี

ภาคผนวก ข

แผนการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน
ด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

เรื่อง Celebrations

ช่วงชั้นที่ 3

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลา 6 สัปดาห์

มาตรฐานการเรียนรู้ (Learning Standards)

- มฐ.ต 1.1(4) บอกข้อมูลสำคัญ และตอบคำถามจากภาพนิ่งและการอ่านบทสนทนา เรื่องสั้น และนิทาน
- มฐ.ต 2.2(2) จะบอกความเหมือนและความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลอง วันสำคัญ และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษากับของไทย

สาระการเรียนรู้

ในการเรียนภาษาต่างประเทศ สิ่งที่ต้องเรียนรู้ควบคู่กันกับภาษา คือ ประเพณี และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ซึ่งการศึกษาเกี่ยวกับประเพณี วันสำคัญ และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจและใช้ภาษาต่างประเทศในการพูดสนทนาได้ตอบ การเขียน หรือการแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

สาระสำคัญ

- 1.การอ่านเพื่อความเข้าใจและตอบคำถามเกี่ยวกับวันเดือนปีเกิด สิ่งที่ยากได้ในวันเกิด การอวยพรวันเกิด และเปรียบเทียบความแตกต่างทางวัฒนธรรมในการจัดงานวันเกิดระหว่างเจ้าของภาษากับของไทย
- 2.เทศกาลสำคัญต่างๆ ของเจ้าของภาษา เช่น Birthday, Halloween, และเทศกาลอื่นๆ
- 3.การใช้ความรู้ในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นเครื่องมือและแนวทางอย่างหนึ่งของการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากเรียนบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนจะสามารถ

1. อ่านบทอ่านเกี่ยวกับเทศกาลได้อย่างถูกต้อง (P)
2. เข้าใจและบอกใจความสำคัญในเนื้อเรื่องที่อ่านได้ (K)
3. ประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะพื้นฐานทางภาษาอังกฤษ และสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในการแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องได้ (K, P)
4. เขียนการ์ดอวยพร การ์ดเชิญ จดหมายตอบรับและปฏิทินเกี่ยวกับวันเกิดเป็นภาษาอังกฤษได้ (K, P)

เนื้อหาบทเรียน

เรื่องที่ 1 Why was yesterday special for Erin?

It was my thirteenth birthday yesterday. **on the sixteenth of May** it was a lovely day. My uncle and my aunt held a party for me. Everyone was there -my friends from school, some neighbours, but best of all was the surprise ..... **My DAD came to my birthday party.**

เรื่องที่ 2 Halloween

This festival is on 31st of October. People dress up as witches and ghosts and go to fancy dress parties. They decorate their houses with pumpkin lanterns, made from pumpkins with candles inside.

เรื่องที่ 3 Kate's note.

I sorry that Erin was not at school yesterday.

It was her birthday and she was with her family from America.

เรื่องที่ 4 an invitation, a reply to an invitation, a birthday card.

an invitation	a reply to an invitation	a birthday card
<p><i>Who</i> Susan <i>Why</i> Brian's Birthday Party!</p> <p><i>Where</i> 12, Fenly Drive </p> <p><i>When</i> Saturday, January 8 th <i>What time</i> 5 o'clock</p>	<p>Dear Brian, Thank you for your invitation to your party. I'd love to come. Can I bring a friend? See you on Saturday Sue</p>	 <p>Happy Birthday Have a good day Best wishes Sue</p>

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอน แบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง Celebrations โดยใช้ชั้นการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) (Stevens R., and others. 1987 อ้างถึงใน นาดยา ปัตนธนานนท์, 2543)

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับแบบของบุคลิกภาพนักเรียนในกลุ่มทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน
2. ครูจัดทีมใหม่โดยให้แต่ละทีมมีนักเรียนมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน 2 แบบ ทีมทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เขียนรายงาน เรื่องความ และมีการให้คะแนนผลงานของทีม
3. ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจกวัสดุประสงค์ในการอ่าน แนะนำคำศัพท์ใหม่ ทบทวนคำศัพท์เก่า ครูกำหนดเรื่องที่อ่านแล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมตามที่ครูจัดเตรียมไว้ให้
4. หลังจากกิจกรรมการอ่านครูนำอภิปรายเรื่องที่อ่าน
5. นักเรียนได้รับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ

กระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนโดยใช้รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบ 2 W 3 P (สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้, 2547) ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อมหรือนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up)
เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนเนื้อหาใหม่ หรือเป็นการทบทวนเนื้อหาที่ผ่านมาแล้ว
2. ขั้นนำเสนอ (Presentation)
เป็นการป้อนตัวภาษา (Language input) แก่ผู้เรียนทั้งนี้เป็นตัวอย่างภาษาที่ใช้ในชีวิตจริง และที่ครูผู้สอนเลือกใช้ในห้องเรียน
3. ขั้นฝึกทักษะ (Practice)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นการฝึกตัวภาษาในสถานการณ์ที่ครูผู้สอนนำเสนอขั้นนำเสนอ (Presentation)

4. ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Production)

เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่นำเสนอไปแล้ว เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่เรียนรู้มาแล้วโดยครูผู้สอนแสดงบทบาทเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ และช่วยเหลือผู้เรียนในการนำภาษาไปใช้ (Product language)

5. ขั้นสรุปบทเรียน (Wrap up)

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้สรุปสาระสำคัญของบทเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

**ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอน
แบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง Celebrations**

สัดส่วนผสมผสาน 50:50 กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ 6 ชั่วโมง กิจกรรมการเรียนบนเว็บ 6 ชั่วโมง เวลาทั้งหมด 12 ชั่วโมง

ลำดับที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้ เวลา 2 ชั่วโมง ต่อ 1 สัปดาห์		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
			การเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ (เวลา 1 ชั่วโมง)	การเรียนการสอนบนเว็บ (เวลา 1 ชั่วโมง)		
1	1. นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ กิจกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม และการประเมินผลการเรียนได้ 2. นักเรียน สามารถเข้าสู่ระบบและทำแบบทดสอบก่อนเรียน Pre-test ได้	1. ปฐมนิเทศ 2. Pre-test	<p style="text-align: center;">กิจกรรมในชั้นเรียน</p> <p>ขำขันเข้าสู่บทเรียน (Warm up)</p> <p>1. ครูและนักเรียนทักทายกัน และนักเรียนนั่งประจำเครื่องคอมพิวเตอร์ และนั่งตามกลุ่มที่กำหนดไว้</p> <p>ขำขันนำเสนอ (Presentation)</p> <p>1. ครูแนะนำการเรียนในรูปแบบการเรียนในรูปแบบการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน ด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือพร้อมทั้งอธิบายถึงวิธีการใช้เครื่องมือต่างๆ โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 4 คน ซึ่งสมาชิกในกลุ่มจะมีความแบบบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน</p> <p>2. ครูชี้แจงกิจกรรมการเรียนและข้อตกลงในการทำงานกลุ่ม แก่ผู้เรียนทุกคน</p>	<p style="text-align: center;">กิจกรรมการเรียนบนเว็บ</p> <p>1. นักเรียนเข้าสู่ระบบ</p> <p>2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน Pre-test รายบุคคล จากบทเรียนเว็บ เรื่อง Celebrations จำนวน 30 ข้อ</p> <p>3. ประกาศผลคะแนน Pre-test ให้นักเรียนทุกคนทราบ หรือนักเรียนตรวจคำตอบคะแนนได้จากเมนู Answer Box.</p>	บทเรียนเว็บ WBI Blended with Cooperative Learning in English. เรื่อง Celebrations	ทดสอบ Pre-test

ลำดับที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรมการเขียนผู้เวลา 2 ชั่วโมง ต่อ 1 สัปดาห์		สื่อการเขียนผู้	การวัดและประเมินผล
			การเขียนเอกสารในชั้นเรียนปกติ (เวลา 1 ชั่วโมง)	การเขียนเอกสารบนเว็บ (เวลา 1 ชั่วโมง)		
			<p>3. ครูแจก username และ password ให้กับนักเรียนทุกคน</p> <p>ขั้นฝึกทักษะ (Practice)</p> <p>1. นักเรียนฝึกเข้าสู่ระบบการเขียนออนไลน์ โดยใช้ username และ password ที่ได้รับจากครู</p> <p>2. นักเรียนลอง ออกจากระบบและ เข้าสู่ระบบอีกครั้งเพื่อทำความเข้าใจกับเครื่องมือต่างๆที่ได้เป็นเครื่องมือในการเขียนบนเว็บแบบผสมผสาน</p> <p>ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Production)</p> <p>1. นักเรียนเข้าสู่ระบบเพื่อทำแบบทดสอบ Pretest บนเว็บ</p> <p>ขั้นสรุปทบทวน (Wrap up)</p> <p>ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงวิธีการเขียนเอกสารบนเว็บแบบผสมผสาน และกระบวนการในการทำงานกลุ่มอย่างไรบ้าง</p>			

ลำดับที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรมการเขียนผู้เวลา 2 ชั่วโมง ต่อ 1 สัปดาห์		สื่อการเขียนผู้	การวัดและประเมินผล
			การเขียนการสอนในชั้นเรียนปกติ (เวลา 1 ชั่วโมง)	การเขียนการสอนบนเว็บ (เวลา 1 ชั่วโมง)		
2	หลังจากเขียนบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนจะสามารถ 1. อ่านบทอ่านเกี่ยวกับเทศกาลได้อย่างถูกต้อง (P) 2. เข้าใจและบอกใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านได้ (K) 3 ประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะพื้นฐานทางภาษาอังกฤษและสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในกาแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องได้ (K, P)	Birthday กิจกรรมที่ 1 Why was yesterday special for Erin? "	<u>กิจกรรมในชั้นเรียน</u> ขึ้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) 1. ครูจัดที่นั่งให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม และแนะนำบทเรียนเว็บกิจกรรมที่ 1 เรื่อง Why was yesterday special for Erin? ขึ้นนำเสนอง (Presentation) กิจกรรมการเขียนบนเว็บ ขึ้นฝึกทักษะ (Practice) กิจกรรมการเขียนบนเว็บ ขึ้นนำความรู้ไปใช้ (Production) กิจกรรมการเขียนบนเว็บ ขึ้นสรุปบทเรียน (Wrap up) 1. ครูพบกลุ่ม และซักถามถึงปัญหาในการเขียนร่วมกันเป็นกลุ่มว่ามีปัญหาอะไรบ้าง และแนะนำให้นักเรียนอ่านบทอ่านและหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ เรื่อง Birthday อื่นๆเพิ่มเติม	<u>กิจกรรมการเขียนบนเว็บ</u> ขึ้นนำเสนอง (Presentation) 1. เว็มนำเสนอง เรื่องสำหรับอ่านสั้นๆ ให้นักเรียนอ่าน กิจกรรมที่ 1 เรื่อง Why was yesterday special for Erin? ขึ้นฝึกทักษะ (Practice) 1. ให้นักเรียนอ่านในใจก่อน แล้วค่อยอภิปรายร่วมกันว่า ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านคืออะไร โดยใช้เครื่องมือที่มีอยู่ในบทเรียนเว็บ เช่น Dictionary แบบออนไลน์และนักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านร่วมกัน 2. ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันภายในกลุ่ม และภายในห้องเรียนเดียวกัน โดยใช้เครื่องมือ Chat room และ Chat in group	บทเรียนเว็บ WBI Blended with Cooperative Learning in English. เรื่อง Celebrations	ความเข้าใจใน ภาษาอ่าน จากภาษา แบบฝึกหัด จาก กิจกรรม ภาษาอ่าน และกา ตอบ คำถาม

ลำดับที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรมการเขียนผู้เวลา 2 ชั่วโมง ต่อ 1 สัปดาห์		สื่อการเขียนผู้	การวัดและประเมินผล
			การเขียนการสอนในชั้นเรียนปกติ (เวลา 1 ชั่วโมง)	การเขียนการสอนแบบเว็บ (เวลา 1 ชั่วโมง)		
			<p>2. นักเรียนร่วมกันอ่านบทพจนานุกรม</p> <p>Why was yesterday special for Erin? ในกลุ่มตนเองอีกครั้ง</p> <p>3. นักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านและทำกิจกรรมและตอบคำถามตามที่กำหนด</p>	<p>ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Production)</p> <p>1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดบนเว็บแล้วส่งคำตอบผ่านทางเว็บด้วยปุ่ม ส่งคำตอบ แล้วนักเรียนสามารถดูเฉลยได้ทันที</p>		
3	<p>หลังจากเรียนบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนจะสามารถ</p> <p>1. อ่านบทอ่านเกี่ยวกับเทศกาลได้อย่างถูกต้อง (P)</p> <p>2. เข้าใจและบอกใจความสำคัญในเนื้อเรื่องที่อ่านได้ (K)</p>	<p>กิจกรรมที่ 2</p> <p>Why was yesterday special for Erin's friend?</p> <p>กิจกรรมที่ 3</p> <p>Why was yesterday special for Erin?</p>	<p><u>กิจกรรมในชั้นเรียน</u></p> <p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up)</p> <p>ครูและนักเรียนร่วมกันบทพจนานุกรมจากเรื่องที่อ่านในกิจกรรมที่ 1</p> <p>ขั้นนำเสนอ (Presentation)</p> <p>กิจกรรมการเขียนแบบเว็บ</p> <p>ขั้นฝึกทักษะ (Practice)</p> <p>กิจกรรมการเขียนแบบเว็บ</p> <p>ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Production)</p> <p>กิจกรรมการเขียนแบบเว็บ</p>	<p><u>กิจกรรมการเขียนบนเว็บ</u></p> <p>ขั้นนำเสนอ (Presentation)</p> <p>1. เว็บนำเสนอให้นักเรียนอ่าน กิจกรรมที่ 2 เรื่อง Why was yesterday special for Erin's friend ? และ กิจกรรมที่ 3 เรื่อง Why was yesterday special for Erin?</p> <p>ขั้นฝึกทักษะ (Practice)</p> <p>1. ให้นักเรียนอ่านกิจกรรมที่ 2 เรื่อง Why was yesterday special for Erin's friend ? และ กิจกรรมที่ 3 เรื่อง Why was yesterday special for Erin ?</p>	<p>บทเรียนเว็บ</p> <p>WBI</p> <p>Blended with Cooperative Learning in English. เรื่อง Celebrations</p>	<p>ความเข้าใจในภาษาอ่านจากภาษาทำแบบฝึกหัดจากกิจกรรมภาษาอ่านและการตอบคำถาม</p>

ลำดับที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรมการเขียนผู้เวลา 2 ชั่วโมง ต่อ 1 สัปดาห์		สื่อการเขียนผู้	การวัดและประเมินผล
			การเขียนการสอนในชั้นเรียนปกติ (เวลา 1 ชั่วโมง)	การเขียนการสอนบนเว็บ (เวลา 1 ชั่วโมง)		
	3 ประชุกผลใช้ความรู้ทักษะพื้นฐานทางภาษาอังกฤษและสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในภาษาอังกฤษหาความรู้ที่เกี่ยวข้องได้ (K, P)		<p>ขั้นสรุปบทเรียน (Wrap up)</p> <p>1. ครูพบกลุ่ม และซักถามถึงปัญหาในการเขียนร่วมกันเป็นกลุ่มว่ามีปัญหาอะไรบ้าง และแนะนำให้นักเรียนอ่านบทอ่านและหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ เรื่อง Birthday อื่นๆ เพิ่มเติม</p> <p>2. นักเรียนร่วมกันอ่านบทพจนกิจกรมที่ 2 เรื่อง Why was yesterday special for Erin's friend? และกิจกรมที่ 3 เรื่อง Why was yesterday special for Erin? ในกลุ่มตนเองอีกครั้ง</p> <p>3. นักเรียนอ่านทำความเข้าใจแล้วให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม จนได้ข้อสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ นักเรียนช่วยกันตอบคำถามภายในชั้นเรียนได้ถูกต้อง</p> <p>How old was Erin?</p> <p>How did she celebrate her birthday?</p>	<p>2. นักเรียนอ่านทำความเข้าใจ โดยใช้ Dictionary online เป็นเครื่องมือช่วยในการหาความหมายของคำศัพท์ แล้วให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม จนได้ข้อสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้โดยอภิปรายผ่าน Chat room และ Chat in group.</p> <p>ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Production)</p> <p>1. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามให้ถูกต้อง โดยตอบผ่าน Blog manager ของตัวเอง</p> <p>How old was Erin?</p> <p>How did she celebrate her birthday?</p> <p>2. นักเรียนทำแบบฝึกหัดบนเว็บแล้วส่งคำตอบผ่านทางเว็บด้วยปุ่ม ส่งคำตอบ แล้วนักเรียนสามารถดูเฉลยได้ทันทีใน กิจกรมที่ 2 และ กิจกรมที่ 3</p>		

หน่วย การเรียนรู้	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้ เวลา 2 ชั่วโมง ต่อ 1 สัปดาห์		สื่อการเรียนรู้	การจัดและ ประเมินผล
			การเรียนรู้การสอนในชั้นเรียนปกติ (เวลา 1 ชั่วโมง)	การเรียนรู้การสอนแบบเว็บ (เวลา 1 ชั่วโมง)		
4	หลังจากเรียนบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนจะสามารถ 1. อ่านบทอ่านเกี่ยวกับเทศกาลได้อย่างถูกต้อง (P) 2. เข้าใจและบอกใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านได้ (K) 3 ประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะพื้นฐานทางภาษาอังกฤษ และสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในกาแสดงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องได้ (K, P)	กิจกรรมที่ 4 Halloween. กิจกรรมที่ 5 Kate's note.	<u>กิจกรรมในชั้นเรียน</u> ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้จากเรื่องที่อ่านในกิจกรรมที่ 2 และกิจกรรมที่ 3 ขั้นนำเสนอ (Presentation) กิจกรรมการเรียนรู้แบบเว็บ ขั้นฝึกทักษะ (Practice) กิจกรรมการเรียนรู้แบบเว็บ ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Production) กิจกรรมการเรียนรู้แบบเว็บ	<u>กิจกรรมการเรียนรู้แบบเว็บ</u> ขั้นนำเสนอ (Presentation) 1. เว็มนำเสนอความแตกต่างของเรื่องที่อ่านเป็นเบื้องต้น ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ Celebrations กิจกรรมที่ 4 Halloween. และ กิจกรรมที่ 5 Kate's note. ขั้นฝึกทักษะ (Practice) 1. นักเรียนอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของที่อ่าน กิจกรรมที่ 4 Halloween และ กิจกรรมที่ 5 Kate's note. โดยใช้ Dictionary online เป็นเครื่องมือช่วยในการหาความหมายของคำศัพท์ 2. ให้อภิปรายและแสดงความคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน จากกิจกรรมที่ 4 Halloween. และ กิจกรรมที่ 5 Kate's note. ใน Chat room และ Chat in group	บทเรียนเว็บ WBI Blended with Cooperative Learning in English. เรื่อง Celebrations	ความเข้าใจใน การอ่าน จากการทำ แบบฝึกหัด จาก กิจกรรม การอ่าน และกา ตอบ คำถาม

สัปดาห์ที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรมการเขียนผู้เวลา 2 ชั่วโมง ต่อ 1 สัปดาห์		สื่อการเขียนผู้	การจัดและประเมินผล
			การเขียนการสอนในชั้นเรียนปกติ (เวลา 1 ชั่วโมง)	การเขียนการสอนบนเว็บ (เวลา 1 ชั่วโมง)		
			<p>ขั้นสรุปบทเรียน (Wrap up)</p> <p>1. ครูหมกลุ่ม และแนะนำให้นักเรียนอ่านบทอ่านและหาความถี่ที่เกี่ยวข้องอื่นๆเพิ่มเติม</p> <p>2. นักเรียนร่วมกันอ่านบทอ่าน กิจกรรมที่ 4 Halloween. และ กิจกรรมที่ 5 Kate's note ในกลุ่มตนเองอีกครั้ง</p> <p>3. นักเรียนอ่านทำความเข้าใจแล้วให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม จนได้ข้อสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ นักเรียนช่วยกันตอบคำถามภายในชั้นเรียนจากกิจกรรมที่ 4</p> <p>Do you celebrate these festival? When these festival was celebrate? คำถามภายในชั้นเรียนจากกิจกรรมที่ 5</p> <p>Are these statements true or false? .....1. Erin was at school yesterday? .....2. Erin was with her dad. .....3. It's was Kate's birthday?</p>	<p>ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Production)</p> <p>1. ตอบคำถามจากกิจกรรมที่ 4</p> <p>Do you celebrate these festivals? When these festivals was celebrate? ตอบคำถามจากกิจกรรมที่ 5</p> <p>Are these statements true or false? .....1. Erin was at school yesterday? .....2. Erin was with her dad. .....3. It's was Kate's birthday?</p> <p>ลงใน Blog manager ของตัวเอง</p> <p>2. นักเรียนทำแบบฝึกหัดบนเว็บกิจกรรมที่ 4 และกิจกรรมที่ 5 แล้วส่งคำตอบผ่านทางเว็บด้วยปุ่ม ส่งคำตอบ แล้วนักเรียนสามารถดูเฉลยได้ทันที</p>		

ลำดับที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรมการเขียนเวลา 2 ชั่วโมง ต่อ 1 สัปดาห์		สื่อการเขียน	การวัดและประเมินผล
			การเขียนเอกสารในห้องเรียนปกติ (เวลา 1 ชั่วโมง)	การเขียนเอกสารบนเว็บ (เวลา 1 ชั่วโมง)		
6	หลังจากเรียนบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนจะสามารถ 1. อ่านบทอ่านเกี่ยวกับเทศกาลได้สำเร็จ (F) 2. เข้าใจและบอกใจความสำคัญในเนื้อเรื่องที่อ่านได้ (K) 3. ประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะพื้นฐานทางภาษาอังกฤษ และสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในภาษาอังกฤษแล้วหาความรู้ที่เกี่ยวข้องได้ (K, F) 4. เขียนการ์ดอวยพรการ์ดเชิญของสมาชิกและปฏิทินเกี่ยวกับวันเกิดในภาษาอังกฤษได้ (K, F)	กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมการอ่านเพิ่มเติม an invitation, a reply to an invitation, a birthday card. กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมการเขียน an invitation, a reply to an invitation, a birthday card	<u>กิจกรรมในห้องเรียน</u> ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) ครูและนักเรียนสนทนาถึงวันเกิด และวางแผนเขียนการ์ดมีะโง้งที่เป็นสัญลักษณ์ของวันเกิด ขั้นนำเสนอ (Presentation) กิจกรรมการเขียนบนเว็บ ขั้นฝึกทักษะ (Practice) กิจกรรมการเขียนบนเว็บ ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Production) กิจกรรมการเขียนบนเว็บ	<u>กิจกรรมการเรียนรู้บนเว็บ</u> ขั้นนำเสนอ (Presentation) 1. เว็บบนำเสนอหัวข้ออื่นๆเพิ่มเติม an invitation, a reply to an invitation, a birthday card. ในกิจกรรมที่ 6 และ กิจกรรมที่ 7 ขั้นฝึกทักษะ (Practice) 1. นักเรียนร่วมกันอ่าน ในกิจกรรมที่ 6 เรื่อง an invitation, a reply to an invitation, a birthday card. ช่วยกันอภิปรายและสรุปกิจกรรมการอ่าน โดยอ่านจับใจความสำคัญหาคำศัพท์ สกัดคำ และห่องความหมายโดยอภิปรายผ่าน Chat room และ Chat in group 2. ให้นักเรียนฝึกเขียน จากกิจกรรมที่ 7 an invitation, a reply to an invitation, a birthday card. ถึงเพื่อนๆภายในกลุ่มของตัวเอง	บทเรียนเว็บ WB1 Blended with Cooperative Learning in English. เรื่อง Celebrations	ความเข้าใจใน ภาษาอ่าน จากภาษาทำ แบบฝึกหัด จาก กิจกรรม ภาษาเขียน และภาษา ตอบ คำถาม

คู่บท คู่คำ	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรมการเขียนใช้เวลา 2 ชั่วโมง ต่อ 1 สัปดาห์		สื่อการเขียน	การวัดและ ประเมินผล
			การเขียนเอกสารในห้องเรียนปกติ (เวลา 1 ชั่วโมง)	การเขียนเอกสารบนเว็บ (เวลา 1 ชั่วโมง)		
			<p>ขั้นสรุปบทเรียน (Wrap up)</p> <p>1. ครูหมกลุ่ม และนักเรียนร่วมกันอ่านบทสนทนา กิจกรรมที่ 6 และ กิจกรรมที่ 7 เรื่อง an invitation, a reply to an invitation, a birthday card ภายในกลุ่มตนเองอีกครั้ง</p> <p>3. นักเรียนอ่านทำความเข้าใจแล้วให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม จนได้ข้อสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ นักเรียนช่วยกันตอบคำถามภายในชั้นเรียนจากกิจกรรมที่ 6</p> <p>Answer these questions.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Whose birthday is it? 2. Who is invited to the party? 3. Does he/she accept? <p>4. นักเรียนสนทนาถึง an invitation, a reply to an invitation, a birthday card ที่เขียนขึ้นมาใหม่ และส่งถึงเพื่อนๆ ภายในกลุ่มของตนเอง ว่ามีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร</p>	<p>ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Production)</p> <p>1. ตอบคำถาม ลงใน Blog manager ของตัวเอง</p> <p>Answer these questions.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Whose birthday is it? 4. Who is invited to the party? 3. Does he/she accept? <p>2. นักเรียนทำแบบฝึกหัดบนเว็บ ในกิจกรรมที่ 6 เรื่อง an invitation, a reply to an invitation, a birthday card.</p> <p>3. นักเรียนทำแบบฝึกหัด กิจกรรมการเขียนในกิจกรรมที่ 7 เรื่อง an invitation, a reply to an invitation, a birthday card.</p>		

ลำดับที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรมการเขียนใช้เวลา 2 ชั่วโมง ต่อ 1 สัปดาห์		สื่อการเขียน	การวัดและประเมินผล
			การเขียนการสอนในชั้นเรียนปกติ (เวลา 1 ชั่วโมง)	การเขียนการสอนบนเว็บ (เวลา 1 ชั่วโมง)		
6	1. นักเรียนสามารถประเมินการทำงานแบบร่วมมือของสมาชิกในด้านต่างๆของกลุ่มได้ 2. นักเรียนเข้าสู่ระบบและ ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้	1. การประเมินความร่วมมือในการทำกิจกรรมการเขียนการสอน 2. Post-test	<u>กิจกรรมในชั้นเรียน</u> 1. นักเรียนจัดกลุ่มตามที่กำหนดไว้ 2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับกิจกรรมการเขียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเขียนแบบร่วมมือ 3. ครูแจกแบบประเมินในการทำงานกลุ่มด้วยการเขียนแบบร่วมมือด้านต่างๆ ให้สมาชิกภายในกลุ่ม 4. ครูอธิบายถึงภาพประเมินการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม ตามแบบประเมินที่แจกให้ 6. นักเรียนประเมินเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่มของตนเองให้ครบทุกคน	<u>กิจกรรมการเรียนบนเว็บ</u> 1. นักเรียนเข้าสู่ระบบ 2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน Post-test ภายบุคคล จากบทเรียนเว็บ เรื่อง Celebrations จำนวน 30 ข้อ 3. ประกาศผลคะแนน Post-test ให้ให้นักเรียนทุกคนรับทราบ หรือนักเรียนตรวจสอบคะแนนได้จากเมนู Answer Box.	-แบบประเมินการทำงานแบบร่วมมือ - แบบทดสอบหลังเรียน Post-test	-ประเมินการทำงานแบบร่วมมือ -ทดสอบหลังเรียน Post-test

ภาคผนวก ค

- แบบสอบถามและประเมินการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน
ด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ)
- แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ภาษาอังกฤษ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ)
- แบบสอบถามการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน)
- แบบประเมินบทเรียนเว็บแบบผสมผสาน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน)
- แบบประเมินการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้แบบร่วมมือ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามและแบบประเมิน
การจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือ
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ)

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) ผลของการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) EFFECTS OF WEB-BASED INSTRUCTION USING BLENDED MODEL WITH COOPERATIVE LEARNING IN ENGLISH SUBJECT FOR SEVENTH GRADE STUDENTS WITH DIFFERENT PERSONALITIES

โดย นางสาววิไลพร พรมตา

สาขาวิชา โสตทัศนศึกษา

ภาควิชา หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา

ปีการศึกษา 2551

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.จันทวีร์ มั่นสกุล

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีบุคลิกที่แตกต่างกันในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ

แบบประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของบทเรียน การนำเสนอเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อและระยะเวลาในการเรียนการสอน

โปรดประเมินความสอดคล้อง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่สอดคล้องกับความ
คิดเห็นของท่าน และ/หรือเขียนในช่องข้อควรปรับปรุง ข้อเสนอแนะ

ขอให้ท่านใช้เอกสารที่แนบมาประกอบการพิจารณาด้วย อนึ่งถ้าหากท่านมีข้อเสนอแนะ
ปรับปรุงเพิ่มเติม โปรดเขียนแก้หรือแทรกในเนื้อหาของเอกสารที่แนบมาได้โดยตรง

หัวข้อการประเมิน	ความสอดคล้อง			ข้อควร ปรับปรุง ข้อเสนอ แนะ
	สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	
ด้านวัตถุประสงค์ของบทเรียน 1 ความเหมาะสมของหลักการและเหตุผลของมาตรฐาน การเรียนรู้ <ul style="list-style-type: none"> ● มฐ.ต. 1.1(4) บอกข้อมูลสำคัญ และตอบคำถามจาก การฟังและการอ่านบทสนทนา เรื่องสั้นและนิทาน ● มฐ.ต. 2.2(2) ระบุความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างเทศกาล งานฉลอง วันสำคัญ และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษากับของไทย 				
2. ความเหมาะสมของหลักการและเหตุผลของสาระการ เรียนรู้ (โปรดดูเอกสารหน้า 1) สาระการเรียนรู้ที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม				
3. ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับเนื้อหาวิชา 1. อ่านบทอ่านเกี่ยวกับเทศกาลได้อย่างถูกต้อง (P) 2. เข้าใจและบอกใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านได้ (K)				
3. ประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะพื้นฐานทางภาษาอังกฤษ และสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในการแสวงหาความรู้ที่ เกี่ยวข้องได้ (K, P)				
4. เขียนการ์ดอวยพร การ์ดเชิญ จดหมายตอบรับและ ปฏิเสทเกี่ยวกับวันเกิดเป็นภาษา อังกฤษได้ (K, P)				

หัวข้อการประเมิน	ความสอดคล้อง			ข้อควรปรับปรุง ข้อเสนอแนะ
	สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	
3 ระดับผู้เรียน <ul style="list-style-type: none"> นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 				
4 การวัดและการประเมินผลการเรียน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน <ul style="list-style-type: none"> แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) 				
<ul style="list-style-type: none"> แบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) 				
5. ความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน (โปรดดูเอกสารหน้า 6) ขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษแบบร่วมมือ 1. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับแบบของบุคลิกภาพ นักเรียนในกลุ่มทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน 2. ครูจัดทีมใหม่โดยให้แต่ละทีมมีนักเรียนมีบุคลิกภาพ แตกต่างกัน 2 แบบกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกัน และสอนตาม ขั้นตอนการชั้นสอน ดังนี้ 1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) 2. ช้่นนำเสนอ (Presentation) 3. ช้่นฝึกทักษะ (Practice) 4. ช้่นนำความรู้ไปใช้ (Production) 5. ช้่นสรุปบทเรียน (Wrap up) 3. ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจ้ง วัตถุประสงค์ในการอ่าน แนะนำคำศัพท์ใหม่ ทบทวน คำศัพท์เก่า ครูกำหนดเรื่องที่ย่านแล้วให้นักเรียนทำ กิจกรรมตามที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ 4. หลังจากกิจกรรมการอ่าน ครูนำอภิปรายเรื่องที่ย่าน 5. นักเรียนได้รับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ				
การประเมินด้านการนำเสนอเนื้อหา				
1 ความถูกต้อง และความชัดเจนของเนื้อหา				
2 ความน่าเชื่อถือของเนื้อหา				

หัวข้อการประเมิน	ความสอดคล้อง			ข้อควรปรับปรุง ข้อเสนอแนะ
	สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	
3 ความทันสมัยของเนื้อหา				
การประเมินด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (โปรดดูเอกสารหน้า4-5) 1 กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
2 ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเป้าหมายวิชา วัตถุประสงค์วิชา และเนื้อหาวิชา				
3 ระดับผู้เรียนต่อระดับการเรียนรู้				
4 กระบวนการจัดการเรียนการสอน 1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) 2. ช้่นนำเสนอ (Presentation) 3. ช้่นฝึกทักษะ (Practice) 4. ช้่นนำความรู้ไปใช้ (Production) 5. ช้่นสรุปบทเรียน (Wrap up)				
สื่อที่ใช้ในการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการ เรียนรู้				
ระยะเวลาในการเรียนรู้เหมาะสม <ul style="list-style-type: none"> • สัปดาห์ที่ 1 เวลา 120 นาที • สัปดาห์ที่ 2 เวลา 120 นาที • สัปดาห์ที่ 3 เวลา 120 นาที • สัปดาห์ที่ 4 เวลา 120 นาที • สัปดาห์ที่ 5 เวลา 120 นาที • สัปดาห์ที่ 6 เวลา 120 นาที 				

แบบสอบถาม
ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ)

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) ผลของการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) EFFECTS OF WEB-BASED INSTRUCTION USING BLENDED MODEL WITH COOPERATIVE LEARNING IN ENGLISH SUBJECT FOR SEVENTH GRADE STUDENTS WITH DIFFERENT PERSONALITIES

โดย นางสาววิไลพร พรมตา

สาขาวิชา โสตทัศนศึกษา

ภาควิชา หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา

ปีการศึกษา 2551

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.จินตวีร์ มั่นสกุล

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีบุคลิกที่แตกต่างกันในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เอกสารที่แนบมาด้วย สำหรับใช้ประกอบการประเมินความสอดคล้อง

- ตารางตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC)แบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ
- แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ฉบับจริง)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....

ตารางตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC)

แบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

ขอให้ท่านพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสอบและเนื้อหา

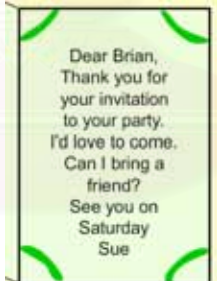

โดยกำหนดให้ - 1 = ไม่สอดคล้อง (ไม่เห็นด้วย), 0 = ไม่แน่ใจ, 1 = สอดคล้อง (เห็นด้วย)

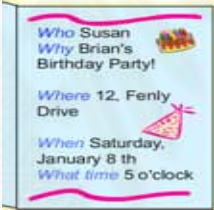

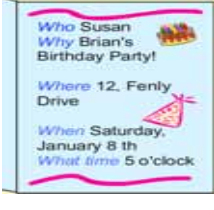
เนื้อหา	ข้อสอบ	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-	0	1	
<p>Celebrations</p> <p><u>Read and Choose the best answer. 1-10</u></p> <p>Why was yesterday special for Erin?</p> <p>It was my thirteenth birthday yesterday on the sixteenth of May. It was a lovely day. My uncle and my aunt held a party for me. Everyone was there – my friends from school, some neighbours, but best of all was the surprise..... My DAD came to my birthday party.</p>	<p>1. How old was Erin?</p> <p>She was ..... years old. (a)</p> <p>a. 13</p> <p>b. 12</p> <p>c. 11</p> <p>d. 10</p>				
	<p>2. How old was Erin' friend? (c)</p> <p>a. fifteenth</p> <p>b. fourteenth</p> <p>c. thirteenth</p> <p>d. twelfth</p>				
	<p>3. What does Erin want for her birthday? (a)</p> <p>a. CD</p> <p>b. candy</p> <p>c. cake</p> <p>d. book</p>				
	<p>4. When was your birthday? (d)</p> <p>a. about the seventh of May</p> <p>b. in the seventh of May</p> <p>c. at the seventh of May</p> <p>d. on the seventh of May</p>				

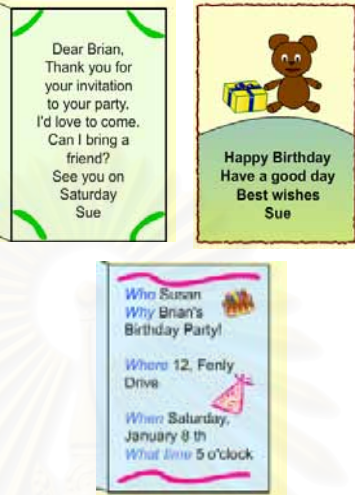

เนื้อหา	ข้อสอบ	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-	0	1	
	5. Today is Monday. What day was yesterday? (a) a. Sunday b. Tuesday c. Wednesday d. Friday				
	6. What did celebration ? (d) a. New year's Eve b. St Valentine's Day c. Christmas Day d. BirthDay				
	7. Who held a party for Erin? (a) a. Her uncle and her aunt b. Her friend c. Her aunt d. Her uncle				
	8. When was Erin's birthday ? (c) a. on the seventh of September b. on the ninth of December c. on the sixteenth of May d. on the first of June				
	9. Who did not come to Erin's birthday party? (b) a. Her friends form school. b. Her sister c. Her neighbor d. Her friends and neighbor				

เนื้อหา	ข้อสอบ	ระดับความ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง			
		-			
		1	0	1	
	<p>10. What was the surprise for Erin?</p> <p>(c)</p> <p>a. Her friends came to her birthday party</p> <p>b. Her neighbors came to her birthday party</p> <p>c. Her father came to her birthday party</p> <p>d. Her sister came to her birthday party</p>				
<p><u>Read and Answer these questions. 11-12</u></p> <p>Kate's note</p> <p>I am sorry that Erin was not at school yesterday. It was her birthday and she was with her family from America.</p> <p style="text-align: right;">Kate Johnson</p>	<p>11. Whose this note? (b)</p> <p>a. Erin's note</p> <p>b. Kate's note</p> <p>c. Jone's note</p> <p>d. Jake's note</p>				
	<p>12. Where were Erin's family come from? (d)</p> <p>a. Thailand</p> <p>b. Australia</p> <p>c. Japan</p> <p>d. America</p>				
<p><u>Answer these questions. 13-14</u></p> <p>Halloween</p> <p>This festival is on 31st of October. People dress up as witches and ghosts and go to fancy dress parties. They decorate their houses with pumpkin lanterns, made from pumpkins with candles inside.</p>	<p>13. When these festival was celebrate? (a)</p> <p>a. 31st Oct</p> <p>b. 14th Feb</p> <p>c. 25th Dec</p> <p>d. 1st Jan</p>				

เนื้อหา	ข้อสอบ	ระดับความ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง			
		-			
		1	0	1	
	<p>14. What are not symbols of Halloween? (a)</p> <p>a. flowers</p> <p>b. pumpkins</p> <p>c. witches</p> <p>d. ghosts</p>				
<p>Match these picture. 15-17</p> <p>an invitation, a reply to an invitation, a birthday card.</p>	<p>15. </p> <p>(c)</p> <p>a. </p> <p>b. </p> <p>c. </p>				

เนื้อหา	ข้อสอบ	ระดับความ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง			
		-			
		1	0	1	
16	<p>a reply to an invitation</p> <p>(b)</p> <p>a. </p> <p>b. </p> <p>c. </p>				
17.	<p>(a) a birthday card</p> <p>a. </p> <p>b. </p> <p>c. </p>				

สาระการเรียนรู้/เนื้อหา	ข้อสอบ	ระดับความ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง			
		-1	0	1	
<p>Answer these questions. 18-23</p> <p>an invitation, a reply to an invitation, a birthday card.</p>					
	<p>Look at these picture and answer these questions.</p> <p>18. Whose birthday is it? (a)</p> <p>a. Brian</p> <p>b. John</p> <p>c. Jue</p> <p>d. Susan</p>				
	<p>19. Who is invited to the party?</p> <p>(d)</p> <p>a. Brian</p> <p>b. John</p> <p>c. Jue</p> <p>d. Susan</p>				
	<p>20. When is birthday party?</p> <p>(c)</p> <p>a. Mon 10th Jan</p> <p>b. Sun 9th Jan</p> <p>c. Sat 8th Jan</p> <p>d. Fri 7th Jan</p>				

สาระการเรียนรู้/เนื้อหา	ข้อสอบ	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	1	
	21. Where is the birthday party? (b) a. 15 Fenly Drive b. 12 Fenly Drive c. 7 Fenly Drive d. 5 ,Fenly Drive				
	22. What time the party start? (b) a. 6 O'clock b.. 5 O'clock c. 4 O'clock d. 3 O'clock				
	23. Who is come to party with Sue?(b) a. Her sister b. Her friend c. Her parent d. Her brother				

สาระการเรียนรู้และ ผลการเรียนรู้	ข้อสอบ	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	1	
Match the dates to the festivals.	24.....d..... Halloween	a. 14 th February			
	25.....e..... Bonfire Night	b. 17 th March			
	26.....f..... Christmas Day	c. 1 st April			
	27.....g..... New Year's Eve	d. 31 st October			
	28.....a.....St Valentine's Day	e. 5 th November			
	29.....b..... St Patrick's Day	f. 25 th December			
	30.....c..... April Fool's Day	g.31 st December			

แบบสอบถาม

การจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน (สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน)

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) ผลของการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) EFFECTS OF WEB-BASED INSTRUCTION USING BLENDED MODEL WITH COOPERATIVE LEARNING IN ENGLISH SUBJECT FOR SEVENTH GRADE STUDENTS WITH DIFFERENT PERSONALITIES

โดย นางสาววิไลพร พรหมตา

สาขาวิชา โสตทัศนศึกษา

ภาควิชา หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา

ปีการศึกษา 2551

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.จินตวีร์ มั่นสกุล

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

3. เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีบุคลิกที่แตกต่างกันในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เอกสารที่แนบมาด้วย สำหรับใช้ประกอบการประเมินความสอดคล้อง

- แผนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
- ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนการสอน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานว่ามีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านหรือไม่ กำหนดให้

- 1 = ไม่สอดคล้อง (ไม่เห็นด้วย), 0 = ไม่แน่ใจ, 1 = สอดคล้อง (เห็นด้วย)

โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อควรปรับปรุงแก้ไข
		1	0	-1	
	กิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน				
	กิจกรรมการเรียนบนเว็บ				
1	กิจกรรมปฐมนิเทศมีความเหมาะสม				
2	เวลาที่ใช้ในการเรียนบนเว็บมีความเหมาะสม				
3	จำนวนกิจกรรมเหมาะสม				
4	กิจกรรมบนเว็บมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (ดูเอกสารหน้า 2)				
5	เนื้อหาบนเว็บมีความเหมาะสม (ดูเอกสารหน้า 2-3)				
6	การฝึกปฏิบัติบนเว็บมีความเหมาะสม				
7	การอภิปรายบนกระดานมีความเหมาะสม				
8	การเก็บคะแนนและประเมินผลมีความเหมาะสม (Answer Box)				
9	สื่อที่ใช้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมบนเว็บ				
10	การใช้เครื่องมือ ในบทเรียนเว็บ WBI Blended with Cooperative Learning in English มีความเหมาะสม				
11	กิจกรรมการเรียนรู้อบนเว็บแบบร่วมมือ สัปดาห์ที่ 1 มีความเหมาะสม (ดูเอกสารหน้า 7)				
12	กิจกรรมการเรียนรู้อบนเว็บแบบร่วมมือ สัปดาห์ที่ 2 มีความเหมาะสม (ดูเอกสารหน้า 9)				
13	กิจกรรมการเรียนรู้อบนเว็บแบบร่วมมือ สัปดาห์ที่ 3 มีความเหมาะสม (ดูเอกสารหน้า 10)				

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อควร ปรับปรุงแก้ไข
		1	0	-1	
14	กิจกรรมการเรียนรู้บนเว็บแบบร่วมมือ สัปดาห์ที่ 4 มีความเหมาะสม (ดูเอกสารหน้า 12)				
15	กิจกรรมการเรียนรู้บนเว็บแบบร่วมมือ สัปดาห์ที่ 5 มีความเหมาะสม (ดูเอกสารหน้า 14)				
16	กิจกรรมการเรียนรู้บนเว็บแบบร่วมมือ สัปดาห์ที่ 6 มีความเหมาะสม (ดูเอกสารหน้า 16)				
	กิจกรรมในชั้นเรียน				
17	เวลาที่ใช้ในชั้นเรียนเหมาะสม				
18	ชั้นการสอนเหมาะสม				
19	จำนวนกิจกรรมที่ใช้ในชั้นเรียนเหมาะสม				
20	กิจกรรมในชั้นเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้				
21	การอภิปรายกลุ่มมีความเหมาะสม				
22	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน สัปดาห์ที่ 1 มีความเหมาะสม				
23	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน สัปดาห์ที่ 2 มีความเหมาะสม				
24	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน สัปดาห์ที่ 3 มีความเหมาะสม				
25	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน สัปดาห์ที่ 4 มีความเหมาะสม				
26	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน สัปดาห์ที่ 5 มีความเหมาะสม				
27	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน สัปดาห์ที่ 6 มีความเหมาะสม				

แบบประเมินบทเรียนเว็บแบบผสมผสาน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน)

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)	ผลของการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)	EFFECTS OF WEB-BASED INSTRUCTION USING BLENDED MODEL WITH COOPERATIVE LEARNING IN ENGLISH SUBJECT FOR SEVENTH GRADE STUDENTS WITH DIFFERENT PERSONALITIES
โดย	นางสาววิไลพร พรมตา
สาขาวิชา	โสตทัศนศึกษา
ภาควิชา	หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา
ปีการศึกษา	2551
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.จินตวีร์ มั่นสกุล

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีบุคลิกที่แตกต่างกันในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ

คำชี้แจง

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญชุดนี้ เป็นแบบประเมินการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ บทเรียนเว็บแบบผสมผสาน

- กรุณาใช้เว็บไซต์ (Domain name) ชื่อ <http://www3.wbi-english.com> ในการพิจารณาแบบสอบถาม โดยใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านที่กำหนดให้ ดังนี้ Username และ password สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ดังนี้

1. เข้าสู่ระบบในฐานะครู	Username	Password
1.1 ผศ.(พิเศษ) ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข	teacher01	teacher001
1.2 อาจารย์ณัฐกร สงคราม	teacher02	teacher002
1.3 อาจารย์ปิยะนันท์ พนากานต์	teacher03	teacher003
2. เข้าสู่ระบบในฐานะนักเรียน		
2.1 ผศ.(พิเศษ) ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข	student01	student001
2.2 อาจารย์ ณัฐกร สงคราม	student02	student002
2.3 อาจารย์ปิยะนันท์ พนากานต์	student03	student003
- แบบประเมินบทเรียนเว็บแบบผสมผสาน มีเกณฑ์ประเมินความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ 3 ด้าน คือ
  1. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้บนเว็บ
  2. ด้านการออกแบบ
  3. ด้านการใช้งานและประโยชน์
- โปรดประเมินตามความคิดเห็นของท่านจากแบบประเมิน โดยมีเกณฑ์ประเมิน ดังนี้
  - 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
  - 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
  - 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
  - 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
  - 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของบทเรียนเว็บแบบผสมผสาน
โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่าน

ลำดับที่	หัวข้อการประเมินเว็บ	ระดับความเหมาะสม					ข้อควรปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
	1. ลักษณะเฉพาะสื่อบทเรียนเว็บ						
1	สามารถใช้ในการเรียนแบบร่วมมือได้						
2	ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้						
3	สามารถสืบค้นความรู้ได้อย่างกว้างขวางผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต						
4	สะดวก รวดเร็ว และง่ายในการติดต่อสื่อสารแบบประสานเวลาและไม่ประสานเวลา						
5	สะดวกในการบริการระหว่างสมาชิกกลุ่มได้ตลอดเวลาบนเว็บ						
6	เนื้อหาการเรียนในเว็บมีความยืดหยุ่น						
7	สะดวก รวดเร็ว ในการใช้เครื่องมือสื่อสารบนเว็บ ได้แก่ กระดานสนทนา ห้องสนทนา และ Blog						
	2. เนื้อหาสาระบนเว็บ						
8	เนื้อหาตรงกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้						
9	เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน						
10	การลำดับเนื้อหาเหมาะสมต่อเนื้อง่ายแก่การเรียนรู้						
11	การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา						
12	กิจกรรมที่เรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์						
13	มีความถูกต้อง / ชัดเจนในการให้ข้อมูลป้อนกลับ						
14	กิจกรรมในการเรียนรู้ออกแบบได้น่าสนใจ สร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน						
15	การดำเนินเนื้อหา มีความกระชับเหมาะสม						
	3. ด้านการออกแบบ						
16	ตัวอักษรขนาดเหมาะสมและอ่านได้ชัดเจน						
17	สีพื้นเหมาะสม เน้นตัวอักษรและสบายตา						

ลำดับที่	หัวข้อการประเมินเว็บ	ระดับความเหมาะสม					ข้อควรปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
18	กราฟิกมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา						
19	การนำเสนอของเว็บดึงดูดความสนใจ						
20	การวางรูปแบบแต่ละหน้าเป็นแนวทางเดียวกัน						
21	การแสดงตำแหน่ง ณ ปัจจุบันที่ผู้เรียนอยู่						

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาให้ข้อมูลและความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อ
งานวิจัยในครั้งนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิไลพร พรมตา
ผู้วิจัย

**แบบประเมินการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)
ในกลุ่มการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือ)**

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)	ผลของการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)	EFFECTS OF WEB-BASED INSTRUCTION USING BLENDED MODEL WITH COOPERATIVE LEARNING IN ENGLISH SUBJECT FOR SEVENTH GRADE STUDENTS WITH DIFFERENT PERSONALITIES
โดย	นางสาววิไลพร พรมตา
สาขาวิชา	โสตทัศนศึกษา
ภาควิชา	หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา
ปีการศึกษา	2551
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.จันทวีร์ มั่นสกุล

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีบุคลิกที่แตกต่างกันในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....

ตารางตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC)

การประเมินการเรียนแบบร่วมมือต่อไปนี้อาจสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

โปรดตอบแบบสอบถามโดยเขียนลงในที่ว่าง และ/หรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามความคิดเห็นของท่านโดยกำหนดให้

- 1 = ไม่สอดคล้อง (ไม่เห็นด้วย), 0 = ไม่แน่ใจ, 1 = สอดคล้อง (เห็นด้วย)

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อควรปรับปรุงแก้ไข
		1	0	-1	
	1. ด้านความรับผิดชอบ				
1.1	ปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อถึงเวลาและถูกต้อง				
1.2	ปฏิบัติงานอย่างมีสมาธิ มีความกระตือรือร้น มีความพยายามจนงานสำเร็จเรียบร้อย				
1.3	ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน				
	2. ด้านการให้ความช่วยเหลือ				
2.1	ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนมีปัญหาหรือปฏิบัติงานไม่ได้ด้วยความสมัครใจ				
2.2	ให้ข้อเสนอแนะตรงประเด็นและนำมาใช้ประโยชน์ได้มากทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ				
	3. ด้านการแสดงความคิดเห็น				
3.1	เสนอความคิดเห็นต่อกลุ่มโดยมีข้อคิดเห็นใหม่				
	4. ด้านการรับฟังความคิดเห็น				
4.1	ยอมรับข้อตกลงของกลุ่มที่ได้จากเสียงส่วนใหญ่ และปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม				
4.2	ตั้งใจฟังเพื่อนอธิบายหรือแสดงความคิดเห็นตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ				
4.3	ขอคำแนะนำและข้อคิดเห็นจากเพื่อนให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์				
	5. ด้านการสื่อความหมาย				
5.1	ใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย ชัดเจน ตรงประเด็น				
5.2	พูดอย่างตรงไปตรงมา ไม่ชวนออกนอกเรื่อง				

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อควรปรับปรุงแก้ไข
		1	0	-1	
	6. การใช้กระบวนการกลุ่ม				
6.1	มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานกลุ่ม				
6.2	เข้าใจวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนทุกประเด็น				
6.3	ร่วมวางแผนในการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน				
6.4	ปฏิบัติตามแผนงานของกลุ่มทุกขั้นตอน				
6.5	ปฏิบัติงานกับเพื่อนในกลุ่มได้อย่างราบรื่น				
6.6	มีส่วนร่วมในการสรุปและการตัดสินใจอย่างเต็มที่ และเต็มความสามารถ				
6.7	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง และได้นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข				
	รวม				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาให้ข้อมูลและความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้

วิไลพร พรมตา

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ง

- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน Pre-test
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน Post-test
- แบบประเมินการประเมินความร่วมมื้การทำงานกลุ่ม
- แบบวัดบุคลิกภาพ MPI

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Pre-test

English Subject for Student Seven Grade with Celebrations

Name.....Class M 1 /..... No .....

Read and Choose the best answer. 1-10

It was my thirteenth birthday yesterday. on the sixteenth of May
 It was a lovely day. My uncle and my aunt held a party for me. Eeveryone was
 there –my friends from school, some neighbours, but best of all was the
 surprise..... My DAD came to my birthday party

1. How old was Erin?

She was ..... years old.

- a. 10
- b. 11
- c. 12
- d. 13

2. How old was Erin' friend?

- a. twelfth
- b. thirteenth
- c. fourteenth
- d. fifteenth

3. What does Erin want for her birthday?

- a. book
- b. cake
- c. candy
- d. CD

4. When was your birthday?

- a. in the seventh of May
- b. on the seventh of May
- c. at the seventh of May
- d. about the seventh of May

5. Today is Monday. What day was yesterday?

- a. Tuesday
- b. Wednesday
- c. Sunday
- d. Friday

6. What did celebration ?

- a. Birth Day
- b. Christmas Day
- c. New year's Eve
- d. St Valentine's Day

7. Who held a party for Erin?

- a. Her uncle
- b. Her aunt
- c. Her friend
- d. Her uncle and her aunt

8. When was Erin's birthday ?

- a. on the first of June
- b. on the sixteenth of May
- c. on the ninth of December
- d. on the seventh of September

9. Who did not come to Erin's birthday party?

- a. Her friends form school.
- b. Her neighbors.
- c. Her sister
- d. Her friends and neighbors.

10. What was the surprise for Erin?

- a. Her father came to her birthday party.
- b. Her neighbors came to her birthday party.
- c. Her friends came to her birthday party.
- d. Her sister came to her birthday party.

I sorry that Erin was not at school yesterday.
It was her birthday and she was with her family from America.

Kate Johnson

Read and Answer these questions. 11-12

11. Whose note is it ?

- a. Erin's note
- b. Jone's note
- c. Kate's note
- d. Jake's note

12. Where was Erin's family from?

- a. Thailand
- b. America
- c. Japan
- d. Australia

This festival is on 31st of October. People dress up as witches and ghosts and go to fancy dress parties. They decorate their houses with pumpkin lanterns, made from pumpkins with candles in side.

Read and Answer these questions. 13-14

13. When do they celebrate Halloween ?

- a. 14th February
- b. 31st October
- c. 25th December
- d. 1st January

14. What are not symbol of Halloween?

- a. ghosts
- b. pumpkins
- c. flowers
- d. witches

Match these picture. 15-17

an invitation

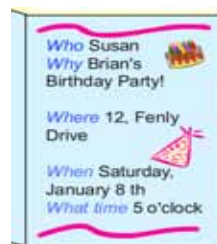
15 .....a.....

a reply to an invitation

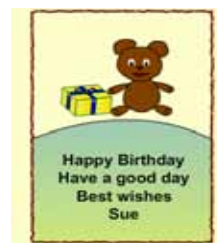
16.....c.....

a birthday card

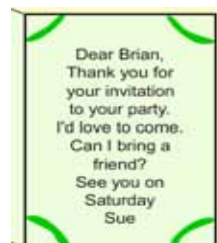
17.....b.....

a.

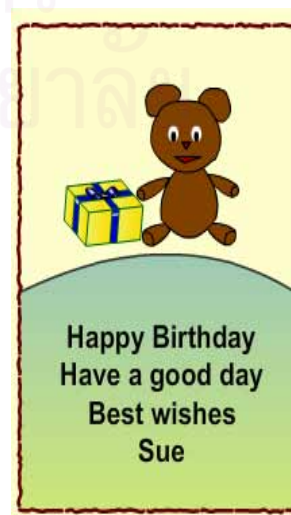
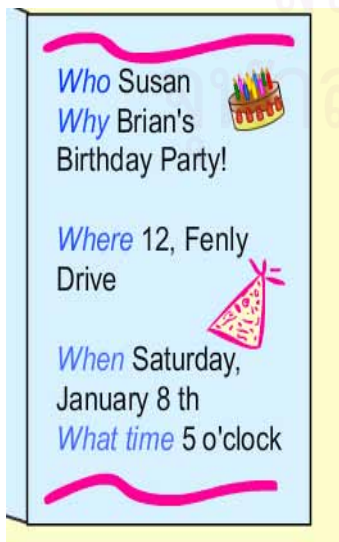

b.

c.

Answer these questions and read there an invitation, a reply to invitation, a birthday card. 18-23

18. Whose birthday is it?
- a. Susan
  - b. Jue
  - c. Brian
  - d. John
19. Who is invited to the party?
- a. Susan
  - b. Jue
  - c. Brian
  - d. John
20. When is birthday party?
- a. Fri 7th January
  - b. Sat 8th January
  - c. Sun 9th January
  - d. Mon 10th January
21. Where is the birthday party?
- a. 5 Fenly Drive
  - b. 7 Fenly Drive
  - c. 12 Fenly Drive
  - d. 15 Fenly Drive
22. What time the party start?
- a. At 3 O'clock
  - b. At 4 O'clock
  - c. At 5 O'clock
  - d. At 6 O'clock
23. Who is will come to party with Sue?
- a. Her sister
  - b. Her brother
  - c. Her parent
  - d. Her friend

Match the dates to the festivals.

24..... Halloween	a. 31 st December
25..... Bonfire Night	b. 14 th February
26..... Christmas Day	c. 5 th November
27..... New Year's Eve	d. 25 th December
28..... St Valentine's Day	e. 1 st April
29..... St Patrick's Day	f. 31 st October
30..... April Fool's Day	g. 17 th March

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Post-test

English Subject for Student Seven Grade with Celebrations

Name.....Class M 1 /..... No .....

Read and Choose the best answer. 1-10

It was my thirteenth birthday yesterday. on the sixteenth of May
 It was a lovely day. My uncle and my aunt held a party for me. Eeveryone was
 there –my friends from school, some neighbours, but best of all was the
 surprise..... My DAD came to my birthday party

1. How old was Erin?

She was ..... years old.

- e. 13
- f. 12
- g. 11
- h. 10

2. How old was Erin' friend?

- a. fifteenth
- b. fourteenth
- c. thirteenth
- d. twelfth

3. What does Erin want for her birthday?

- a. CD
- b. candy
- c. cake
- d. book

4. When was your birthday?

- a. about the seventh of May
- b. in the seventh of May
- c. at the seventh of May
- d. on the seventh of May.

5. Today is Monday. What day was yesterday?

- a. Sunday
- b. Tuesday
- c. Wednesday
- d. Friday

6. What did celebration ?

- a. New year's Eve
- b.. St Valentine's Day
- c. Christmas Day
- d. Birth Day

7. Who held a party for Erin?

- a. Her uncle and her aunt
- b. Her friend
- c. Her aunt
- d. Her uncle

8. When was Erin's birthday ?

- a. on the seventh of September
- b. on the ninth of December
- c. on the sixteenth of May
- d. on the first of June

9. Who did not come to Erin's birthday party?

- a. Her friends form school
- b. Her sister
- c. Her neighbors
- d. Her friends and neighbors

10. What was the surprise for Erin?

- a. Her friends came to her birthday party
- b. Her neighbors came to her birthday party
- c. Her father came to her birthday party
- d. Her sister came to her birthday party

I sorry that Erin was not at school yesterday.
It was her birthday and she was with her family from America.

Kate Johnson

Read and Answer these questions. 11-12

11. Whose note is it?

- a. Erin's note
- b. Kate's note
- c. Jone's note
- d. Jake's note

12. Where was Erin's family come from?

- a. Thailand
- b. Australia
- c. Japan
- d. America

This festival is on 31st of October. People dress up as witches and ghosts and go to fancy dress parties. They decorate their houses with pumpkin lanterns, made from pumpkins with candles in side.

Read and Answer these questions. 13-14

13. When do they celebrate Halloween?

- a. 31st October
- b. 14th February
- c. 25th December
- d. 1st January

14. What are not symbol of Halloween?

- a. flowers
- b. pumpkins
- c. witches
- d. ghosts

Match these picture. 15-17

an invitation

15 .....c.....

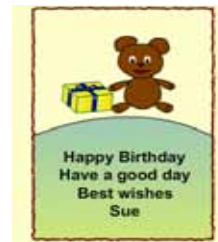
a reply to an invitation

16.....b.....

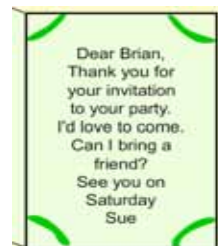
a birthday card

17.....a.....

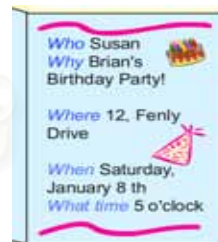
a.

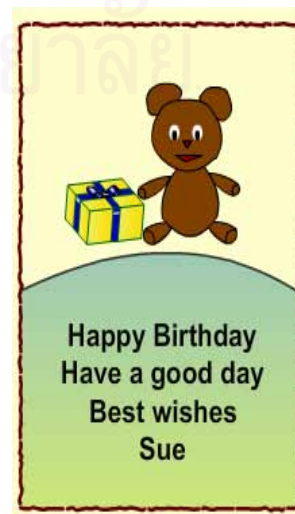
b.

c.

Answer these questions and read there an invitation, a reply to invitation, a birthday card. 18-23

18. Whose birthday is it?

- a. Brian
- b. John
- c. Jue
- d. Susan

19. Who is invited to the party?

- a. Brian
- b. John
- c. Jue
- d. Susan

20. When is birthday party?

- a. Mon 10th January
- b. Sun 9th January
- c. Sat 8th January
- d. Fri 7th January

21. Where is the birthday party?

- a. 15 Fenly Drive
- b. 12 Fenly Drive
- c. 7 Fenly Drive
- d. 5 Fenly Drive

22. What time the party start?

- a. At 6 O'clock
- b. At 5 O'clock
- c. At 4 O'clock
- d. At 3 O'clock

23. Who is come to party with Sue?

- a. Her sister
- b. Her friend
- c. Her parent
- d. Her brother

Match the dates to the festivals.

24..... Halloween	a. 14 th February
25..... Bonfire Night	b. 17 th March
26..... Christmas Day	c. 1 st April
27..... New Year's Eve	d. 31 st October
28..... St Valentine's Day	e. 5 th November
29..... St Patrick's Day	f. 25 th December
30..... April Fool's Day	g. 31 st December

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินความร่วมมือการปฏิบัติงานกลุ่ม

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....

สมาชิกในกลุ่ม

- 1.....เลขที่.....
- 2.....เลขที่.....
- 3.....เลขที่.....
- 4.....เลขที่.....

วันที่..... เดือน ..... พ.ศ.....

คำอธิบาย

- 1.แบบประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มเพื่อใช้ประเมินตนเองและเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเป็นรายบุคคล
2. ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมหรือความสามารถของตนเองและเพื่อนในกลุ่มและให้คะแนนตามการแสดงออกที่สังเกตเห็นลงในช่องคะแนนของแต่ละบุคคลซึ่งแบ่งคะแนนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

☺ หมายถึง ระดับคะแนนต้องปรับปรุง มีค่าเท่ากับ 3

☹ หมายถึง ระดับคะแนนพอใช้ มีค่าเท่ากับ 2

☹ หมายถึง ระดับคะแนนดี มีค่าเท่ากับ 1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม

ข้อที่	รายการ	ระดับการให้คะแนนของสมาชิก กลุ่มที่.....				หมายเหตุ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	
	1. ด้านความรับผิดชอบ					
1.1	ปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อถึงเวลาและถูกต้อง					
1.2	ปฏิบัติงานอย่างมีสมาธิ มีความกระตือรือร้น มีความพยายามจนงานสำเร็จเรียบร้อย					
1.3	ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน					
	2. ด้านการให้ความช่วยเหลือ					
2.1	ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนมีปัญหาหรือปฏิบัติงาน ไม่ได้ด้วยความสมัครใจ					
2.2	ให้ข้อเสนอแนะตรงประเด็นและนำมาใช้ ประโยชน์ได้มากทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ					
	3. ด้านการแสดงความคิดเห็น					
3.1	เสนอความคิดเห็นต่อกลุ่มโดยมีข้อคิดเห็น ใหม่					
	4. ด้านการรับฟังความคิดเห็น					
4.1	ยอมรับข้อตกลงของกลุ่มที่ได้จากเสียงส่วนใหญ่ และปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม					
4.2	ตั้งใจฟังเพื่อนอธิบายหรือแสดงความคิดเห็น ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ					
4.3	ขอคำแนะนำและข้อคิดเห็นจากเพื่อนให้ได้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์					
	5. ด้านการสื่อความหมาย					
5.1	ใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย ชัดเจน ตรงประเด็น					
5.2	พูดอย่างตรงไปตรงมา ไม่ชวนออกนอกเรื่อง					
	6. การใช้กระบวนการกลุ่ม					
6.1	มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการ ปฏิบัติงานกลุ่ม					
6.2	เข้าใจวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานอย่าง ชัดเจนทุกประเด็น					
6.3	ร่วมวางแผนในการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน					
6.4	ปฏิบัติตามแผนงานของกลุ่มทุกขั้นตอน					

ข้อที่	รายการ	ระดับการให้คะแนนของสมาชิก กลุ่มที่				หมายเหตุ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	
6.5	ปฏิบัติงานกับเพื่อนในกลุ่มได้อย่างราบรื่น					
6.6	มีส่วนร่วมในการสรุปและการตัดสินใจอย่างเต็มใจ และเต็มความสามารถ					
6.7	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและได้นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข					
	รวม					

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1. ชื่อ-นามสกุล.....
2. กำลังเรียนชั้น..... เลขที่.....

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามสำหรับวัดลักษณะบุคลิกภาพ

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่แสดงออกถึงลักษณะบุคลิกภาพแสดงตัว (Extrovert) หรือ บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาบุญประชาสรรค์ อำเภอนาบุญ จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีทั้งหมด 24 ข้อ ข้อความแต่ละข้อจะบรรยายลักษณะพฤติกรรมต่างๆ ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อที่สอดคล้องกับความรู้สึก การปฏิบัติ และสิ่งที่กระทำ ที่เป็นจริงของตัวนักเรียนมากที่สุด

ให้ทำแบบสอบถามโดยรวดเร็วสำหรับแต่ละคำถาม เราต้องการปฏิกริยาแรกของนักเรียน ไม่ต้องคิดนาน จงตรวจดูให้แน่ใจว่าได้ตอบคำถามให้ครบทุกคำถาม

ในการตอบคำถามครั้งนี้ไม่มีถูกหรือผิด ไม่ใช่การทดสอบสติปัญญา หรือความสามารถแต่อย่างใด เป็นการวัดวิธีที่นักเรียนปฏิบัติ กระทำ และรู้สึกเท่านั้น

จงพยายามตัดสินใจว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” เท่านั้น สำหรับสิ่งที่นักเรียนกระทำ หรือรู้สึกตามปกติแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ถ้านักเรียนรู้สึกที่สุดวิสัยที่จะตัดสินใจ ก็จงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องไม่แน่ใจ ทำแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุดดังต่อไปนี้

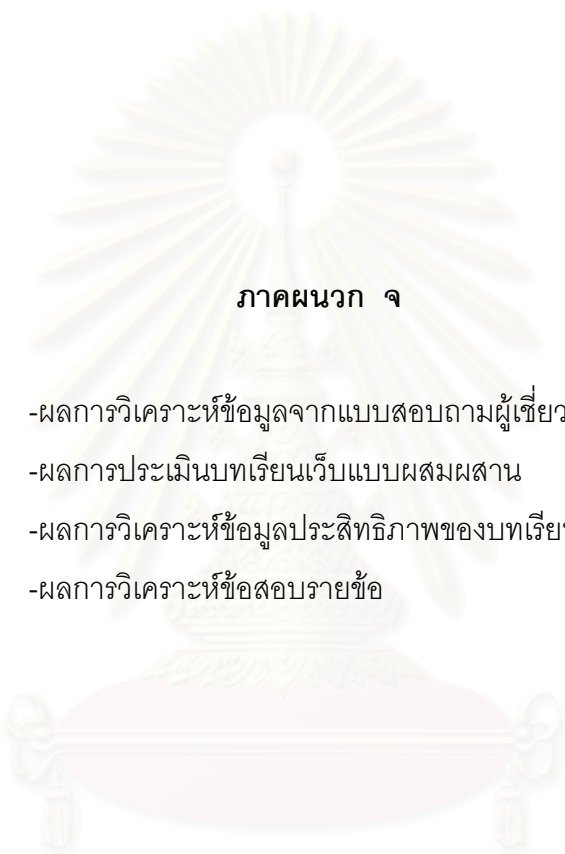
- ในช่อง “ใช่”   ถ้าข้อความเป็นความจริงทั้งหมด
- ในช่อง “ไม่แน่ใจ”   ถ้านักเรียนตัดสินใจไม่ได้ ว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่”
- ในช่อง “ไม่ใช่”   ถ้าข้อความทั้งหมดไม่เป็นความจริงเลย

ตัวอย่างคำถาม

ข้อที่	คำถาม	ลักษณะพฤติกรรม		
		ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่ใช่
(00)	ข้าพเจ้าชอบเก็บความรู้สึกของตนเองเอาไว้	✓		
(01)	ข้าพเจ้าชอบแสดงความคิดเห็นเมื่อมีการเถียงกัน			✓

ทำแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุดดังต่อไปนี้

ข้อ ที่	คำถาม	ลักษณะพฤติกรรม		
		ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่ใช่
1	ท่านมีความสุขที่สุด เมื่อได้ท่านมีส่วนร่วมในงานที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว			
2	โดยปกติ ท่านเป็นผู้ที่เริ่มสร้างมิตรภาพ			
3	ท่านมีความโน้มเอียงที่จะทำอะไรอย่างรวดเร็ว และทำด้วยความมั่นใจ			
4	ท่านคิดว่า ท่านเป็นคนที่เต็มไปด้วยชีวิตชีวา			
5	ท่านรู้สึกที่ไม่มีมีความสุขมาก ถ้าท่านถูก (บังคับ) ไม่ให้มีโอกาสพบปะใครๆ			
6	ท่านเป็นคนชอบลงมือทำอะไรโดยทันที มากกว่าจะวางแผนการ			
7	ท่านเอนเอียงที่จะอยู่ในเบื้องหลังในงานสังคมต่างๆ			
8	เวลาท่านไปในงาน ท่านรู้สึกอยากที่จะปล่อยตัวเองให้สนุก แม้ว่างานนั้นจะสนุกสนานเต็มที่			
9	ท่านมีความโน้มเอียงที่จะเป็นคนชื่อตรงเกินไป			
10	ท่านชอบที่จะมีส่วนร่วมในงานสังคมบ่อยๆ			
11	ท่านเป็นคนที่จะให้การสนับสนุนกับคนบางคนเท่านั้น			
12	ท่านเคยคิดเกี่ยวกับงานของท่าน ในแง่ความเป็นความตาย			
13	ท่านชอบที่จะมีการนัดพบปะ (ทางสังคม) บ่อยๆ			
14	โดยทั่วไป ท่านชอบที่จะริเริ่ม หรือนำกิจกรรมของกลุ่ม			
15	ท่านมักเป็นคนขี้อาย เมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้าม			
16	ท่านมักมีคำตอบที่เตรียมไว้ สำหรับข้อคิดเห็นที่คนอื่นพูดเกี่ยวกับท่าน			
17	ท่านคิดว่าตัวท่านทำอะไรไปตามโชค ไม่มีความวิตกกังวล			
18	ท่านมักจะเป็นคนเงียบ เมื่ออยู่ในสังคม			
19	โดยปกติท่านสามารถจะปล่อยตัวท่านให้มีความสุขสนานอย่างเต็มที่ในงานสังคมรื่นเริง			
20	ท่านชอบทำงานที่จะต้องใช้ความสนใจมากๆ			
21	ท่านมักจะมีแนวโน้มเอียงที่จะทำงานอย่างสบายๆ ไม่เอาจริงจัง โดยถือว่าเป็นงานในหน้าที่			
22	คนอื่น ๆ คิดว่าท่านเป็นคนที่เต็มไปด้วยความมีชีวิตชีวา			
23	ท่านคิดว่าท่านเป็นคนช่างพูด			
24	ท่านชอบที่จะเล่นตลกกับคนอื่น			

ภาคผนวก จ

- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ
- ผลการประเมินบทเรียนเว็บแบบผสมผสาน
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพของบทเรียนเว็บแบบผสมผสาน
- ผลการวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 แบบสอบถามและแบบประเมินการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วย
การเรียนการสอนแบบร่วมมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

หัวข้อการประเมิน	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
ด้านวัตถุประสงค์ของบทเรียน			
1 ความเหมาะสมของหลักการและเหตุผลของ มาตรฐานการเรียนรู้			
<ul style="list-style-type: none"> ● มฐ.ต 1.1(4) บอกข้อมูลสำคัญ และตอบคำถาม จากการฟังและการ ● อ่านบทสนทนา เรื่องสั้นและนิทาน 	1	0	สอดคล้อง
<ul style="list-style-type: none"> ● มฐ.ต 2.2(2) ระบุความเหมือนและความ แตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลอง วันสำคัญ และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษากับของ ไทย 	1	0	สอดคล้อง
2. ความเหมาะสมของหลักการและเหตุผลของสาระ การเรียนรู้ (โปรดดูเอกสารหน้า 1) สาระการเรียนรู้ที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม	1	0	สอดคล้อง
3. ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับเนื้อหาวิชา	1	0	สอดคล้อง
1. อ่านบทอ่านเกี่ยวกับเทศกาลได้อย่างถูกต้อง (P)			
2. เข้าใจและบอกใจความสำคัญในเนื้อเรื่องที่อ่านได้ (K)	1	0	สอดคล้อง
3. ประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะพื้นฐานทาง ภาษาอังกฤษ และสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตใน การแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องได้ (K, P)	1	0	สอดคล้อง
4. เขียนการ์ดอวยพร การ์ดเชิญ จดหมายตอบ รับและปฏิเสธเกี่ยวกับวันเกิดเป็นภาษา อังกฤษได้ (K, P)	0.66	0.57	สอดคล้อง
3 ระดับผู้เรียน	1	0	สอดคล้อง
<ul style="list-style-type: none"> ● นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาภาค เรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 			

หัวข้อการประเมิน	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
4 การวัดและการประเมินผลการเรียน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ● แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)	1	0	สอดคล้อง
หัวข้อการประเมิน	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
● แบบทดสอบหลังเรียน (Post-test)	1	0	สอดคล้อง
5. ความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน (โปรดดูเอกสารหน้า 6) ขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษแบบร่วมมือ 1. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับแบบของบุคลิกภาพ นักเรียนในกลุ่มทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน 2. ครูจัดทีมใหม่โดยให้แต่ละทีมมีนักเรียนมี บุคลิกภาพแตกต่างกัน 2 แบบกลุ่มทำกิจกรรม ร่วมกัน และสอนตามขั้นตอนการขั้นสอน ดังนี้ 1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) 2. ขั้นนำเสนอ (Presentation) 3. ขั้นฝึกทักษะ (Practice) 4. ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Production) 5. ขั้นสรุปบทเรียน (Wrap up) 3. ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจ้ง วัตถุประสงค์ในการอ่าน แนะนำคำศัพท์ใหม่ ทบทวน คำศัพท์เก่า ครูกำหนดเรื่องทีอ่านแล้วให้นักเรียนทำ กิจกรรมตามที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ 4. หลังจากกิจกรรมการอ่าน ครูนำอภิปรายเรื่องทีอ่าน 5. นักเรียนได้รับการทดสอบการอ่านเพื่อความ เข้าใจ	1	0	สอดคล้อง
การประเมินด้านการนำเสนอเนื้อหา	1	0	สอดคล้อง
1 ความถูกต้อง และความชัดเจนของเนื้อหา			
2 ความน่าเชื่อถือของเนื้อหา	0	0	สอดคล้อง
3 ความทันสมัยของเนื้อหา	1	0	สอดคล้อง

หัวข้อการประเมิน	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
การประเมินด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (โปรดดูเอกสารหน้า4-5) 1 กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	0	สอดคล้อง
2 ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเป้าหมายวิชา วัตถุประสงค์วิชา และเนื้อหาวิชา	1	0	สอดคล้อง
3 ระดับผู้เรียนต่อระดับการเรียนรู้	1	0	สอดคล้อง
หัวข้อการประเมิน	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
4 กระบวนการจัดการเรียนการสอน 1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) 2. ชี้นำเสนอ (Presentation) 3. ชี้นำฝึกทักษะ (Practice) 4. ชี้นำความรู้ไปใช้ (Production) 5. ชี้นำสรุปบทเรียน (Wrap up)	1	0	สอดคล้อง
สื่อที่ใช้ในการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้	1	0	สอดคล้อง
ระยะเวลาในการเรียนรู้เหมาะสม • สัปดาห์ที่ 1 เวลา 120 นาที • สัปดาห์ที่ 2 เวลา 120 นาที • สัปดาห์ที่ 3 เวลา 120 นาที สัปดาห์ที่ 4 เวลา 120 นาที สัปดาห์ที่ 5 เวลา 120 นาที สัปดาห์ที่ 6 เวลา 120 นาที	1	0	สอดคล้อง

โดยการแปลความหมายคือ

ถ้า $IOC \geq 0.5$ แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง

ถ้า $IOC < 0.5$ แสดงว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง

ตารางที่ 17 ผลการประเมินแบบสอบถามการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน

ลำดับที่	หัวข้อการประเมิน	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปล ความหมาย
	กิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน			
	กิจกรรมการเรียนบนเว็บ			
1	กิจกรรมปฐมนิเทศมีความเหมาะสม	1	0	สอดคล้อง
2	เวลาที่ใช้ในการเรียนบนเว็บมีความเหมาะสม	0.66	0.57	สอดคล้อง
3	จำนวนกิจกรรมเหมาะสม	0.66	0.57	สอดคล้อง
4	กิจกรรมบนเว็บมีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (ดูเอกสารหน้า 2)	0.66	0.57	สอดคล้อง
5	เนื้อหาบนเว็บมีความเหมาะสม (ดูเอกสารหน้า 2-3)	1	1	สอดคล้อง
6	การฝึกปฏิบัติบนเว็บมีความเหมาะสม	1	1	สอดคล้อง
7	การอภิปรายบนกระดานมีความเหมาะสม	1	1	สอดคล้อง
8	การเก็บคะแนนและประเมินผลมีความ เหมาะสม (Answer Box)	1	1	สอดคล้อง
9	สื่อที่ใช้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมบนเว็บ	1	1	สอดคล้อง
10	การใช้เครื่องมือ ในบทเรียนเว็บ WBI Blended with Cooperative Learning in English มีความเหมาะสม	1	1	สอดคล้อง
11	กิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์แบบร่วมมือ สัปดาห์ ที่ 1 มีความเหมาะสม (ดูเอกสารหน้า 7)	1	1	สอดคล้อง
12	กิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์แบบร่วมมือ สัปดาห์ ที่ 2 มีความเหมาะสม (ดูเอกสารหน้า 9)	1	1	สอดคล้อง
13	กิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์แบบร่วมมือ สัปดาห์ ที่ 3 มีความเหมาะสม (ดูเอกสารหน้า 10)	1	1	สอดคล้อง
14	กิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์แบบร่วมมือ สัปดาห์ ที่ 4 มีความเหมาะสม (ดูเอกสารหน้า 12)	1	1	สอดคล้อง
15	กิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์แบบร่วมมือ สัปดาห์ ที่ 5 มีความเหมาะสม (ดูเอกสารหน้า 14)	1	1	สอดคล้อง

ลำดับที่	หัวข้อการประเมิน	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปล ความหมาย
16	กิจกรรมการเรียนรู้บนเว็บแบบร่วมมือ สัปดาห์ ที่ 6 มีความเหมาะสม (ดูเอกสารหน้า 16)	1	1	สอดคล้อง
	กิจกรรมในชั้นเรียน			
17	เวลาที่ใช้ในชั้นเรียนเหมาะสม	0.66	1	สอดคล้อง
19	จำนวนกิจกรรมที่ใช้ในชั้นเรียนเหมาะสม	1	1	สอดคล้อง
20	กิจกรรมในชั้นเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การเรียนรู้	1	1	สอดคล้อง
21	การอภิปรายกลุ่มมีความเหมาะสม	1	1	สอดคล้อง
22	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน สัปดาห์ ที่ 1 มีความเหมาะสม	1	1	สอดคล้อง
23	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน สัปดาห์ ที่ 2 มีความเหมาะสม	1	1	สอดคล้อง
24	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน สัปดาห์ ที่ 3 มีความเหมาะสม	1	1	สอดคล้อง
25	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน สัปดาห์ ที่ 4 มีความเหมาะสม	1	1	สอดคล้อง
26	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน สัปดาห์ ที่ 5 มีความเหมาะสม	1	1	สอดคล้อง
27	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน สัปดาห์ ที่ 6 มีความเหมาะสม	1	1	สอดคล้อง

โดยการแปลความหมายคือ

ถ้า $IOC \geq 0.5$ แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง

ถ้า $IOC < 0.5$ แสดงว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง

ตารางที่ 18 ผลการประเมินบทเรียนเว็บแบบผสมผสาน

ลำดับที่	หัวข้อการประเมิน	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปล ความหมาย
	1. ลักษณะเฉพาะสื่อบทเรียนเว็บ			
1	สามารถใช้ในการเรียนแบบร่วมมือได้	4.66	0.57	สอดคล้อง
2	ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้	4.33	0.57	สอดคล้อง
3	สามารถสืบค้นความรู้ได้อย่างกว้างขวางผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	4	1	สอดคล้อง
4	สะดวก รวดเร็ว และง่ายในการติดต่อสื่อสารแบบประสานเวลาและไม่ประสานเวลา	4.33	0.57	สอดคล้อง
5	สะดวกในการปรึกษาหารือระหว่างสมาชิกกลุ่มได้ตลอดเวลาบนเว็บ	4	1	สอดคล้อง
6	เนื้อหาการเรียนในเว็บมีความยืดหยุ่น	4.33	0.57	สอดคล้อง
7	สะดวก รวดเร็วในการใช้เครื่องมือสื่อสารบนเว็บ ได้แก่ กระดานสนทนา ห้องสนทนา และ Blog	4.33	0.57	สอดคล้อง
	2. เนื้อหาสาระบนเว็บ			
8	เนื้อหาตรงกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.66	0.57	สอดคล้อง
9	เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน	4.33	0.57	สอดคล้อง
10	การลำดับเนื้อหาเหมาะสมต่อเนื้อหาง่ายแก่การเรียน	4.66	0.57	สอดคล้อง
11	การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา	4	0	สอดคล้อง
12	กิจกรรมที่เรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4	0	สอดคล้อง
13	มีความถูกต้อง / ชัดเจนในการให้ข้อมูลป้อนกลับ	3.66	0.57	สอดคล้อง
14	กิจกรรมในการเรียนรู้ออกแบบได้น่าสนใจสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน	5	0	สอดคล้อง
15	การดำเนินเนื้อหา มีความกระชับเหมาะสม	4.66	0.57	สอดคล้อง

ลำดับที่	หัวข้อการประเมิน	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปล ความหมาย
	3. ด้านการออกแบบ			
16	ตัวอักษรขนาดเหมาะสมและอ่านได้ชัดเจน	3.66	0.57	สอดคล้อง
17	สีพื้นเหมาะสม เน้นตัวอักษรและสบายตา	4.33	0.57	สอดคล้อง
18	กราฟิกมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา	4	0	สอดคล้อง
19	การนำเสนอของเว็บดึงดูดความสนใจ	4	0	สอดคล้อง
20	การวางรูปแบบแต่ละหน้าเป็นแนวทางเดียวกัน	4.66	0.57	สอดคล้อง
21	การแสดงตำแหน่ง ณ ปัจจุบันที่ผู้เรียนอยู่	4.66	0.57	สอดคล้อง

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลระดับความคิดเห็น ดังนี้

4.50 – 5.00 ระดับความคิดเห็นเหมาะสมมากที่สุด

3.50 – 4.49 ระดับความคิดเห็น เหมาะสมมาก

2.50 – 3.49 ระดับความคิดเห็น เหมาะสมปานกลาง

1.50 – 2.49 ระดับความคิดเห็น เหมาะสมน้อย

1.00 – 1.49 ระดับความคิดเห็น สมควรปรับปรุง

สำหรับความคิดเห็นการประเมินเว็บของผู้เชี่ยวชาญ จะต้องมึระดับความคิดเห็นในระดับ
มากมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จึงนำมาใช้รับรองความเหมาะสมของเว็บที่สามารถนำไปใช้จริงได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ตารางวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพสื่อ มาตรฐานสื่อ ตามเกณฑ์ 90/90 จำนวนนักเรียน 2 คน

นักเรียน	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	ข้อ 10	ข้อ 11	ข้อ 12	ข้อ 13	ข้อ 14	ข้อ 15	ข้อ 16	ข้อ 17	ข้อ 18	ข้อ 19	ข้อ 20	ข้อ 21	ข้อ 22	ข้อ 23	ข้อ 24	ข้อ 25	ข้อ 26	ข้อ 27	ข้อ 28	ข้อ 29	ข้อ 30	รวม	ร้อยละ
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	96.67
2	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	28	93.33
	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1	2		
ร้อยละ	100	100	100	100	100	100	50	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	50	100	100	100	50	100	95	95

ตารางที่ 20 ตารางวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพสื่อ มาตรฐานสื่อ ตามเกณฑ์ 90/90 จำนวนนักเรียน 6 คน

นักเรียน	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	ข้อ 10	ข้อ 11	ข้อ 12	ข้อ 13	ข้อ 14	ข้อ 15	ข้อ 16	ข้อ 17	ข้อ 18	ข้อ 19	ข้อ 20	ข้อ 21	ข้อ 22	ข้อ 23	ข้อ 24	ข้อ 25	ข้อ 26	ข้อ 27	ข้อ 28	ข้อ 29	ข้อ 30	รวม	ร้อยละ
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	29	96.67
2	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	28	93.33
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	96.67
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100
5	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	28	93.33
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	29	96.67
	6	6	6	6	6	6	4	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5	6	6	6	6	4	6	6	6	4	6		
ร้อยละ	100	100	100	100	100	100	67	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	83	100	100	100	100	67	100	100	100	67	100	96.11	96.11

ตารางที่ 21 (ต่อ) ตารางวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพสื่อ มาตรฐานสื่อ ตามเกณฑ์ 90/90 จำนวนนักเรียน 30 คน

นักเรียน	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	ข้อ 10	ข้อ 11	ข้อ 12	ข้อ 13	ข้อ 14	ข้อ 15	ข้อ 16	ข้อ 17	ข้อ 18	ข้อ 19	ข้อ 20	ข้อ 21	ข้อ 22	ข้อ 23	ข้อ 24	ข้อ 25	ข้อ 26	ข้อ 27	ข้อ 28	ข้อ 29	ข้อ 30	รวม	ร้อยละ	
16	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	96.67	
17	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	29	96.67	
18	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100	
19	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100	
20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	96.67	
21	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100	
22	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100	
23	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100	
24	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100	
25	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	28	93.33	
26	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100	
27	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100	
28	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	27	90	
29	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100	
30	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	96.67	
	30	29	30	29	30	28	28	29	30	30	30	30	30	29	29	28	29	29	29	30	29	29	30	30	29	29	28	29	30	29	30		
ร้อยละ	100	97	100	97	100	93	93	97	100	100	100	100	100	97	97	93	97	97	100	97	97	100	100	97	97	93	97	100	97	100	97.67	97.67	

ตารางที่ 21 ตารางวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพสื่อ มาตรฐานสื่อ ตามเกณฑ์ 90/90 จำนวนนักเรียน 30 คน

นักเรียน	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	ข้อ 10	ข้อ 11	ข้อ 12	ข้อ 13	ข้อ 14	ข้อ 15	ข้อ 16	ข้อ 17	ข้อ 18	ข้อ 19	ข้อ 20	ข้อ 21	ข้อ 22	ข้อ 23	ข้อ 24	ข้อ 25	ข้อ 26	ข้อ 27	ข้อ 28	ข้อ 29	ข้อ 30	รวม	ร้อยละ
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	96.67
2	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	28	93.33
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100
4	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	28	93.33
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	96.67
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100
7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100
8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100
9	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	28	93.33
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100
11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100
12	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	96.67
13	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	27	90
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100
15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	100

ตารางที่ 22 ผลการประเมินแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

ข้อสอบ	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
1. How old was Erin? She was ..... years old. (a) a. 13 b. 12 c. 11 d. 10	1	1	สอดคล้อง
2. How old was Erin' friend? (c) a. fifteenth b. fourteenth c. thirteenth d. twelfth	0.66	0.66	สอดคล้อง
3. What does Erin want for her birthday? (a) a. CD b. candy c. cake d. book	0.66	0.66	สอดคล้อง
4. When was your birthday? (d) a. about the seventh of May b. in the seventh of May c. at the seventh of May d. on the seventh of May	1	1	สอดคล้อง

ข้อสอบ	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
5. Today is Monday. What day was yesterday? (a) a. Sunday b. Tuesday c. Wednesday d. Friday	0.66	0.57	สอดคล้อง
6. What did celebration ? (d) a. New year's Eve b.. St Valentine's Day c. Christmas Day d. Birth Day	0.66	0.57	สอดคล้อง
7. Who held a party for Erin? (a) a. Her uncle and her aunt b. Her friend c. Her aunt. d. Her uncle	1	1	สอดคล้อง
8. When was Erin's birthday ? (c) a. on the seventh of September b. on the ninth of December c. on the sixteenth of May d. on the first of June	1	1	สอดคล้อง

ข้อสอบ	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
9. Who did not come to Erin's birthday party? (b) a. Her friends form school b. Her sister c. Her neighbors d. Her friends and neighbors	1	1	สอดคล้อง
10. What was the surprise for Erin? (c) a. Her friends came to her birthday party b. Her neighbors came to her birthday party c. Her father came to her birthday party d. Her sister came to her birthday party	1	1	สอดคล้อง
11. Whose this note? (b) a. Erin's note b. Kate's note c. Jone's note d. Jake's note	0.66	0.57	สอดคล้อง
12. Where were Erin's family come from? (d) a. Thailand b. Australia c. Japan d. America	1	1	สอดคล้อง

ข้อสอบ	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
13. When these festivals was celebrate? (a) <ul style="list-style-type: none"> a. 31st Oct b. 14th Feb c. 25th Dec d. 1st Jan 	0.66	0.57	สอดคล้อง
14. What are not symbols of Halloween? (a) <ul style="list-style-type: none"> a. flowers b. pumpkins c. witches d. . ghosts 	1	1	สอดคล้อง
15. <div style="display: flex; align-items: center; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-right: 10px;"> <p style="background-color: green; color: white; padding: 2px 5px; display: inline-block;">an invitation</p> </div> <div style="margin-left: 10px;">(c)</div> </div> <ul style="list-style-type: none"> a. <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 5px; width: fit-content;"> </div> b. <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 5px; width: fit-content;"> </div> c. <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 5px; width: fit-content;"> </div> 	1	1	สอดคล้อง

ข้อสอบ	$(\bar{X})$	(S.D.)	แปลความหมาย
<p>16</p> <p>a reply to an invitation (b)</p> <p>a. </p> <p>b. </p> <p>c. </p>	1	1	สอดคล้อง
<p>17.</p> <p>a birthday card (a)</p> <p>a. </p> <p>b. </p> <p>c. </p>	1	1	สอดคล้อง

ข้อสอบ	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
<p>Look at these picture and answer these questions.</p> <p>18. Whose birthday is it? (a)</p> <p>a. Brian</p> <p>b. John</p> <p>c. Jue</p> <p>d. Susan</p>	1	1	สอดคล้อง
<p>19. Who is invited to the party? (d)</p> <p>a. Brian</p> <p>b. John</p> <p>c. Jue</p> <p>d. Susan</p>	1	1	สอดคล้อง
<p>20. When is birthday party? (c)</p> <p>a. Mon 10th Jan</p> <p>b. Sun 9th Jan</p> <p>c. Sat 8th Jan</p> <p>d. Fri 7th Jan</p>	1	1	สอดคล้อง

ข้อสอบ	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
21. Where is the birthday party? (b) a. 15 Fenly Drive b. 12 Fenly Drive c. 7 Fenly Drive d. 5 ,Fenly Drive	1	1	สอดคล้อง
22. What time the party start? (b) a. 6 O'clock b.. 5 O'clock c. 4 O'clock d. 3 O'clock	0.66	0.57	สอดคล้อง
23. Who is come to party with Sue?(b) a. Her sister b. Her friend c. Her parent d. Her brother	1	1	สอดคล้อง

ข้อสอบ		($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
24.....d..... Halloween	a. 14 th February	1	1	สอดคล้อง
25.....e..... Bonfire Night	b. 17 th March	1	1	สอดคล้อง
26.....f..... Christmas Day	c. 1 st April	1	1	สอดคล้อง
27.....g..... New Year's Eve	d. 31 st October	1	1	สอดคล้อง
28.....a..... St Valentine's Day	e. 5 th November	1	1	สอดคล้อง
29.....b..... St Patrick's Day	f. 25 th December	1	1	สอดคล้อง
30.....c..... April Fool's Day	g. 31 st December	1	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 23 แสดงค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนก ของข้อสอบรายข้อ แสดงผลการ

วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR 20 = .79) เลือกใช้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.2-0.8 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป

ข้อสอบข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.50	0.40
2	0.67	0.55
3	0.39	0.42
4	0.50	0.40
5	0.44	0.50
6	0.39	0.42
7	0.39	0.42
8	0.39	0.42
9	0.34	0.33
10	0.45	0.31
11	0.44	0.50
12	0.67	0.55
13	0.56	0.50
14	0.39	0.42
15	0.24	0.39
16	0.45	0.31
17	0.33	0.55
18	0.39	0.42
19	0.56	0.50
20	0.34	0.33
21	0.43	0.69
22	0.50	0.40
23	0.45	0.31
24	0.50	0.40
25	0.56	0.50

ตารางที่ 23 (ต่อ) แสดงค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนก ของข้อสอบรายข้อ แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR 20 = .79) เลือกใช้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.2-0.8 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป

ข้อสอบข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
26	0.33	0.84
27	0.34	0.33
28	0.50	0.59
29	0.72	0.48
30	0.38	0.62

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

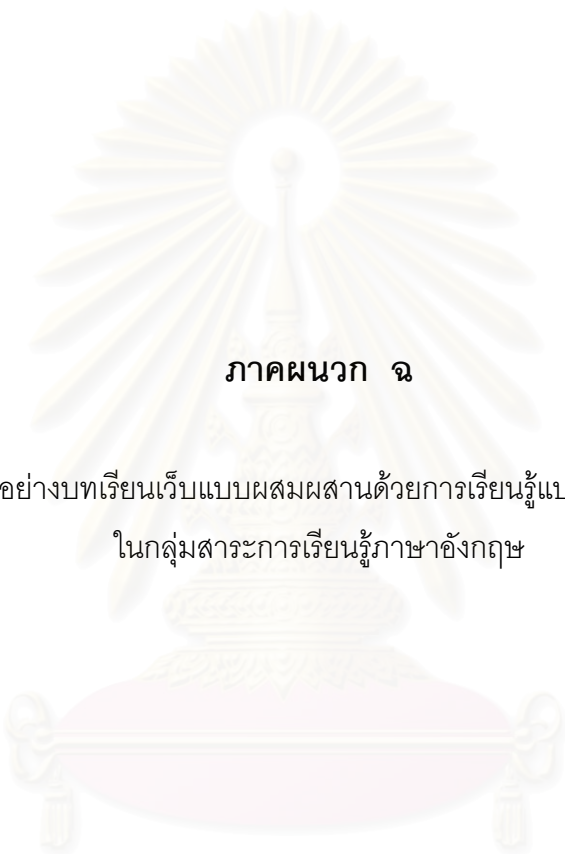
ตารางที่ 24 ผลการประเมินแบบประเมินความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม

ลำดับที่	หัวข้อการประเมิน	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
	1. ด้านความรับผิดชอบ			
1.1	ปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อถึงเวลาและถูกต้อง	1	0	สอดคล้อง
1.2	ปฏิบัติงานอย่างมีสมาธิ มีความกระตือรือร้น มีความพยายามจนงานสำเร็จเรียบร้อย	1	0	สอดคล้อง
1.3	ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน	1	0	สอดคล้อง
	2. ด้านการให้ความช่วยเหลือ			
2.1	ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนมีปัญหาหรือปฏิบัติงานไม่ได้ด้วยความสมัครใจ	1	0	สอดคล้อง
2.2	ให้ข้อเสนอแนะตรงประเด็นและนำมาใช้ประโยชน์ได้มากทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ	1	0	สอดคล้อง
	3. ด้านการแสดงความคิดเห็น			
3.1	เสนอความคิดเห็นต่อกลุ่มโดยมีข้อคิดเห็นใหม่	0.66	0.57	สอดคล้อง
	4. ด้านการรับฟังความคิดเห็น			
4.1	ยอมรับข้อตกลงของกลุ่มที่ได้จากเสียงส่วนใหญ่ และปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม	1	0	สอดคล้อง
4.2	ตั้งใจฟังเพื่อนอธิบายหรือแสดงความคิดเห็น ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ	0.66	0.57	สอดคล้อง
4.3	ขอคำแนะนำและข้อคิดเห็นจากเพื่อนให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์	1	0	สอดคล้อง
	5. ด้านการสื่อความหมาย			
5.1	ใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย ชัดเจน ตรงประเด็น	1	0	สอดคล้อง
5.2	พูดอย่างตรงไปตรงมา ไม่ชวนออกนอกเรื่อง	0.66	0.57	สอดคล้อง

ลำดับที่	หัวข้อการประเมิน	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
	6. การใช้กระบวนการกลุ่ม			
6.1	มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานกลุ่ม	1	0	สอดคล้อง
6.2	เข้าใจวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนทุกประเด็น	1	0	สอดคล้อง
6.3	ร่วมวางแผนในการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน	1	0	สอดคล้อง
6.4	ปฏิบัติตามแผนงานของกลุ่มทุกขั้นตอน	1	0	สอดคล้อง
6.5	ปฏิบัติงานกับเพื่อนในกลุ่มได้อย่างราบรื่น	1	0	สอดคล้อง
6.6	มีส่วนร่วมในการสรุปและการตัดสินใจอย่างเต็มที่ และเต็มความสามารถ	1	0	สอดคล้อง
6.7	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและได้นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข	1	0	สอดคล้อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

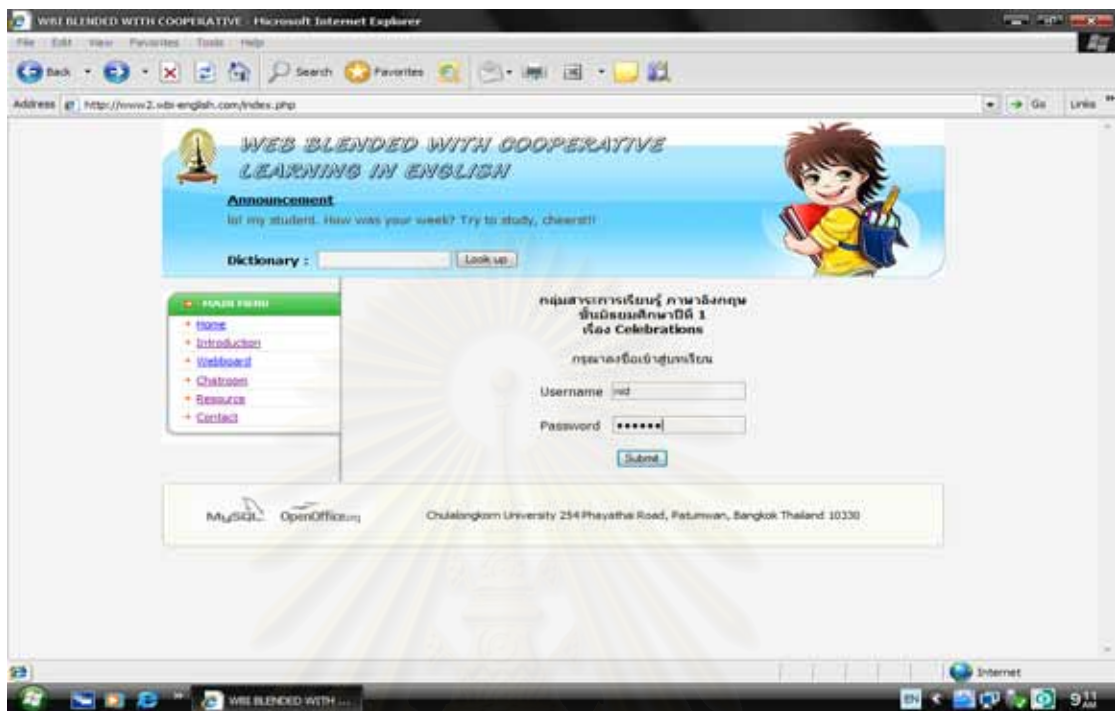

ภาคผนวก จ

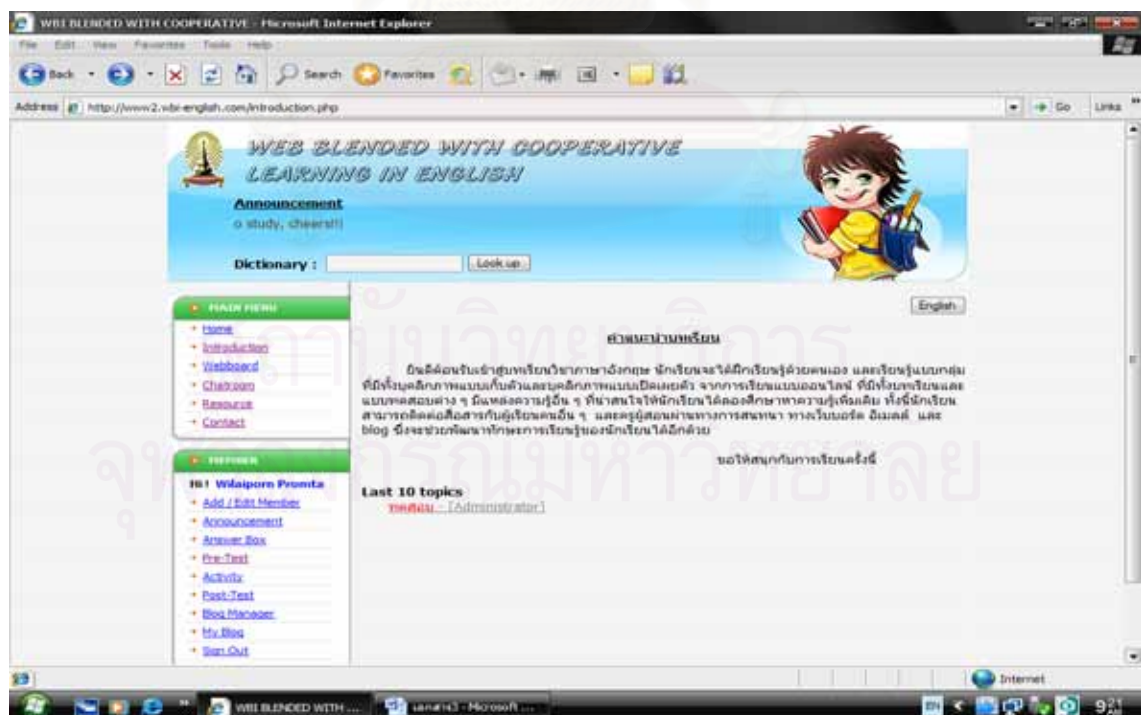
ตัวอย่างบทเรียนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างบทเรียนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

เว็บเพจ การเข้าสู่ระบบ

เว็บเพจ คำแนะนำบทเรียน

WEB BLENDED WITH COOPERATIVE LEARNING IN ENGLISH
Announcement
Hello! my student, How

Dictionary :

Pre-Test
Read and Choose the best answer. 1 - 10

It was my thirteenth birthday yesterday, on the sixteenth of May It was a lovely day. My uncle and my aunt held a party for me. Eeveyone was there -my friends from school, some neighbours, but best of all was the surprise.....

- How old was Erin?
She was ..... years old.
 10 11
 12 13
- How old was Erin' friend?
 twelfth thirteenth
 fourteenth fifteenth
- What does Erin want for her birthday?
 book cake
 candy CD
- When was your birthday?

เว็บเพจ แบบทดสอบก่อนเรียน

WEB BLENDED WITH COOPERATIVE LEARNING IN ENGLISH
Activity 1 Why was yesterday special for Erin?

It was my thirteenth birthday yesterday, it was a lovely day. My uncle and my aunt held a party for me. Eeveyone was there -my friends from school, some neighbours, but best of all was the surprise.....

- โดยนักเรียนจับคู่ แล้วอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
- เป็นผู้นำเสนอเรื่องที่นำเสนอว่า Why was yesterday special for Erin? ให้นักเรียนอ่านในใจก่อน แล้วค่อยอภิปรายร่วมกับครู ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านคืออะไร นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านร่วมกัน
- นักเรียนทำแบบฝึกหัดบนเว็บแล้วส่งคำตอบมาทางใบด้วยกลุ่ม ส่งคำตอบ แล้วนักเรียนสามารถดูเฉลยได้ทันที

เว็บเพจ กิจกรรมที่ 1

WBI BLENDED WITH COOPERATIVE - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Address http://www2.wbi-english.com/lesson-2.php

Activity 2 Why was yesterday special for Erin's friend?

It was my thirteenth birthday on the sixteenth of May. It was a lovely day. My uncle and my aunt held a party for me. Everyone was there-my friends from school, some neighbours, but best of all was the surprise.....

นักเรียนตอบคำถาม และคลิกที่ปุ่มเพื่อตอบคำถามเพื่อตรวจสอบความถูกต้องโดยใช้ตัวควบคุม

Practice

MySQL OpenOffice.org Chulalongkorn University 254 Phayathai Road, Patumwan, Bangkok Thailand 10330

Done WBI BLENDED WITH ... lesson3 - Microsoft ... 9:41 AM

เว็บเพจ กิจกรรมที่ 2

WBI BLENDED WITH COOPERATIVE - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Address http://www2.wbi-english.com/lesson-3.php

Activity 3 Why was yesterday special for Erin?

It was my thirteenth birthday yesterday. It was a lovely day. My uncle and my aunt held a party for me. Everyone was there-my friends from school, some neighbours, but best of all was the surprise...My DAD came to my birthday party.

1. นักเรียนอ่านคำถามอย่างละเอียด แล้วให้นักเรียนอภิปรายร่วมกับเพื่อนกลุ่ม จนได้ข้อสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

2. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามที่ฝึกคือ

- How old was Erin?
- How did she celebrate her birthday?

Practice

Done WBI BLENDED WITH ... lesson3 - Microsoft ... 9:42 AM

เว็บเพจ กิจกรรมที่ 3

WBI BLENDED WITH COOPERATIVE - Microsoft Internet Explorer

Address <http://www2.wbi-english.com/lesson-4.php>

Dictionary :

Activity 4 Halloween

This festival is on 31st of October. People dress up as witches and ghosts and go to fancy dress parties. They decorate their houses with pumpkin lanterns, made from pumpkins with candles in side.

1. นักเขียนอ่านเรื่องจับใจความสำคัญของข้อความและตอบคำถาม
- Do you celebrate these festivals?
- When these festivals was celebrate?

Done Internet 9:42 AM

เว็บไซต์ กิจกรรมที่ 4

WBI BLENDED WITH COOPERATIVE - Microsoft Internet Explorer

Address <http://www2.wbi-english.com/lesson-5.php>

Activity 5 Kate's note

I am sorry that Erin was not at school yesterday.
It was her birthday and she was with her family from America.
Kate Johnson

Are these statements true or false?
..... 1. Erin was at school yesterday?
..... 2. Erin was with her dad?
..... 3. It's was Kate's birthday?

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดเกี่ยวกับวิธีการอ่านข้อความดังกล่าวและตอบคำถาม โดยผ่านการอภิปรายแบบใหม่ หลังจากนั้นก็ให้นำเสนอวิธีการคิด

Done Internet 9:43 AM

เว็บไซต์ กิจกรรมที่ 5

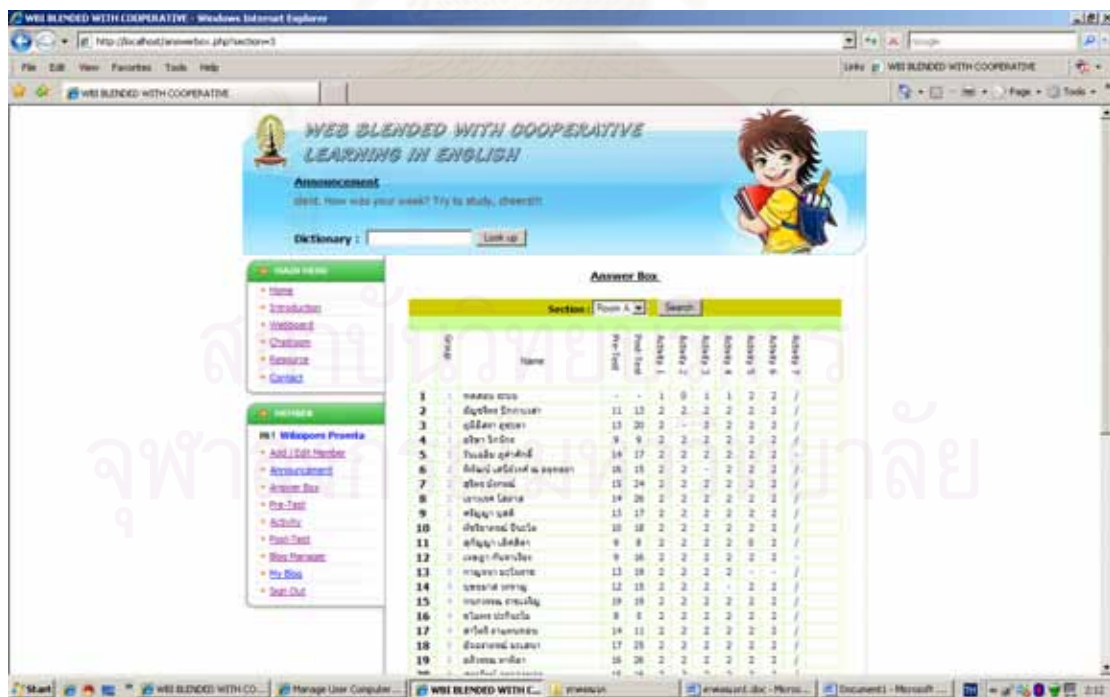
เว็บไซต์ กิจกรรมที่ 6

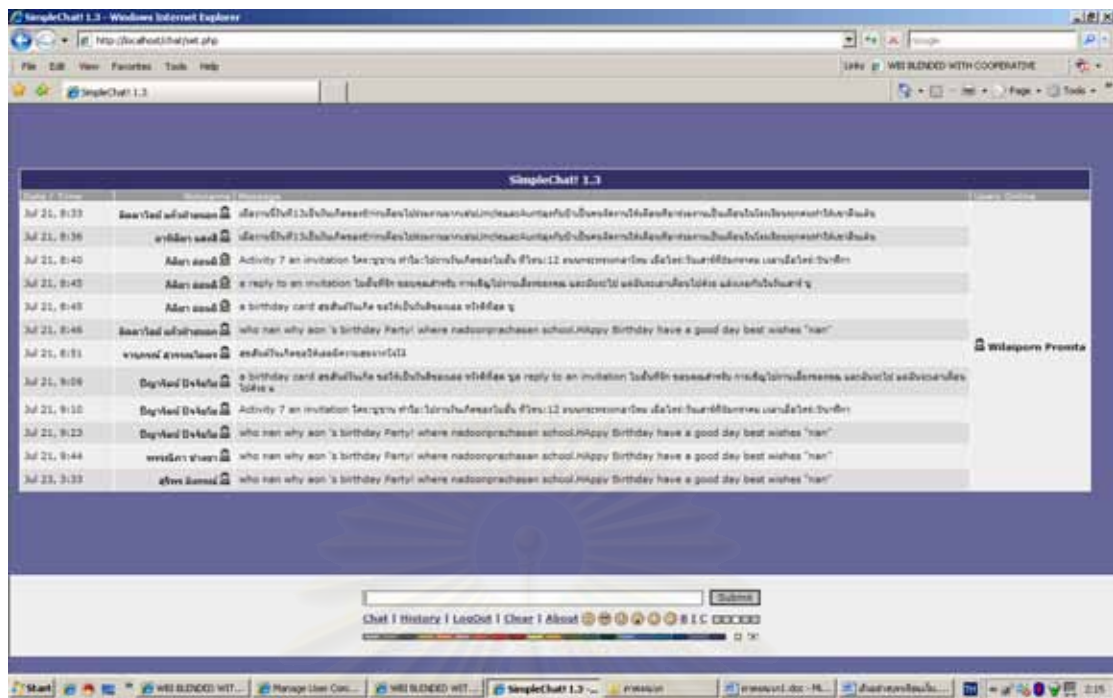
เว็บไซต์ กิจกรรมที่ 7

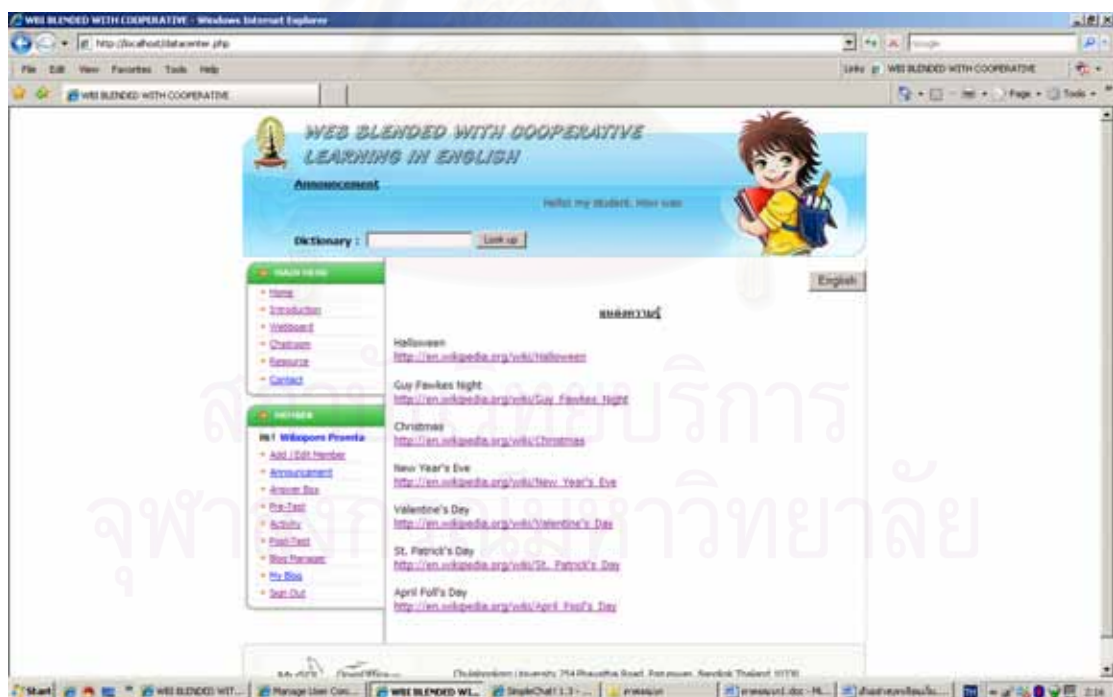
เว็บเพจ แบบทดสอบหลังเรียน

ตัวอย่างเว็บเพจ Answer Box

ตัวอย่างเว็บเพจ Chat room

ตัวอย่างเว็บเพจ แหล่งความรู้อื่นๆ

ภาคผนวก ซ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่ม (Extrovert) ด้วยการทดสอบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการทดสอบที (t-test dependent)

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	PRE1	13.6875	32	3.55090	.62772
	POST1	18.3125	32	5.28197	.93373

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	PRE1 - POST1	-4.6250	3.79941	.67165	-5.9948	-3.2552	-6.886	31	.000

คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่ม (Introvert) ด้วยการทดสอบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการทดสอบที (t-test dependent)

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	PRE2	12.5938	32	4.14931	.73350
	POST2	16.5625	32	5.83614	1.03169

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	PRE2 - POST2	-3.9688	5.40301	.95513	-5.9167	-2.0208	-4.155	31	.000

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ของกลุ่ม Extrovert และ Introvert โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t - test)

Group Statistics

GROUP	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
POST post1	32	18.31	5.282	.934
post2	32	16.56	5.836	1.032

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
POST	.054	.817	1.258	62	.213	1.75	1.391	-1.032	4.532
Equal variances assumed			1.258	61.393	.213	1.75	1.391	-1.032	4.532
Equal variances not assumed									

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

Group Statistics

GROUP	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
X 1	32	2.3850	.22355	.03952
2	32	2.4431	.22186	.03922

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน เปรียบเทียบคะแนนความร่วมมือทั้งหมด 6 ด้าน

Group Statistics

	GROUP	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
T1	1	32	2.4334	.29843	.05276
	2	32	2.4553	.26240	.04639
T2	1	32	2.3572	.33440	.05911
	2	32	2.3709	.28934	.05115
T3	1	32	2.2578	.46440	.08209
	2	32	2.2422	.39393	.06964
T4	1	32	2.4178	.33385	.05902
	2	32	2.4287	.26783	.04735
T5	1	32	2.2534	.39233	.06936
	2	32	2.3575	.27371	.04839
T6	1	32	2.4300	.23845	.04215
	2	32	2.4774	.21070	.03725

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาววิไลพร พรมตา เกิดเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2518 ณ จังหวัดอุบลราชธานี สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา ในโครงการคุรุทายาท จากสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี เมื่อปีการศึกษา 2540 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2549

ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่ง ครู โรงเรียนอนุชนตริภักดิ์ อำเภออนุชนตริภักดิ์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย